

وَقَالَ الْوَلِيُّ الْقَاتِلُ فِي سَبِيلِ مَوْلَايَ جَاءَهُ الْمَلَائِكَةُ
وَقَالُوا لَهُ الْوَلِيُّ الْقَاتِلُ فِي سَبِيلِ مَوْلَايَ جَاءَهُ الْمَلَائِكَةُ

الحمد لله الذي جعل في هذا الكتاب سطرًا من سطره وخطًا من خطه

جناب حاجی نواب محمد رفیع علیخان کرمانی میرہ لواب شجاع الدوا اہل ہمدان

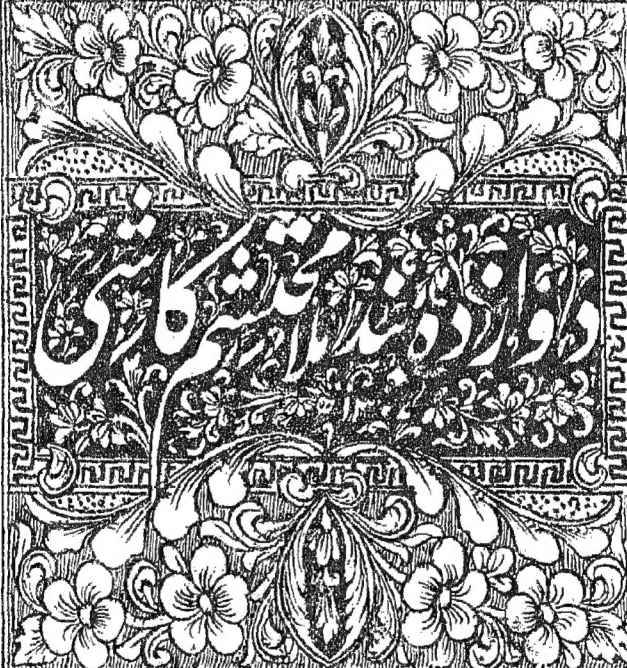
در مطبعہ منشی کمال سواتی طبع و تصنیف میں مقبول اچھا شد

اطلاعات اگرچہ اس میں ہر علم و فن کی کتب کا ذخیرہ سلسلہ دار و فرشتہ کے لیے موجود ہے اور اس کی درست معلومات ہر ایک شاخ کو چاہے خانہ سے مل سکتی ہے جس کے ساتھ وہ ملا خط سے متعلقان اس کی حالات کتب کے معلوم کر سکتے ہیں قیمت بھی ارزان ہے لیکن خاص اس کتاب کی مثال سچ کے و دستوں میں بعض کتب فقہ وغیرہ مذہب امامیہ کی درج کر کے ہیں تاکہ جس فن کی کتاب پیشوا جس فن کی اور بھی کتب موجودہ کارخانہ سے قدر دانوں کو آگاہی کا ذریعہ حاصل ہو

مذہب امامیہ	چهارمہ مجلس مسمیٰ بہ تاریخ الاممہ بنابر روایات مذہب امامیہ از سید وزیر حسین خان صاحب سببج راسے بریلی۔
نہر المصائب۔ عربی با ترجمہ اردو۔ کامل تین جلدیں۔ مترجمہ اخوند مرزا قاسم علی کرملائی۔ اس کتاب مستطاب کو مختلف مقامات کے کتابت بحسب المصائب کی ہر دو جلدیں مکتوب کر کے باسلوب مغرب مرتب فرمایا ہے اور اکثر روایات مقامات مناسب دیگر کتب متبرہ سے اور اضافہ فرمایا ہیں۔	جیل مجلس شہیر مسمیٰ بہ ذائقہ ماقم ابن سید وزیر حسین صاحب رضوی مشہوری اشاعت لسان المتقین۔ عربی سناری۔ اردو مترجمہ سید محمد تقی صاحب نقوی شاکر جناب مولوی میر شامی صاحب مولن قصبہ سرگودھا ضلع راولپنڈی حیدر آباد علیہ کا ذخیرہ نمایاں کتب متبرہ فقہ مذہب امامیہ کا انتخاب۔ خلاصہ روایات مستند۔ زبدۂ احادیث عمدہ دستور العمل عابدین یعنی رسالہ مفیدہ مثنوی و نافع شیعان الہام و لیسین ہر۔
انارۃ البصائر و کشف السرائر۔ کتاب عجیب رتبہ کی جو حسین اصول دین مذہب حقہ اثنا عشری کا بیان نہایت تفصیل و توضح سے بدلائل و براہین بربان اردو عام فہم تحریر کیا گیا ہے مصنف اسکے عالم عیسائی ناضل کوٹلی صاحب شہر الدردہ دکن الملک حکیم سید فضل علی خان بہار ہر رنگ ہیں۔ یہ کتاب چار جلد میں کامل و ارفع و خوشنویسہ تصنیف مصنف غلام حسب تفصیل ذیل انارۃ البصائر و کشف السرائر۔ جلد دوم بیان نیرت میں مبلووعہ شہداء حسب مراتب مذکورہ بالا۔	مواظف حنفی۔ مصنفہ سید غلام حیدر خان صاحب بہادر۔ بعد حمد منہدی فقہ اثنا عشریہ مترجمہ جافلی۔ تحفۃ العوام بہ اضافہ چند ابواب مفید بنابر مسائل مذہب امامیہ۔ حلیۃ العرائس۔ از مولوی امراؤ علی بنابر مذہب امامیہ۔

الشعرا من کتاب المیزان

بفضل خالق ذوالکرم دین ایام منیت انعام آیات خیر و شکر کرم حق

مراهم کرده حاجی نواب محمد تقی علیخان کرمانی میره نواب علی الدوله بهادر مرهم

در مطبع می گرامی منشی نوک شوق لکھنؤین به طبع گردید

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE12980

دیباچہ دواژدہ بند از ملا مختشم کاشی علیہ الرحمہ مشمولہ کتاب واقعات
ملا مقبل علیہ الرحمہ درمیدج جناب امیر المومنین حضرت علی ابن ابی طالب علیہ السلام

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین الصلوٰۃ والسلام علی رسولہ محمد وآلہ الطیبین الطاہرین المعصومین
الاجمعین اما بعد حضرت خاکیاے مومنین عجمی پر معاصی حاجی نواب محمد تقی علیخان
صاحب کربلائی نبیرۃ نواب شجاع الدولہ بہادر مرحوم چنین گوید کہ بموجب قول مشہور الشعرا
من تلا ما لرحمن این دواژدہ بند از تصنیفات شاعر لاجواب مکرّم و معظم جناب ملا مختشم کاشی
علیہ الرحمہ پیش من بود حسب فرمایش شفیق مہربان کر فرمادے مخلصان مشہور نزدیک دور
جناب ہنسی نو کشور صاحب سلمہ اللہ تعالیٰ لازم و مناسب بود کہ در کتاب واقعات
ملا مقبل علیہ الرحمہ کہ در مطبع طبع شدہ است شامل کروم حق تعالیٰ مقبول فرماید
بجی محمد وآلہ الطیبین الطاہرین المعصومین الاجمعین بر جنتک یا ارحم الراحمین
آمین آمین آمین شمس

نوشتمہ باندہ سیہ برقیہ

نویندہ رائست فردا امید

بسم الله الرحمن الرحيم

دوازده بند از ملا محمد تقی کاشی

السلام احوال بر دوسه گوهر دریا سے دین
خاک پستے تو ضیاء دیدگاه اہل یقین
آتش بیخ حرکت در دل قندیل عرش
وز ہوا سے کوئے تو سر سبز خلیج پرین
گر ز گرد غبرین آستان دوشک چین
از خطا سے خوشین فوئتاب گرد و شک چین
رفت ایوان جاہت تا بمیزان راتازین
مردم ہم لہ نایدا آسمان در گاہ ترا
اب زونہ نیم کوثر خاک در گاہ ترا
رفتہ گبر و آستان کشتان از آستین ترا
سستون سے باز رفت خوان قہار سے ترا
گر گیسوئی نایب شہر روح الامین
عزم جاہت زد چو باخت سلیمان آورد
پہ از ہر شکون یک لخت گرد شاندین
کی شود سر سبز چو کشتزار سنبلیہ
تا فلک از زمین چو دنگر دوشم چین

انبیائین از وجود داد در عالم خبر
اولیایا نقش نامت حوز جان در دل نشین
بر زمین در گم تو اسے امیر نامدار
از ادب پیوستہ قطب آسمان سایہ چین
تا دم جان بخش تو اوجای دین مردہ کرد
خضر گفت احسن و عسی از فلک صدافین
یا امیر المؤمنین بلغراسے منشور ترا
مردم در دیدہ ساز و جاسے منشور ترا

بند دوم

دستگیر و دجاہم نیست جز لطف تو کس
اسے بوقت یکبسی کس او دفریاد رس
پاکل و اماندہ زیر آسمان افتادہ ام
نیست غیر از اشک گرم و آہ مردم تنفس
کوثر طریح صید دام و گلی میوا
گاہ از دل اہل پایند رنجیر موس
از جوم نامراد سے دریا افتادہ ام
ماز خود یاس دارم لشکر غمیش پس

ره روان داد که تحقیق را در هر زمان
پیدا سازگار دان فیض تو با ملک جوس
که بود خصایان اگر چه چون الوند باشند سر بلند
گرد از زمین غنا یافت تو هم سنگ عس
گرچه چون خورشید در غمش شود روز نشور
مهر چنان را سائید دامان الطاف تو بس
عاصیان را سائید ابر بهار بود و فضل
دو نوبد از زلف الطاف خود اگر غار خوش
دل بشوق رو فتنه جنت نظیرت روز و شب
می پید در سینه همچون مرغ بپوشد نفس
در غم جنت در چشم قلزم و همان شده
سین شکم در روانی همچو پرونده بر باغ خلد
ای زیسته ارض خفت را خفته بر باغ خلد
با علی از زبان بران در گشت این مجلس
می برم در دل هوا که رو فتنه زیبا می تو
سر ختم بر خاک پادشاه عقیقه والا که تو
چند سووم

ای کمال عدل از روح همی پیاخته
زور بازو که شجاعت را ز داد و ریخته
چون هر چه دو ستار و زیور نبل و عطا
این همه اسباب از بازوی همسر یافته
هر که آید در فیض تو بی کفش و کلاه
از عنایت خانه ات اوزنگ آفر یافته
هر که آید با فتنه خاک و رت آورده است
دست چون خورشید بر اقلیم خا و ریخته
آنکه نشسته با فتنه در پائین فیهشت آشنا
ایرود در خلق چون عیان گوهر یافته
بله بصیرت چشمی بایز عین جنت
تو تپا که خاک پایت چشم جوس یافته
در هوا داری چو افقاس شرف یافت
فوت پرواز در غم و مرغ بی پیر یافته
هر که در بیکر مصیبت گشت با هم میکنار
از دم فیض تو چون ماهی شنا در یافته
کار خود کار کرد تا جبر از در انعام تو
چون که میان ز رنگم نشسته را و ریخته

از شود که این پس قلب وجودم در نیست
فیضها از معدن کبریت احمر یافت
از منم از مصیبتها لشک همین در نیل
زرد رو خود را چو زار از دهن تر یافته
چون غبار نیک و بد بخیبده در خوشتر شود
چشم اندازم که خاک تیره ام چون زرد شود

بند چهارم

شکسته نور از تو شمع شکست و نشان کرم
آبرو از گوهر تو یافت عمان کرم
پیر گردون با چرخ مهرگر جوید بخلق
در نیاید چون تو یک شمع سبستان کرم
در ریاض افروزش ای بار بار بخت قدس
چون آتش گفتم گل رعنا ز بستان کرم
میر و ما می شنودند از عشق بر آتش کباب
وردی می هر چند حاتم نامه جود و سخا
از تو میگم که سبق اندیشه بستان کرم

سبحم و ز ریاضی چو از عین عنایت در جهان
بچرخ بزرگس باز ماند چشم حیران کرم
مجا بر عثمان و معدن گوهر و یاقوت را
از در جود تو اسه بحر سخا کان کرم
خوانده فتح الباب بقصد در جهان کرم
تا نوشتی بکتاب فیض عدوان کرم
نظر احسانت که دارد آب حیوان کرم
قالیب ندل و عطار امید و جان کرم
بعد مدون ختم خواهم و اودامانت ز دست
قالیب دست ادب مانند دیوان کرم
در سنگبری کن من دلش را نشانه بخت
بخش از دارا لشقا سے لطف درمان کرم
مطلبم از کار رفت و کارم افتاده لب
یا امیر المومنین بحال زارم کن نظر

بند پنجم

مست عمان قطره از جگر احسان شما
مهر رخشان ذره از خاک ایوان شما

عقل اول یاد میگردد به آداب تمام
 بچو طفل نویسی درس از دستان شما
 بر سر میز میگردان سیر رفت کشید
 از ادب نابوسه زد به پاسه دربان شما
 روضه رضوان بچندین آب درنگ غرق
 آبرو بیاخت از خاک گلستان شما
 دوخته طوبی که دارد پاسه رفت در جهان
 میفرایش میکنند سر و خرامان شما
 سبزه بزم که باکان زمر داده رنک
 آب خور و از خنده لطف نمایان شما
 نیست خود نم کرده از روی ادب بوسه لال
 حلقه کل کیت بدق جولان شما
 با هم جو دوخا حاضر ز روکے افکار
 میر باید ز که از خوان احسان شما
 دور دامان شاه خورشید گیر از ادب
 مشرق معنی بود گوکے گریبان شما
 که شاه خاکی کند بر سجده سناکے دوریت
 به دعا گوئی شما و بر شاه خوان شما

از معاصی منجیب افکنده بخوابم دعا
 آرزو دارم بدست ایکم دامان شما
 چون پیشتر سر بردن آرم ز جیب بصیت
 دامن لطیف تو بخشد دستگاه مغفرت
 بند ششم

ای صبح عافیت را روز رخشان در نعل
 زلف شیرینک ترا شام غریبان در نعل
 کس پیش بد عالم خضر را سه جان غن
 نعل جان بخش تو دار را بچیدان در نعل
 گیسو تر کس تا به چشمت دم به چشمتی زور
 ای گلستان رخسار می کند
 ای گلستان گل به جود قرأت میکند
 خار سه بلبل نگه تجوید قرآن در نعل
 از گل اوی تو دار در جلد قرآن در نعل
 بیکه تیر انداخت ابرو سه کمانت از نگاه
 داده آهوی حرم صدر دستم بیکان در نعل
 چون نمیزد از زلفت پا قوت در وقت سخن
 وار دان بوج و به کمان بوشان در نعل

ای بی باغستان خوبی در گشت نخل مراد
 داز قدت نشنا و در سر و زمان در نخل
 جز از شرم نگارین دست بالا دست تو
 پنجه مرغان خود را کرد و پنهان در نخل
 کے رسید دست پریشانی با در آفرین در نخل
 دارم از چو تھ حسن تو خندان در نخل
 پشت پائیت تا بیغ حسن و خوبی کردہ گل
 دے خود و زنده سیدار و گلستان در نخل
 از خیال جلوہ حسن جهان آرا سے تو
 یوسف گم گشتہ دار و پیر کریان در نخل
 حق تعالی آفریدہ یوسف ثانی ترا
 داد و الاربعہ محبوب سبحانی ترا

بند ہفتم

کاشف سر خدا حضرت امیر المومنین
 قاضی فیہ الوداد حضرت امیر المومنین
 انور اولاد آدم مرشد بیت الشرف
 مظهر و علا حضرت امیر المومنین

معدن جو دودنجا و غزن لطف و عطا
 منبع حلم و جفا حضرت امیر المومنین
 گلشن باغ ولایت سر و گلزار بتول
 اشرف آل عباس حضرت امیر المومنین
 گدہ پرور ج امامت اختر برج جلال
 قصر بام بل اما حضرت کائنات
 ذات پاک تو بنو سے گزشتش کائنات
 تا نبودی انبیا حضرت امیر المومنین
 تا نبودی ذات تو نامکن است
 شافقہ روز جزا حضرت امیر المومنین
 از کف فیض تو گرد و جلد عالم کامیاب
 دست تو دست خدا حضرت امیر المومنین
 برد فیض تو اسے عالی نسب و الاتبار
 میکنم جانرا قدا حضرت امیر المومنین
 چنبرہ مقدم تو از سر عجز و نیاز
 فوق راس زیم یا حضرت امیر المومنین
 دل نبوی آستان میکشید صبح و شام
 قرب ارکان عطا حضرت امیر المومنین

طایر دل سیلید هر دم چہ عرض خفت
بخش بال و پر مرا سے اختر بیج شرف

بند ہشتم

ای بخوبی رشک مباردی انور آفتاب
جلد ز خمار تو نشد ماه و چاکر آفتاب
ذره هر خاک از خود شیردوش میشود
ذره خاک درت سازد شور آفتاب
پا بر دے آسمان دار زمین در گشت
بر زمین آستان می بند سر آفتاب
حاکمان عتدالات را با صد نیاز
از ادب شایید صین پیوسته بر آفتاب
تا صلا کے کمپیا سازی و عظم کا خود را آفتاب
سازد از اکثر الطاف فیض عام تو
یا قہ از شر طوافت و بحر اختر آفتاب
کننے خود را شنا و بحر خود شیدا
ذره خاک فیوضت در جهان خود شیدا
بود در ملک هستی ذره پر آفتاب

بندگان آستان را بجا لہ سیند
چون فلک اورنگ بینارنگ فلک آفتاب
تا بر اندازی نقاب از عارض پر خود
سرمدن آرد خیل از جیب خاور آفتاب
مینود سرگردم خدمت روز بزم آراشت
تا سپند اختران سوزد بجز آفتاب
از نو اے در سپهر فضل بازوی نیاز
چشم اندام کہ چون تابد بختر آفتاب
کار فرایے بود و لطف بے پایان خویش
سر بر افرازی مرا از سایہ دامان خویش

بند نهم

اے بیازدی عنایت و سنگیر یکسان
مرشد آفاق و پیر بے نظیر یکسان
مر غلام تو نیاز در جهان این دور نیست
عقدہ دشوار را و اگر دیر یکسان
قرعہ اقبال اگر افتد با ستم دور نیست
ایک کا ہی تو دار سے از ضمیر یکسان
ہرے

بنده ساز در باض آرزو با سه جهان
 رشته طاعت تو اے ابرمطیر یکیشان
 ناله نیست عاصیان مگر کم باشد بدست
 فخر بر بالین کند فرس کم
 پانی در کلبه اخوان گراز راه کم
 طعنه بر قصیر و قد قصیر یکیشان
 گر که اے را نوازی از کم این دور نیست
 او را امانده حالان اے دوزیر یکیشان
 نیست می سازی قوی از روسته الطاف کم
 اندران حالت نبود کس نهیب یکیشان
 گریه سازی بگاز ر جهان دشوار نیست
 بلبل فیض تو گرد در مصفیر بدشتی
 فیض از روح حبیب العالمین ابر یکیشان
 اے بعد ریسنه رحمت و منزل ناپید
 دست من کوتاه و پاچم رنگ و منزل یکیشان
 انجا دارم ز تو اے دستگیر غناک را
 میسر و کز خاک برداری تن غناک را
 ابر و بنده چو گوهر باز نیست خاک را

بند و هم
 ای جگر بند عبد و لشین مر تفت
 فاطمه را خاتم نقش گلین مر تفت
 میرو عنای شربت از دهنه فیض رسول
 سبزه شاداب رخ گلین باغ رسول
 ای جسد روشن دلی گوی گریبان نبی
 قوت دست طراز استین مر تفت
 گوهر دین محمد از تو آب تازه یافت
 اے بوالا گوهر سے دوشین مر تفت
 سر سبز چون سینه احمد ز عرفان روشن است
 چشم حق بین نواز نور یقین مر تفت
 فواید غرور از وجودت اب و رنگ
 اے گل باغ حق صدر یاسمین مر تفت
 در نگاه فیض از بود محمد یافت
 دست بذلت چون کف فیض اوسن مر تفت
 عارض اخلاص ای مر سحر احمدی
 اقتیاب نور کرده از جبین مر تفت

ای بوالا منصبی ممتاز عالم آمده
تایب بشرع محمد جانشین مرتضی
نوناالت گرسر البشان احمد سرکشید
آب گیسو چشمه عین الیقین مرتضی
جلوه نذر جهان احمدی شند جلوه گر
از جمال باکالت اسرار احمد غارا
وازلالت کسینت کلش جید کرارا

پند یازدهم
داشت ان والا گرام دانشان مصطفی
در وجودش بگمان گردد پیرشان مصطفی
ای بوالا منصبی ظاهراً منور دما مصطفی
فایم از ذات علی شند و دما مصطفی
لمک لمی بنی فرود در شان علی مصطفی
چون کند جید تفاوت در میان مصطفی
گشت توأم به کلام احمد و جید عالم مصطفی
شند علی ابن ابیطالب زبان مصطفی

شیخ آدم جوهری است تا بد در نبرد
ضرب بر اعدای دین از دستان مصطفی
در بر سازد خدنگ صفت شکن از زبان مصطفی
فوس بر بازوی او قربان دجان مصطفی
طابق الیانش که خراب بجهو عالم است
چون نشان از دفتر بر خشت مکان مصطفی
در گشت نال جهان از گشت آن سرودان مصطفی
جلوه فرمان گشت نال سرودان مصطفی
ببینج معرفت شدا احمد و جید سوار مصطفی
یافته حضرت علی را بمعنان مصطفی
تأقیات سبزه ماند بهستان مصطفی
یا ای عاصیان راکن عطا قصر خیابان مصطفی
برزبان بگذاشت تا هم دم این بیان مصطفی
آزودارم بخش از طفیل بو تراب مصطفی
شکلهای خاک فانی راکن ای عاصیان

در فضاحت کوس سلطان زادن محاسنی
 ایکه داری از بلاغت تاج بر سر صبح و شام
 شرقی خورشید منی شد گر سیاه و سحر
 تاز جادو بد درت بد آشتی فیض و عین
 عقیدت را با سپاس پیوسته باشند جبر و عین
 روضات را با سپاس می بوسم بدام
 زایران او خدات را با سپاس می بوسم بدام
 کافکان عقیدات را با سپاس می بوسم بدام
 اکبر شاد بر خجسته چشم ز فطرت آرزو
 در تو کجا روضات اسرار و ادب راه ترا
 آنکه بوسه محبت سوسه ادب راه ترا
 طویلس چشم ساز ز خاک درگاه ترا

چند و دو از دهم
 سر و دین پرور سے یا پرور عالی مقام
 کس نداده چنین تو اقلیم شمر بعیت از مقام
 راجه خور دان طریقت را چو کردی رهبر
 از سیم فیض تو اسے نو بار معرفت
 تازہ ہر دم بینند از باب غر قار و شام
 رخا بر حقیقت بار لطف عالم تو
 رنگارنگ وادے تحقیق را پر کرده جاں
 با چو دین احیا نمودی علم را جم بکمال
 اسے بعدل فضل در آفاق نامی کرد مقام
 شور و عالم شنید از منطق شیرین تو
 سر و دین پرور سے یا پرور عالی مقام

تمام شد

نخاسته الطبع - الحمد لله و البتہ کہ دوازده بند ملا محمد تقی کاشانی مطبع مشی نو کشور و لن ناکسوا
 بین بار اول بماه اگست ۱۲۹۴ مطبع بیوا

بسم الله الرحمن الرحيم

دوازده بند مرثیه ملا محسن کاشی علیه الرحمه

<p>باز اینچه نوحه وجه غزا چه ماتم است بے نفع حضور خاسته تا عرش عظم است کار جهان و خلق و جهان جمله در هم است کاشوب در تمامی ذرات عالم است این رستخیز عام که نامش محرم است سر بر سروران همه بر زانوی غم است گویا عزای اشرف اولاد آدم است</p>	<p>باز اینچه شورش است که در خلق و معات باز اینچه رستخیز عظیم است کز زمین این صبح تیره باز و سید از کجا کرد گویا طلوع میکند از مغرب آفتاب گر خورشید قیامت دنیا بید نیست در بارگاه قدس که جائے ملال نیست جن ملک بر آدمیان نوحه میکنند</p>
--	---

<p>خورشید آسمان در زمین نور مشرقین پرورده کنسار رسول خدا حسین</p>	
<p>در کین چهارین ستم آباد کرده بیداد و خصم را که تواند اد کرده نمرود این عمل که تو شداد کرده</p>	<p>اے چرخ غفلت بیدار کرده پس لعنت این بس است که باعث رسول اے زاده ریادگر دست بیچ کس</p>

<p>بنگر که القتل که دل شاد کرده در باغ دین چه با گل و شمشاد کرده آز رده اش بنجر بیدار کرده یا مصطفی و حیدر و اولاد کرده</p>	<p>کام یزید و اده از کشتن حسین بهر خسته که بخار درخت شقاوت ست حلق که سود و عمل لب خود بینی بر آن با دشمنان دین نتوان کرد آنچه تو</p>
	<p>ترسم ترا و میکی که بشه در آورند از آتش تو دود و ز محشر بر آورند</p>
<p>در خاک و خون فتاد بمیدان کر بلا ز این گل که شد شگفته بستان کر بلا خوش داشتند حرمت مهان کر بلا خاتم ز قحط آب سلیمان کر بلا شده یا ذا العرش زبیا بان کر بلا کردند رو بنجیسه سلیمان کر بلا</p>	<p>کشتی شکست خورد ده طوفان کر بلا نگرفت دست دهر کلابی بغیر شک در آب هم مضایقه کردند کوفیان بودند دیو و دهمه سیراب و نمیکند زان تشنگان هنوز بعیوق میرسید آه از دیکه لشکر اعدا نموده شرم</p>
	<p>آندم فلک بر آتش غیرت سپند شد که خون خصم در حرم افغان بلند شد</p>
<p>این خر که بلند ستون بی ستون شدی عالم تمام عرقه دریا خون شدی سیل سیه که روی زمین نیلگون شدی جان جهانیان همه از تن بدون شدی سیماب وار و روسته زمین بی سکون شدی یا این عمل معالیه دهر چون شدی</p>	<p>کاش آن زمان سداق گردن نگون شدی کاش آن زمان که کشته آل عباس گشت کاش آن زمان در آمدی از کوه تا بکوه کاش آن زمان که سپید او شد ز دفن خاک کاش آن زمان که این حرکت کرد آسمان این انتقام اگر نه فتادی بر وز حشر</p>
	<p>آل بنی چو دست عظم بر آورند ارکان عرش را به تزلزل در آورند</p>
<p>اول صلابه سلسله انبیاء زدند</p>	<p>بر خوان غم چو عالمیا ترا صلابه زدند</p>

نوبت به اولیا چو رسید آسمان طیبید بس آتش زانگه الماس ریزه ها انکه سعادتی که ملک محشر نبود دقیقه ستمیه در آن دست کوفیان اهل حرم دریده گریبان کشته نموده نموده	زاون ضربتی که بر سر شیر خدا زدند افروختند و بر حسن سبختی زدند کنند نازدینه و در کر بلا زدند بس غلها زگلشن آل عباس زدند فریاد بر در حرم کبریا زدند
--	---

روح الامین نهاد بر الوتر حجاب
تاریک شد بدین اوجشیم آفتاب

چون خول خلق نشسته او بر زمین رسید نزدیک شد که خانه ایمان شود خراب باو آن غبار چون بجزار بنی رسانند نخل بلند او چو خسان بر زمین دهند یکبار جامه در نیم گردون پیل زد پیش از شور غلظه چون نوبت فروکش گرد این خیال و هم غلط کار کال غبار	جوش از زمین بزرده عرش برین رسید از بس شکسته ها که بار کال دین رسید گرد از دینه بر فلک هفتین رسید طوفان آسمان ز غبار زمین رسید چون این خبر بعضی گردون نشین سپید از انبیا بحضرت روح الامین رسید تا دامن جلال جهان آخرین رسید
--	--

هست از مال اگر چه بری ذات دلجلا
اودر دست هیچ دلی نیست بی مال

ترسم خراش قاتل او چون رسم زنند ترسم کزین کنه هشیعان روز حشر دست عتاب حق بدر آید ز آستین آه از میکه با کفن خون چکان خاک فریاد آترمان که جوانان اهل بیت جمعی که زد بهم صفت شان شور کلا از صاحب حرم چه توقع کنند باز	یکبار بر جبریده رحمت قلم زنند دارند شرم کز کنه خلق دم زنند چون اهل بیت دست بر اهل ستم زنند آل نبی چو شعله آتش علم زنند گلگون کفن بعرصه محشر قدم زنند در حشر صفت زنان صفت محشر زنند آن ناکسان که تیغ بر اهل حرم زنند
---	---

	<p>پس برستان کرده سر را که جبرئیل شود غبار گیسویش از آب سلسبیل</p>	
<p>خورشید سر برهنه برآمد ز کوه سار ابر پیارش آمد و بگریست زار زار گویا فتاد از حرکت چرخ بیدار افتاد در کمان که قیامت شد آشکار کردند بے عمارے و محمل شسته سوار روح الامین ز روی بنی گشت فرسار</p>		<p>روزی که غد به نیره سر آن بزرگوار موج بجنبش آمد و برخاست کوه کوه گفتی تمام زلزله شد خاک مطمین عرش آن زمان بلرزه در آمد که چرخ نیز جعبه که پاس محل شان داشت جبرئیل یا آنکه سر زد این عمل از امت رسول</p>
	<p>و نگه ز کوفه خیل حرم رو بنام کرد نوعی که عقل گفت قیامت قیام کرد</p>	
<p>شور شور و ایامه کون و مکان فتاد هم گریه بر ملا یک هفت آسمان فتاد هر جا که بود طایرے از آشیان فتاد بر پیکر شریف امام زمان فتاد سر زد چنانکه انش از دور جهان فتاد چون چشم اهل بیت بر آن کشکان فتاد برزخماے کاری تیغ و سمان فتاد</p>		<p>بر هر بگاه چون رده آن کاروان فتاد هم بانگ نوحه و غلغله و شش جهت کنند هر جا که بود آهوسے از دشت پاکشید ناگاه چشم دختر زهرا دران میان بے اختیار غصه بزد حسین از د شد وحشتی که شور قیامت بگردفت هر چند بر تن شهید چشم کار کرد</p>
	<p>بس باز بان بچکلان بجنه المتول رود در مدینه کرد که یا ایها الرسول</p>	
<p>این صید دست و بازده در خون حسین دو دواز زمین رسانده بگردون حسین زخم از ستاره برنش از دون حسین کز خون او زمین شده بچون حسین</p>		<p>این کشته فتاد بهامون حسین این نخل ترکز آتش جا نشوز ز تنگی این ماهی فتاده بد ریای خون که هست این خشک لب فتاده ممنوع از فرات</p>

<p>این شاه کم سپاه که باخیل اشک و آه این قالب طپان که چنین مانده بر زمین این عرقه محیط شهادت که روئے دشت</p>	<p>خرگاه ازین جهان زوده بیرون حسین شاه شهید نشده مدفون حسین از موج خون او سنده گلگون حسین</p>
<p>پس رود در بقیع بزهر خطاب کرد و حسن زین و مرغ هواری کباب کرد</p>	
<p>کای مولش شکسته دلان حال نایبین اولاد خویش را که شقیعان محشرند در خمد بر سر و رچه فارغ نشسته سسته در آچرا بر خسته و شان بگریلا تنهای کشتگان همه در خاک خون نگر آن سر که بود بر سر و دوش بنی مام آن تن که بود بر سر و دوش بنی مام</p>	<p>مارا عزیز و بکس و بی آشتاب بهین در در طه عقوبت از اهل حبس بهین اندر جهان مصایب ما بر ملا بهین طوفان موج و فتنه سیل بلا بهین سر بر سر و دوش ان همه بر نیز ما بهین یک نیزه اش زد دوش مخالف جدا بهین غلطان بنجاک معسر که در کر بلا بهین</p>
<p>یا بضعته البتول زاین زیاده داد کان خاک اهل بیت رسالت بیاد داد</p>	
<p>خاموش محشم که دل سنگ آب شد خاموش محشم که ازین حرف خون چکان خاموش محشم که ازین شعر خون چکان خاموش محشم که ز شور تو آفتاب خاموش محشم که زد کر غم حسین خاموش محشم که ازین نظم گریه خیر</p>	<p>بنیاد صبر و خانه طاعت خراب شد مرغ هوا و ماهی دریا کباب شد دلهای مومنان همه چون آب آب شد از آه سر و دایمیان ماهتاب شد جبرئیل را ز روح همه حجاب شد روئے زمین ز اشک جگر گون خضاب شد</p>
<p>تا چرخ سفله بود خطای چنین نکرد بر تیغ آفریده جفاای چنین نکرد</p>	
<p>تمام شد</p>	

طبع می نشی کشف الکشف مطبوع در آستان قدس

بسم الله الرحمن الرحيم
 فیروز ملک شہادت الامام حسین بن علی
 عرم آمد اندوہ بارد لہا شد
 سر شک دیدہ روان چھیل دیاشد
 شہ دنیا و دین حسین شہید
 ہزار چشمہ بہر چشم گشتہ است پدید
 شہ کو داد رضا بر شہادت آردل و جان
 چنے شفاعت است بخشش تو زبان
 بیا تو شہید و شہنشاہت آن شاہ
 کہ جہیل چنان امر آورد زرا کہ
 رجاہت است کہ روزی زہر پیب
 گزشتہ بود شہنشاہ را چو جان درید
 ز مدین رخ اوداشت فرمی تمام
 کہ جہیل رسید ذوق رسا و سلام
 گفت بعد سلام و شاد گفت و درود
 کہ اسے گزید کہ معبود و دلدار حسین
 ز چو جان عزیز است و دلدار حسین
 بود انیس ہونہ و نوسن ضیاع و دین
 تو در ای کازر جاعل از عزت اورا
 فیروزہ از حسد اولاد حسد اورا

چو افتاب گئے بر رخ نظر داری
 گئی چو مصحف معبود تاج مہ داری
 گئی لطف خطایش زبا حسین گئے
 زرد سے سر و گہ گاہ نور عین گئے
 گئے زرد سے شرف جاسے و کلا ر دہی
 گئی معشش بوسہ بوسہ بوسہ
 گئی عقیق لبش راجات می خوائے
 جہات او جہان عین ذات بخوانے
 جہات او جہان عین ذات بخوانے
 بنیاد آرد سے را کہ کو فیان لعین
 بگفتند چکل جہنم آں را
 ز تیغ کینہ کش کند صفحہ بیابان را
 چو لعل شمع کش کند بر آفرزند
 سرش بک شان ختم بر آفرزند
 قیامتے عجیب و دہان پاک
 پس از شہادت آن شاہ کو فیان لیم
 دوران شہادت سارچ خیمای حمیم
 تمام اہل سر پرودہ را اسے کیکنند
 پشت کرب و بلا قرار دینگیر کنند
 چھکار

نہ ملے گا دنیا و دین ہمدم ایشان را
 نہ دلیوار نہ کسبم اینوں ایشان را
 چو ہر طرف ز سبک وادرس خطاب کنند
 بہر خطاب دل عالمے کیاب کنند
 کہ اسے گروہ نہ یاریم اہل بیت رسول
 جویم ہمدم و از دیدہ ہمارے اسلام
 دہشیم ہدایت بر آفتابے علامیم
 نہ مایلین سلاقی بے عجب انیم
 نہ شفیق گناہان اہل شکیب و انیم
 نہ باجگم اسے شکیب و انیم
 نہ مانع بول افکارہ ذرا غلطویم
 شہید و شہد لب و گینا ہ مصومیم
 چہرہ فاقہ اسے رسولش سوی جہادارید
 نہ از غدار اسے خطاب اہل حرم
 کہ اگر شہد نہ زبان خطاب اہل حرم
 از خطاب نہ از دوار و ابواب غیر ہم
 ز انکس دیدہ چاہے ان کنند عوارا
 ز غصہ چاک نفع نہ جامہ شکیب را

چو آفتاب پشت ستر سوار شوند
 روان ایشانم فراق شکیب ایشان
 فغان کشید چو پشت بند مصطفیٰ ز امین
 بر بخت اشک جگر گون ز دیدہ حق بین
 مکتب آہ چہ باشد کہ حق حسین مرا
 نگاہ دارد محفوظ و در دش ز قضا
 جواب داد بہ پیغمبر از ادب جلیل
 کہ اسے موافقہ کرد گناہ رب جلیل
 و خدا بقتل حسین پس کیجہ ضایع است
 نجات خلق چو بوقت و شہادت او است
 بہ روز حشر چو فراہی کے شفاعت سر
 و سپید و بد و نر و حق ازین بہتر
 ہمیں از سبب اللہ بیک و بالجلال قدیم
 نہاد شاہ رسل بر رضا حسین
 گذشت از سبب خلاص از اہل حسین
 کہ بہ روز حشر نہ اند شفاعت ثقلین
 پس از رضا سے جناب محمد علی
 گفشت حضرت جلیل اجاب بے

کہ اسے ستودہ تراحق بسورہ طابا
 وجود تو سبب کائنات و مافینما
 رضا بچوست دیرین باب از شرف ابرار
 علی غاسے اعلیٰ قسیم جنت و نار
 نامے آتش آجال از شہادت او
 رسان پیغم علی شہیدہ صالت او
 رضا بکشتن فرزند خود چیدر
 شود بر صفت خود او
 محمد علی بدو آسمان شرف
 خبر سازد بیع جناب شاہ نجف
 کہ اسے جناب جنیت شہید خواہد شد
 شرف بیخود بہ نزدیک خود داشت
 شمار سے کہ در آن حال تماش دارد
 نہ یاد رسے کہ در آن ابتلا غش دارد
 بیخود اہل عشق چو آفتاب تمام
 بہر بار کہ ایشان بظلمت چو آفتاب تمام
 ہزار و ہزار افغان بار رسول آفتاب

خبر چہ پانٹ با خیال جسد صفدر
 کباب شد در شد از الم دلش دیر
 گفت آہ کدائی پر در صفا کرد
 کہ بگینہ بکشتن کشتہ چاکہ دود
 اگر بخون حسین است دعا سے آہ
 ہزار چچ حسین و علی فداسے آہ
 دگر بیدارین این خط اب نمود
 از ان خطاب سر سبز کباب نمود
 گفت بعد رضا سے علی دست خدا
 رضا سے فاطمہ شہر طاہست شکل تو
 رضا سے اور رضا سے شہاست شکل تو
 رضا سے اور رضا سے پیشتر دل مادر
 کہ سوز از سوز کس بہر ارا
 خبر بہیز و دی جناب زہر ارا
 سگی حدیقہ عفت جناب تو ارا
 خبر بہ فاطمہ از دوزخ زمان اجساب
 دوزخ بر جایش آتش فغان اجساب
 کشتہ آہ جہان سوز از جہان سوز
 چاکہ کشت ز آتش سیاہ روی نما
 خطاب

خطاب کردی بویست پدر نزار سے دار
 بگفت کہ اسے سوار فلک مقدار
 کے کرد و جب عین ست طالعش برین
 چسپانند و پید از خورشید برین
 خدائے کرد و پایش اگر خلد فارسے
 قرار میدہ روان است افک گذارے
 جی بگفت بدیہرا کہ اسے نہ پیدر
 بویست زار و ضعیف من بگفت
 ز فرق بالقدم غرق بحیر عیانند
 بر این امید کہ مارا شفیع میداند
 بغیر کہ شود و شک را ایشان را
 ز لوح چہرہ کہ شود غبار عیان را
 چو این شنید در آن حال حضرت زہرا
 خطاب کرد سو سے بدر لیلہ الاسرا
 گذشتن از سر فرزند خویش آسان نیست
 و سلطانی تو چنین طلق ایمان نیست
 اگرچہ غالب جان من است پیکر او
 بر اسے خاطر است گذشتن از سر او

اگر زمین بدین راضی است آسم
 بود فداشش حسین و علی و زہرا ہم
 دیگر احمد نشت رجب میل امین
 بگفت با جبکہ خفته دل غمگین
 کہ آنجناب طلب کردین باب از امام حسن
 رضا بچو سے بچنے رسول خدا
 رضا بقضیل برادریدہ ندو می رضا
 بگفت با حسن حرف زار زار اگر گیت
 حسن شنید جوان چون ابرو بپار گیت
 گرفت شمعون چون گفت اسے حبیب اللہ
 نفعان دنا کہ کنان گفت شافع عباس و اللہ
 برور حشر توئی شافع شوم راضی
 بگوشتل برادر و بیان شوم راضی
 کہ او است باعث تناب مصطفوی
 زہر واد و جانشین آفتاب است ہاں
 کہ اسے توئی ز شرف آفتاب است ہاں
 رضا بقتل برادر براسے است ہاں
 نیز و دوست تو ہم سر فر از بہت ہاں

کہوں برائیں این غم زن کرم خود را
 رسان به بزم کربان محترم خود را
 کشم در لب چو آب شیرین مقام
 بگریه گفت که اسے حد کا ثبات تمام
 پہ رفاہ خلائی بعبودہ شمر
 ششم رضا ز سپہ امر خالق آب
 گر شاہ شمس گفت یک حضرت حق
 کہ از وجود تو ملک جیب تالاف
 رضا رضا سے جین است اسے رفیع خباب
 کہ بشود جگرش از رفت حرارت آب
 دین معاملہ پایہ کہ اوضہ کردو
 پہ کہ بلا وقت محنت و بلا کردو
 شونہ ششم ہمہ بادان و احبابش
 بنجاک معرکہ بنیدیت ام احبابش
 شونہ اول حمیش اسیر اہل ستم
 بند چاہ اسباب بنیدیت اسے ختم
 گر او رضا است درین باب از سر اغلاں
 شونہ چہم بیان ز کردہ علم خلاں

چو این حکایت جان سوز را شنید حسین
 گفتان طایب از جیب کمر کشید حسین
 خطاب کرد بوسے جناب جیب نیز
 کہ اسے عجیب خداوند کردگار عزیز
 مراضا بقدر سہ آفریت از زبان نیت
 و سہ بنجاک طہیدان چو سہیل نیت
 رسول داد جوابش ز روی قدوس نیت
 کہ اسے فریاد توئی دلنواز شاہ نجف
 اگر قبول نمائی تو این شہادت را
 کہ من تجھ شفاعت جمیع است را
 کشید آہ حسین و گدیت یاجتہا
 چہاں سدا نہ کہ جان خود براسے خدا
 رضا شوم بہ شہادت کہ ایہ و متعال
 و علم ز لطف است کہ بر حسب ایمان
 بروز حشمہ بہ بنیدیت شبیان پندان
 کہ من رضا بشوم کامیاب زان احسان
 چہین بود چو این مقصود کہ روز جہنما
 کند جوابان را جنت جب

فدا سے راہ خداوندیشکریک درنیکر
 بنی وجد روز ہر او شہر و پیچیدہ
 روایت ست ز شمر حسین بد اختر
 کہ روز کشتن لور و دیکہ چید در
 سپہ خرابی ایمان بر صے سینہ او
 شمشیر دم و دل بود پیر سبکدلو
 شمشیر کفایت کمالہ دہ
 خطاب کردین بافت فداکریا
 بگو گفت کہ اسے رویاہ فداکریا
 چرا بقدرت من مبتلا شد با منے
 بگو تو شب نشان مرا چید اسے
 منہم نہ چیکر گشتہ رسول اللہ
 ضیاء و چہ نہ چیکر مدیدہ دوسے اللہ
 از ان جناب شنیدیم کہ اسے شہید ابرار
 جواب دادیم کہ گفتیم کہ چہ لپین
 توئی خدایا بجا و جملہ حق حسین
 بنام خواندہ ترا صلی علیہ السلام
 تراست اور غیب مدیدہ بصفت احمد
 برادرت حسن مجتبیٰ شہید

توئی بر در حجب ز شاخ گناہ ہمہ
 بر اسے تو گذر و از در او گناہ ہمہ
 چو این کشتن ز من او امام مالکشان
 بسوے قبلہ با ستارہ باتن لرزان
 بر اسے طاعت من نیت عبادت کرد
 ز حجب دوستی سے او شاہ مبین
 چو کسب بجدہ از حجاب از سریرین
 روان شدیم بسوے شہیدان را
 کہ تا شہید کنیم بسوے شہیدان را
 دہم جاویم بسوے شہیدان را
 شہیدیم او شہیدان دوسے نو و خطاب
 کہے کہند شہیدیم کہند جناب ان را
 فدایم او تو ام وری کہند جناب ان را
 فدایم او تو ام وری کہند جناب ان را
 چوین زنجیر و پادشہ جبار ہمہ
 بخون طلیدہ صحرایہ کہ با کہ ہمہ
 تو نیز از درہ اطفال در محنت و کمال
 کہ بش ز کلف فکرم جب ایچم اعمال

خصوصاً ہرگز عزا اور دوزخا شوارست
 پیر مصیبت میں دلفغان و دافلیات
 بزرگوار شہد ابابلید دوسرا
 بمقتضیٰ و ہر ہر اور شہید شہدا
 آجیب دیدہ رسی و بیوز و نالہ او
 پیکینی و غریبی و دلگ ہالہ او
 پیش ازہ الطاف جمع و عصیان را
 یکیش بپایہ اعمال خطفہ ان را
 پیرس ازگنہ و جرم شعیان حدین
 رسان زجام شہادت بدستان بین
 علی الخصوص پرتیل گرتار است
 پیرام نفس ہوا قیوس گرتار است
 نقاش نجات بفرانی ازہ احسان
 یکبارہ سلسلے زمرہ شہد است
 کہ روز و شب بدین جوش باکم شہد است
 نمین و خستہ و گریان از غم شہد است
 تمام شد

واقعه وفات جناب پیر محمد خدا
 صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم

زینت و مصیبت زینت و مصیبت
 نیک نامین باقم لال عقیقہ کرد
 زینت خون شفق کا تب قضاوت کرد
 کشید بزرخ بصفیہ نکاح مسطر
 چو نور دید بخت رسیدہ ناپید
 مرغ منور نورش غل شکین
 عطار دوزخ و زمرہ واد غل پر دین
 زدن حلقہ باقم چو خوشتر پر دین
 ازین مصیبت غمی ز عالم جبروت
 رسید چون خبر جاگوز بر ملکوت
 رسد چون گشت بلند
 صفا سگر یہ ارکان عرش گشت بلند
 جالطہ کہ تزلزل یہ اسوار گشت بلند
 زدن رستہ خیال قدیان زدن قروش
 کہ شوند لالہ کہ وہبان رسید کپوش
 ازین مسلمہ سر کرد دیدہ طوفان را
 بن چو غنچہ ندیم چاک جانہ جان را

خبر

نیکو گشت دلم مقیاس بدود الم
 بجلسے گریہ زور و گان چکیز زالم
 نناد سر یک دیدہ از پریشانی
 زبخت دل کبابم عقیق پیر
 گر کہ خاک من از آب گریخت پیر
 نموده اند پیر از تیر آہ نیست
 کہ در فضا سے جهان کیزان فراغت
 بنیم گریہ شب در دوزخ کام نیست
 درین بید چو نظر شدم از زار
 قضا نمود پیر عشق را بنم بچار
 چو قافوست بدوران شب بنم بچار
 ز آہ و ناله خود در دوش بنم بچار
 اگر خطا کنم انعم رسول خساست
 عذر سے زبخت اخلاک ارض و اقباست
 یکجا نہ لو سے فر و غنیمت صحت
 فروغ شمشیر ز تابیا سے ہای سلف
 شہ سرینیت میر سپہر سہر
 محوئی از برو سے ملک وجود

روایت است کہ چون از قلم رستی
 بہ آفتاب وجودش نمودہ رستی
 رسید وقت غروب از چرخہ دین
 نمودیم عروج سے پیرا و ادنی
 نہ تاب ضعف چو پیلوسا در بستم
 و گر نمود افت ز سر قسطنطنیہ
 نمود شدت آن درم و در عرق ستم
 بشد معاملہ درین و کار دھڑ آمیز
 قسم بجان ب سجدہ ضعف سر کشود
 برو سے عمارت پس از اول سے نماز
 ز بعد طاعت خالق پس از اول سے نماز
 نمود یکدیگر بپوش آفتاب حجاز
 ز بعد حمد و ثنا خواند خطبہ شریفین
 کہ شد ز پیش ہمہ طالعین سدا حین
 فاستماع طالعین ہر گویہ آفتاب
 ز سنیہ آہ شہر باران کباباوند
 پس آفتاب بنمود از سر یکمین
 کہ اسے کردہ سعادت حق چاہدین

چگونہ بود رسول من از بر اسے شفا
بفس خوشی نہ کروم جواب دعا
بگنگ کینہ شکستند و روند انم
گذاشتند بہ تنہایان مید انم
گشت خون رستم بجای جاری
نہ کردہ ام شاد و دلجو بارے
جواب داد غلامی بہ دیدہ سگریان
کہ اسے چلی زین جنت خدا جان
خدا جز اسے جلیت دہ کہ بر سر
نویزہ چو پرف گسارہ دارما
کشود کہ بارش افخ خوشتر
ہر گشت کہ اسے امان خستہ جگر
رساندہ است دین روز جہیل خبر
کہ باید ہم بفرست زوہر کہ بکات
شوند و روز زویدار الفاض البرکات
بہ خوشحال بنید آرزو سے حسن
رسد کہ لباسے دین سر اسے
بیاد آرد آن حال از صیبت من

کہ ہست اتم ملذو من غلمی
بہر باد برو سے زمین بختی خدا
کنون از رفتنم از عرضے نشود و موتوں
نزدل حضرت جبریل با برجا
زسے دو غیر بود در بیابان جهان صراط ہما
سر ہست بہر دو عالم حبیب
یک کلام مجید آن در گئے علی سعید
کہ ہست سرور و مراد اللہیت سعید
ہر کہ پیر آئنا بود ز رو سے یقین
فوز و رآن پشتیان خوشین مثل دین
ہر مکہ زمین و دریا ہست پیغمبر جہل نہاد
بسوسند داد و فدا فلکست قدم زجہل نہاد
غسلایق این پوشش نیاند زان شر اہوار
نو پوشش گر پہیلیا کے شربت زند آرکار
صدائے گریہ چنان از مدنیہ گرفت بند
کہ افطار بدلیا کے قدسیان افگند
بگفت باز ز دفتر رحمتہ امکان
منود باد قمر خفسہ یکجا بجان

کہ یکدیگر در دستہ ظلم ہر شنگارے
 کہ کہہ دے است بہ ظلم و ہزل آزارے
 پس اسے گروہ فتنہ سپید ہم چنی خدا
 کہ ہر گراہین ہست منظر گندہ
 پیادہ آن و ہزار آن زبان فصاحت
 ز شورش سارے روز جنبہ انبیاء کے کیا
 کہ نیست تاب کہ در پیش انبیاء کے کیا
 پس قصاص بیا زبدا احمد مختار
 چو این حدیث بفرمود سید ابرار
 بیک کنارہ جانفاست ہر شیدا غلم
 نمود عرض کہ اسے ہر شیدا غلم
 بپوستے کہ ز طالیف بیامدی مجرم
 سوار تاقہ عقیان دستان زبان بودے
 براحد چو عصا یا بکار فرمودے
 سر عصا بہ میر قناد ام خان آمد
 کہ ضعف و دلم از درد استخوان آمد
 این زبان زیادہ نیندا تم اسے پہر علی
 کہ بپوشان ز سر عمایا زردے خطا

جواب دادو آن مر شاہ عرصہ دین
 نفوذ باند اگر عمدہ بودہ باشد این
 سوال کہو اذن نور مصلحت طابا
 کہ یافتی کہ بہستم میان کدام
 کیفیت اسے حکم ناک تھا شقیقت
 عصابے از غم مشوق بود و سستیست
 ندو سے محنت آن پیر کسب زمان
 پیش نوشتیں طلب کردہ آن زبان لکان
 اشارہ کرد بر دوسرے جبکہ زہرا
 بیا زرد و عصابا پیش این نوا
 روان گشت سوسے فادے سلمان
 نیمیدہ قاتلش از بار این الم جو کمان
 رسید چون بدو چوہرہ بر سپر آب
 زردے غفل ارادت نمودن الدب
 صلا سے دو چو بر آمد مجیدہ دوسرا
 گل عقدیہ ناموس حضرت زہرا
 روان گشت پیش درازندہ چکین
 سوال کہو ز سلمان کہ بیت مطلبین

پس از سلام و تحیات پس از درود و نوشتن
 بگفت گفت که است آفتاب اوج سما
 قدس پیوست شیه دیا و عسرب
 عصا سے آرمشون را شود طلب
 گفت حضرت زہرا کہ سید و سہرا
 منشی فرودہ بردست بہر حقیقت عصا
 بگفت منتر سلمان کہ خطی از انصار
 قصاص می طلبد از ارجحیت
 شنید حضرت زہرا از ان ہوام قصاص
 برگرفت کہ است راست
 ماہر یحییٰ حلقہ گرفت راست
 باین ہر وقت قصاص است از اکتہ یار
 زن بگوئے بہ آن مرکز بر اسے خدا
 چہ ہست نہ ہستی
 نظر چہ چشم و کیچے نہ ہستی
 بسید و سہرا از کرم خدا
 عصا باد بہر سلمان بیدہ گویان
 چو بود پیش فرغی ہا کلب ایمان

افشا بہ کہ کرد کہ داد او عصا بانصار
 ازین قمارہ نمودند درمان زاری
 بجانہ بادل افکار حضرت زہرا
 طلب نمود و نو باوہ رسول خدا
 بگفت کہ اسے بگنہ گمان جہان
 شتاب جانب مسجد شوند ہر دو روان
 منورہ عزم زہرا قصاص یک بدوی
 کہ تا زیانہ زہرا گرفت راست
 چو آفتاب آزار خود گرفت راست
 بآن زدن لکے اور فراموش
 رویدتا عوفی از قہدہ اخلاص
 گیر و او شش انتقام بہر قصاص
 شنید و مظلوم نالہ کر دند
 چو این شنید و مظلوم نالہ کر دند
 زہیب تا گریان و کرب عقلا
 لبان رعد خروشان و کرب عقلا
 فغان کشید ز در و جہان
 روان بجانب مسجد شدند کہ کربان
 بجا لے کہ ایمان شست شیون از کربان

شست

شسته خلق تمامی بدیده نوین بار
 که آمدند و نظام مبادی افکار
 یکبار گرفته گفت گیسوان شکنین را
 یکبار ز ناله بخون کردند خچین را
 یکبار کشوده ز پیرین دیده سر و اوید
 یکی رسانده خزان تا به شغف عشق عید
 یکبار که پرو سوسه مر و مان نظر میکرد
 یکبار اشاره به سلطان مایه میکرد
 یکبار اشاری به خندان و وزیرین
 به این طریقی به پیشین رسول آیین
 نهاده بر و به پیشین خلیف قلندر
 بگریه عرض نمودن کاسه گل بکندار
 ز لطف باران است آب و شش با کینار
 بگو که تا عرض تا نیا خدات بریا
 زده زیاده ز نظر طالب قصاص تا
 بود دید جانب ایشان مقرب با بدین
 ششیده آه زمر آت سینه بگین
 ز دل تکیه و نقش گریه ایشان
 بسان دانه سر جان چکید از نرگان

بگریه گفت که ازین بدان رسیده عصار
 قصاص او بشناخته گناه نیست روا
 تمام خلق مدینه حبال آن دو خواب
 ز سیل دیده ز شستند تا کر و طلع الامحار
 ز روم و لطف آن مر و طلع الامحار
 نموده حکم که گیر و قصاص خود را باز
 بگفت باز از اکاسه خیای عینیم
 بر شهباز و دران روز بر و کفیم
 زمر حوت در مقصود بارگاه وجود
 ز روی دوش مبارک رسد اوین وجود
 ز روم و مهر نبوت بگفت سبب پیش
 بگریه گفت چو پیر و دانه ماه پیر پیش
 بگریه گفت که با شمع که با رسول خدا
 بگریه گفت است نعم روی خود بگفت شهاب
 اجازت است خاتم رومی بگریه و ایجاب
 ز لطف عام خود آن بگریه و اجازت داد
 درین امور بدان بینی کام روا
 بگریه گفت از رویتنهای پیش کام روا
 نهاد روم و بگفتین سپید و سورا

پیش مر نبوت اگر جبارت کرد
 پیشوقی کیست مقصود از یاریت کرد
 بگریه گفت خند الیایان تن امل
 ز تاب پیش دوزخ ز راه بے پستی
 شفیق خویش نمود مساس صمیمی
 سوال کرد بختیاری یا عاف خواهی کرد
 قصاص میطلبی یا عاف صدیق
 جواب دادم آن مرد بادل صدیق
 مسات گشت قصاص تو یا شفیق لولای
 گفتم احمد سل که یا غفور و دود
 سبک تو اسود بن قیس از خود خوشنود
 که آن رسول ترا از مبارک پیش لولای
 مساف کرد و درین فتنگی زداد قصاص
 جوان گفت مر آن زبیب مسجد ایجاد
 ز تاب شدت آزار صنف روی سواد
 خلافت این چه میدان بادل برغل
 رساند ناله بدافرق تا اگر رودن

در ایت است که چون بر وجود آن سرور
 گرفت دست پیرش علی سرور
 علوی سر قهر و خشمت سلیب آن
 نهاد دست دیگر آن شد رنج اسیر
 بدوش قدوده اخلاص فضل ابن عباس
 پادین طریق ز مسجد شمس پر صفا
 روانه شد همه جایا به جبهه زهرا
 چو گشت داخل آن حجره رنج مکان
 نمود صنف ز شسته خلاصه ارکان
 چو دید حالت از ستمه سپهر عطا
 کشید ناله و یار گفتم دایب
 چه واقعه است وجود ترا فدا فدا شوم
 فدایے قامت و دیدار جافدا شوم
 نو چون ببار که قدیس عازم سفر سے
 کجا روست ببار جهان نپا ہے نیست
 مرا بغیر تو اندر جهان نپا ہے نیست
 بجز جناب شریف تو داد خوا ہے نیست

چنگیز جب کہ بلے لڑا این دل انگار
 مرا زرو سے کرم اسے پیر بکا گزرا
 پس اوز کینہ عصمت بهشت را با نو
 سیر مبارک اور انس ادب زانو
 نهاد در سے برایش بلیدہ چرخون
 کشود کرد زیر اچا پنجاب شنید
 خدا سے گریہ زہر اچا پنجاب شنید
 کشودیدہ و از تاب درد و آہ شنید
 گفت کہ اسے گوہر بہائے من
 بنا کہ گفت کہ اسے حضرت جد گردی
 بنم کہ راختہ قدرت زمین جد گردی
 کنون زرو سے خفورت آشت ہاروی
 چون روم تو با اندوہ آشت ہاروی
 نہ نیا غم و بانو سے فراق شو سے
 بلال کیشہ شام اشتیاق شب سے
 جو این حدیث جگر سوز را تو کی شنید
 گل سرشک خویش بہک لالہ چکید
 سوال کرد از ان سید الفنا زہرا
 تہا روا سے محشر کجا کیم پیدا

جواب داد کہ در پیش منزل عمود
 کہ کردہ است مرا وعدہ کردگار و دود
 کہ من شفیع شوم کہ امت شفاعت را
 ستم شودہ زہم مقام ترا
 کہ گفت کہ نہ زہیم و نہ ان مقام ترا
 گلو کہ باز خوشاں کہ کجا کیم پیدا
 جواب داد کہ با دگر بادشاہ لک وجود
 کہ الی تادہ پیش جبریل امین
 بود کنار من استادہ جبریل نشین
 ز یک کنارہ دگر طایران سدرہ نشین
 ز بعد جملہ لایک استادہ از دوطرف
 پہ خلاصی امت چوین کشودہ و کف
 ہمہ گریہ گویند با غفور صمد
 ازین بلعہ گاہ را امت آبد
 کہ گفت این سخن و شد ز خویش فطنت خویش
 خود چشم بہارک چہر اب و ان از در
 کہ آغذ بیان خطہ تو امان از در
 ز نور دیدہ بغیر الفنا شہید و شہید

چو چویش پدید آمد آنچنان مددش
 ز سینه هر دو کشیدند چو رعد زودش
 ز ناله با سکه بگرود آه واجبش
 ز دنیا صافه بجان کائناتش
 یکے نهاد بغیر از دوسے برایش
 یکے نمود ز یارت بگر و گیسویش
 یکے نمود دوسے سر بر روی سینه او
 یکے بگر شد از گریه محقر نیز او
 یکے گریست و گوی باش بوسه داند
 گوی سرنگ چو بر جان ز دیده بکشاند
 ز دوسے صنف چو پیش بوی پیچید
 بچشمها سچو از آب شاه دین جیب
 ز جاسه خاست که تا آن دو هر کریان را
 کند ز دوسے تن آن فلک آب جبر
 کشود دیده در آن داودی رسول الله
 بنا که گفت که بگذاردش با یویم
 که این دو لعل گلزار خویش را یویم
 رسیده روز آخر و داغ شان گویم

که بید من بجادستم غریب شوند
 ز شاد کامی ناک ایام بے نصیب شوند
 هزار تن بران ناکان سبب پروا
 هر که این دوسر و جهان را در دوزخا
 پس آتخاب نظر کرد چون جلالت شان
 بنگذ دست بگردن پس جلالت شان
 نمود جاسه شان را بر روی سر زایش
 رسد آه بگر و دوسے پیش میکرد
 از آن میباید حسن گریه پیش میکرد
 خدنگ ناله اش از آسمان گذر میکرد
 ز دوسے هر بغیر بود افت از زمین
 کمن دیا ده ازین گریه نور دیده من
 که گویا تو مرا ام سخت و شاد راست
 زباده موجب آنرا قلب انگار است
 ازین حدیث غم از دیده با کناره گرفت
 جاب که بگلکاب از گل نظاره گرفت
 به که حضرت سر او دوست بر سر زد
 که شعله آمد و آهسته حلقه بر در زد

روانہ کر گشت بہشتِ دلانِ عظمیٰ
 پگہ گرفت چہ بخوابی اسے غیبِ تیرا
 جواب داد کہ دوسے غیبِ وادِ نگارم
 ہوا سے دیدن ختمِ سیلِ بس درام
 مراد نہ تھا اجازت کہ بادلِ را بخور
 سیدہ از سبیلِ امِ عظیم از رہ دور
 گفشت حضرت زہرا کہ باز گرد از راہ
 کہ نیست وقت ملاقاتِ غیر خلق اللہ
 ازین سبب کہ بہ آواز خود گرفتار است
 غنودہ است بہشتِ را کہ بجا راست
 برقت چند قدمِ راہ باز اگر دید
 دوبارہ خواست اجازتِ جانِ جویند
 چنان بیابا رسمِ انجاکر شید زوش
 کہ آمد از انرش آن فلکِ جنابِ یوں
 کہ خود چشمِ مبارک نمود استفسار
 ز واقعاتِ عرب کہ در ناگاہِ اظہار
 نشہ سرِ نبوت ہو غافلہ سود
 کہ باجِ پانچ آن سائلِ غیبِ کہ بود

جواب حضرت زہرا اگر پیرِ وادِ لعل
 کہ عالمند بیانِ آفتِ بیدگارِ رسول
 گفشت مہرِ فوتِ میرِ سپہرِ صفات
 کہ بہت تا بیضِ ارواحِ دہانم لذات
 بغیرِ رضت اگر آن فلکِ اسکانِ خواہ
 ز رشتہ ہما سے در بستہ اندرونِ آید
 نہ کردہ است اجازتِ کسے ملکِ باز سے
 گزرا کہ بپائش ادبِ نودہ مسلبے
 پیش رفتہ داود ازین اجازتِ وہ
 پگہ یہ رخصتش اندر را نور حاجتِ وہ
 چو این شنید میرِ عصمت سپہرِ الم
 سوا و ملکہ نامم عظیمِ کہ غنم
 ز جاسے فاست خورشانِ گفت وادِ بجا
 نہ بہت نصیبتِ عظمیٰ کہ دوسے در اسے
 پیش درشت دواز آہ و نالہ داود اسے
 کہ اسے مطلعِ اجازتِ پیا پیہرِ بیدار سے
 ازین سخن ملک الموت چہو بیدار سے
 گشت داخلِ زو لقمہ ریاضِ نغم

بہا کے حوریت محمود از سحر و کلام
 زبان کشود و دیدان اہل بیت کرد سلام
 زبید گفت کہ اسے فردا انتخاب و وجود
 تھا بلو در خندا و غدا خاص و عام و درود
 نمود امر کر کہ کار سبے بہت
 منور امر کر کہ تو اسے محرم باذن تھا
 بقبض روح تو اسے محنت
 نہ دوسے لطف البزمود اسے توقف دار
 ویران امور تو کیسا عے
 کہ چہیل بیا در عارم اسلا
 بکلمہ حق بعد رب عود علا
 جواب داد کہ اللہ بکرم بدوام
 ہر پنجہ امر منی ہر اہل بیت
 نزول کرد ہماں لعل حبیب تیل امین
 بسوسے آن شہ لولاک از رہ تکین
 سوال کرد از ان کہ تو خشن و مہر
 کہ سے تو بودہ مر اور امور با یاد
 چو باعث است کہ در این لیلیہ عظمی
 گناہیم بہین حال یکیں و ہما

جواب داد فر خاک حضرت جبریل
 کہ باد مشدہ ترا اسے فروغ نور جبریل
 ز لطف عام و غیاث ذوالجلال کریم
 رسید امر بہ جان را نہند آرایش
 کہ بقیم ہا سے جان در زینت از رہ خواہش
 تمام حوریت آتش و وزخ
 ہم انتقا سے پذیرفتہ فردوس عالم فرخ
 شدہ جو روضہ فراق انبیا سے سلف
 ستادہ منتظر شوق انبیا سے سلف
 کشیدہ اند ملا یک تمام صفت و صف
 تمام ازل و جان عاشق لغا سے تواند
 تمام غنطہ روح جانفزا سے تواند
 گفت احمد صل کہ این ہمہ خوب است
 زید عا سے دل پیور اسطوب است
 دے زیادہ مر اشد و مہیج من و دان
 با پنجہ بہت بدریدہ جان شفیع ام
 گفت حضرت جبریل کا شفیع ام
 فروغ مہربوت و رحیم کریم

بود پشت سر اسرار انیسے ہوا
خوام ناز تو باست دران بسازی جا
گفت باز بدو آج الامین شہ یلجا
کہ ساختی ز سبے پیچہ بشارت را
گفت حضرت روح الامین کہ کے سرور
عطی نمودہ ہو چیت بر چیز را داور
کہ تا بحال یکجہ را نانیاسے سلف
ندادہ این تہی شہ و کمال و شرف
چہ از جان و چہ کو ذریعہ منزل محمود
چہ از شفاعت است پیش پیچہ
زاشت بہ تود شہر القدر پیچہ
کہ خاطر تو از ان شہا و پیچہ گروہ
ز چہ سبلی امین این حدیث را پیچہ شنود
بناکہ گفت کہ در دل مطالبہ است
پیش من غم است زیادہ از غماست
ازین نوید کہ درست زہی دل بر نہایت
بدل نماند از پیچہ دیکہ
چوخی از نو آور و از شفاعت بہ

گفت این و شہ انبیاء لطف جمیل
نمود و سبے نوچہ لبوسے غریب
اشارہ کرد کہ اندر سہ موشی پیش آست
با پیچہ شہ ما مورا شہ خال نماست
از ان چو تا فیض ارواح یافت دستوری
پیش رفت ز در سبے ادب بہ جوہری
بقیض روح بشپہ و نذیرت و شہول
فما و شہری از گار و زہر گشت مایل
شد آفتکار بر آن نیر سبہ حیات
ز یک کنارہ کہ سون علامت سکرات
گفت عرق زریخ اور شہ عیان گشتی
گہی در گہی رویش پیچہ عیان گشتی
دہی ز دیدہ فقر سوی حاضران میگرو
کشیدہ دست دہی ز دیا سہان میگرو
عوض کہ روح کو پیچہ غایت چون نمود سفر
بسوسے روحہ غایت حضرت زہرا
پیش بہتر او رفت حضرت زہرا
گہی گفت کہ روحی قداک با ایتا

ہر آنچہ کہ سوال اندید بچشم میر آب
نیافت هیچ از آن فردا خواب میر آب
فغان کشید پیچی ز سید پیر چون
کہ عشتہ دار شد را فلک و ظلم گردون
گم گشت کہ ہذا فراق درو عیوب
کہ آفتاب بیا رسید نہ کر در غروب
چو دورو کہ از آن شد رواق صبر خراب
رسید نہ موی فغان دید ہا کہ بجز آب
رسید بچہ کہ شد دوسے منقطع ازنا
بغض نہ شرف غم آشکار صبح غمنا
تمام پردہ نشینان عجلہ عصمت
معدیات و پار سردا و حق فحشت
زود درو لبیر ہلکی ازین نامم
بجایان حلقہ بدو شد نہاب مرکز غم
کیے بنالہ زبے شعلہ در فضا کے زمین
خداک آہ رسا نہ کے یکے بغیرین
غیر رسید ہوا ز حال سید کوئین
کران دورو ہر بحرین معرفت حسین

زوند جامہ بن چاک باخوش و فغان
کشودہ سبیل چو ابریب از زنگان
لبان نماند کشودند گریوے مشکین
فتادہ چون گم بیکسی بروے زمین
حسن دوست پیر زبے بسر و اجدا
چسان گذاشتہ با دین بیان بجا
حسین آہ کشید کے بدیدہ ہوشم
خوش کردے و گفتے کہ ای شیخ اعظم
بجز تو بے سدا و جهان نیای نیست
بغیر ذات شریف و زاد تو ای نیست
زنا نہ ہا کہ جاہ سوز آل استنباب
شدند خلق مدینہ ازین قضیہ خیر
تمام گریہ کنانان محمد احترام با افغان
بہوے در گریہ عشق اکشوش خوش
ردان شدند نہ بوی کشوش خوش
بزد و زوشین فریادند والہ و مضطر
نگار نہ یادہ ازین نیست فوت گفتار
کہ رفت تاب دول غم زودیدہ و زکار

دیان عزانتم از یکدیگر ناتوان از رسم
نشسته ام بیایای چو کلک از ماتم
ز سر خیال خرد اردو بدل آرام
آگر که شرح دهم میکنید طول کلام
بزرگوار خرد را یا تقرب و جاه بی
حق ختم رسالت محو
که ایشان بنیاد را بواحدی بنیاد
رسان بسیار بخل و اسرار
نصیب کن بگی را شفاعت مسعود
که با شوق مقصود خویش تن مسعود
ز بعد جاده خفایا بجا نیاید
نظر آنکه بود قافیش از ریاض
ز روی کجینی دوستدار آل عباس
نه مخلص است غلامی ز سید الشهدا
تکلم شد

واقعه در میان شهادت حضرت
امیر المومنین علی ابن ابی طالب
علیه السلام

عظم آمد و بر دید با سکه اهل جهان
بلبل کشید آرد و دست بر طوفان
چنان نشد غم اهل بیت و کس را
که آب که در تنگ هوشت را
بیا و پیش قیامون بجای نشد مقصود
با و چو پا برهن آمد و اشک آرم شد
ز دیده سر بر آورد و اشک عالم شد
ازین سبب بجهان روشناس عالم شد
ازین جهت که چون جنگ و ضرر دارد
پیش خالق و خالق عزیز داری است
شریک این غم و غمت عزیز داری است
چون که از نجاسی دایم بری است
جوامید پسندیده رسول خداست
بروز خشم و رشک اتم شهداست
نصوص تعویذ و شفاست پسر شرف
میدین سار و خشنده سپهر شرف
ز جلد و قریب ز سر و اول ایمان
و صبر نفس محمد برادر قریب آن *

بدرجہ صورت امکان دشمن واجب
بجلوہ منظر اسرار شاہد و غائب
تن رسول و دل عرش و جان بیت اللہ
گل حسد اقدار قدرت علی و علی اللہ
بوز زرم و صفایان دوست ساقی کوثر
بوز نہم چمن آفتاب ارج جان
روایت است کہ چون آفتاب ارج جان
مخت و عربی صدر ز سواد ارج
شہ سریر سالت چراغ ظلمت ارج
عروج کرد و بسوی فلک شب معراج
گئے پوزت پڑ بران محمودی
گر چہ بید پیشون تھاے تبعودی
روان گشت جنابش لب الم بال
بکایں رحمت حق رخت از زمین پیا
چنان نمود جنابش صعود جہاے
سگر کرد و اہل ہنرم کرم وید
جہا بس فلک شمس سگر کرد و ان کرم وید
گزشت چون زجایں ہنرم شمس رسید

چون خاک مقدم او عرش را نمود و در آن
نشست و در تہ اورا و بزرگ رفت از خاک
بسوی عرش جنبش پس تماشا بود
چنانکہ عرش از آن نیز در تہ و نظر
نہی صورتش نشا و نظر
کہ آنکہ آن بسوی عرش از نور قدس پا
کہ بود خلقتش خوشنما چنانکہ نہ
بہ بہا و بسوی خوشنما چنانکہ نہ
گرفتہ بود از آن صورت بدین صورت
بجان خندہ شد آن صورت داشت
قرنہ است کہ بود است عرش بسوی
بجان خندہ شد آن صورت داشت
قرنہ است کہ بود است عرش بسوی
بجان خندہ شد آن صورت داشت
قرنہ است کہ بود است عرش بسوی

مراجرکن ازین شکل زانکه جان من است
شبیخوت جان دل درون من است
چوین زغانه بردن آدم بسوسه شتا
علی به بستر فروخته بود در باوا
چو بود نرسن چو که پر شتاب تراست
چو که ز برافرم یک رکاب تراست
چو حکمت است که ازین بسیر آمده است
ولایت آمده است
گرچه قوت پاسه ولایت امین
چو این شغنیان ازان شاه جیل امین
جواب گفت که اسے غم آسمان و زمین
نور قنی مست که این صورت ایلا حسن است
که آن سریدها پروردگار خود من است
خلایقی که دین نه سپهر رو دارند
تا شمع قافا سے جواب او دارند
فرشته تهاجم بودند بکے تامل او
پانچ پر خدا کے جهان شامل او
پہنچا بہ منزلت و در شبہ بارسول اللہ
کر کہ صورت او عرض لازار بکام

ازین حدیث غرض اول بیجا کیت بود
بیان قصه و سر رشته شہادت بود
وسلے شتیجی کجا طاقت بیان دارم
نہ تاب گفتن و نہ یار سے زبان دارم
ترجابت است کہ چون این مجسم پیدین
سازد فربہ ب شهادت قریب و دور است او
فرشتہ شتیجی تقریب بنزد و دور است او
تمام صف زودہ بودند در زیارت او
کہ آنگاه انفر زخم فسق آن کچھ
پیدید کہ در شکافے فسق آن کچھ
صد ابر آمد ازان صورت و در افلاک سیر ازیں
چنانکہ عرضش و در کائنات سہا
چو این مشاہدہ کردند بکے اگر کیا ہوا
زودند چاک زودست الکم بہرسم خورد
صف سپاہ لاک زوہ و بہرسم خورد
چنانکہ غم خویش از قیامت بود
فقا سے غمک نیلگون براز نمشد
زانکہ یہ خانہ کبر کہ دون سرتے نامم

زبان عرض نشا و نازل می طبق است
آه و ناله بدد گاه قاسمی و محاجات
که است حقیقت ایجا و میکنات از تو
نمود و قی استیاسی کائنات از تو
نیچیزات تو بر ذات آن فرید با تو
مست و عربی بنده و گزیده تو
درین مقصد اسرار و حکمت چیست
چو صورتی عظیم خلقی بر احوال چیست
بساکنان سمالطف دوست نازل شد
چو بیان خبیه چیریل نازل شد
بگر گفت که ای ساکنان عرش مجید
قیامت عجیبی و جهان ثراست پدید
و نفسی منسوب به امارت یافت
و سیار کش از رخ ظلمت پدید
بگفت که گوشت روان باد و دیده زین
بسوی که نوید با خبیه رساکان زین
روایت است که در بین مساکان زین
صد و سی و نه بر آورد و مجید پیل امین

بگر گفت که اگر دید این عزم رسول
به تیغ زشت ترین من فغان مقبول
از آن صدا هم چون دانسی ستر تاس
شدند با خبر از قتل ساستی کوثر
علی انحصار و دوزخند شید خنان
دو و شصت و یک گل گاشتن بیکر دند
تمام شب بعبادت قیام میکردند
و عاباب علیه السلام می کردند
گفت که کوع و گوی در سجود سینه بودند
بین طریق دران شب و می نیا بودند
ربوده بود دران وقت خواب محنت شان
که رفت زینب بیدل بسوی خلوت شان
اما که که بیدار شان کنده از خواب
که بابک خود روح الامین بیدار شد
ز خواب آن دو جا گرفته بجا بستند
که تعجزیه شان دو فقر تمام
روان شدند سر آمدان دو فقر تمام
ز خسته جانب سجده اضطراب تمام

نعمت است که چون غیب تیغ زهر آلود
جبارک عظمی مرقطی نزل نمود
کشیده از آن درد آن سپهر خباب
فتا دصاحب بنه بیامین گردید
بنجاک و خون دل ارباب غم طمان گردید
تبارکش تیغ ابرخون اردان گردید
فتا دود بنجاک و زور و دنیا لب
زخون سنجین باد و دست می بالید
ز تاب سوز جراحت می نمود و می نمود
چنین خضاب چون می نمود و می نمود
که خون به چو بود زیت شهادت ما
که بر شهادت امید به شهادت ما
مویان همه بمود و حلقه امم
شاده و زده بودند حجاب میکردند
تمام گریه بر آن چون حجاب میکردند
بسوز ناله دل سنگ آبی میکردند
که آله اند و زجب و دوسه بیغیب
و کو شواره عرش برین غنیمت و غیر

دوان یقینون و افغان و زوحد و امم
فتا دقت ببالین آن امام امم
بهر طوت نظر از اضطراب میکردند
نقص پیر کامیاب ببالین کردند
که آگاهان نظر آن دوست و گریار
فتا دقت ببالین آن شاه کشور و گریار
که سوز قامت آن شاه کشور و گریار
نیز پادشاه چون خنجر افغان بخاک
میرسد که از فرط حجب و دیوار داشت
بجبهه از افراط شش در پایش بود
سرسکه سوره و نور از براسه شانش بود
نزدل سوره و نور از براسه شانش بود
چنان جرات از تیغ ناله و گریه بود
که به چو چاک گریه میان گل گریه بود
شنه که از حجاب اشخاد و شنبه نثار
ببند و سحر جان طوره بود نثار
شنه که در حسم کعبه از عجب و سحر
که در شنه بود و سحر از عجب و سحر

نظر بہ تمام این مجلس کا فریب
 کلیدہ بود بخون همچو لاله داشت
 کفے کہ از کوشش عجب در کان خجالت داشت
 بہر دو دست ز خون محضر شہادت داشت
 نموده بود بخون عجب ہر طاقت را
 کشیدہ بود بربوبہ شہادت را
 چو این مشاہدہ کردند آن دو بے باقی
 دوزخیت برود و کشتن زوند
 ز دست عجب گریبان جا میچاک زوند
 عاصم ہزار سہ خورشید زنگار گشتند
 سر بر شہر سو سے پیر زمان گشتند
 کشودہ خانہ آخوشش ز فغان گشتند
 دوید بر اسیر بالین اعلا ام حسن
 نشست و آن سر بخون گرفت بر دامن
 گسے بدامن گواہی بہ حسین الم
 گرفت خون ز سر و تارک المام
 گئی چو چکر زر از سکواری داشت
 گئی بہر دو چو سیاح بقیہ ای داشت

بحالت پدر خویش سبکریست ہزار
 چنانکہ بر رخ او ملک می نمود شمار
 نشسته بود بہ بالین او بہ آہ و زاریش
 فادہ بود شہزین و فتنہ بود از خویش
 چو این مشاہدہ بنمود سید شہدا
 فادہ بادل پر خون چپای آن مولا
 فادہ بادل پر خون چپای آن مولا
 چوین بہ پاسہ امم کبیری نایب
 ز تاب گریہ چو ابر بہر سبیل
 آہ و ناله فدای چنین امام حسین
 خطاب کرد بہ آن شہسوار بدین
 ہر گرفت گریہ کائنات را بہر
 توی ز زور تو بازی شہر پیہر
 ترا چو شہد کہ چنین ناز و آوازان شہدہ
 فادہ تو بدین حال و سرگران شہدہ
 چو بر سر تو را اعدا سے نا بکار آمد
 کہ امم تیغ بفسق تو با جبار آمد
 ہنوز تو بہریت فتنہ انبیاء بریاست
 ہنوز ما تو ہم او بار حق دلہاست

کسے نہ داشت ز اندوه جدا هم ما
 که تازه شد ز براسه تو داغ ماتم ما
 بابل است شب و روز دیده تو ما
 بخون آلوده دل ز داغ مادر ما
 هنوز از غم بیهوشی نیا سویدیم
 هنوز از غم دوری دوری نیا سویدیم
 هنوز از غم دوری دوری نیا سویدیم
 بدرد و غمت بیهوشی نیا سویدیم
 غم شهادت مادر هنوز ز من است
 فغان و ناله شب و روز نقل مجلس است
 هنوز ماتم مادر بیهوشی نیا سویدیم
 ملک از تکل آن درد بیهوشی نیا سویدیم
 قضیه تو تک پایش زخم دلها شد
 به ماتم غم ما بیکسان آید
 بگرزشت تو کی باره شد کجایت ما
 سر آمد چرخ ز غمت مصیبت ما
 جزوای غم آل مصیبت ما است
 غم شهادت تو بزم سر ما است

بین طلق که سرگرم دستان شده
 مصمم غم کشتن چنان شده
 روانه ار که با کجی تو در جهان بشیم
 روانه ار که در کلام تو بیهوشی بشیم
 روانه ار که مادر جان تو بیهوشی بشیم
 به زندگی ز جیات تو بیهوشی بشیم
 بین زنجیر پیرایه ایما بار است
 بینم بودن مانینه بود و شوار است
 میا به بین ازین خاکدان زشت روی
 مرا گذاری و تو رفتی رسول الله
 جان بهاش که در غمت رسالت بهما
 تو باشی بین بیکل نباشمت بهما
 روانه ار که در غمت رسالت بهما
 بهم رسید تو جد و مادرم زهرا
 چو فیض می آید ای شمس ابد عین
 ز جیبی که نباشد شد از دستم کن
 که چون به چنگ و پیا سس ما میسر کن
 به چنگ و پیا سس ما میسر کن

پیش دیدہ سبکیان براسے خدایا
 بہ استیزگان چشمِ رحمت بکشا
 چو این سکا کہ نمیدو سید شہدا
 فکارہ کر ز عین توجہ موسیٰ
 کشد دغائے آشوبش شاہ شیب را در
 کشیدہ حضرت شاہ شیب را در
 ز شفقت پدری لبہ پوچش داد
 چہ تسلی او دل روح بخش داد
 چہ گرفت کہ اسے نور دیکان پدر
 غم زمانہ پہ باب شمار سید ہر
 جگر پہ باب شامجد ازین حساب نیست
 براسے ناخوشی دہر اضطرار نیست
 کنون در سبب ہم ہی بکیان بجائے بید
 براسے گریہ اہل حسرت ہم ہر
 چو این حدیث بیان کرد سید ہر
 پہلے جاوشت آن شہیدین رفتند
 بزیں پایہ بآل ہما سے دین رفتند

بدوش فوشش شہید شاہ شہر ہر
 اسیر شہر دین منظر العجائب ہر
 لعلان شہد سوی خانہ باچین احوال
 سوا بیان ہمہ آہ و نالہ درد نبال
 بزرگوار خدایا البشید اسرا
 بحق رحمت شاہ سرترا دادنا
 ہم تفضی علی آن بادشاہ خیر کن
 کہ دیوان تقاضایت فائدہ گردان
 بحق فائدہ آن مہتر زمان بہشت
 کہ بہشت در پیش لہر و دیان بہشت
 بحق قباہت اسے است و زاریا حسن
 کہ زاریا حسن اسے است و زاریا حسن
 بحق شہید اسودہ دین و جہاد
 کہ خود آب شہادت زینچ جوہر دین
 بحق عابد سلوم و دانا عابد علوم
 بحق بابہ و صادق و دانا عابد علوم
 بحق موسیٰ کاظم شہر کہ کو آئین
 بہ حق آنکہ بود رضائے شہر بہشت برین

غریب مال فرسان علی بن موسی
 کز شفا شل و کو چن دم علی
 بقی حضرت سلطان دین بخت بغداد
 که است عمر و جیش بخت بغداد
 بقی ادسه راه خدای بختی
 که است سناکران شاه دوزخی بختی
 بختی کی آن شمرن زای سکن
 غریب و یکس و محرم از دیار وطن
 بقی حضرت صاحب تقیہ اولاد
 که است بختی و شوش موالیان و رشاد
 که شهبان کردین چند روز گریانند
 اگر چه غرق گناه اند و دستدارانند
 گنه پیرس از ایشان بسپارین
 بختی مصیبت جماعه امام حسین
 خصوص بنده که مشهور بتقبیل شده ام
 سیاه و دس و دکلون از سبیل شده ام
 چپکچی که پیری زمین گناه مرا
 سپه چپکچی نامه سپاه مرا

بکرم زمین و در کوفه نواب انداز
 سر تخت اندک کوفی کن و در کربا نواز

واقعہ شہادت حضرت امام حسن
 علیہ السلام

خاتم آمد و گردید نوحه سخن
 بلند کرد جهان ناله را بحدوت حسن
 حواله گشت بخت آسمان و بخت زمین
 دوزخ بخت نامم و زده روز گریه بخت
 بلبل ماه مسند ارجون و شش را بخت نامم
 سواد ابلق لیل و شب و شبیون
 زبانه کرد به اعداد نوحه و شبیون
 قبول نامم آل سبیل رسول اللہ
 براسے نامم و زیت و شبیون
 بگریه گشته اند و شبیون
 دین عزت و جلال و شبیون
 نظر بختی و شبیون

اینک سپهر را در نیست با ایشان
 بر روز خویش شده آفتاب گردان
 نوشته خامه است توئی عزت جهان
 بیاس مردم هر دیده افشک تا دوران
 گره شده بگلوس زمانه ناله و آه
 رسیده فافله تغزیت بگرد نگاه
 چو مکنات چو تقسیم نامم نهاد است
 محرم سبب غم این بیت یوبت است
 پس از فریضه زار است بهر عزت
 که بیجا نیناسب آزل رسل
 صبح و شام نیال از باس آزل رسل
 که در دو گاه بود ناله بشت قبول
 خسب که تغزیه عیرت رسول خدا
 و تزیین عیش اینسان است
 کنون که تغزیه مخصوص نوع انسان است
 پس از چه تر و ست که غم طایع گلستان است
 خصوص اینچنین آراسه گلشن دنیا
 گلی ز بسید گلستان گل رعین

زده بخنده سپه پیش صبا بیدمان
 چین لبالب خون غنچه در بر تان
 گل گلاب کزان بود آبر و سکه بهار
 غلیده خار سپایش نشسته در گلزار
 نریک و باریدین زتن خوران شده است
 ستاره سیخه باغ و بوستان شده است
 زبک به ریخته نقد گدازه در گلزار
 بیاسه آب نور و خاک شربت بیدار
 ز سار و برگ و زخم زبان مانده افرو
 زخم خورشید چه بر اینچهره غبار
 شسته گلبدین شمع چه بر در و در و در و در
 بباد رفته گل زین و پنهان قیاس
 بین کمال گل زین و پنهان قیاس
 که سوز خاک بر آرد در بالاس
 چو چو زلف عروسان بیلاغ شد کباب
 چو شد که نیم گل غمناک شده بدینا شده
 چو شد که جعفری این نوع بدینا شده
 بسیر عامه ز تار ریش کلاه نشسته

زین

ز بسکه داغ بین سوخته است و زبان
 زبسترن شده گلزار باغ و گلستان
 چه واقعه است که در باغ از گل خیز
 کس نمی شنود و غیر لب به لب خیز
 چین نشسته اند و غی ز انقلاب هوا
 که بیست شورش و پیدار گل و هوا
 چنان اگر ز کدورت شده است گلشن آه
 بیا آمد است مگر از نس و گلشن آه
 شد چندی بر جاصل از نغمه با پس
 چار گشته ز باغ و باغ گل انوس
 چو دو دست ز غم گشته باغ و باغ
 تکی شده کفش از راه لبه عباست
 بهار رفته ز باغ چین و چین ایام
 نسیم و نفس از غصه سوخته و رکام
 خزان گرفته گریبان باغ و زبان لا
 زبسته صد المیل خوش الحان لا
 بهر کشید ز شمع سخن زبان پنا
 شده باغ گل آرزو زبان قفا

مگر یحیی گلستان کدورت گلستان است
 بیا کدورت گل کدورت گلستان است
 حشرات گلستان اگر چه انبیا رند
 نسیم سر سبز آفانده و عزا دار رند
 بیاسه غمی گلشن ایام و چین
 گل زرد و سبزه گلشن ایام و چین
 بقیع مدفن و سبزه گلشن ایام و چین
 که کدورت است ثنائیس باغ و چین
 شمع ز غلظت باغ و چین ایام و چین
 جناب راج آل عبا و چین ایام و چین
 وقوع واقعه او اگر چه در صفاست
 و سله عجم با مبتدا می این خبر است
 به عجم و او صفر عجم یار اند
 به عجم سیده و عجم شهری از عزا دار اند
 شد است شهر روان باغ و چین ایام و چین
 روان ز شهر عجم شده شهر عجم
 روایت است که آن نوز دیده اخبار
 پس از وفات شهنشاه سندا ابرار

بغیر اسکے نہیں پہچان سکے ہم خدا کیا اور

پچھانا علم کی خاطر شمال شمع زیاہ

سرمدی شریعتی بنیاد علیہ السلام

انجمن سجادہ کربیل گنج کاہنور

تیرٹھوال سالانہ اجلاس

بھگوان ۱۳۱۳ و ۱۴ مئی ۱۹۶۱ء کو صحن مسجد نواب اعظم علی خان صاحب مرحوم جی گنج کان پور میں منعقد ہوگا۔
 تشنگان روحانیت و ہمدردان ملت سے خصوصاً اور برادران وطن سے عموماً التماس ہے کہ اس روح پرور
 تبلیغی محافل سے فیضیاب ہوں اور اس اہم انجمن کی حوصلہ افزائی فرمائیں

پروگرام اجلاس ۱۹۶۱ء

پہلا جلسہ	۱۳ مئی	یوم شنبہ	وقت ۳ بجے	دن
دوسرا جلسہ	۱۳	"	۸ بجے	شب
تیسرا جلسہ	۱۳	"	۸ بجے	صبح
چوتھا جلسہ	"	"	۳ بجے	دن
پانچواں جلسہ	"	"	۸ بجے	شب

اسماء گرامی علامتے کرام	موضوع بیان
۱- جناب حضرت مولانا سید علی صاحب قبلہ مجتہد العصر گویا پوری	۱- عہد ائمہ میں اجتہاد کی نوعیت کیا تھی؟
۲- جناب حضرت مولانا فیاض حسین صاحب قبلہ ولید پوری (اعظم گڑھ)	۲- امام محمد باقر کی زندگی
۳- جناب حضرت مولانا سید محمد بنی حسن صاحب قبلہ کامونیہ سی مجتہد العصر	۳- امام جعفر صادق کا فلسفہ زندگی
ناظم شعبہ دینیات مسلم یونیورسٹی علی گڑھ	۴- کوفہ و شام میں فانی زہرا کی تقریر کی اہمیت
۴- جناب حضرت مولانا محمد مہدی صاحب قبلہ زید پوری	۵- امیر المومنین کا فن خطابت
۵- جناب حضرت مولانا سید شمس الحسن صاحب قبلہ بجنوری	

نوٹ :- (۱) دو دن جلسہ نماز پنجگانہ اجتماع ہوگا (۲) وقت کی شدت سے پابندی ہوگی (۳) ہر دن شہر کے مومنین کے صرف قیام کا انتظام ہے
 (۴) مستور دن کے پردہ کا معمولی انتظام ہوگا۔

پچشمہ براہ انجمن سجادہ کربیل گنج - کاہنور

انتظامی کانسٹبل

ادامه نمود چو آمین گفتند چو داری
 سپاه امورش لایق ز راه غنچه راس
 بجای که کردی بخت خلافت بزدان
 نشانزد و رفت چو رای که برست ایمان
 روز گذشت ز شهر و منه جانب شام
 براسه رفیع معاویه آن امام نام
 سپاه آن شه سلطون از صاب برون
 زدند و خیمه براسه جسد و بر مایون
 فضا که دشت پر از خیمه های الوان شد
 ز خیمه دامن کوه احد گلستان شد
 صاب لشکر سپاه بختی بوقت شام
 چپیل نیز از نفر گفت را و اسه اجناد
 چنان هجوم خلاق شدند از پله پله
 که صف کشید سپاه از مدینه تابید
 چو اجتماع براسه قریقه داخل شد
 بوقت ظهور تمام موزنان سپاه
 عداست استمدان لا اله الا الله

بیان کرده امام زمان الامت کرد
 ادا فریفته طهرین با جماعت کرد
 دسان و فیضیه بمبراه آن امام حجاز
 نپیل خوار و نصف زنده بر سر کبر
 چو پیشدادی بجاخت روان سید یحیی یقین
 پیچیده گشت که چون زاوه ابو سفیان
 روایت است که جمیع سلمانان
 ششید کثرت جمعیت سلمانان
 نوشتند و قعه از بر سر دران خود
 چو زربند و دران رفته و عده زربند
 پس از ادا اسه نماز و قریقه طهرین
 رسید و قعه آن کس را بجا و حنین
 از آن که وعده زربند و بیک کس
 شدند نفقه و در یک نفس ز یکدیگر
 چنانکه شام بیدار بیک بنفقه کس
 بچنانجاخت شدند حاضر و بس
 روایت است که چون دیدند شید شد
 که آن گروه شب و روز کار سبک بردا

نور و قضا

فرخندہ گرفتار گشت جمیعت اربابان
برات لم یصل از زلزلہ ابوسفیان
خطاب کردہ سے حضرت امام حسن
کہ اسے نور نور چشم جہانیاں روشن
من و تو ہر دو درین شہر بے بد و گناہیم
بعد و باب بجایا اندہ ایم و بے یاریم
فتادہ ایم درین شہر سبکیں مچھران
غریب و دور وطن خوش ماندہ سروران
بیابان و سبب بدین شہر باریم
سبب بدینہ و بدینہ بادل زار
بہ او شکایت امت کنیم از طرار
زیب و فانی ایشان سخن کنیم
زین دست و گریبان جامہ چاک کنیم
بہ او شکایت جانہما سے دردناک کنیم
ز گریہ بے چشم آویم حال امت را
کنیم عرض باو کہ کس حال امت را
چو این حدیث بیان کردید شدیدا
مخوفیہ بہ گریہ فاست بیا

بہ احتساب ہم بکان مادی سے میل کشاد
خطاب کردہ در بیان رابطہ اس
کہ اسے بے اسے تو ایجا دافض و ما فیہا
چندیشو کہ بیا ربیم آیشیم
اگر مجب و آن قانہ و جسم ہم بیا کشیم
تمام ہم سر افراز کنیم
خازنہ ہمہ در جسد الحرام کنیم
نخلیل و دار دران سر زمین مقام کنیم
بستہ باری رو کنیم چھوٹا کنیم
توئی چھوٹہ گئے بیا کشیم
نہایت چھوٹہ زمزم آیشیم
گئی پسایہ بیت الحرام کنیم
جواب گفت چہین حضرت امام حسن
کہ اسے ریاض شجاعت ریاضت کنیم
چو لازم است کہ از خاک از رسول زام
کے رود و دیار دیگر میرا سے مقام
سوسہ وطن چہین حال باز کردیدند
بطوف شاہ رسول سوز فرار کردیدند

روایت است که چون سید احمد مختار
 گاو سبک شک شد از خواب آخرین بیدار
 بگوشه که بود نظر خود در یک نگاه
 سر کرده بود و نفس سحر آن مولا
 گرفت مهر از آن کوزه پر شد بدین
 رسید سورشش الماس درین آتش بجگر
 نشست برین الماس باغم افزوس
 بجایش جگرش با مقام ویلنوس
 از آن دست که به خلق داد گذشت است
 عجب مدار که الماس که داشتند بود
 چو شمشیر است از آن سید صلیف بخود
 ازین جهت بگین خا اندازنده بود
 پنجم را بگین که بزرگتر است دنیا
 که چشم او دست چو خاتم است و نیاز
 ز تاب بخت این کتب است از سحرش نیاز
 سید او شود او را که نامش الماس
 زبانه جگر مصلحتی نه کرد جگر
 زبانه جگر مصلحتی نه کرد جگر

تمام سنگ شدند و آب زور فشانند
 ز ششم این حرکت در زمین فرو فشانند
 بهین نه از نظر آفتاده بهیم شدند
 درین مقدمه الماس خاک بر سر شدند
 زبیک سنگدل و تند خو و بدکار است
 پیست مردم دنیا از آن گرفتار است
 غرور خود و غرورند مصفا و مجید
 هزار عین بدان دل پناه چشم سفید
 به چشم که چه آب این قیامت کرد
 جگر بینه الماس این رفاقت کرد
 یک دفعه مغرت از آن چشم خراب
 چه غیبت است ندانم که خاک بر سر آب
 چو ساز کار نه کردند با امام بیدار
 در هیچ هست علی الاقبال دوزخ بیدار
 ازین که کمال آن اخسار افسان شدند
 گر بخت در ظلمات آب و آب حیوان شدند
 پس از آب و دین باب اهل تقصیر است
 اگر نه آب و دین که افتاده و زمین گریست

با بینا سبب که دل سبط صطفی را نخست
 پذیر خاک و گریز دل کے این نشست
 در امتیاست که چنان تو چشم بپیم
 رسید سوزش الماس برینہ اش بچکر
 کشید آہی و بپوناد بر لبش
 ز لثاب جگر نقد سائے کو تو
 گوی بستر سوز و گداز می غلطید
 گوی بستر سوز و گداز سائے نالید
 که از نفت جگر پاره پاره سیداد
 گوی ز تاب بگر آہ ساعت ان بیداد
 گوی آہ دل اجاب از نشان بیداد
 گوی از شد اطلب غفوفت بیکر
 که از شداعت اجاب منکلت بیکر
 گوی شفاعت اجاب منکلت بیکر
 گوی شفاعت اجاب منکلت بیکر
 فلان و آنه بگر آہ و درد خاطر
 ز خواب ناز بر آورد خاطر
 ز خواب ناز بر آورد خاطر
 خصوص با دل غلبه زنیب مظلوم
 بجز آسوده بود با کاشوم
 شفیقانه بیت سبب برادر
 زلفه ابرو فراموش کرد و بتر

ز جاسے حبست و خبر دار کرد و آه
 بیان نمود به آن حالت برادر
 روان شدند و در دیدند جگر و در پیش
 زدن دست و در دیدند جگر و در پیش
 شدند داخل و غلطان به پیشش دیدند
 نثاره زانکه و از صفت سبب
 جواب گفت که سائے خاطر ان بیکر
 پیشش که زانکه سائے شوق بیکر
 و بین مکالمه بودند با امام حسن
 مخدرات سرا پرده رسول زین
 که از خبرش و غم غمیت رسول خدا
 قدم گذاشت در ان خانه سبب انشعاب
 به طرف نگران کرد و دیدند برادر
 فدا و دیدند به طمان برادر
 فدا و دیدند به طمان برادر
 چو بگریم کنان دید خاطر زین
 دیده دید که بیان برادر انش
 که زلفه حضرت فاطمه و کاشوم بچکر
 نشسته زنیب و کاشوم بچکر

چو این شایسته بودید الشهدا
 خطاب کردید که گریبان است
 نرا چه شد که چنین دیدید که گریبان است
 چه واقع است چرا کیست پریشان است
 بر او دم چه افتاده است بر لب
 زبیل گشته چرا نور چشم پیس
 جواب گفت چنین بودید الشهدا
 ز تاب گریه و زاری پشید الشهدا
 که اسب چرخ و دغا لم نه پر توک از نام حسن
 چرا سوال بنمودی که گریبان کرد
 از آن پرسید که مار از غصه گریبان کرد
 برادران جنگ خسته یا پریشان
 چو این شنیدند تشنگی و غماز خویش
 روان گشت سوسه کشید برادر خویش
 رسید چون لب بر لب از نام حسین
 نشسته گریه کنانش چو آب بر بالین
 با انظار بشنید را گرفت بر دامن حسن
 خطاب کرد سوسه حضرت امام حسن

که اسب ضیای دل و دیده رسول این
 ز طلعت تو نور رواق عرش بین
 بجز ابیست خلف نفعی که بودت بار
 بیک ناکه که بر عالم است تا پیش
 چه خوب بود که نوک دهنست پیش
 جواب گفت چنین حضرت امام حسن
 رسید شد در مقام سوز و غم
 که ای زعفرانیت دیده سپهر پر آب
 بهیم خطه زری بختی تعب الم خواب
 چنین شاه به کردم که بار رسول این
 قدم گذاشته ام در ریاض خلد بین
 ستاده بود یک سوی مادر من زهرا
 شکسته حال پریشان خسته بیکرا
 ز غماز زان و ز غلمان گلشن جنت
 تمام بزرده بود دامن خدایت
 بجز شسته و در انتظار زنت بود
 تمام گل از آفت آب بیکرا

چون ز درون ابان شدم به عالم خواب
با غم و غم زبیرا
کشید خانه آغوش مادریم زبیرا
چو کشید مرا با دو چشم خون بالا
خطاب کردین در مقام گریه و زاری
که ای سینه پیچیده برین شاخسار
نظر کشاده بجلد برین شاخسار
بیا سینه برین شاخسار
ببین بنظر زبیرا برین شاخسار
که بگرزده در خدمت تو درین شاخسار
و دوح پرورگان سبزه و سحر احسان
پیا پیچیدن فرودس و سحر احسان
دی افکاره جسد بزرگوارت کن
دی مشاهد باب تا جدارت کن
نظر بجزا خود کن خسته بجزا
گر گشت بهر تو شمع جنت الادی
نبودن تو بسا در پشت و شوار است
بهشت بی گل روی بچشم با غار است

مرا که داشته شوق انجین برابر تو
بنغم نشانه فراقی تو و برادر تو
بچش باش که این خواب خواب آخرت
چو از جلد و پیرا درت جلد باقی
تو هم بجای که بر حال پیش باقی
بین نه خانه دنیا سر اسرار است
که زبیرا قاتل او شدت شهادت است
چو این سکاره بود و آدم بیدار
ز خواب و صل بدین آرزو شدم بیدار
چنان برین وصل بے مدارا شد
که زبیرا برین بکام و گم گوارا شد
شدم ز تشنگی وصل اینمان بپایاب
که آب مرگ چشم منور کوزه آب
زبیرا کوزه و دستم اسے فلک مقدار
که زبیرا داشت برینال چو مهره مار
چو کوزه را بدیان از عیش و انبیا
بکام جان خود کان آب دار ساینده

چو آب بود که در آن تا گلو نمودم تر
 گلوئی شکسته سر لپاره کرد تا بجگر
 چو آب بود که همراه آب تنی جگر
 روان شد است در یک مقدمه ناکس
 نین بر گزینش لبس نفهم ز مرقه ناکس
 که کرده اند باو آب گیسو ایست
 چو این حدیث بیان کرد آن امام
 بگونه دست رسانید سید الشهدا
 اراده کرد که در آن آب بر آید
 گزینش آن همه کیا را فرودش رعدا
 که شواهم آن همه کیا را فرودش رعدا
 بزرگ شوقی است و آمدند ز جیب
 تمام و حسنا و ابرار و گویان
 روان شدند بسوی امام شریفان
 و دیدند نینب مظلومه دیا ربلا
 که کوزه را بست تا اندر سید الشهدا
 نیافت و گلوئی گرفت بر گردن
 چو دید حالت خواهر خیران امام حسن

گرفت کوزه را دست امام شریفان
 بنجا که ریخت که شد خاک چو آب روان
 بگریه و لبوسته سرور شهیدان کرد
 بگذرد و است آن لعل گهر افشان کرد
 که اسه عزیز برادر خود که آب تو نیست
 ستر فراسه تو آب من است
 نوش آب که این آب را من دادند
 ترا صیب جگر نشسته زینین دادند
 ترا خاک دلت فدا خواسته اند
 خدات ترا در قافه خواسته اند
 ترا بخت و تزاری شهید خواسته اند
 خدات تو را ای شهید خواسته اند
 تو نشسته کام بخواری شهید خواهی شد
 تو با پال سپاه یزید خواهی شد
 که ز تو نیست نیست نظر نخواهد کرد
 ز آب چشمی که دیده تر نخواهد کرد
 بغیر پیر گیان ساقی عصمت
 که در فراق تو گیان شوند با محنت

دور از لعلش تو بر دوسه خاک نخواهد ماند
 تنگ طبعی و بیجاک ملک خواهد ماند
 سرت منیر و سوزی شمر شام خواهد رفت
 سست بریدبان احترام خواهد رفت
 برادران ترا کوفیه آن بلبل ایمان
 بیگانه بچاک نذرت بیدان
 علی دمنقر و هر غریبی منیر
 روزی پیشتر از تو نیز خواهد شد
 علی او صلوات و دستگیر خواهد شد
 سکنه تو با عسل و رسول الله
 خصوص اول و دل و دیده این شایسته خواهد بود
 بنیادی دیده این شایسته خواهد بود
 ترا بعبس که کارزار خواهد بود
 فاده بکین و بیجاک ملک خواهد ماند
 زمان زنگه بر آن تو ای آملان گریان
 بیاد می دهد و کار سست تو بامیدان
 از یک بر در شش بود و بر در دوش
 بین که گشته بود زین بهت و خوش

خصوص قاسم که بکند و بیدار است
 رسا تر شد اکام و نکل ندیده تراست
 طلب نبود و بدین نکل اند قاسم را
 فغنی خاق تبس و بختیش داد
 و هر که گریان بوسه بختیش داد
 ندرست تاب برفیق بختیش داد
 شیک را بعبس بخت که سست خواهد بود
 خطاب کرد و قاسم را
 بکند و بیدار است و کارش را
 کنی شایسته و بختیش داد
 که بی پایه آفرین کار و عداست
 زین آشنه و بی بار بکین و خواست
 بیاد صبر کن که صبر جا بخت
 که گشته شد و زین بختش را
 تمام که در چو با ستم این بکند
 طلب نمود و شایسته بیدار است
 غنم که فاطمه را عفت که در آن بخت
 بهر نقد شهادت بقاسم علاو

شنبه دار قاسم تو این حکایت را
 بسیل گریه زیجا بدست عصمت را
 رجا و آمد و انشا که آه و افغان کرد
 ز زخم نخن خود سینه را گریبان کرد
 خطاب کرد و سوسه حضرت رام حسن
 بگریخته که اس از تو کار دین حسن
 سرجا پیچیدن روی که لبه خاشند
 چه عقد بودی عروسی که گوهر بار
 که دیده است حضرت رام حسن
 جواب گفت چنین حضرت رام حسن
 براسه مادر تا ستم کتاب کهن
 که اسه مخدومه بدستش افطار بکهن
 چه خاسه عروسیش افطار بکهن
 که قاسمت خوش از خون خفاش خواهد شد
 عروس رادل ازین غم کباب خواهد شد
 عروسی حسد بدید خواهد کرد
 میریاس شهادت تیر خواهد شد
 هزار بویه از رخسار چاک خواهد شد
 نقش زخم سنان چاک چاک خواهد شد
 حسرتی بر او خوش خاک خواهد شد

پیادند شیدش ز عهده میدان
 عروس بر سر او فدا آمدن گریان
 بچون طعیده و بجان خاش خاشی بخت
 ز خون خف کف دست و پاش خاشی بخت
 میان زخم دیان عروس بوسی اوست
 لباس غرقه بچون جادیه در خا اوست
 شود عروسی او با عروست علیه
 بقصر مایه بستان حلت الما و می
 ز علمه که بستان حله پوشش خواهد بود
 ز سلیمیل بستان جود و نوا بدود
 طعم غله بجام بود شراب طهور و نوا بدود
 بجای آب شراب ز فویشان بود
 درین ساله با فوهران ز فویشان بود
 نشسته غمزه با خاطر پیشان بود
 که از افق از سرج آشکارا شد
 سوار شام قیامت ز بخت پیادند
 بزرگ چاک گریان تعزیت داران
 در پیش قبا که سپهر نادان

در پیش

که اسے ریاض شفاعت زماضت گلزار
 بگلستان شهادت شهادت تو بسار
 بدورین مہر تو اسرار و غویشان اند
 بناتم ہر جمع اند اگر پیشان اند
 مرا ببر بوسے رودند مرسول آئند
 کہ پاسے من نشود از زیارنش کوتاہ
 کہ پاسے آنکہ ازین درد جان نخواہم بدو
 دگر سلام بدان آستان نخواہم بدو
 مرا ببر بوسے من نشود از زیارنش کوتاہ
 کہ تا ادا کنم از گریہ من دل نہ خواہم بدو
 جان سلام رسانم بدین دل نہ خواہم بدو
 کہ تا بخورم بدین دل نہ خواہم بدو
 درین مکان کہ بودند یاد و دیدہ تر
 کہ ز گواہی تو و شہادت پارس کرد
 چو این از ان خلف مرقع شاد کرد
 بدی طشت فنا آن یگانہ آفتاب
 شروع کرد ز سوز جب کہ باستغراق

گہی نالہ ز کاش طشت خون نیرنجیت
 گہی دگر ہمہ بخت جب کہ درین نیرنجیت
 نیرنجیت بشرح دگر طشت سبب نیرنجیت
 درین مکان کہ پاسے من نشود از زیارنش کوتاہ
 شہادت کہ جگر بخت نیرنجیت زان شہد مظلوم
 طشت یکصد و نشت سبب نیرنجیت
 چو کا طشت آخرد سید شد بدو شہد
 گرفتہ تا طشت سبب نیرنجیت
 دودیز ز نیرنجیت و آن طشت سبب نیرنجیت
 بدست مادر تا طشت سبب نیرنجیت
 فخارہ کہ در چو طشت دید آن محسن دین
 کہ پارسہ ہا کہ جگر بخت نیرنجیت
 کشید آہ و بانو دست نیرنجیت
 دودیز تا طشت سبب نیرنجیت
 نالہ شاہ جگر بخت نیرنجیت
 زگر بخت نیرنجیت نیرنجیت
 چو این منشا بد کہ دودند آن بلا نیرنجیت
 نالہ جگر بخت نیرنجیت

تمام احسان و احسان
 بسوی حجه و دیدار خورشید
 چو آمدن سوسه سر و تاجش دیدند
 غریق مودت و محبت شدادش دیدند
 گویند که این است پیر خلعت شهادت را
 گزاشته است بجا جان و مال را
 شد است با جگر پاره آن امام زبان
 روانه بر حسن آباد روضه رضوان
 چو این نظاره نمودند عترت اطهار
 و گریه و زاری و بیخوابی و گریان
 تمام موی پیشانیان شدند و گریان
 تمام چاک گریان شدند و گریان
 خصوص حضرت زینب کبری و زینب کبری
 زخام آن همه بیتاب و بیخواب
 نشستند و در قاسم بیدار و بیدار
 بزرگ زلف و پیشانی گریان را
 دیدند قاسم و زینب و گریان را
 نگذرد سوسه پیر و دیدار گریان را

پیشگاه گلشن شاهزاده عجب القدر
 نهاد رویه بوسه پیر و پیر
 ستاده بر سر آن نقش پیر و پیر
 گماند شال بگردن بچشم خون بالا
 ز سبیل بدان غسل داد و العین
 خط کرد و کما فوری بیدار
 نماز کرد و بدان حضرت امام حسین
 زود و صفت زینب و زینب و زینب
 تمام قوم بنی هاشم از انان و زینب
 بی نظیر و بی نظیر و بی نظیر
 پس از نماز و خدایان و بی نظیر
 روان شدند و سوز و غم و غم
 شادمانی که سوز و غم و غم
 هنوز سوزش و غم و غم
 شادمانی که سوز و غم و غم
 گمان که خون و غم و غم
 زما صبا که سوز و غم و غم

من از برای شفاعت گناه آوردم
 پیو رضا سے تو دوسے سپاہ آوردم
 خواب لطف گنت تو ازین امید و اطمینان کرد
 گناہگار نبودم گنت خطاب میکردی
 مرا براسے چو قبل خطاب میکردی
 شد پیر قاطبہ شیخ و شایسته
 کہ گفته است کہ قبل سفید رو باشد
 کہ گفته است کہ چون دیگران نکو باشد
 عجیب مدار نظام ازان جب دانی را
 غلام لازمہ دارو کہ نہ بائے را
 غلام روسیہ میر گنہ می باشد
 ستم خدا سے تو قبل سپاہ پیشاند

در بیان آمدن امام حسین علیہ السلام
 از مدینہ بطرف کعبہ واقعہ و داع

نمودن از بلال و عصفہ اسے حسین
 بجاک تیرہ نشست آسمان بر آسمان

محمدم آمد و برخاست فغان و آشوب
 بمشرق میخیزم آفتاب کرد غروب
 ز غم و غریب گریه دیدم کرب بیضا
 چو اطراد نفس مشرق بلال عرا
 شاره نیست کہ از آسمان شدست پدید
 زگرہ یم و یک دیدہ باش نشسته سفید
 عیان ز عدد فلک نیست فروخته بدین
 چو آبله است ازین غم دل سپهر برین
 شفق کشید ز نو کبریت چسبند
 براسے غریب بگشتن ازان خون آورد
 شفق کجاست کہ بر فغان دل شد است طپان
 فلک بهم سبب ماہ نوہ کرد و بران چو
 برای ماقم خورشید مطلع السعدین
 ستارہ فلک اصطفی امام حسین
 بلال نیست کہ بر سطح آسمان پیوست
 سواد نقول نمیشد شید کرب و بلاست
 روایت است کہ آن قدس روئے ایام دین
 سلام شد و رفت گوشت رسول این

پوزار مدینہ سے کر بلا ارادہ نمود
 جاحست دل اجباب را نیا دہ نمود
 بہر طرف خبر رفتن غریبان رفت
 ز خاک نالہ و حسرت تا کیوان رفت
 چو شخصے تعسے از این جنگ آفتاب گرفت
 و اسے شمشیر کا بدار سے سا
 حال کہ دید دولت رکابدار سے را
 عطا نمود بیایوت آمد از صیایات
 گرفت ساز رہ خویش از خصوصیات
 چو بیہ نیاز شد از جملہ ضروریات
 اسادہ کرد کہ ہر ش کتہ نزول شمع
 باستانہ تجدد و ازیر اسے و دارع
 بگرفت حق شافع عباس و اللہ
 بگرفت لبو سے مقدم رسول اللہ
 روانہ شد بہ موضع راہ پیا شد
 چو اسجناب سکو وضع راہ پیا شد
 ناراض تا یہاں کھنجر آشکارا شد
 خبر ہفت فلک شد کہ سید شیدا
 رود بر وضع جگرش برامی اسدغا

۱۲

کے غم انداز انسان نکو نزل
تو پیغمبرؐ کو اب ببول
بدھش نہ جویم کو اب بسیار
نہ آسمان پہ کیف ممکن گرفت مزل
بلال بدیشہ گشت اندران ماول
نہ آبد و جگر گشت گمان قدح پچا
عطارد آتشف نعلین زائران حرم
نوشتمہ لنتیہ داروسے قانون جرد
چو زہرہ دست پیغمبرؐ سے تویاے تنم
سین را براق از زہرہ جبار
شمارتیا سے تماشائے آن امام مبار
سج از کرہ آفتاب شفق لہار
نزل کرد بدان آستان چون بہرام
تختہ تا صیف گشتہ بازار سے
دران معاملہ چیں گشتہ خریدار سے
کہ تاشاع سادات کند خریدار سے
نمود از فلک تہذیب کشیدار سے
بزرگ خدمتہر تاشا گوشتہ ایوان سے

زکریا نشو و نما شد جزا ام حجاب از
 فنا و عشق شجاک از برتری پای انداز
 زکریا طرف صف ارواح انبیا کے کریم
 ستادہ منتظر مقام شریف امام
 زکریا طرف صف کریمیان بروی زمین
 ستادہ بر سر یک دیگر از سپهر برین
 زکریا در رہ ادویدہ بود نشو و نما
 غبار بگذریش نشو و نما در پیش
 قدوش از نمرہ حور تا نگردد پیش
 فنا و روح امین طوق کمان در پیش
 رسید چون پیر بر وفد شاہ شہد لبان
 ستادہ و دیدہ پیر از باب کرد گشت روان
 نظر فغاند چو بر سر بر رسول اللہ
 خطاب کرد کہ دوستی فداک یا جلدہ
 ہم گرفت کہ یا مصطفی سلام علیک
 از ابن نبیک یا جدی النجات ایک
 منم حسین در آغوشش پروردیدہ تو
 منم حسین پرورد من رو سبب دیدہ تو

منم حسین کہ چون زمان شد از خدا کے کریم
 تو اختیار نمودی کے مرا بجا ایدہ اسیم
 منم حسین کہ تو را منم روا نام کردی
 کہ بود ثبوت روانم کردگار جیکبیل
 منم حسین کہ تو کنز لطف کردگار جیکبیل
 ز مولا کلام بقرب رسید در دایمیل
 منم حسین کہ تو کنز لطف اسے شدہ لولاک
 ہزار مرتبہ کرد مودہ جلالت فاکل
 ہزار مرتبہ کرد مودہ جلالت فاکل
 منم حسین کہ مراد گشت آہوا و دوسے
 چل گشت یکم از دشت آب بیکردی
 منم حسین کہ چارہ خطک آب بیکردی
 پچہ مرفت خود جباب بیکردی
 منم حسین کہ عباسے نمائشے عید کریم
 شدہ سے عباسے نمائشے عید کریم
 منم حسین کہ از فخر براسے آست تو
 چلاہ اسرار شدہ چرخ شود چرخ شفاعت
 کنون نیز دیدن اسے گشت منم دارد
 بیل خیال ز دین با گشت منم دارد

ہوسے من بخلط نامہا روان کدواست
 جدا بودیم ز رخسار کدواست
 نموده است ز مکتوب ز کار بجان مرا
 بریده است چو تیغ ز کمر ان مرا
 بپسید کر آورده از دینہ شوم
 جان رسید کہ گرفت رابل کینہ شوم
 برشت کوکہ گرفت رابل کینہ شوم
 ہمین نہ قرار دیا ز غیب میگیم
 ز گلستان درت لب غیب میگیم
 شود بریده ز من منصب زیارت تو
 ز گلستان درت لب غیب میگیم
 کجاست با من دینہ شوم
 ترا چو نہ دینہ شوم بگذارم
 چو نہ بے جو سو اہل ظلم بگذارم
 چو نہ بے جو سو اہل ظلم بگذارم
 تو اسے رسول امین نگار من بودے
 نسلی دل اسب سر من بگذارم
 من تم زردہ از دوریت چہ چارہ کنم
 ہمین حدیث ز فعل گہر نشان میگید
 ز دیدہ اشک بر رخسار روان میگید

چو گشت قانع ازین گفتگو زیارت کرد
 پہلے اطماعت حق نیت عبادت کرد
 چو شب بگذشتہ قضا بہر دیدن اجاب
 پیشکش کشیدہ سر فرواب
 روایت است کہ در خواب بیدار شد
 بہم پریم زدن شد بہت الما
 ز روضہ با پیشکش برین خیالان شد
 دران بیدار شد نہ لب خرامان شد
 نہ طوطی پہلے قنارہ بود لاجہ حسین
 قناد و دیدہ ز قنارہ لب بیدار بود
 کوایتادہ دور از خط از جیب ان بود
 شکستہ حال و دل آزرده و پشیمان بود
 چو این مشاہدہ نمود شاہ نشہ لبان
 بعد شتاب سوی جلال گشت روان
 پہلے معانقہ سبقت گرفت با چو جان دیو
 کشید شاد و گلرشتہ مبارکش میگید
 زہر و سیر و دی مبارکش میگید
 بدست شاہ زہر مبارکش میگید

خطاب کرد کما سے رو شیخ دیدہ من
 حسین بکین درو بلا کشیدہ من
 نمین بپاش کہین جود کب بند تو ام
 زتاب درو جب رعیت مستند تو ام
 پوز و دویت از تو نشین نا ایدر شدہ
 نگل نظا یہ اشش از فرقت سفید شدہ
 گنگا کہ کہ چیان زار گشتہ مادر تو
 بین فانی چو کد است بار تو
 درین ریاض چو سپاہ پیروز تو ام
 ستادہ بر سر این رہ در انظار تو ام
 شتاب کن کہ سو سے کر بلا روانہ شو سے
 بہا سے حجت اہل ستم بہانہ شو سے
 بہا سے از تو منع آب کنند
 پیر بلا چور سے اعدا سے دین شتاب کنند
 بقدر شتت اعدا سے دین شتاب کنند
 جسد اکند سرازقن موالیا مت را
 شہید طسم نما میں دیا درانت را
 علی اکبرت از تیغ پارہ پارہ کنند
 شی زافتر تخت کا پیارہ کنند

تو اسے اسیر ستم بی تاب رخا ہی ماند
 غریب و بیکیں و بے نگار رخا ہی ماند
 ز یک طرف علم بکشنگی و تنہائے
 ز یک طرف الم و ضعف نا توانائے
 ز شتہ کامی و از تنہا ری افسال
 ز محو آب رسد طاقت بعین کمال
 چو بہر آب بید ان کار زار شو سے
 نشان ناوک اعدا سے نا بکا شو سے
 زہر طوف بکوف رطلہ در گردند
 بجزین تنہا بیت شدہ گردند
 ترا چو پو تو خور شہید در پان گیسند
 تفت بشعلہ بر جواد اسنان گیسند
 پرندہ نیر و جانبیت بغیب ازیر
 بیکر شہیت بنیاد سے بجز شہیت
 بہر طرف ز پسے یوری نظارہ کنے
 بہر طرف از دل نہ سپہ پارہ کنے
 بغیر تیغ ستم دوسے خواہی دید
 بجز خنک پیام آوری نخواہی دید

بنادک شتم از مکتب گامون سازند
 چوین خاک ز خون تو لاله گون سازند
 بجز اجل زشت نیاید کسی بپاینت
 بجز سر نیاید کسی بپاینت
 بجز سر از یک پیت بصدقاری
 بجز سر از یک پیت بصدقاری
 جدا کنند سر از یک پیت بصدقاری
 جدا کنند سر از یک پیت بصدقاری
 که هیچ تن نیست از روی سر درانی
 که هیچ تن نیست از روی سر درانی
 محاسن ز خون سرست خضاب شود
 محاسن ز خون سرست خضاب شود
 آفتاب زخمت ابرو خون جباب شود
 آفتاب زخمت ابرو خون جباب شود
 در ستم شتم بر ستمان اهل فساد
 در ستم شتم بر ستمان اهل فساد
 شهادت تو گشت در گل زینزه فولاد
 شهادت تو گشت در گل زینزه فولاد
 زمین نه از سر تو نیزه سر ساز شود
 زمین نه از سر تو نیزه سر ساز شود
 زبان آن بس در بصدقارے
 زبان آن بس در بصدقارے
 بیگلند بنجاک درت از خون قباای گلزاری
 بیگلند بنجاک درت از خون قباای گلزاری
 منت میرسد درت از خون قباای گلزاری
 منت میرسد درت از خون قباای گلزاری
 بهال بیت تو دست شتم دراز کنند
 بهال بیت تو دست شتم دراز کنند
 سوارشان بهشت ترای که بی جواز کنند
 سوارشان بهشت ترای که بی جواز کنند
 بر سوارشان بهشت ترای که بی جواز کنند
 بر سوارشان بهشت ترای که بی جواز کنند

چو این مکالمه نمود احشام بخار
 چو این مکالمه نمود احشام بخار
 سر بر داشت از خواب شیدا
 سر بر داشت از خواب شیدا
 کشود دیده چو از خواب بیدار شد
 کشود دیده چو از خواب بیدار شد
 روانه شد بسوی دین و دیندار
 روانه شد بسوی دین و دیندار
 روایت است که چون دید بیدار
 روایت است که چون دید بیدار
 کشید و نعل آن فریب طهر را
 کشید و نعل آن فریب طهر را
 چو شمع بادل سوزان و چشم خون بالا
 چو شمع بادل سوزان و چشم خون بالا
 شست بر سر بالین حضرت زهرا
 شست بر سر بالین حضرت زهرا
 بگر گفت که اسے اور فراق زده
 بگر گفت که اسے اور فراق زده
 بدین حال من زار است و تشویش
 بدین حال من زار است و تشویش
 تو در بشت برینی دفاغ از تشویش
 تو در بشت برینی دفاغ از تشویش
 غریب مانده بگر گوشت تو بادل ریش
 غریب مانده بگر گوشت تو بادل ریش
 تو در سیاض خیابان با حجاب مصطفوی
 تو در سیاض خیابان با حجاب مصطفوی
 در خیابان ملاک آب مرقد است
 در خیابان ملاک آب مرقد است
 بر او دم بود خوش که چون هم آغوش است
 بر او دم بود خوش که چون هم آغوش است
 بدین سبب ز من یکسخت شهادت را
 بدین سبب ز من یکسخت شهادت را
 چو شیده اید همه شتم شهادت را
 چو شیده اید همه شتم شهادت را
 گداشت بدین زهر ختم فرقت را
 گداشت بدین زهر ختم فرقت را

[illegible]

روادگشت بریدر آسمان چیا
بصد نمز اسادب رو بسید فیهما
رسید چون بختور نام تشنه لبان
بگری گفت که اسے نوشیم در جهان
عراق و هر که دران هست پیمین اند
بابل بیت غنیم اند و بر سر کین اند
چرا از شبنی اهل علم چهرے
کجا رواست دینوت انجین نهی
بابل بیت درین سال عجز واجب نیست
کعبه برون اهل حسدیم تو اند
تمام روی زمین و فتنان تو اند
مقام اهل معاصی و پد کین تو اند
خدا کرده ترا گریلائے آید پیش
بابل بیت که فواید شدن فغان پیش
خدا کرده شکستی رسد بجای دین
دگر تو سازند آسمان و زمین
خدا خواسته با حضرت کند نزاع
چو اناب است رود بخت شمع

خدا کرده شود سیارات از انبیا
مباد حادثه رود بد بابل
خدا خواسته اهل حسدیم را بکشند
بکونیسان چکا کار دستگیر شوند
لغافلان رسالت تو اند و مانده است پیا
جهان ز پلوتو نیرنگان نیست
برادر سے چو تودین روزگار سان نیست
جسدائی تو دین همین ترا دارم
ز اهل بیت رسالت همین ترا دارم
بجسته تو از پادشاهت را
بین رفت ده بمیدان برادرانت را
اسیر حادثه میسند هوا پارت را
چو این سخنید دران حال شاه تشنه لبان
جواب گفت که اسے نوشید خواسته اند
کربابی شفاعت شهید خواسته اند
مخدرات مرزا امیر بک بلانده رویم
چو ابرایسه شهادت بک بلانده رویم
چو ابوعبدو دفاکردن خب از رویم

چرا بابت جلد جان و بسند اندکیم
 بهر گزیده شفاعت جسد جانکیم
 اگر اسیر نه گردند اهل عصمت ما
 بجایان در کجا بهر شفاعت ما
 پس از کمال آن شانزده پادشاه
 روانه شدند به تربت برادر خویش
 روانه شدند به تربت برادر خویش
 بزرگ انگ که گرد و زول بود در آن
 ز شکر که دیو بهر یقین نقش
 پس مشایعت بادشاه و عوام گریان
 روان شدند خواص و عوام گریان
 خصوص قوم بی هاشم از صفای اظهار
 بگریه چهره هم کرد
 بقیع را چو شتر شمشیر نشین کرد
 بقیع شتران را مانند شمشیر کرد
 بقیع چون بشتر شمشیر نام حسن
 روانه شدند به تربت برادر خویش
 چو دیدند که پستان تربت برادر خویش
 منت که در آن آب دیده تر را

ز دیده سوخته سیلاب اشک جاری کرد
 چنان گریست که افلاک را حصار جاری کرد
 بگریه گفت که اسے نور دیده زهر
 بیامشاده سخن حسالت برادر را
 مصمم بهم خوش سفر نیک و عاقبت شده است
 بهین چو خوش سفر نیک و عاقبت شده است
 خوش آنکه باشد ابرار و عاقبت شده است
 موفیق روز و شب بسید شمشیر
 ردایت است که بعد از مدتی و داع رسید
 بابل بیت بنی نوبت و داع رسید
 بگریه زینب خویش جگر چو گشت روان
 بگریه زینب خویش جگر چو گشت روان
 نظر فلکند چو بقره اقام حسن
 ز دیده زینت شمشیر فراق برادران
 بگریه گفت که اسے نور دیده خواهر
 میان لب تر خاک آریب نه خواهر
 زلف اهرت نظر محبت در غیاب دار
 عذر از خود پسند و غریب و انگذار

سلام من بجا است همین زمان باشد
 خدایا که در قدیس آن چنین باشد
 چه در اقصای خود در هر کس کنی مارا
 چه در اقصای خود که چو رسته شنید
 غرض زگرید اهل سید شاه شنید
 زانودان عتیان از وطن نویسد
 زانودان عتیان که در دست
 جهان طوطی و هر را خوش گوشت
 که چرخ پیر از آن نوحه هر گوش گوشت
 اگر سبب اهل تسبیح قیامت بود
 در که تا قیامت همین قیامت بود
 شکسته شاه جلالت لگان بان غوغا
 بهر عتبه رست رست رست
 و داغ که در می آید ز روضه گدیزان
 خطاب کرد که بخت بدید با برشته تران
 فلک بنا نه شده بخت بود چو سپین
 که بود و فصل هر ناله آفتاب نشین
 زخم خیمه سامون زدن زل رسول
 زمین و تنگی جاب بر خیمه گشت ملول

عرض روانه محاسن که یک گشتند
 غریب از وطن با فخر گشتند
 پیاد تو نیستید در این دنیا که گشتند
 مشلم در هر یک از این گشتند
 علمم با تمام آن شده در پیش گشتند
 با سکه نقره پیش علمم گشتند
 در آن سفر و الف لام گشتند
 نوشت بر سر هر فرد گشتند
 مینماید بختی که هرگز نیده گشتند
 یک بار بختی که بخت بخت گشتند
 که از کشتن دنیا سیدان نام ده
 در استان نشین توام
 امید و اندر الطاف حسین توام
 اگر چه رو سبب از جهان گشتند
 بجان او که مرا از جهان گشتند
 در آن زمین ملک سکان جاد گشتند
 که سبب گشتن منی از آن سبب گشتند
 چو خاک میس که بخت گشتند

واقعہ شہادت مسلم بن عقیل

پهل با چشم شد از سحاب
 رسید بوبت روز مصیبت
 دل از غیب هم نشد چون
 چسب خون شد چون
 بیغمه دایم سوخت
 پیش و غم این قضیه فانی شد
 تبار خود را زانچه ناخن
 عاقله نو عبا چنگ ابل باقم زد
 مواظد اسب گل آفتاب عالم تاب
 جنبه شد ز کمان فلک چو تیر شتاب
 سبون چرخ چو کالاسه غم مناسب دید
 فرزند شتری اسباب عین و قصه نوب
 دست ارض سنا آتش زخم فروخت
 که چاه طمع مرا یکدم سوخت
 خورشید تابایی میلم کرد و طاقم ازین
 لباس صبر کون کرد و طاقم ازین

فنا و برق خداست بگشت نارا و لم
بسوخت حاصل بود و خود را بگلم
سپاه کردالم ریشہ وجودم را
گر گشت آگ بنیض ہمارو بودم را
چنان گزشت در آغوش بیکم را
گر گشت نخل قدم باغم را
چنان گزشت آہ وزاری شد
چون گشت غم سرم
علم زان غم جانم
بیدار نشد قفا و غم گریہم
ز گرمی وطن افتادین گریہم
نماند در دل من ذرہ غلبہ
شدم بچ غن کہ ابتداءش نیست
شدم اسیر درد کہ انتہایش نیست
شدم غرق بہر کہ غرق شد
شدم بنور غم کہ نور شد
چون نامم آن سبب چون نامم
چون صیبت اور چون حکایت را
چون نامم آن شہد را حکایت را

تک گم گذارشت چو مسلم بعزم کوفه بیاہ
شدند بہر ولالت بدان دو کس ہزار
غرض ز راہ بیابان بہ منت بسیار
فہم کوفہ رسید آن زمین بانقدار
نجانہ کہ بدارالامارہ پر مشہور
نورول کردید ان خانہ مسلم ازہ دور
چو دوستان علی باجنب شد از کار
شدند جمع بر مسلم از صفار و کبار
چو بستن بنصف من نامہ گر دیدند
نہ نام ازہ غرت بجہت مسلم
بہم بشوق تمام آن گروہ نافر مسلم
خودش و دوہ کہشیدند و فراق امام
پہ اعتقاد تمام آن جماعہ مسلم
زدند دست ارادت بہ بیت مسلم
نفرکہ بیت ہزار آن گروہ از غبت
داندند ہماندم کہ رفت نظام
چو کاس بیت او کوئی ان گرفت نظام
نوشت مسلم از آف او کار تا انجام

بہ خدمت بادشت سبط سید کوئین
شہید ظلم و جب احقرت امام حسین
پس از مدالہ نامہ آن سپہر نام
بیت عنیم کہ کوفہ را بدل اطمین
غرض ز آمدن مسلم عقیل شیبہ
جنبہ ز کوفہ منور زینب ششم رسید
شدند چون خبر مسلم آن گروہ ملعون
دشمن یوچہم کہ بخود غرہ
بیدار نیابت آن تاسے حکم بجرہ
مہید شوم و ران وقت حاکم بجرہ
ہمان زمان بباران زیاد مکتوبے
روانہ کرد بغیر و قدرش از قوبے
منو و درت کہ اسے ظالم پسندیدہ
سکے بمثل تو کس در زمانہ کم دیدہ
شدند ہم کہ درین وقت مسلم از غرت
بکوفہ ہر کس علی کتب بہ بیت
تواست ایکیہ چو کدے زمانہ ام آگاہ
سرکندی و در دم قدم نجا در راہ

دلس بخت من خود پناه آورده است
 ز اهل کوفه بمن اقبال آورده است
 جواب داد بدان آن عین ناله عالم
 زیاده هست در این کار حاجت ابرام
 اگر من طلبی در دوش یکبارش
 بدیدست من او را دوش من
 گفت جان من و صد مهر و چون من
 فدای من و صد مهر و چون من
 که من بدوستی اهل بیت پیوستم
 بناده ام ز اهل بیت پیوستم
 چو این جواب شنید آن برکشیدش زود
 که بیخیز از مقامین برکشیدش زود
 چو این جواب شنید آن برکشیدش زود
 که بیخیز از مقامین برکشیدش زود
 غرض گفت آن مرد ز ایمان زود
 ز ضرب چوب تنش شد چو خانه زود
 فنا و حرکت بخش آن ناکو کردار
 و دید طایر خوش بسوی دار قرار

روز گذشت چو بانش بسوی ملک عالم
 رسید این غم آخیزان بچشم آمد
 دلش ز آتش غم آخیزان بچشم آمد
 که عروق تنش ز آتش غم آمد
 بر شمع چو فرستاد طغیانش را
 و دغل یکس خط و نم و جانش را
 سلاح حرب پیوسته آن گزیده سوار
 گفت تا که نماندی گزیده سوار
 که شبیان مسلح جلای بطون عالم
 شوند جمع ز هر جا بنه بوسلم
 شدند با خبر از کار دوستان چین
 ز قتل پانی بن عیسی شدند چین
 شدند جامه سلج ز هر جا بنه بوسلم
 قریب بستان از هر جا بنه بوسلم
 بآن گروه خباثتیه بوسلم بوسلم
 پله چار بیدار آمد آورده
 تمام روی بدارا آمد آورده
 زین برون رسید بپایه بوسلم آورده

شدند جمله این زیاده حکمان
بدان رسید که گنیز کو بی زیاران
دوران محاربه این زیاده در حق
بابل خویش خاندان محاربه
طلب نمود زاریان کوفه در حق
نگرفت روسی بکوفیان از بد
گفتند از طرف من بکوفیان از بد
بابل کوفه کوفیان از بد
که غنچه بزرگ و بدین دنیا شکر شام
بر کوفه بزرگ و بدین دنیا شکر شام
چو دوست یافتم اسکی کوفیان از بد
شکر بپاس چیات ازین شکر شام
بنامان و بر اطفال خویش رحم کنند
که جمله شکر شکر شکر شکر شکر
غرض بعضی چنین حرف قوم بد کردار
نداده پس سنانند جمله روسی
نمود مسلم حبیب راه چون بگویند
ندیده اند از آن قوم بد کردار

ازان محاربه بر گشت مسلم از انوار
به سجده آمد و نشست از براس نماز
گشت فارغ از آداب فرض نماز
نگاه کرد در کس بد خویش از بد
ازین معامله حیرت بد خویش از بد
ز سینه آه همین یکشید و بی پروا
در سطح و در کمال این کوفیان از بد
بعد از حمله و در انداز طرف
چو باند یکس و چیران و عابد و عابد
خویش گفت که باید شدن ز کوفه در حق
کشید بادل و پیور و ازین مصیبت آه
سوار گشت بر اسب و نهاد روی بر
بعضی راه رسید این افتخار او دادید
ازان یکا در آفاق این چنین بدید
نمود که هم کجا داری اسکی کوفه در حق
که بپندارند همه راه کوچه و بازار
بنازه مسلم بچاره واد و حیران
که بدید و بدید و بدید و بدید

نهاد و سگ بدان که چه بچه نخل زود
 فخر نداشت که پاپان او بود سرد
 بطول و عرض و دمان کوچ و طوط بخت
 رو برون شدن از خواران محارفات
 صداسه غلغله کنشش با جوش آمد
 و نش ز سوزشش آن با جوش آمد
 که کرده اند تعلق کرب را
 پیاده گشت در با که عثمان مر کرب را
 که باز روز شریعت بست پنده شب را
 پی پی بر سر آن کوچ مسجد و دمان
 قدم گذاشت دمان سرخ تنائی
 سخت بی سرو سالان از دید که شکیبائی
 نشاندن دل از دیده ای
 زشتی که سینه رخ آن زنیایه
 پیچیده که کت مین حسین
 پیا و بیکس حضرت امام حسین
 همین نشانده ای شک از خون و جان

نهاد و سگ بدان که چه بچه نخل زود
 فخر نداشت که پاپان او بود سرد
 بطول و عرض و دمان کوچ و طوط بخت
 رو برون شدن از خواران محارفات
 صداسه غلغله کنشش با جوش آمد
 و نش ز سوزشش آن با جوش آمد
 که کرده اند تعلق کرب را
 پیاده گشت در با که عثمان مر کرب را
 که باز روز شریعت بست پنده شب را
 پی پی بر سر آن کوچ مسجد و دمان
 قدم گذاشت دمان سرخ تنائی
 سخت بی سرو سالان از دید که شکیبائی
 نشاندن دل از دیده ای
 زشتی که سینه رخ آن زنیایه
 پیچیده که کت مین حسین
 پیا و بیکس حضرت امام حسین
 همین نشانده ای شک از خون و جان

کرم

کہ ہرگز آواز دار سلم عقیدہ قیاسی قیاس
مراویح نباشد از دو چہ سیم و چہ زر
باسپ و خلعت و انعام ہر ہند شود
شیرین نزدین از منزلت لبنت شود
روایت است کہ چون پائی از شب و چہ
گزشت باز جهان میکیں و فرسہم
قدیم گزشت از ان مسجد خراب برون
ویش ز سوز بگرزشت کی لبالب خون
ہمچو تو تو شخص رہے کہ شاخندانان
برون برو دزد میان بلاگر آسان
بہر طاعت از بختنگی قسوم سے برد
بہینہ نقش شہادت بخود قسم می برد
در ان محاسن اسیر ہو رہوہ رسید
کہ ناگہان با بخت انداز بخت مشغول
نہشتہ دید ز نے را بزرگ حق مشغول
بنام طوع و بدعت گزشتہ من ہی ماہ
گہنہ سخت بگرزشتہ من ہی ماہ
فتادہ اسپ بجایم زشتنگی آواز

اگر سب دم آسے دی براسے خلا
بموز حشر کدایت دہنہ حشر
شہینہ طوع و بدعت و فرسہم
بجائز رفت و بپا عدو و فرسہم
گرفت مسلم لبنتہ جہا جہا جہا
بخورد آب بادل ہزار زشتہ
گفت طوع و بدعت بادل ہزار زشتہ
کہ اسے پدید بر و اکثون لبنتہ
فتادہ است دین شہرت نہ ترا شوب
زشتہ توبہ شد بزرگوارم
جواب گفت کہ من پر زنون رہے دارم
نہ سکن و مقام و نہ منزلت دارم
ما مصیبت اندوہ ہے وطن کیواست
غم فراق گرفتار دھنہ کدایت
کشتے عمر بطلوہ فاسے
شدہ است طبع من رو سے دہنہ کدایت
منوہ خانہ کہ رو دھنہ من این زمان بہباد
زیو فانی ابن کو فیان بے بنیاد

[illegible]

پدید ما در خود را با خطر آب بنام
 علی گشت و پیش پیر و بطلها آرام
 نمود خیرت و در شیفه آگ گشت پیر
 ایستد با نفع پیر آید از ما در
 چگونه باعث تشویش و خطر است چیست
 بجای واد که در کار خویش شو مشغول
 که هست طبع و پیش باز پیر
 نمود دید تا آرام و اطلاع کن است مادر
 گزین قضیه مرا طبع کن اقرار
 بگفت با تو گویم اگر کسی از چهار
 که این سخن زنی در پیش زود
 زبان کشود بسوخت آن را بدل مسدود
 که بگویم رو این را ز را بدل مسدود
 بگفت است پیر این را ز را بدل مسدود
 که رو نهاده ز غلطی و خطی دارم
 چو من امید شفاعت و کسطفی دارم
 ز خاک مقدم اور و سے بنیپ دارم

منوچہر چون سپر این ماجران داد گوسش
زبان بے بست این گفتا و شفاوش
رسید بر رسیدش بابتها سے نوال
بخوابم گش شد آن اخلف سپر فی الحال
نرض کہ مسلم بیدل بیلے زغم تیاب
بدید خواب پریشا نے و کجبت از خواب
نذر دیکسی غوین وقت طفلان
کج شید ز دل آه واکه واقفان
چو صبح بار ز گر رخ بر شسته آراست
ہمان زمان کہ پیر پیر زن زیجا بخاست
روان شد بدو رخ از عبید پید
رسید و عده الخلم واسپ و جامہ شنید
رفت و واقفہ سے عقیل تمام
بیان نمود با شفت بیکر طول کلام
شنید شفت از آنجا ام کار تا آخر از
رفت و در بر این زیگوشت آن راز
چو کثرت واقف از ان کاہ آن سگ فدار
نور و سے با شفت کہ با هزار سواہ

پرو جلدی و دیگر گویہ زیادہ سخن
گیگرشش از سر تا کید و اورشش بین
سوار شست ہمان لحظہ از شفت معلون
رسید ز ر و و جیل کر و جانہ از بیرون
پیار از رفیہ کا عت بسجده آہ و ناله مسلم بار
نشسته بود بصد آہ و ناله شنید
چو باگ نعل سم آسپ و انور و شنید
زجا سے جبت و مکان بیرون
شنید تیغ و برادران اکسان سرید وون
نمود کہ بیان اکسان بیدین ساخت
چو شہر چلہ بیان اکسان نمودن کان انداخت
بغیر تیغ کس نمودن کان انداخت
شنید تیغ و برادران اکسان سرید وون
ی تیغ و برادران اکسان سرید وون
ز قلم گشت تیغ و برادران اکسان سرید وون
تمام یک کر آن شد نشا و پیکان
کجبت شفت معلون کہ اسے ابجر بان
بدار دست از شمشیر خوش ایندم باز

ایچو دادا کانت بیبا بجرین
 که سن ترا بریم مردان بود چو حسن
 جباب بود بدان مسلم از سر بکار
 که با امان شمایست این را غم کار
 گفت این و در کار مسلم در گردید
 به تیغ و نیزه پند اهل کوفه و شام
 رسید از دم مسلم آن تب کاران
 زهره از ده برام آن تب کاران
 کلنج و سنگ بپاشان
 در آن بیان بلا با همه پیدایشانی
 روید سنگ چنان پیش پدین پیشانی
 فرود دید برایش چو لاله قطره خون
 ز خون تارک او شد جانش گداون
 بد از شست بدید بر کبریا عماران
 که آن عین نوش تیغ بلب و دندان
 تمام پیش از خون لب شفق کون شد
 و دلا به جامه اش از خون چهره گداون شد

قسم پیش نهاد آن اسپر مرد و حسن
 گلست تیغ و جب اگر دهم در از تن
 چو گرفت ز تیغش بنار غم خرد
 نمود یکید بدو ارکان اسپر جنب
 گفت حال من از اضطر آب می سوزد
 زشت گنگی حکیم جیب و آب و دم
 زبک سیوخت زب زشتی کباب و دم
 همین جگه سدی از آتش کباب و دم
 شنید طوعه و آور جبر و عده ایست
 رساند چون بلبلان آب از تیغیست
 نسج لبالب خون شد نغمه آوازش
 بر بیت در نسج آن زمان بر و فداو
 غرض ز شدت ضعف آن روزش بنزد این زیاد
 گرفت اشک و بر دوش بنزد این زیاد
 شنید چون خبر آن سنگ زشت پریستند
 رسیدا شربت امون با نذر و ناله
 ز روی نغمه جاس رساند مسلم را
 چنان اسپر گرفت اراکل ظالم را

گفت داخل آن فاضل حضرت مسلم
 پیر کو چہ سلامی بدان سب عالم
 گفت آن سب کمون بسلم سبکین
 بچ صاحب دین
 چو اسلام بر دے سچ میل دیان
 جواب داد بچان مسلم چیل دیان
 کہ نیست روی سلام چیل دیان
 کہ نیست نظر نیست سر
 دین سلام سلامت نظر چیست سر
 جواب گفت قیامت کی پیش
 مسلم عقیدت پیش
 چو گفت این بخش مسرت پیش
 گفت از سر نیست سر با کرد
 پس از نامی اندیشیم سر با کرد
 زبان این سخن تا صواب گو با کرد
 کہ بر نام زبان از چو آید سر بیرون
 چو نوشت نیز بچ بچتی گو آید
 کہ بر نام آید کہ کہ نیست بعین
 گفت سلسلش آید کہ کہ نیست بعین
 امام عصر بود حضرت امام حسین
 دے کہ اہل شکار ت زراہ نقض و حسد
 شد عداوت حق با بر سر بر سر

خندید چون سخن مسلم آن سب عالم
 گفت کہیت کہ کہ از جہاں مسلم
 بیام خستہ برو با زار جو رہا
 سرش کہ پید اندام تیغ ظلم
 ز جہاں خاست ہاں لختہ شہر زیان
 گفت یکم این کار راں از دل جان
 زنت پس ز غصہ ز کرد دست مسلم
 بیام خستہ پید خستہ سر رسید
 باین طریق پوسلم کہ کہ از پیش کشید
 نمود و سہ سہ قبلہ و پیش کشید
 بسوز داغ درون و نہالہ پیشین
 فغان کشید کہ با حضرت ایام دین
 خیمہ ز واقعه مسلم عقیدت نیست
 ازین غریب جفا دیدہ ولایت نیست
 کہ اہل کو نہ جو کرد با پیش مسلم
 بدور از دین جہج و شام در غم تو
 شستہ نیست و نہا گذشتہ شد
 بدست اہل مسلم و از رشتہ شد

بعد از سه روز و ناله و گریه
 خورشید که در که با حضرت رسول الله
 نماز و سجده و گریه و ناله
 کشته زری صفای تربیت ترا دید
 گفت این سخن و حق اند شهادت شد
 پس شهادت خود بر سر الکافعت شد
 عرض بآن سنگ طعن فغان مسلم دید
 کشید خنجر و نیز از میان بقیع کشید
 گفتد تیغ همان بسکینه اش آفت
 جدا نمود کین در زبان من آید
 تنش گند زبالا که خاند و پاکین
 سرش بیک نشان کرد آن یارین
 بر دوش بنزد به زوایا زیار
 بزم خورشید رسید آن یارین
 شد از شادان او بفلک چنان شگون
 که خشم از خشم اندوه پست چرخ
 نراض تا بسا آه و دود و خشم چید
 زمین عسوه غلبه کرد که زریه

بشج ابن الم و ابی جلی سوز و گداز
 زیاده طایفه ای که گریه کنس و بدواز
 بزرگوار از غم و غم شد کعبه برین
 که گردید مقدم او و خورشید کعبه برین
 به حرمت اسد الدجیب در صفه
 که داد فرق و سه آفرینان شوق
 بحق فاطمه آن بخت رسول کرام
 بحق آن دو بکر گوشت رسول امام
 به حق باقی اولاد آن حبسده سیر
 که شافع اند فخر و البعده شسته
 که این جماعت حاضر که دیده گریان اند
 بستم شهدا سینه سینه سوز و گداز
 بزرگوار خنجر نشان المطف و شوق برآر
 مرا دو مقصد از نشان المطف و شوق برآر
 خصوص بنده اگر عالم چرخ یقین
 بکوبایه سینه که نم ک ک یقین
 که باشد از شرف تربت امام زمام
 بنید روی شوم و السلام و الکرام

واقعة شهادت فرزندان حضرت مسلم
ابن عقیل علیہ السلام

محمّد و سبیل و دیده آریه رواست
که باز شام غم و غم و غم و غم است
روان زندگی از ناله بابا باریکیان روان بباران
سرم شک دیدار و زخم و زخم و زخم
رواق سینه شک و زخم و زخم و زخم
تمام رقص جهان در نظر سیه شده
نمانده است اگر طاقت شکبایی
فتاد طاس کنونی ز نام رسوائی
نوعا علی مگر از کرده ای کشیده در دوران
که بی براس چنین آب کشیده در دوران
پوش باش که ناشنیده ای کشیده در دوران
ز کرده ای که ناشنیده ای کشیده در دوران
روایت است که بعد از شهادت مسلم
شنید این زیاده ای کشیده در دوران
که نمانده است و مسلم و طفل چون خود شنید
و دو غنچه گل تو حبه از چین و بید

ز کوفیان طالعید آن دور ماه سپیال
 و سپر او سے غریب و دور دیپیا
 کہ ہر کہ آوے و ایشان زخو و کلمہ رائے
 و لے کہ بود و ویکیں بنبا نہ تکانے
 شنید تافی و طالعید آن دور ورس
 گفت حالت مسلم شنید یکیں
 چو نام قتل بد آن دو طفل را شنیدند
 ز ہر شرف رفتہ و گردبان جان طالعیدند
 شیخ گفت کہ اسے یکیں وشت جفا
 و گرد بکار بپا عدیران عین پید
 کہ بہت حکم عید الشان چون فوید
 کہ آوے ورنہ بز و دم و طفل را پسکن
 چو بہت جاسے شہا این زمان وین سخن
 صلاح دیدہ و قسٹ شہا بسوے جان
 بگفت آوشتہ رہ واد ہر یک ایکنان
 لمانہ کرد و بنیر بپا و طفل گردبان
 بگفت ہا پس خود اسے کہ اسے فرزند
 ز شہر ساز و برون و دو کہ ہر یکند

بکاروان مدینه سپارایشان را
 که تا مدینه بر ندان و تا پیشان را
 اسب پر و چو آن طفلها ز شرم بر دل
 نشان قافله دید آن روانه به نامون
 نشان قافله انیک سیاه پیش پید است
 ز پس دوید و با ایشان رسید برده است
 چو آن پس از عقب قافله بران گشتند
 دس که قافله از دیویشان نمان گشتند
 تا شب بسرا سید راه گم کردند
 که ناگهان بکسان جدید درخوردند
 چو آن دو در زمین را بدست آوردند
 پوزو این زیاده از ده جفت آوردند
 اشاره کرد که بستانند زلف شان بر هم
 دو کوب مدنی را و دست آوردند
 پس آن لعین تنگنا حکم زندان کرد
 ز آب روان هلی منع آن یتیمان کرد
 بجال آن دو ملک قدر مر و زندان بان
 ز قوم کو فیه پیداشت گر چنان

شام تیر و طن داشت دیو اول دعا
 ز پس چو آئینه روشن بهر آن عبا
 ز شب پیچیده بگشت آن خجسته نهاد
 نمود نشان ز بلای ایشان را
 غرض بگریه نموده دواغ ایشان را
 روانه کرد و بوسه راه آن یتیمان را
 ز تیرگی شب آن راه راست در همرا
 رشت ز دیده آن هر دو طفل ناپیدا
 بچشمه های ترو پیاپی آید دار
 بدو کوفه خوردشان چو نود او
 ز جیب ظلمت شب صبح چون نمود او
 سواد شهر عیان شد پیش نظر
 بجال خویش پریشان و دهنگار شدند
 از آن نظاره یکبارگی کنار راه
 نمود با غمی برار نخل یک کناره پناه
 رو به پناه سوی نخل باغ برده پناه
 دوست فتنه ایام آن دو سرگردان
 بخوش قتل دوران نغمه ها شد نه نمان

ز عظیم اہل جناب لبز گفتگو خاموش
 دوا افتاب میر جہنما دہ دوش بدوش
 بوقت چاشت کینہ سے زہر آریہ روان
 کبکف مطاردہ ویر ہر طرف نظارہ کنان
 رومہ اوچ شرف را بطن نخل بید
 ز سہم آن روز چرخ و سحاب بخود لرزید
 سہال کرد از ان کمر رسیدگان باہ
 ز غوث کیست کہ بر بید بادشت پناہ
 گمان ہم کہ و نو باوہ ریاض صفا
 ز اسلام ابن عقیل اندان شہید صفا
 چو نام باب شنیدند گمان دہ لعل غریب
 گنجتار شہ طاقت نامہ صبر شایب
 ز دل کشیدہ فغان و بہر جان لب
 ہر گز گفت کہ اسے جاہیہ سخن خدا
 بکہ کہ بخششی و دیار لطیف لب
 رودستان و فاکش با ز اہل جناب
 کہ بگفت کہ بہتم ز خسا و مان شہا
 نودہ نقش بدل دوستی آل عبا

مراست تا بولے از روی صدق میرودین
 ہر سے ہاتم مسلم شستہ زار و حنین
 قدم زربل سوسے خانہ رنج بزم بایند
 ز جور با سے فلک خورشع باغ جہان
 ز چاکے خاستہ ان ہر دوش نذر روان
 پیر کیہ ہر ہر انجا ریت شستہ زار و حنین
 رسید چون بدر خانہ شستہ کینہ ز پیش
 رسا نہ شہ آں یکیان با نوری نوش
 چو این شنیدند دیدن کینہ زار و حنین
 ز مال خویش نمود آن کینہ زار و حنین
 نظر چو کرد در دہن شستہ زار و حنین
 ز طفل یککہ دوہر سہ پہر دید
 ز صفت غافل گنار شان سنید شدہ
 و با چو مادر و مادران اسب شدہ
 پیش رفت سر و پا بہ شہ تابور
 بہم آن دو سہمدیدہ اگر وقت بہر
 گئی بہت بکی بوسہ از یقین سبداو
 بچہ کے ویکے از روی مجزای افتاد

چو خواہم از تپے تسکین شان تیاری
چو مادران دوشین را نموداری
زهر شست بر دلف شان گرفت راه
کشید شان بدیان جہد گیسوان سیاه
اشارہ کرد کہ خوان طغیام آوردند
کہ آن دو طفل دل افکار بی پدر خوردند
بسوسہ خانہ آور دہر راحت شان
نگذد بستر سے از بہر استراحت شان
چون شہ الم حجت و گداز بزدند
فاوید بر سر بستر پنجاب از شدند
زود دیدہ زن ازین درد چو چون بود
کہ شوہر زن ازین بدست بریدہ راہ
چو وقت شام شد آن بچہ چو قوس سیاہ
شستہ برنج ادھاک بچہ قوس سیاہ
زین گفت کہ وہ چو اموص سے بودی
تو قفا این ہمہ امروزیہ فرمودی
بگفت وقت زندگان دلفن این عقل
روان بجانب شیر بند رہنما نہ دلیل

پایل شہنشاہی خاص این زیاد
بوعده درم خلعت این ندا میداد
کہ ہر کہ آن دو پسر را زیاد دستاند
دو بدرہ زر از این زیاد شوم سے ہوا
چو این رطلی شہنشاہ مزعہ کوہ وندہ دسیا
نہشت ماندہ مزعہ کوہ وندہ دسیا
تمام را بستم باد بپوشان دل خودم
ز جوش آتش گشت دل
خیا کہ کہیم از پادشاہان و گدہ ہر پاس
نشان دیا قیام کوشت از ہوش
زن جلیہ شہنشاہین حدیث کرد کہ بکشد خوش
زین جلیہ شہنشاہین حدیث کرد کہ بکشد خوش
چو رعلا ز دل چو درد بکشد خوش
کہ از بی و علی روز خوشتر مہم بدار
ترا آن دو ستہ پادشاہین بکشد خوش
زین گفت بزن این سخن کہ گزشتہ تو توئی
اگر کہ بہت طعنائے گزشتہ تو توئی
ز جاسے خاستن زین زینہ او طعنائے گزشتہ
چو ہر نمود آن بچہ جب غلطید

زن از براسه و فضل غریب درو سوسا
 نشست بادل پر خون بستر پیش و بوس
 دوپس نیم چو یکدشت از شب دیگر
 ز خواب جسته در مصوم نرا ده جور
 ازانان یکے و دیار که در عجب نام
 گزشت واسن او دیگر که بچشم نام
 برگرفت که ای غمگین و کس
 بر روز یکسی و غمت و کس
 یقین بدان که تیغ شمشیر شوم
 ز کامرانی آیام نا امیدم
 دین زمان پر دم را بخواب بیدم
 بگشای که چو از زیر پرده رسول الله
 ستاده بود دران کستان علی و آل الله
 پیش او شده مران حسن
 بجانب در که مصطفی امام حسن
 یک طرفه دیدم خسته بخواب
 ازین نظاره ز سقین و پیش کرد سفر
 بختیم اسے پدر مهربان بسا

که در فراق تو دین پیش نیست طاقت ما
 چه ظلمه که بے سے کنند اہل غبا
 چه گویم اسے پدر از کردارے ابن زیاد
 کہ اگر برود آن ز می رود زیاد
 کہ بگویم کہ بتند زلف ما بستم
 ز کین کین زنجیر پائے با بستم
 رو داشت ننا سے آب و نان انا
 ز ستم باز برود آن پسید خواب را
 ترستی کہ بدست خجارت ابریم
 بیکسی و غیبا ز جبرہ بیز ابریم
 مرا چو دیدید خال بہترین ائم
 نور و سے ہوا کہ اسے شیدتم
 چہ سان دل تو باین بکیسان بارے داد
 گزشتی بچہ رود میان اہل غنا و
 مرا چو دیدید گرفت بانیہ صف
 دو کشتہ ستم و ظلم میرسد زقا
 پراور در از این حدیث جیت زجا
 بگو کہ گفت کہ اسے مہربان قسم خدا

کہ انچہ از تو من و لنگہ گارین شنیدم
 بجواب این ہمہ را سنے زیاد و کم دیدم
 چہین کہ عاقبت کار را چہ خواہ شد
 از زحیف ندیدیم رومے ما در خود
 گفت این و نہادند سربہ پیچیم
 ز مہر ک نونہا سہ دیدہ ہم
 چنان کہ در کشتی نہادند از دل چاک
 کہ بہشت بخیر از خا سہ حارث ناپاک
 بزرگ گزشت کہ این و در دل و فغان از پیشت
 درون خانہ ما این صدا سہاگر کہ گشت
 شد تا بکن ویزوی چرخ روشن ساز
 کہ تا بدین نمودم از کجاست این آواز
 زن چیلہ چنان را استماع این گفتار
 بکافہ رفت کہ چون فغان را نہ رویار
 پس آن بچہ شگوار خود آن پرہ اخت
 ز چشم و نیم گسے دل پیراغ و نظر وید
 درون خانہ ما آمد و دواہ و نظر وید
 و در آفتاب منیر سپہ اختر وید

دو خسر و شہر شاہ گاہ عز و جلال
 نغمہ نواز سے غنوت نہادوی ملال
 چوین جہوں ستم پیشہ حال ایشان دید
 بخشتم از نسب و جاہ نام شان پشید
 گفت و در شرف اعدا بطف جہیل
 و در کویم ایشان ز سہم این عقیل
 چو نام مسلم ازین دو کلمہ جواب شنید
 بسان مار سہا آہ آن لعین برفت
 فکست دست و سر زلف کوکان برفت
 کہ کفر ما در اوضاع کار او بگفت
 سپید بود و سبک برین گیسوی سخنر شان
 بجم بہت بر شہید شان بزدین
 و سوز از سہیل بر عدو گفت چہین
 و در شہر کہ جانند عدو خود مسلم
 و در خانہ شہر از غنوت سہا اید با آرام
 کہ گفت با کہ شان از تہ حکم گشت
 کہ گفت با کہ شان از تہ حکم گشت

موجودہ حالت پیدین سلام
 گریہ سداغ و سر این دو طفل بار بار
 گفت کہ سرگزین نہ فرما شد
 اگر سداغ پندیر پیش پا سداغ
 نرا در تانرا رم کہ در کار سداغ
 و جیل قتل شکی کہ گفت
 جوان شایند بر کشت آن کس گرفت
 فکند دست و سر گردن غلام گرفت
 غلام نیز خود شید چون شاد چون
 کہ تا سداغ او فتح را کند بیرون
 چون سیاه دل خوس رو کلام نمود
 بغیر پتیغ زن دست او غلام بود
 ز در چون پس حارث این جبارت دید
 نمود پتیغ پیر جانب غلام و دید
 چو خوانده بود برادر غلام را از جان
 بغل کشود کہ او را پدیر پیش
 کہ آن سنگر سداغ پتیغ و دیش
 چنان آشت پدیر تاب و نظر

چو دید مادر آن دو بین گریبان چاک
 فدا و بر سر آن پیر گریه و غم خاک
 کہ حارث دلی از دوست از غصب رویش
 بنور نور خیابان فرستے پدیر پیش
 کہ آن ضعیفہ مستعدہ او فدا چاک
 بنواد طار رویش قدم بدالم پاک
 پس آن چو دل خلالت سداغ پتیغ دید
 پیشترے کہ رواقی خاک ہم ازید
 کشید زبان و دیکہ را نہ غم و غم
 کشود آن و گریے لب پدیر پیش
 کہ اسے غمید و طلب ترا زشتی
 چو کردہ ایم کہ گریے تر راہ و ف
 کشان را نہ دین زیاد
 کہ گفت من سداغ کہ دنیا کند آزاد
 ہم ز دولت دنیا را است
 کہ گفت غرض گر ترا بدینا را است
 کہ گفت من کہ مال بسیار است
 ہر ار دست زشتی کہ مال بسیار است
 دگر پدیر کہ چو غم پدیر ہم و دیش
 پتیغ دوا را پدیر گریہ و دیش

اشارہ کر دے کہ ہرگز نہ سے شود این کار
 کہ دوستان شتابت در جہان بیدار
 زمین بر نوبت را بہ زوری شدید
 شوم ز آرزو سے کام تو نشین نویسد
 پہنچ کین کہیم یہاں ہم کام روا
 از ان شوم ہوتا سے تو نشین کام روا
 کہت این دو علم کہ در تیغ آن شکہ دار
 ز نور مشرق ایمان بیدار ہو بیدار
 ز رو سے ہر جگہ گفت باہر از نیار
 امان بدہ کہ در کشت ادا کنیم
 جواب گفت کہ کہیم امان خواہم داد
 چاکہ در دل من نیست غیر بغض و عناد
 پس آن فلک زدہ بنیاد یک برادر را
 کہ تاجہ اکند از جہنم کشتن سرا
 پویدہ فضل اگر چون گونہ ک افقاد
 جان سپاہ دل از عاجزی قہما داد
 کہ پیش از ان زمین بیسے پدیدار کن سر
 کہ نیست تاب کہ ہم بر اورم بسا سر

گزاشت آن دسوی اسبیل روی نہاد
 کہ باز ہم زینش آن در زبان بکشاود
 کہ است سپاہ دل و پیچ شفیق امم رسول اللہ
 ترا بروی شفیق امم رسول اللہ
 مرا پہنچ تو دل سے زاریدن برادر
 غم فراق برادر بے نیلیم مگر از
 تا بہ قتل پہر یک کہ دست بالا برد
 یکے دگر بے سبقت شفیق شفیق شفیق
 پس آن پید یکے را کہ داشت لطف ہم
 بزرخ چو پیر تو خورشید ہم بر پیش سر
 پہنچ کین ز سپہ پیرین بر پیش سر
 چو آفتاب بخون آفتاب آں پیکر
 کبر و عارث ملعون تنش بجانب آب
 پیکر آب بر آفتاب گویا نہا آب
 چو آن ملاوشت ہم بر او دید
 چو عہدت خودشان ز جالبہر جنبید
 بداد بوسہ زہر و درد سے سنبہ نہاد
 کشید از دل پڑو دوا لہ ز سبب یاد

که است شاده بدیایه خون نریختن خفا
 موشاب برادر که سن رسم
 را بغیر تو در چشم زندگی غوار است
 جدا شدن ز خجابت تو کار دشوار است
 جدا شدن در عالم چو مید که نایاب
 برادر است در عالم برادر آرد تاب
 کجاست آنکه بغیر برادر آرد تاب
 کجاست آنکه در سراق دوری تو
 بگویند صبر کنم مرا طاقت صبر کس تو
 کجاست مادرم و من و سینه نوا امروز
 که دیدیم یک یار را بخون
 تو در جهان پوچون نظر کنی بیرون
 جهان بر دهنه رضوان منگونی با
 خود پاک خوش را ز خون روی خوشی مالید
 آه سر و دمان روی خوشی مالید
 که عار است آمد و سر را از آن عین گلند
 ز روی سبزه او بی آن سر شد
 نبی کشد و سپید قتل از سر شد
 نمود آن گریه را به تیغ شویید

بدایه که در سر ز سبزه خاک لایه
 نفت و گلند بر سبزه گل
 ز دیده ما سلا کیست چکید خون جگر
 نهاد حضرت روح الامین بود
 جهان به تعجب آن دوران ز یاد هم
 چنان فرستاد که در هر یک
 بهانم و غم و اندوه آن دوری هر یک
 نمود جامه جان را بجهنم بنیاد
 نماز تاب که دیگر سخن رسم بنیاد
 نمازین و ادم مبعوج عار شد یاد

واقع در میان قرن از کیمه کرب و بلا
 چه ستم خواب شد از شهیدان اسلام

سهم آمد از انانیت مال عسما
 به اسکه نام آن رسول شد پدید
 به اسکه از خرد ماه افروخته است
 سواد خشم سر حسم شد است

دین غمناک شده چو جود دیده با که امام
 رسیده است عجب چشم در رسم بر اسلام
 قبول تعزیه باشد گرچه اجاب
 خوار آفرین بر دوستان و بر حجاب
 ظالم است ز تو دیده با که گریان را
 کجاست لاج که نیندازد شک طوفان را
 چنان ز تعزیه بحسین دیده با که است
 که چشم چقدر کاسیکند آب است
 بلا و موج طوفان گریه ماه غمناک است
 چرا که ماه غمناک گریان را
 باین امید که در بیم چشم گریان را
 چو اشک از نظر افکنده ایم طوفان را
 بگویند که چو آب آفرین با ده
 ولت نبوده مگر از جگر فیاض ده
 بگویند که بسم چه داده اند ترا
 صدای بیت گریه و داده اند ترا
 برگرد از سوز جگر خوار می کرد
 یقین بدان که بدباز تو خوار می کرد

بوسه لغزیه را بر نفس خطر باشد
 بگویند که که البته با اثر باشد
 اگر بشهر محرم سیم سفر دارد
 بگویند دیده که ده روز آب بر دارد
 بسیار شکر که در انتظار این ماه اند
 بخون دل بمبارا تا حجاب نبین
 براسه با تم فودل ابوالحسن حسین
 و بیخ زم که آمل غاب امام حسین
 روایت است که چون از مدینه آن حولا
 روانه گشت سوی کعبه با سپاه غمنا
 سخن ز واقعه عرض راه واجب نیست
 چو که در طریقه مسافت کوه و صحرا
 شرف از شرف خود فدا میداد
 تقویت است که شهادت شهید از بیبا
 سه روز رفت که بیت الحرام شد پیدا
 چو آن حجاب براسه طمان محرم شد
 شیخ خلق شمر از دنیا رحمت شد

زلف کدو خدا چہ را بسا بند خویش
 کہ آرد و شلب تشنه را بجائہ خویش
 چو شاہ تشنه ز باب السلام داخل شد
 حرم بسوئے تشنه کام آمل شد
 روایت است کہ آن پشیمان خلق اللہ
 چو قبکہ کرد و زول شرف بیت اللہ
 چو غلبہ اشرف نبی آدم
 پی پی بود شب و روز در طواف حرم
 صدم ز طوط تشنه لب بخود پایید
 چنانکہ از آرزو خاک تا بپوش رسید
 حرم ز دیدن تشنه زنده پدیدہ خویش
 فرو و نور جلیب سے بنور ویدہ خویش
 اگر چہ گشت بد در حرم امام شہید
 چہ رخسار آبی بدوران گردید
 اگر رخسار آبی بان بود کہین
 زیاد از دین کعبہ بوم من یکین
 ازین کہ مستعار اس جناب شہ فداست
 و گر بسنگ گل شست و دین بختہ نیازست

روایت است کہ یکروز در عقب امام فرید
 زمین کعبہ زراہ شرف بخود پایید
 بنویش گفت کہ من قیامہ امام ششم
 مطاف و مسجد عالم خاص و عام شدم
 با زمین و فضا سے جهان خواہد بود
 زمین کجا کہ زمین میکنند مرا
 تمام خلق جهان جسد میکنند مرا
 طواف رازا زل و عدہ میکنند مرا
 و یک خلق خلاق خود من دارند
 سخن جناب و روی سخن من دارند
 ز انبیاء و ملائکہ از یکند طواف
 مرا تمام با عہد از یکند طواف
 روایت است کہ چون کعبہ بپائی کرد
 اثر چہ درودہ در گاہ غفور
 خطاب شد بسوئے کعبہ از جناب غفور
 کہ اسے عبت شدہ بر شان خویشین بنور
 تو از کجا و چنین قسم ایس از کجا
 علو تر سے دشان کہ بلا ز کعبہ

بخود

بخود منب از اگر مرده وصف ندارد
 اگر چه در پویش و چو صفایش کر بلا دارد
 سپیده ایم با درشتان قیامت را
 چنانکه آید و محاسن می بود
 ز غفلت تو خشن کر بلا که رود و
 شنیده بود چو این را ز کور کار و دود
 حسرت از آن شاه در نظر دارد
 هم چو صفت آن سر که دارد
 همیشه در من تقطیع در است
 حرم مایتم اهل حرم گرفته را است
 از آن سیاه به بر کرده و عز او است
 هم مایتم آن تشنه لب امیرین
 لباس تو خیز برین نمی کند ازین
 تو یاکیم اگر مو شنه بیت اند
 بر در تو خیز پیش در لباس سیاه
 حرم بین ز جیگ و در لعل دارد
 بینان ز شنه لب بدل دارد

حرم چو دلی از آن سیاهان است
 بلا که اهل حرم گشت بریشان است
 نو که یکید بود و داد داشت بود و دارد
 جبرای همین داد داشت آمده است
 ز شنه البیت چو ز شنه آمده است
 لی شهادت بر خوب و زشت است را
 شنیده بود حرم فعل زشت است را
 از آن کشید ز مادران شفا عت را
 چو بیت خفا که بود و حضرت شاه است
 از آن زرد من او دست خفا که بود است
 صفای مرده ز سی بر ان پیدا است
 صفای هر چون از روی باغبان پیدا
 در انتظار خابش بود که تسلیم
 نموده بود را سنجاقم امیرا هم
 پیاسه این شنه لب بصرم کشد
 پیاسه آید از آن سبیل زخم کشد
 کعبه آید از آن پدید هوار است
 اگر غلط کنی آب در طعم اندکی شوری
 ازین است که در طعم اندکی شوری

در گنج بیدینت در بول شست
 که باز شست نمار و گم بید شست
 بجال حج و طوافش ز بیم قتل بود
 از آن بفرده کو عمره آتش شست
 چو فقه از دستم گشته رفت دل خون شست
 حرم لغوت او رفته زنده آه
 در ارج کرد حرم را چنان نباله آه
 که آب گشت از دستم ز بیم آه
 بر آمد از حرم آن نور دیده آه
 شد از بسا که شهادت بدو انجام آه
 مدانه گشت بعد شوق شیدا آه
 که به هر شهادت لبوسه کرد آه
 زبان خامه اگر عرض و طول آه کند
 چو شستن روضه بابل جهان آه
 ز عین است که چون مرکب نام شهید
 بنو ظلمت شب گشت به پنهان آه
 که راه خلوتان عرض و طول شد آه

چنان سپاه شب از غم بچشم شست
 که در سپاه شب صبح صادق شست
 غبارت شب چشم صبح صادق شست
 چنان گشت که گشت از راه شست
 شب چمن که گشت از راه شست
 قلم نه نویسد به صفت شست
 شب که گشت در کمال ظلمت بود
 بابل بیت صبح صفت قیامت بود
 که شکر شد لب زنده راه گم کرد
 ظلمت شب عمل کرد
 موکلان جو حکم برین بدل کرد
 پیش بره بهشت برین بدل کرد
 قضا گشت چنان ساز شد و راه نسا
 در گم راه چسبیده است
 بابل بیت خبر شد که راه گم شده است
 نه از خواب و ملایت نپا گم شده است
 شدند جلوه ریشان و مضطرب احوال
 تمام شد به افکند با هزار خیال
 شنبه

شنیدند ز نوب و پیدار شتر یاران
 که آنرا سبب است کجاستی یاران
 جواب گفت از نوب یک یک اینجا نیست
 ضیاع چشم رسالت پناه پید نیست
 جوان شنیدند سر اسیر گشت در آن حال
 به طرف بگران بود و مظهر احوال
 به وقت شرب نشسته دید و گریان کرد
 برگریه و لبو سے خواهر آن و خوشان کرد
 که یارب این چه مکان است و این چه جای باشد
 برادرم خلف مصطفی کجاست باشد
 برادرم خف چار و بره منتهی آمد
 بجای جوی چار و بره منتهی آمد
 در انتظار چسب ما که منتهی آمد
 چو پیشو که بر سوده روانه شوید
 چو شخص آن کو هر یک گمانه شوید
 چو آفتاب شرب دیده هر چه پنهان است
 زفته است بجای درین میان است
 درین مکان بود و عشرت اطهار
 بجای جوی شرب و نوب آن شرب تار

که ناکه از عقب آواز خود انجیل آمد
 به خلعت شرب و نوب پیدار آمد
 ز دشت شرب رسد رسالت پناه پیدار
 بعین خلعت شرب آفتاب پیدار
 رسید ابل سدر رسالت پناه پیدار
 در راه گشتن آن جمع رابریشان دید
 برادران همه چیران و مظهر احوال
 خدایات همه عاجز و پیریشان حال
 تا نیم خلعت شرب پنهان تمام کردان
 برادران و رفیقان تمام کردان
 چو این مشاهده نمود رسید اسفندان
 که عجب آواز تمامی اسفندان و بجا
 خطاب کرد بشکر که ایستاده شوید
 خدایات و مبارزه با پیاده شوید
 پیاده گشت بعد از خطرب شاه شهید
 بروی خاک نشسته و یکینه اطلبید
 جواب گفت با و بالو سے حکیم ادب
 گل مسرور ناموس اودیا ز نوب

کرای بکاید خواهر سکینه شب دارد
 منور و اجماع از برای اوست شب دارد
 چو این شنید سلسله گفت شاه شهید
 به و سے عمل از این سکینه دوید
 نظر که کرد و خوابیده است بر سر
 گناشته است سر ز غم بیفته بود
 کشور خاند آغوش بر سکینه خویش
 گرفت دوبر آ در محبت را
 سکینه چون پدید آمد از شک حرمت را
 ز دیده ریخت بر رخسار شک بود
 بگریه گفت که جان پدر کجاست بود
 چرا تا تو درین قبره گم کردیم
 تو چون جدانشدی از این پناه گم کردیم
 ز غفلت شب بچو راه گم کردیم
 تمام شب به از خون مضطرب بودیم
 به چهل از غم تو لحظه نیا سویم
 سکینه باشد ابرار گفت گوی که
 امام تشنه لبان احترام او میکرد

که صبح از این شتر می مویا باشد
 براسه روز قیامت سنبده پیدا شد
 شکست بقیه شب از غم رسید صبح
 نمود زده و خورشید به باغیده صبح
 رعایت است که آن صبح روز قیامت بود
 پهل بیت بی غم که محرم بود
 امام تشنه لبان بر زلفیه کردیم
 نماز صبح مال رسول کردیم
 پس از ادا مسکنه از خویش را طلبید
 برادران و حجابان از یاران
 سوال کرد امام غیب از یاران
 ز دوستان و رفیقان دوازده کار
 که این چه جاست که اکنون مسکنه است
 که متصل غم و اندوه قسمت دل است
 همه شب تشنه ساز با گشته بود
 چو ساربان که معنی شتر جانی بود
 جواب گفت که این دشت دست مایه است
 که در تعالی آن نر با سه جادیا است
 جنام

چون نام ماریه ماسید امام شخند
فقط تشریف اظہار کرد و کہ
بگریز سے سوئے اہل بیت عصمت کرد
چنین حضرت زین العابدین
کر اسے غریب بیان کہ تیرے تیل سے پیر
بد رو کے پیر کی شہید خواہم
دین زمین من یکسین مذید خواہم
فقیل تیغ مہ پادہ مذید خواہم
توئی پادہ پویشوئے و نگین خواہی شد
پرست لشکار اعدا اسیر خواہی شد
تا بل بیت رسالت ہمین تو خواہی ماند
پہ لامت است ہمین تو خواہی ماند
لحم الذی پیر پر ہے تبار خواہی شد
بہ بدترین خلاق دوچار خواہی شد
دوست بستر از نجات نام خواہی رفت
زیل و گرت نہ رفت نہ کام خواہی بود
تمام راہ اسیر و پادہ خواہی بود
ایسن بگردن و سر و قلا خواہی بود

دست پہلے سر و سامانیت بجا بد بوخت
 سسے دریدگی جانہات بخوابد و دوخت
 شہید حضرت عباس این حکایت را
 پیافنا و شہید مسند الامت را
 خطاب کرد سوسے حضرت تان امید
 گبر گفت کہ اسے سر و دوخت کرد
 تو چون شہید شوی من چو کار خواهم کرد
 چو خاک بر سر این روزگار خواهم کرد
 تر افتادہ بیدان نیست تو انم دید
 بنجاک من کہ غلطان منی تو انم دید
 خدا کردہ تر خست من چو چارہ کنم
 گو چگونہ آمل من سید الشہدا
 جواب گفت ہو عباس دیدہ ہای خون بالا
 کہ اسے ضیائی دل و دیدہ ہای خون بالا
 چون تو نقش براد بخون بخوابی دید
 تو خیمہ ہاسے حرم و از گون بخوابی دید
 سر براد و برستان بخوابی دید
 نقش بنجاک مذلت چنان بخوابی دید

السلام من بیاض و بخت خواست بود
 نخبه ز واقعه سحر زشت خواهی بود
 تودل شکستگی تو ابران بخواب دید
 اسیری و ادم خست دران بخوابی دید
 چو این شنید پافاست پدر علی اکبر
 خطاب لبوسه پدر علی اکبر
 که اسه پناه اسیران وادی حسرت
 نگار بیان غریبان دل پیر از حسرت
 منستم زده از دوست چو تو ابرام کرد
 تنگی دل میبرد و از که خواهم کرد
 قیچی من بیمار که برادر من
 اسیری من حال کینه خاهر من
 شب دشمنی من پدر خجسته داشت
 تو چون شب دشمنی من خواهم داشت
 به یکویی ز تو خواهر از علی اکبر
 چو این شنید در احوال از علی اکبر
 جواب گفت چنین آن امام کهن
 که اسه بنادر از غمش بود دیده من
 نمین بایش دیدن لبش

تو چون برادر خود بی پدر بخوابی شد
 ز چو خواب خود در بد بختی شد
 چراخت تو برون از شمار خواب شد
 تخت از رخ ستم زخوابی شد
 تو زود ز زبرد از میب خوابی شد
 تو پیشتر ز پدر نا امید خوابی شد
 شیند تا هم چشم کس در شیدان کرد
 بگریه رویی کس در خواب داد
 که اسے پناه غریبان عرصه ایجاد
 وصیت پدرم سے بیخبر خواب داد
 خواب گفت به قاسم چنین امام زمان
 کہ اسے بیکسیت دیدہ قلک گریان
 چنان بیدار ہوں از غم تو تاریک است
 بی شہادت و داد اسے تو نزدیک است
 شہادت تو درین دشت پہ بلا باشد
 عروسی تو بنگامہ جہنم آباد
 تو بامصاحب غم زادہ ات علی اکبر
 رو پیشتر از من بر زود بیدار
 شنید

شنیدند نیب و یکبار گشت بلے آرام
 خطاب کرد سو سے حضرت امام زام
 کہ اسے بہا تم تو خانہ سلطنت ابد کروا
 بقدر قدرت خواہد بود
 پس از حیات او خواہد بود کہ خواہد بود
 زابلت پرستار کہ خواہد بود
 بجال فلک عمریت چو خواہد بود
 بشیر غبار کے اصفرت چو خواہد بود
 جواب گفت کہ حضرت شنید خواہد بود
 زبیر مادر خود نامیب خواہد بود
 مگلو بریدہ شود سو سے جنت الماوا
 رد و جواب در آغوش حضرت نہرا
 سوال کرد کہ احوال من چو خواہد بود
 بہا تم تو پرستار من کہ خواہد بود
 جواب گفت بزئیب امام گشت نہ بیان
 کہ اسے انیس غویان داد ہی حرام
 تو از شہادت من دلگشا خواہی شد
 بنجید بے کس و بے نگار خواہی شد

انیس صاحب بیارختہ خواہد بود
 بہا سے اہل حرم دلگشا خواہی بود
 بگریہ فاطمہ از تو باب خواہد خواست
 سکینہ ام ز کوکب جو عتاب خواہد خواست
 بگریہ دامن موت بست خواہد داشت
 دلت بکشتگی او شکست خواہد داشت
 زبیر سکینہ فک کہ آب خواہی کرد
 نہ ہر فاطمہ صبر تو آب خواہی کرد
 بنجید تو در آیت کو فیکان بعین
 تو خطیب چو شوی زان باعث بیادین
 بچید سید تجا در توراہ برے
 دوران حضرت آن بی بدیناہ بری
 زخوت فاطمہ در پلو کہ تو بگریزد
 سکینہ آید و میر چہر تو آویزد
 تو سو سے حضرت زین العابدین شوے
 بجزر خواہے آن کو ہم گمانہ شوے
 دوران معالکہ زین العابدین بگریزد
 زبیر الم آن نام را در غیب نزد

بابل بیت همه سوسه خویش راه دید
تراخت بپوشش خویش بنشاند
زهر فایده ام را به پشت سپرد
سکینه را زهره سر کشند
ز غم از سر زود به چوب قلاب کشند
تو زنجار کسی بدست سر کنند
مخدرات حرم را زایل و سوار کنند
اسیر وارتجازه با سوار بود
تو در میان سپاه جاز خواهی بود
سوار بر پشت تیر به جاز خواهی داشت
سوار از حالت نظاره پیش خواهی داشت
سکینه را تو در آغوش خویش خواهی داشت
ببین ملق سوسی شرم خواهی داشت
بر اسه عورت هر خاص و عام خواهی داشت
ز شام عافم شهر بدین خواهی داشت
خلاص از غم ارباب سکینه خواهی داشت
چو این شنید و دان حال زینب جزون
بگریه گفت که اسه نور دیده پر خون

بابل بیت دیگر عفتی ز خواب ماند
بپاسته بگان غیرت خود ابد ماند
چو این شنید بر آشفت آن امام حسین
خطاب کرد زینب که اسه سلاک یون
بابل بیت رسالت پناه بنییب
بدست دران خواب کند نه غیر
کس نظر بجات نمی تواند کرد
بگناه جسد به طهارت نمی تواند کرد
سکینه چون زید را این رسالات شنید
ز جاسه جیت او سپید گشت و آه کشید
ازین کلام همه غمگین و ناله و آه
بر آمدند ز جاب با افغان و ناله گرفت
چنان محو و دهر را خود گشت گرفت
که هیچ نیز از آن توجه بدو گوش گرفت
بجاسه اشک ازین نقل دیده خون آورد
و بان خامه ازین نظم مودون آورد
شماره اولی که بنظم رسول هم آغوشه
نراه رتبه بوزن و دشت بر دوشی

تو چاک کتف شد آهنگ الزان داری
 تو یکجک که بیاغ خیال مکان داری
 تو ترازو زشت کشتید است بدوش
 گوی که کوه شفاعت کشیده است بدوش
 منم که مقبل قابل خباب توام
 همیشه منتظر عطف جیسا ب توام
 کبریا که تو سائیکه میان بودم
 در آستان پناه تو از مجاوران بودم
 کبریا که تو سنگ ویدم و صد دادم
 چه که من بزمین منت گشت و صد دادم
 خصوص پیچیده چشمداشت پیچیدم
 باین امید و باین خفاک شدیم
 کبریا که تو بعد از گناه پاک شدیم
 باین سیکه از گناه پاک شدیم
 یک دفعه بحال من آدمیت من
 رسد که در آوازه من گیت من
 رفتن امام میدان و حجت گرفتن بر عمر سعد

محکم آمد و ماه حسن انود مال
 گفت غنچه تمام ز شایخ رمال
 بزرگ با من تدریس تا بلال شود
 در کاساتیم آن رسول عقده کشود
 کتاب لغوی پیش در آسپاسه سپهر
 ز آسپاسیم کفر خان لجه فون
 شفق بر ما بزم سحر خان گلگون
 نمود چاک کریمان جامه استقبال
 شفق کجا بست که گردون راسه استقبال
 گرفته حکم کتیکه بد اندر سپهرین
 ستاره نیست که تیکه آراسته فلک رنگین
 ز دست انجمن آراسته وید و وید
 که عرش ریخت ز بحرین وید و وید
 پیمره بهر شاعر سراسه شاد وید
 در یکایه در دیار کرب و دیار امام حسین
 بخون طپیده کرب و دیار امام حسین
 روایت است که گلگون قبا ای آمل عبا
 قتل مجب که کلام سید الشهدا

پس از شهادت عباس سلب برداشتند
 غریب و سبکین ولی آشت نمودند
 سر سے ندید که در خاک دفن چنان گردد
 تنه ندید که در خاک دفن چنان گردد
 ستاده دیدن مضاف کینش را
 طالب نمود خواتین اهل قیام
 نخست کرد زینب خطاب کاغذ خواج
 قوی یک یک خیمه فله اهل بیست من
 شتافتند سوخته کنون نوبت شهادتین
 رسیدند است از خدایه بنی بیه
 چنین رسید بام از خدایه بنی بیه
 و جبیل این خیمه خیمه خیمه
 که من بجز که امر و شهادت نوشته خواج شد
 پسک اهل شهادت نوشته خواج شد
 وصیت است مرا الواسه استندیده
 گویش جان شنوای خواج پرندیده
 جبیل تو هم نیست محرم نام را
 بجز تو را در سینه نیت طغاک نام را

چون بجز صدمه میدان کین شمشیر
 تر از لذت دیدار نا اید شوم
 هم بنبی که در کربلا شود غلط
 تنم بربان سر ابرده و مکان با شیشه
 نشسته باشی و از دیده و نقشان باقی
 که کوفی ان لعین مطلق العنان گردند
 چو سبیل رو بسم ابرده باروان گردند
 درون خیمه در کربلا کوفی ان لعین
 شود از اهل کربلا کوفی ان لعین
 جباب خیمه بدیدارده و از کربلا گردند
 زبانه ظلم کربلا کربلا کربلا
 محلات سر ابرده را استگیر کنند
 تمام را از ره ظلم ده اندازند
 نظر بجا بد از نیت شتازده اندازند
 پس بگردن آن شتازده اندازند
 بدون ابرده بپایش شتازده اندازند
 و شتازده بپایش شتازده اندازند

گفتند جب در اصحاب جنید ہمارا راج
 بنزد چاہا سر در نشان بستند
 بدین عقیدہ کہ آب بروی کا آرزو
 ز گمراہی اہل حرم را بیدار آرزو
 در آن معاملہ جان خود سے بچنے
 کے لئے تم کو بکشتہ فرماست
 لہذا ذرا اہل حرم کو غم نہ فرماست
 ز خوشتر ان شہیم مارا و
 پادشہ محنت میں مبتلاست مارا و
 تو باں اشک پیرایہ کے دیدہ ترا و
 ز اہل بیت نبی کا غم سے مت پر کر و
 بسو کے عابد ہمارا نامہ انشا کر و
 تمام کر و بآن خاتم شریف نہاد
 ز اہل بیت رسالت پرست فاطمہ او
 خطاب کر و کہ این نامہ را من بستان
 بنور ویدہ من زین عبا بدین برستان
 کہ شاہ شہنشاہ زین العبا رجوع نمود

دو اع ایل حرم کردیید اطلسار
گرفت و نشت نمود ریاچان یکمان کنار
شدند ایل حرم در دو دوای گریه گریان
در آن قضیه قیامت بخت گشت عیان
نمین از رفتن شاه پیش اگر دیدند
ز لونه دیده خود را در طلب
لباس کشته از ایل بیت اگر نایب
سوال کرد ز تقشیر حال آن نایب
جواب گفت که اسما خود دیده ز سورا
سوریه پیرام است یک پیر
گفتند که خبر داده است جدول خراب
ز آرب خود دگر از آرب سر کردن
کنون بفرستد حق ما یدم و فرستد کردن
بفرستد خورشید جان و فرستد کردن
سوریه پیرام از شیخ حسین و فرستد کردن
سوریه پیرام از شیخ حسین و فرستد کردن
سوریه پیرام از شیخ حسین و فرستد کردن
سوریه پیرام از شیخ حسین و فرستد کردن

در ایام این کشتگان قیاس کنند
 طبع ز راه بیست و بیست و یک کنند
 چو سست کنند بر دهن جامه شهادت من
 بر ز کار و روایت کشته عورت من
 ازین بکینه لباس است حاجتم اکنون
 که چون لباس بر آرد از تنم بر دهن
 بجامه های نوام اهل ظلم و ستم آرد
 و گر بسوخته کن جانم بر دهن
 طالب نو و بر کشته شهادت کنند و گردن
 و گر لباس شهادت کمر بست
 ز تار و آکر و بیان کمر بست
 گرفت نیزه از آه اهل بیت آمد
 در دلب تشنگان بر دهن آمد
 زنجیر بر کمر چرخ و آرد گردن آمد
 شکست بر کمر چرخ و آرد گردن آمد
 طالب نو و بر چرخش زوایا چرخش را
 سمند برین کج اسیر الیها
 چه زوایا چرخش که در جیلوه ازین لباس
 یک اشاره دستش رود و یک دعا

سیک گنجی که یک جلوه آن مرشد است
 رسد از اکبر خود را ز کربلا بهشت
 بنید و بر فلک اطلس آبست
 بند و الجناح شده و نین چو آبست
 بلال زشت به چشم حلقه شده
 چو بس شده دین حلقه شده
 قضا نجات آن شاه و الجناح گردانید
 قدر نشان بس شهادت چیرل
 کف گرفت رکاب شهادت چیرل
 بصورت و در آمدنین امام کربا
 عنان گرفت و در آمدن شاه دین سلیمان و
 سوار بادش آن آفتاب افغان یقین
 طلوع شسته کرد آفتاب افغان یقین
 زنجیر چرخه به نصف النوب افغان یقین
 بهانگی سوار بر کمر و اسکان
 سمند یک سوار بر کمر و اسکان
 ابوسه کشیدین زوایا چرخش و اسکان داد
 زهر قدم کل و زنجیر بجان خاک نسو
 زمین

زمین زمین سحر و جادو آن سرور
 نشست یک سر و گردن زعرش بالار
 اگر رجعت آن قوم سحر و جادو
 فضا کے گشتن فرودیں جلوہ گاہش بود
 کسے غبار ز جلال ذوالجبارش بدید
 خاک چویم مغبارش را جادویش
 دندان بدیدہ نیاغیش قدرش خاکش
 کہ بود روح عزیزان سحر و جادویش
 رسید چون کنا صفت سحر و جادویش
 عنان کشید و شیار را دیدند
 چو کوئیان لعین آفتاب را دیدند
 باین سحر و جادویش رسولش را
 کہ آمدہ است جگر گوشہ رسولش را
 پہلے کہ را بہ امروزیکیں و شمس
 شاہ است بمیدان حرب کہیہ سوار
 تو امیر کو خواندست آن سحر و جادو
 جو اند آن سحر و جادو را ز راه خطا
 سحر و جادو سحر و جادو را ز شہدا

رسید چون لعینان شمس و جادو
 بشاہ گفت کہ اسے نور دیدہ اجاب
 چو حاجت است افراستے تار و سازم
 حصول مطلب از عین نیا سودی
 چو اچھلت اسے فوجان نیا سودی
 قدم معرکہ ہر چہ رنج و فرودے
 جواب گفت عین تقدسائے کور
 کہ شہداء تمام اہل جہت و جہت
 دین زمین با جوش و طبع سحر و جادو
 خدات من امروزیکیں را راست
 بخیر حضرت زین العباد و بیباک
 بیا کہ جوہر آفتابش دراز را راست
 پرست گیم از یادان شمس و جادو
 زمین مصطفیٰ امروزیکیں را شہد
 سوا لیاں من از بیخ شمس و جادو
 کہ جوہر کہ شمس و جادو را شہد
 زبان شمس و جادو را شہد از کار
 از ان معرکہ امروزیکیں را شہد

کشیده جبریں گرو ملک شکلیا کے
 گیسخت رشتہ از تاب نا توانا کے
 متکثر کہ خاطر اش با جیسم منورون داشت
 روایت است کہ نصدہ جاحت فزون داشت
 زیکہ فلک جاحت روان شد جاب پیرش
 نئی نقاب بن شد مجاہدہ اش
 گر تانند بن قوت مجاہدہ اش
 بانتماسے مرثب رسید حوصلہ اش
 کشید باز رکاب آن خلاصہ ایجاو
 بنگ پر نور شید بر زمین افجاو
 کے بنو دیبا لین آن المزمین
 زمین گرفت سر یکیش بر زمین
 زمین گراں مینا طید
 فدا دہ لو دجاش شتم با جبار رسید
 کہ ناگمان بشنم بدو کر پیرو او
 نشست آن گلب بدو متی بسینہ او
 کشید خیر بے تو او عمر کرد
 حریف شرح شہادت کئی تو او عمر کرد
 زمین فدا دہ روایت کئی تو او عمر کرد

شہا توئی کہ خلاصیت ستودہ در کونین
 جکتہ کردہ عطاییت شفاعت متقلین
 منعم کہ نیکو در گاہ دین پیاہ توام
 سیمینہ پیغیب ل عزون رو سیاہ توام
 یکریا بستو جعفر بنودم اسے معلوم
 کہ دوستے ہمدردستان کنم معلوم
 نور مذکر کہ ام حاضری نفیس
 دسے نگاہ مر اکیست رتبہ تقدیس
 بکین نگہ کرمن از دور سے تو در نیم
 زراہ بندہ نواز سے بہ کر بلا طبعم
 واقعہ شہادت حضرت عباس
 بگر پیچ بہین ماہ نام آمدہ است
 ہلال نوحہ شہر محرم آمدہ است
 ہلال نیست کہ افغان ساکنان زمین
 کشید حلقہ بہ نام گیش چسچہ برین
 عجب مدارا کرد برودہ چون بالا است
 یوسفم و یسیان نام شہد است

چهره رفته آید صبا زان پیر سپیده اوست
 شفا سے جو کاش پاش پاش اوست
 چهره رفته آنکه در وقت جان پاش پاش
 زبال حضرت روح الاثرین پاش پاش
 کشیده غلده دیوار در وقت خود زان پاش
 پرستیاری و اما در جب ایام نقاش
 زینت که بنگارش پهن در زان پاش
 نگاه خوش زان پاش پاش
 دوران حرم بنظر کجا کجا پاش پاش
 بفرش تیره آن آستان کجا پاش
 چیدن کوزه و نقد پاش پاش
 عجب نباشد اگر چون بجز پاش پاش
 کز کفای طوطی نشین کف در عرق پاش
 به کتبین نشو و جان را دوزی عرق پاش
 بیاست دعوی که این ثابت الهامست
 که در زوشت بدش خلق بعضی شامست
 بدور طوف خوشی بجان بیدادی
 فریج از جگر از اسود لیسیت فولا دسی

نیتوان بجا این فریج ز نسبت دار
 که خفته است جو جو صبر بجا ز فولا
 زنج خفته دران نور دیده پاش پاش
 آن فریج بگیند حبه آری پاش پاش
 کشد چو زارین خوش فریج الاول +
 بر دشت فریج و بجا دی ابراهیم
 از ان نجیب او شد امام زاد مقیم
 که کعبه اش بنور بی از ان است
 از ان طواف پیش زبانه از ان است
 که کعبه اش شسته شسته پاش پاش
 بهین زیارت او بیت ج بیت الله
 بود طواف در حضرت رسول الله
 سلام او طواف بود که بر آید بیک کرشمه دو کار
 چو خوش بود که بر آید بیک کرشمه دو کار
 بود زیارت او حضرت امام خدای
 که شربت گشته پاش پاش
 بهین نوازش زوار بیک که آن مولا
 پس از سلام بکباب زار بیک

بہترین ہوتا اگر وہ کافیت نیست
 دو باہانہ شد قابل زیارت نیست
 بہر طوط نباشد پندیل و نہار
 غنی رود بہ پربال ہر وہ نہار
 باین وسیلہ عایا اجابت فوق عرش بیدین
 کہ تخت قبرا بہت نایاب است
 بہ تخت قبرا اجابت نایاب است
 کہ چو عید بہرست دگر فنا است
 دل گنجیہ جہنم دگر فنا است
 حضور قلب دران روضہ طحا تخت نیست
 فتادہ اندشب و روز و نہار
 بہر قرب مولائش گفتند زوایا
 چو کہ ز قبش از ترک سر فلک سانی
 قرینہ الیست کہ ترک قبش مشہور
 دو ازہ شد از ان ترک بر سنین مشہور
 کہ بہ شہر طوط بہرست دور
 غنی توان بفرش نمود بہرست دور
 فریج سورہ نور است ہم قرآن نور

بہر بیک رخصتوں آن بہر خباب
 چو آن حدیث رخصتوں بشیوہ مقوی
 ازین حدیث رخصتوں شرافت براسے آن رخصتوں
 بہین بہین دران نور دیدہ رخصتوں
 کہ رخصتہ است رسول خدا امام حسین
 گل خباب و شبان آمل منیبہ
 مولایان و شبان آمل منیبہ
 تبارہ باز فشان خاک منیبہ
 شدہ است با غم آمل منیبہ
 کہ جامہ تعویذش را فشان منیبہ
 نشانی است چنان قاف با لقا فشان منیبہ
 ز قاف فشان منیبہ از صف دلہا
 سپاہ عالم علم فشان منیبہ
 سپاہ عالم علم فشان منیبہ
 دعائے سببی و جز سپاہ فشان منیبہ
 سپاہ فشان منیبہ فشان منیبہ
 فشان منیبہ فشان منیبہ فشان منیبہ
 فشان منیبہ فشان منیبہ فشان منیبہ

روایت است کہ شہزادہ عظیم الشان
بہار لالہ وجہ سے ریاض جنان
بروز کر کے عیدت جعفر پیار
شبیہ ماہ بچی با شہم ارگل رخسار
چو شہنہ دید بندہ خواہم ان و فوہیگان را
غدرات سرا پر دہ پریشان را
نواب شہنہ بی تہیہ راجون سیما ب
ضعیف و زور شدہ چو گویا سیماب
پیرہ زنگ رخسارشان ز سیمہ آبی
نواب دیدہ خوب نوبہ کباب
ز شنگی ہم افغان شدہ ماوان ہمہ شیباب
ز خط آب شدہ شہنہ بی بی بیج
ز آب ناخن افغان شدہ لیان ماوان بیج
چو و سکن شدہ لیان ماوان بیج
بمادران ہمہ مقول و اذقتا زہ نجاک
موالیان ہمہ ب سبب بیج آہن صد چاک
فتادہ کب طرف اعضا جدریک دیگر
بجون طیدہ شہنہ چو اکثرے بے سر

یکے چکلوہ شہنہ در شان اہل خدلال
یکے شہنہ شہزادہ از شہم آہن پاپال
یکے شہنہ شہنہ ابین شہنہ او مار
یکے دریدہ گرہی ان براسے او مار
یکے بکروغ لطیفہ بکین بے پار
نجاک خفتہ وجان از شہنہ غم و مار
یکے شہنہ خدنگ جہا بہ پلویش
نیکے شہنہ از فرق تا بہ ابرویش
درون خیمہ تسمہ از خوش و پاجتا
فتادہ قاسم شہنہ است و پاجتا
بچیمہ خیمہ خیمہ شہنہ بجان
فتادہ شہنہ علی بزرگ زار
شہنہ شہنہ و خیمہ ان بزرگ زار
گرفتہ اوش از سوز دل سرش بکار
شہنہ شہنہ و بکین شہنہ بچہ داغ
سکینہ داشتہ آئینہ شہنہ آہن
زیک طرف خف و دو مان آہن
ستادہ بکین و تہا بزرگ زار

برائے تہنگی الٰہی تبت خود بے تاب
 بہر طرف نگران شمشیر جو کعبہ آب
 ستادہ بالمعراج نہادہ گردن را
 چنانکہ دیدہ و بیند نجاب و حسن را
 چو دید حضرت عباس این نصیبت را
 ز دست داد ازین غم خان طاقت را
 پیادہ گشت و ستود از آب جنبش را
 و دید گریہ کنان بوسہ زور کاشش را
 گذشت سیل سرکش داد ساعد بند
 ز آس تبین بیم اشک داد ساعد بند
 خطاب کرد بسوی امام ششم لہان
 بگریخت کہ اسے نور دیدہ امکان
 و چیتے کہین کردہ زیب در کعبہ
 پنجبید امام وزای امام کعبہ
 چو آن شنید عباس بگریخت خدا
 جواب گفت کہ اسے یادگار شہید خدا
 بیان کن انچہ جب آب پر رو صیبت کرد
 کہ بدو صیبت او بایدیم عبادت کرد

بگریخت کہ در روز خوش کوہ مخین
 شادہ بود چو اریان بہ قلب لشکر دین
 کہین ز مکر کہ کارزار با تین زار
 گلوئی خشک برون آیم کہ دم
 باز شکایت لب تہنگی میان کہ دم
 چنانکہ آب دید آن امام کعبہ
 مرا چو گریہ کنان دید غفلت کوہ ہزار
 کشود بسوی من ز طغیان اسے فرزند
 طلب نمود مرا پیش و گفت اسے فرزند
 خوشا بہ حال تو اسے زادہ سواد کنند
 کہ در کعبہ برادر شہید تو اسے شد
 وزان بروز جبار و سفید تو اسے شد
 چو این حدیث بیان کرد آن امام مہدین
 بالتماس کشودم زبان آن شہر دین
 کہ در کعبہ کہ تو اسے شد این سادات من
 کہ دم روز جابا بشان این سادات من
 جواب گفت کہ یا حضرت امام تقیین
 بگریخت کہ در روز جابا بشان این سادات من

یکدیگر با پیش یکدیگر و تمناس
 غریب وار گرفتار لشکر عدا
 بگردان و جلاز لشکران و جم نفعان
 تمام شده و سو فاده در میدان
 بنیمه و پیش اهل بیت زرب یاد
 بستانم انتاده سید عباد
 بستانم انتاده سید عباد
 خدایات زبیر علی ابی طالب
 دیند عدده فردا برای آب لال
 زبیر علی ابی طالب تو دیند تمام
 رسید جان لب لب لب لب لب لب لب
 گرفته در این ایستان بستانه زبان
 گوی بانه آب و گوی بستانه زبان
 نه خاطر از طرف اهل بیت اسوده
 ناز معاند و دیده ام چنین حیران
 شود چو دیند و دیده ام چنین حیران
 زمین پس و سلام مرابا و بوسان
 بگو گرفت پیرا سکه بکانه او تاد
 غمین مشغول و دیند و دیند و دیند

سازد و میرزا شمس عیسی

که نشانی بود که بلا زبیر آبی
 دیند و پیش است بحشت سیرابی
 شهادت تو که از جیت است در دنیا
 شفاعت گنبد است در دنیا
 خدایات اسیر ترا گرفتار
 رفاه است عاصی بود و دشوار
 بگو بخت و آفاده شهادت عباس
 چو آیین حدیث بیان کرد حضرت عباس
 جواب گفت چنین آن شمر بگو انقاس
 که اسے غریب برادر برادر خدا
 و سے علاج نذر ام رضا خدا
 من و تو هر دو غریبان این پیایم
 من و تو هر دو اسیریم و زبیر ایم
 کنون از غریبان حیران دار
 بس که سیر از دست جان دار
 باین بیت دل آزرده آب پیران
 علاج نشانی بکانه او تاد

چو این شنیداران شاه حضرت عباس
 روانه شدند بر خیمه یاد دود و سپاس
 رسید چون بساط پرده پاسه ابل حرم
 خطاب کرد رسو سے عزت رسول اعم
 بگو گفت که عباس را حال کنید
 چو سائر شهیدان کشتن کیند
 چو ابل بیت شنیدند زار سے اورا
 بعزم هم سیم خان بفرار سے اورا
 تمام سر سر اندر ده بابرون کردند
 چنین زار شک جگر سوز لاگون کردند
 خطاب کرد به عباس زینب جان
 بگو گفت که اسے طایر ریاضی جان
 خدا بر دین جا سیر سے دین صرا
 برادر تو غریب است کیس و تنها
 جدائی تو دین وقت شرم طاری نیست
 بنوا هراں جگر شنه گنگا اری نیست
 مقرر است ببیاس ز رخن بودند
 برای رفتن او در گریستن بودند

که از درون سدر پرده افغان و خورش
 سکینه آمد یک مشک خالی پرورش
 دران بخت هم بر گوارا آورد
 خیال ابل حرم غم خویش و دین
 بگو گفت که اسے غم کجی زینب
 رسید جان لب از شکر گل زینب
 چه واقعه است که جی خنقی دور لاک نیست
 چه شکر جگر جگر عباس تبسیرا سے او
 چو دید حضرت کوش از زبان هزاری او
 گنجت بندد کل با دل پر خون
 گرفت مشک از ان کل بر تحصیل آب برامون
 روانه شدند حضرت رام حسین
 بچے متعلقش حضرت رام حسین
 رمانه شد با عورتان شہ کوئین
 ستاده حضرت عباس با سرش و زبان
 معذرت لبوسے شاه دین
 بگو گفت که اسے نو چشم شبانی
 چه پیشه در ازین پیشه افرا سے

برخص میدان کا سزار سکنه
 خندان نخل امید را بس کنی
 شنیدند شنیدند کام گریان شد
 چو این شنیدند سوی پیما شنیدند
 عثمان شنیدند سوی صل کرد
 چو از آن جنگ ز شاه شنیدند
 گرفت نیزه و تیغ بدو
 چو چو که در شنیدند
 ز فوق سوره و اشکس
 ز فون نیزه آن بعد شنیدند
 خدیجه مرگ عدو شنیدند
 پلارک که حمل نمود آن سرور
 دو جا قبل شنیدند آن دشمنان
 سپید بود که گرفت داشت آن گران
 که بود چو در ساسی بدو بر صفتین
 گمان بیاروی اوی نمود بر صفتین
 ز حبیب سوره و انجم و ایتو سیدین
 نجیب و غیر ز ترش خندان چو سیدین
 جگانه گشت از اداوک سهام الکلیل

ز جیم داشت عدو القید در داری
 کند شصت هشت چو سوره و سهرین
 ز یکیش شده بر حفظ اداک از شنیدند
 دعا سے ابل حرم پیش
 بوقت بود پسندش ز گرم جولانی
 گزشت از دو جهان چو جیم و هم انسانی
 نمود او خلف برگزیده اسکان
 چو اداک منو بادد و یکا میدان
 دو آیت ست آن کیم و عیسیا شهاب
 روانه گشت سوسه آب با هزار شتاب
 رسید چون کتا فرات آن ظلم
 ستاده دید سپاهی زنیسان ظلم
 کمل از همه اسباب کینه چون ایام
 تمام شنیدند چون چو عیسیا
 روایت ست که چون دید حضرت عیسیا
 بجوم شکین زار بدون آب
 ز تابوت و غلچه و جیم ابر بار
 ز تابوت و غلچه و جیم ابر بار

بفرق نشکر که کار چون قمرین گردید
 سنان از غصب و غم کین گردید
 شکست شاه و غایت پیش در وقت علم جلد
 با جویم یک آن سپهر خاب
 متنازه در آن جنگ را رسد زاب
 نیا که لشکر کفار را به ثبات
 جو خلی فادی امین فخر دین گشت
 زشت نه کاسه دلبستگیان نشو
 رسید چون کین از فرات به آرام
 پیاده گشت زمر کب با فخر اب تمام
 بر دایست است که ز روز نابل بیت بی
 گذشت عمر گر نمای شان پیشه بی
 خصوص حضرت عباس آن حیدر خصال
 که آب نوش عطا کرده بود بر اطفال
 چنان نگاه داشت که آب شط فرات
 که از خجالت او گشت آب زلال
 رسانده بود پیش را آب زلال
 پس فضای دین بر دست خیر احوال

آن رسید که آسای آتش افشاید
 ز آب نوشند از دست کین ز سر و اند
 بخاطر آتش از حضرت امام حسین
 که بود ز جگر گشته آتش کین
 زشت نه کاسه دلبستگیان نشو
 بیخیت آب و عسل فانی بر سر تو
 بگفت که عباد کین برادر تو
 ستاده زشت نه بیاب اند
 خدشات رسول کبار بیاب اند
 چوین دادند روز فدا که بی آب اند
 تو آب بخوری اسهال چای آکو
 بوعده پدر پس جان چای آکو
 چو دید مرگ عباس حال را کب را
 که نزد کرد از آن آب کینش برادر
 پیشنه کاسه آبی رسول غیث برادر
 میان شط فرات آب شاد و آب غور
 گرفت حضرت عباس مشک را بر پیش
 زگر چو آب بر بخت ابدی چو پیش

کوگانان کیے از کوئی ان دست دراز
 بانجناب مقدس خود دست دراز
 نگنجد تیغ بیار و سیران اسیر بالا
 چنانکه از تن او گشت دست سیر جدا
 بلا چو زوت ازین جہنم است میگیز
 براسست نیست از دست راست میگیز
 چو این مشاہدہ کرد آن بجای او داد
 گرفت تیغ بیست چپ و چو این فدا
 چو دید حالت او را امیر شکرین
 خطاب کرد بان قوم کافر پیدین
 بنگفت کہ عباس را القاسم نیست
 شنیدہ اید کہ کہ دست راضد نیست
 خالخان چو ازین حال با خبر شدند
 بآن ستمگرہ کیا رملہ در گشتند
 بگفتند حضرت عباس جنگ با دشمن
 شروع کرد و یکدیگر دست یافت باو
 تیغ تو قم جفا پیشہ دست شافت باو
 دوبارہ از رملہ غلغله شافت باو

چو گوشت جنگ شکر شہسوار شکر دین
 بر آید از قشرب او شافتے ز کین
 گنجد تیغ بآن سر و گشتن ایجاد
 چنانکہ دست چپش از بدن بجاک افتاد
 چو دست او رسیدن فنا در میدان
 گرفت تیغ براسست چپ دیر دندان
 بگوئی ان جفا پیشہ کہ تیغ بود
 زرب قافس آفرین نمی آسود
 ز زو قوت ایمان غم شکست داشت
 داشت دست و کله از جفا کدو داشت
 چو کوئی ان جفا پیشہ آسچان دیدند
 صلاح باو کہ کام از چپ راست
 بر آمدند در آن تشنہ کام از چپ راست
 بجائے کہ تیغ و بیان با تو اند کرد
 داشت دست کہ تیغ با تو اند کرد
 نه طاعتی کہ تمام چپ تو اند کرد
 روایت است کہ چون دید حالت خود را
 بیان در آئینہ دل شہادت خود را

بجای آیدش از انتظار ایل محرم
 زبشنه کامی در ماندگان بچشم
 خطاب کردید مرکب کراسه خفته قدم
 چو را بسو سے خیمه کمان را
 که شایه آب رسانیم زبشنه کمان را
 زانتظار بیا بیکم مرکب بر شمار
 چو این شغید زعباس شید بزرگ ابر بهار
 بچو گویم میا بیا بیا بیا بیا
 بجست و بخت در آید میا بیا بیا بیا
 چو از دهها بسو سے کوفیان کشود زبان
 شکست کشاکش کفار را زیک و یک
 که ملک صاحب خود را برون بر دوزخ
 چنان پیش آمده که دزدان سرکش
 ندو در بلیه کیا بر دست بر کش
 چنان بخت عجمس تیر باران شد
 که از بیا ز خدای جیسل گریان شد
 زاضطر ابی دیدی بیا بیا بیا
 بختیابی جمع داشتیم گریان را

روایت است که معونه از دره کشیش
 نمانده تیر سووی دیده هاسه قق بنایش
 رسید تیر شک و زاضطر ابی گزشت
 چو دیش گیش تیریم
 زغم سکندر مال غمی بشت بیکم
 زوشک آب چایش تمام بخت بجا
 چو این بود که آن آب در سپین بماند
 بیاست دیدن اجباب ابروش بماند
 چو آب بخت ز شکش رضا برون داد
 کشید بیا بیا بیا بیا بیا
 چو دید و درشت آن حال را بیا بیا
 خطاب کرد سووی فوج شکرت
 که زنده اش بگذارد بیا بیا بیا
 جدا کنند سر از یک پیش بیا بیا
 شد بدقتی آن کوفیان بیا بیا
 بیا بیا بیا بیا بیا بیا
 چو این شد که برون فستاده بیا بیا
 خطاب کرد سووی جعفرت الام بیا

که اسے پیچھا مایہ دار سے اجاب
 بیابرا و رفتن منت و راه را کباب
 شنبذالہ عباس را امام زمان
 بجائے کرتے کہ فرستادہ بود در یکبار
 بیابے پناہ آوہ آریں در کشید
 غان بک که کارزار گردانید
 رسید قدرت پروردگار بکفار
 گرفت لب و کف ذوالفقار ش بار
 در پیش کین راز مخ چون کباب
 رسید بیدار بکف حضرت عباس
 فدا دہ بد بخون اہ بیعت و
 دوست و دشمن را ز خاک رہ برداشت
 گشت و سرش را ز خاک رہ برداشت
 پیادہ گشت و سرش را ز خاک رہ برداشت
 ز روی لطف پادشاه مہر جاس
 مہر چون رشتے بود درین عباس
 شناخت روی برادر بنو کرم و اس
 کشود در رخ او دیدہ ہای حق بین را
 برو نماز شغف داو جان شیرین را

خوش سعادست آنکس کہ در دم رفتن
 سواد دیدہ کن در انجال او روشن
 شہا توئی کہ عکد ارتش کہ رسیدے
 برادر غلبہ قائم لغینے +
 نیم حجاب کف زرقانت اسے عطار
 بر اسے علت فقر است ثروت دنیار
 بہرزد کون عطای تو در جهان بجای است
 سخا و جود تو عباسے در دم نفسے است
 بولطف شست مرا عیب اسے تو بقیے
 چرا کہ لطف تو عباسی است تو بقیے
 پیش تو جهان نیک کردار دارا
 گزاشتہ است بدنام دنیار
 گزاشتہ است آواہ فاقن اسے
 کہ با اسے تو آواہ فاقن اسے
 گزاشتہ است منتظر وقت خون بافتن اسے
 تو پیش صاحب آن خانہ آبروداری
 رسید لشہدار راہ گنگو دارے
 شناختہ است یقین وقت اسے مرا
 قبول میکنند البتہ التماس مرا

اگر چه پیش ازین نیز در لیل توام
و ائمه شهادت جناب علی اکبر

روایت است که بعد از شهادت عباس
سلام جنگ میکرد بر سر پیکر عباس
چون رخن رفتن میداد امام حسین کرد
نقضا زد است قدر زوایا و ایتام
بذوالجنح خسته خصال نیک سیر
سوار شست بر آب جہاد آن سرور
علی اکبر نور رخ رسول اللہ
چنانکه در کتب و دیدہ و سہ اللہ
بدیدیم در پرده حجاب زمان
بگره گفت که اسرار و زین زمان
کجمن توقف چند آن که جان نشا کرتیم
شہید راہ تو گوید دیدہ اخلاص کرتیم
خندید شاه شہید این مکالمہ را پس
خندان و گریه کنان گفت شاه تشنہ جاگر

چگونه از دم ایام کبریت می شوی
تو نیز داخل این گنج گمان می شوی
نیافت رخصت میدان ز شاه قشت میدان
علی اکبر تو باوہ شوم روان
بر آمد از دل آوہ و پالہ و عجب یاد
خطاب کرد کہ اسے بگویند عجب یاد
مرام خص میدان کن ای امام زبان
کہ روح من شد مشتاق روح تو
غرض روانہ میدان زین زمان شده تر
زافک خنجر ملائک زین زمان شقی
طلب نمود بس از زین اسباب بی طبعی
مخال نورس بلخ حسین
کہ ناکہ از سطر آن جہاد افشار
نمود جملہ آن آسمان ماہ و قمار
روایت است کہ از حرب بلخ ابن نمیر
زین اسباب فتاد آن شہید صغیر و بزر
کشید آہ جگر سوخت یا آستہ
بگویند سبب پا فتادہ ریاستہ

پس هیچ کس با نام زمان رسیدند
 نشیندند علی اکبر زین العابدین
 دیگر کسان سر برنج آدم
 رسیدند پس با این آن شهید شوم
 کشتن پیش پیر را بدو شش آن سرور
 بنجید آمد و فرستاد و دیدگاه تو
 گرفتار زینب و کفایت آن رسول
 قتل و غارت و زینب میکند
 نظر پیش پیر من و تو و غم میکند
 بعد فواید زینب و کفایت آن رسول

در بیان شهادت امام علیه السلام
 و آمدن ذوالجناح و غمیه

میر آمد و مجید شد عزت آن حسین
 رسید و کشته شد آن کربلا حسین
 جهان تب و تاب کرد و کوه و کوه
 شعله از آتش و غم و ماتامای

جراحتی است بدینا غم شهادت او
 که شورش بود هر که مصطفی دارد
 و سکه که در غم شوم که بلا دارد
 بیغیرت و ستم و غم دل
 نودل بجایست و دین ما بر او غم دل
 بهاتم اند تمام جهان ترا در دست
 خصوص من که دلم خفتان ترا در دست
 تمام دلم تنگ است پدر
 بیایست و جد مرا بد و دیده است پدر
 زگره پیش پیرین داده دایره و ما در
 فغان و ناله و حیات زوال دین دین است
 او اسے تعزیه از والدین دین است
 یحیی و حیات من غیر نیست با اولاد
 که او توبه و توبه و توبه با پدر او
 غرض که ماتم آل رسول کما دین است
 گواه و دعوی من چشم است
 من غم زینب و کفایت آن رسول است
 پیوسته چنان که غم و حزن است

روایت است کہ چون گشت عالم بیکان
 ببار زوی شہادت امام شریفان
 خبر و الجناح برآمد چو ببلبل بود
 کشود و دیدہ بخارہ ہنر و نام
 خدات تمام سے ہوا و نام
 روان شد ز ندیبہال آن امام
 سکنید بیگی سبقت از شتاب گرفت
 دوید و شاہ جگہ نشدہ را رکاب گرفت
 دل شکستہ و اعضا بلرزہ چون سیلاب
 خطاب کرد بسوی پدید چشم و آب
 کہ اسے ستودہ ترا حضرت رسول اللہ
 جناب تست نیا و تمام سے پیغم
 ترا مصمم جنگ و قتال سے پیغم
 مکالمات از ابدہ بقال سے پیغم
 براہ گلشن فردوس گشت یہ سفر
 تو میری و در اہست تاب بی پردہ
 زودیت ہمین من پیغم خواہم بود
 تو چون شہید شوی من پیغم خواہم بود

ترا ہی گشت کہ ہم بیک جویم
 بی سبب غلطیہ ز گناہ خواہم شد
 تو چون شہید شوی من زار خواہم شد
 پیغم و سبب پدر و غار و زار خواہم بود
 بمن کسے ز قوت کسے کیے چون پدر زار خواہم بود
 ہزار دولت سبب ماب دور سے تو
 من ستمزدہ را نیست ماب دور سے تو
 جہا از حضرت زوفاقت عباد اللہ
 کجا ہمیں و سبب سے شافع عباد اللہ
 ما بسا سے رضا سے شافع عباد اللہ
 جوان حدیث شنید از سکنید شاہ شہید
 ہم تلاب و داغ دلش بدیدہ رسید
 شرک را بدیدین ز دیدہ رخت داد
 بعد خواہے آن لعل رخ بخش کشاد
 خطاب کرد بسوی سکنید آن سرور
 گویہ گفت کہ ای پیغم آشنا سے پدر
 ہمین پیش کہ پدر و گام را در دست
 جناب حضرت زین العابدین را در دست

سوره تنج ششم پادشاه شریف شدن
 تو نیز پادشاه از عیش و ناله میگذرد
 رفاه است چنانچه در شرف است
 غم شفاست نشان شربت است
 گفت و گفت روان سوی افکار است
 بدیده که پادشاه آب بیدار است
 چو گویم ایستم که پادشاه بیدار است
 شنیده ای که پادشاه بیدار است
 سخن پادشاه که پادشاه بیدار است
 شنیده ای که پادشاه بیدار است
 توایت است که چون گفت شد بدان میدان
 فنا و حرکت از عاقبت داشت
 نه پادشاه را چه بدال عاقبت داشت
 نه پادشاه را چه بدال عاقبت داشت
 روایت است که در یک چشم از وجود
 هزاران قصد و نجات پادشاه
 زبیکه در آن اجابت بودان شد از بدین
 نمی زتابان شد جیات پیر

گشت در آن حال سبب پادشاه
 کشود قائم و داد الفت را از کمر
 گشت سوره سوره پادشاه بیدار است
 نشست سوره و لب تشنگان بر او زمین
 خطا که کرد سوره در میان تشنگان
 بین بجا گفت این تو شربت فواید است
 بداند که گفت این تو شربت فواید است
 پادشاه گفت سوره سوره
 نشود که گفت سوره سوره
 رسید پادشاه را به تشنگان
 صحبت است سوره سوره تشنگان
 که نیست راه تشنگان تشنگان
 کنون سوره سوره تشنگان
 آن جناب سوره تشنگان تشنگان
 پس از آن سوره تشنگان تشنگان
 فنا و عرق تشنگان تشنگان
 چو پادشاه تشنگان تشنگان

بجای

بجا گشت تن چاک چاک خونیم
 اجل ز طلس غار نموده بالینیم
 رخسے کہ بچوتم بپین بیالائی
 کہ سہ جود بد اہل بیت بنائی
 راست انکہ چو غیب گلاز سکنے
 درودین بجا گوشہ ام شمار سکنے
 نخست عصفہ کنی در پیش سلام مرا
 بخاطرش گذرانے چنین پیام مرا
 کہ اسے غم نہ سبکیں غریب پدیر
 بفرشتہ نین اغیش یہ نصیب پدیر
 اسیر مادی غم کہ بکشتہ
 بعد نیر غم و غم کہ دیدیم
 سن از جفا کے مخالف کشید کہ دیدیم
 ز بدیت بجان ناما بس کہ دیدیم
 اجل نہ داد مالتم کہ بدیت کہ دیدیم
 قناد عسکہ دیدار مدد اسکن
 تو اسے ستم زدہ باکوفیان مدد اسکن
 باہل بیت دل آزدودہ منع غم کن

بیاد آنکہ پیشان کنندگیسورا
 بیاد آنکہ سر اشد صفہ رود را
 مہربان آنکہ ز اہل عدم جدا گردی
 مہربان آنکہ ز اہل اشتیاق گردی
 کہ اہل بیت غریب انہیں دیکھو
 ضعیفہ اندوگرفتہ ز شکیافتہ
 کہ جسے بجنبہ تو باہل بیت محرم نیست
 کہ جسے بغیر تو باہل بیت محرم نیست
 چو این حدیث بزین العبا تمام کنے
 بفرشتہ ز سن اجڑی این پیام کنے
 پس از نکالہ دورا باہل بیت گویا کنے
 ز قول جہرات افشا کنے
 چو اہل بیت ترا غرق نقون قطارہ کنند
 فغان کنند و گویا برون آزند
 چو آفتاب سر از خیمہ برون آزند
 تعجب از تو و از زمین و از گون آزند
 دوران شوند و تو را چو جان بگریند
 نہ خطر تو نہ از ہر طرف نہ خبر گزند

نہیدہ جانب میدان کین است شکن
مخدرات مرا خبر از شہادت کن
چو این سکا لمہ یاد و انجمن آن شہر سپہر مقام
نشستہ بود بخت بین المأمم
زیکہ داشت جرات و یارانی شکنج
نداشت طاقت و یارانی شکنج
گهی فنادہ بر طواف طپیدوی غلطید
گهی بروی زمین می طپیدوی غلطید
نبود بر سر آن نشندہ کام خوارے
نداشت جز بدین بارہ بارہ جاری بود
کسی کہ بخون زخمش شست اشک جاری بود
کسی کہ سوخت بآن زخمیہاے کارے بود
فنادہ بود باین حال سبیل بنیم
ستادہ بود با طراف آن صف کشید
چو این سعد لعین دید حالت اورا
طلب نمود ز شہادت اورا
کسی قبول شہادت نہ کرد از شک
شد آن لعین شکار عاجز و مضطر

روایت است کہ باکوفیان نصاری
محراب بود ہمراہ سبیل بائی
بکریا نذر اسے نبرد آمد یہ بود
نداشت چاہدہ دسلے پزند آلودہ بود
شدن پنجاب بحر دیدہ بود عیسے را
امین دمی دسج سپہر پیارا
نوید گشتن قزوین دادہ بود بیان
ویراست حق رکش وہ بود بیان
پنجاب خویش قسین کردہ بود ورا
کہ ابن سعد لعین دید آن نصاری
شہادت شہادت نہ را بآن قبول نمود
ز ترس خویش نصاری بجان قبول نمود
گرقت خنجر ہر آب دادہ زان کافر
روانہ گشت ببالدین سبیل بنیم
قدیم شمر دہ سوی پنجاب برسد است
بہر قدم زمین تنگت کی کاشت
بعد از زمانی زوت آن ترس
رسید بسیرا بدین سید شہدا

فتاده دیدگار آب خون بوارسے را
 طبلان بروی زمین دیدار سہانے را
 چہ آسمان کہ دیر تر است پایہ ازین
 سیکے ز حلقہ بگوشتان اوست پرخ برین
 سہ مبارک او با جرات منک
 زیادہ دہ فلک را حدیث حق مہ
 سہ مبارک او با وجود شمس شدید
 ہزار مرتبہ ز شمع ماہ را مالیک
 شہ مبارک او بیکہ زخم کاری داشت
 ز دیدش گل نظر دہ زخم بیداشت
 از ان خمیدن زخم بگرفت با منقادہ
 کہ در وحشت کند برین نظر نی
 چو این مشاہدہ کرد ان سلتہ کہ میدانی
 ز حال رفت بدان سلتہ کہ نیاز
 نہ دیدہ اشک اودان صدر رسند اعجاز
 سوال کرد از ان صد رمی بنیم
 کردی جناب ترا باوق رمی بنیم
 ترا معانیہ عالمی تب رمی بنیم

نظر بر نشان تو پیدا است کنیز کاہتے
 اگر چہ عیسے مریم نیز ز نیکاہتے
 نہ کیستی و ترا جہیت دین دولت در پیش
 چہ کردہ کہ چنین حال آمدت در اسنے
 چو این شہید شدت شلیب ز نظر اسنے
 ز دیدہ رحمت لجاوض شرک را مانے
 جواب گفت کہ بعد از شرفیت عیسے
 محمد است مخلوق جان رسول خدا
 زرتبایش نتوانم سخن بیان کردن
 کہ وصف ذات شہر فیض نمیتوان کردن
 پہلے نبوت نبوت بر اسے آن سہ دور
 ز معجزات سماوی کیست شق مہ
 وہی دین علم و ادان حیدہ سہ
 بود امام خلاق کشف کندہ زخم
 شنشی کہ گردہ خداش می خوانند
 جہلستے علم تقاضش میگاہند
 فرنگ فارغیتا سایش میگاہند
 بندہ برب تو ابدا شہید ش میگاہند

بدین شایین است و کی ملید پر است
 کہ در شب زین دلکش شایین است
 چو این شنید ز شاه شهید نصرتی
 سوال کرد کہ بیکر بغیر جواب میانی
 چو این شنید ز نصرتی آن امام حجاز
 جواب گفت همان نقطہ از رہا عجاز
 کہ دوش حضرت علی بے جواب پارت بود
 و خفته دولت بیدار کرد نارت بود
 ز فریستن خلد بین بشارت داد
 از ان سخن دلت از قید گرفت آزاد
 چو این شنید در آن حال آن سوار آمدند
 فکند و خود را پیامی شد افکند
 بجاک دشت بلای طپید و نیالید
 بیاسے شاه جیدین اسید نیالید
 ز دیده اشک ندرت کشود پیش از پیش
 نیالک نشا و بغیر گناہ کاری پیش
 کہ سے خواب کمال تر از انستم
 اگر بخین کنار سے سے تو انستم

مر اچیں در پیر باب بے نیالید
 بندہ بے خودت از لطف سرور انستم
 شہادتین بدوشت ہا دین ادا فرمود
 ز روی صدق نصرتی بجان قبول نمود
 نہادہ گفت بتوشہ و سلمان شد
 بجاک رت دہم آغوش پاشیدان شد
 چو این شنید نصرتی از پنج سچ کین
 قبول قتل شد دین نمود شہم کین
 چو از حکایت شہم کین عالمگیر
 کہ بہست قصہ اور و سیاہ شہم کین
 تو اسیت است کہ بعد از شہادت کین
 ز جیاک رست کشیدند کینان کین
 ز فعل خلیش ہمہ قبل اسے حیرانے
 تمام سر تہ افکندہ از شہم کین
 باین خیال فت دابن سعد بے پروا
 کہ بغیر اسے دم را و ہمہ یادفت
 کہ دتیرہ از روسے دشت بریافت
 نشست و روزان ذوالحجہ پیدافت

چندو پنجاج سر سیم باد چو نیم صیاب
 کشوده بال بر دوسے زمین بزرگ عقاب
 بسان رعد که زد دوران ز جیش باد
 دوران بیعت و با اضطراب با سرباد
 باین طریق گما کونسان زده رسید
 صف سپاه درید و قتلگاه رسید
 ز شاه شایسته بر سوی جبهه رسید
 بنش نشاندن میان می رسید و رسید
 پس از بوس بسیار آن جهان پیا
 رسید تا بفرش رسید و شد
 ز بوس نشانی آن امم شهید
 نظر قلند سو سے نفس آن بی سر دید
 فتاده صاحب خود را بخاک بی سر دید
 ز بس پیکر آن زیمه بجا رسیده بود
 هنوز خون زین آن جناب فرشته نژاد
 پودین شاه به فرودان فرشته نژاد
 زیبا و آمد و در پاس شاه دیالید
 کجی بیچ فغان میکشید و میالید

گهی چپ بزمین می طپید و گم بر است
 سپید و ارگسی از زمین بیست
 گهی ز کاسه ستم خاک از زمین میکند
 سپهر ز زمین بیست
 نظر چو بزمین آن شاه انس دیان میکند
 نفوذش میشد و میسوسه آسمان میکند
 عرض بزمین شیشه سر و روان کردید
 بین صفت بسوی خیمه ها روان کردید
 بکشتگی که ز صحرای سکنه های بخورند
 زیم قائم بدیدن سکنه های بخورند
 به صندل ز شفت بچیمه گاه رسید
 ستاده رو به برابره با و میجه رسید
 ز شاه شایسته که بعد از شهادت اجاب
 ز غدرات امم نهاده بزمین
 بزرگ خا به صورت گردان پشیمان
 پیر به اندوختن ز آتش پشیمان
 تمام شایسته بزمین عاقلان و سر شست

ز جبهه

نشستہ وزده آن قدسیان عشق مستم
 به دور عسا بد بیمار حلقه با تم
 خصوص روشنی دیده اولو الالبصار
 قرین محنت و اندوه عسا بد بیمار
 تب مقارقت شایسته درین او
 ز هر طرف کف اهل بیت واسن او
 نشستہ بود بجان عزیز خود بید
 که صبحه الم همبند زود الخراج شنید
 نبیست حبست با مید آنکه بار و گر
 سواد دیده کند درین از جلال پیر
 روانه شد بدینیمه سپید بجا
 تمام اهل جرم از قفاش با فریاد
 بعد شتاب چو دامن نیمه جیبند
 ستاده گریه کنان زود الخراج
 چو زود الخراج که زین بر شکم بادهام
 بنزد الخراج شہ زین چو توام با دام
 فدا شدقه و برکت توان یک پیکو
 گرس پران سلسل بگون به صفیہ بود

نخاک کاکل دیالش شدہ غبار آلود
 نشادہ طرہ بجز قفاش خون آلود
 زیکه پیرش تیر نصفه جکرده
 عقاب وار نیم سوی پیر برآوردہ
 ز خون سسور لب آتشگان جبین گلگون
 ستاده نوحه کنان باد و دیده چرخون
 چو این مشا بدہ گردن عترت اطمینان
 گینخت از دل شان رشتہای صبر فرار
 تمام بادل بخون در آسین کنان
 روان شد ندیمی زود الخراج بیکر دید
 یکے بدور سسور شتاب نشسته میزد
 یکے از ان جبرش بوسه جبین میزد
 یکے زدم حمش بر رخسار بابتین میزد
 یکے غیب رخسار و خانه آغوش
 کشود سر و عجب و خاندان و فتان
 کشید در بر خود زود الخراج افتاد
 سکنند آمد و بر پاست زود الخراج کشاد
 بدید زریب و سیلاب خون ز دیدہ کشاد

بنگ ناز ریاضی فنا و دیر بی نخواست
 قیامت ز غروب و فغان بپا آراست
 بسینمیز دو شک از دو دید هیدارید
 دیدیم که بفریب ذوالجناح رسید
 خطاب کرد سوسکه ذوالجناح کاسه هم
 چه شد پناه خلاق حسین نشانه جگر پی
 بگو کجاست نشانه کاسه کین من
 چه شد چراغ دل من این کین من
 کجا گانده آن گلین راست را
 کجا گذاشتی آن شافع قیامت را
 کجاست روشنی دیده رسول الله
 چه شد نهال ریاض علی ولی الله
 کجاست بایه آرام حضرت زهرا
 چه شد پناه من زار سیدانشهر
 خورده آب چه شد بوجوان بد او تن
 که نشانه رفت ازین دهر خاک برین
 غیب نشانه لیم را که آیدش داد
 کدام سنگدل ازین کین جایش داد

زخون کیست مزار غیبین گلگون
 زجاک بر چه این صورت آدمی برون
 ستاده بود چنان زور الجناح و سله زید
 روایت است که خون از دو دیده هیدارید
 نوح زلمه سرایان تقریب مر و نیست
 که اختصار سخن بر از زبانه سر و
 شهابی که رخت زار بنگاه هم کرد
 پناه محنت مر عمت پناه هم
 بجواب آله ترا دیده است دیده من
 شده است دیده من روشنی دیده من
 ندادشوق امانم بعضی طلب خویش
 هزار مرتبه هر خطه میگویم لب خویش
 در آرزوی پیوسته مانده ام در خواب
 تو جی کن و یکبار دیگرم در خواب
 که تافکایت اینا سله زید ان شام کنم
 بخت ستم دشمنان صاحب عمر
 بیاد کار جنایت که سدا افاده جگر
 که ذات او بخوان کند افاده جگر

حسرت گر آن را در دین کن از دل من
که نیست غیر تو جائے کے بہتر من
زل و حجت ایناے روزگار پیرا
صدت ز داد اندر ہر ہر بار دار پیرا
چو متقبل تو ام از لطف عام خاتم کن
بویطہ کہ در آن اندہ ام خلاص کن
نجان خود کہ مراد در جان ساقی کن
در آستان ملائکہ مکان مجاور کن

بیان غارت غیمہای مسموم و
گوشوار از گوش فام کہ شنیدن

نغمہ اندوز نگین منو چہ چہ ہ بخون
لالہ ہاے عجب با بہر ہر ہر ہر ہ
لالہ نیست ہویدا بہ چرخ نگار ہ
زبانہ کردہ رقم مصرعی پلے زار ہ
عجیان شد از فلک آہ کہ مصطفیٰ زود بین
سرتیک ریزہ گوید چہ چند نام حسین

منور رخ دلبران مد کہ جید رخصت
بگوید آہ بجاست حسین من بستم
شد آن سر از فلک شود تا مقبل
سپاہ پوشش آن شیبہ شتم
بگوید آہ ز احوال چو دیدہ عالم
کہ از فلک مخالف چو دیدہ راز مار
منو کہ کہ در دست چنان زمین را مار
کران خفا کہ در فلک چو جواب
شنا در دست بیلاب خون چو جواب
ز اشک ماتیان شہر سیم خار
ز دیدہ ای شفق کس چون دل جانی است
سپہ بر دامن افلاک اشک گلہای است
تارہ نیست کہ شب بر فلک فروزان است
منو نہ شد آہ آن غریبان است
شدت دیدہ آہ نور شہید با صبح میل
بیاد شگلی آل مرتضیٰ و نہار
ز سوز و غم گدازد و بجا بیل و نہار
بیوہ فلک از غم چہ نابت و سپار

تو ہم کہ ہم نہ صحبت ز سنے بعد و فرنگ
مباش غافل از ازل الم قایل سنگ
چو حاصل نوذاری بجب گنگارے
پیکر کوئی کہ آبلے بروی کارارے
حدیث منبر سے کردہ راو سے انشا
نواقعات یتیمان شہدا
زبان چکونہ کند شمع این حکایت را
کے چسان شنود وصف این روایت را
روایت است کہ چون آب درنگ گلشن دین
جسراغ قائم آل عبدالام مبین
غیاثے شمع شبتان شید فکین
فروغ مراد دید با امام حسین
بہت اہل جفا ساقی ان گردید
نمودہ بہت تیر کوئی اس
نہج آب دم تیغ ظالم سنگ
نقاد سرد و دین چون درون گردید
نزد خدای تنش لیکہ خون روان گردید
رخ چو لاله آن رنگ ارغوان گردید

شکر شک دیدہ خود صرف آبروئی کرد
وسے خون جراحت خضاب بوی کرد
گہی بہکپی اہل بیت می نالید
گہی چو شک یتیمان خاک می غلید
گہی در گوش بیداد چرخ کج قرار
بیان شکوہ خود سے با حق قرار
نشستہ بود بخار تنہا بر درویش
گہوہ تیرہ نہان گہوہ
نہدی کہ بدادریش سخن گوید
غبار چہرہ اش از شک لالہ گون شود
نہوشے کہ تنش چو جان بر گرد
تیرہ تاروی از پیچ اشک تو گرد
نیادرسے کہ سرخوش را چو تیغ مراد
کندوش از چنان بیدار
تشنہ جگر از بار بار صد جان
خداہ بودے نیز خا طرب لولہ
براس قائل شود دیدہ را برہ میداشت
ز خون دل بھر ہرگز گہمی داشت

شیر

رسیدن لعلین ناگهان ببالینش
 جدا نمود از یکدیگر زینش *
 زحمت نشسته او یکسره خون روان گردید
 خضاب سر در یک چشم قدسیان گردید
 بساکنان فلک طرقت شوری روداد
 زبوش گریه بامان عشق زنده فدا
 غدرات رسالت زنده و انجذاب
 چو یاقوت ندر قتل المم تشنیه ج
 تمام بابل بریان و یکسره عریان
 غریب در شسته و انگار یا حسین گویان
 زخون نموده همه سرخ جامه و دستار
 خنجره جبلمه هم چو دارناکے انار
 تمہارے کہ ز احوال شان جب رنجور
 نہ ہوتے کہ ز خضایون شان شہدا
 نیک طرف الم بے نہایت شہدا
 نیک طرف غم دوری ز سکون و ادا
 کیے ز غمزدگان را بگرید بود مدار
 کیے ز غم شہدایان چو ورت دیوار

کیے فداہ و از شنگی شدہ پیش
 کیے زور و جدائے دوستان خویش
 کیے برف خور و سوز سینه ز دوست
 کیے ز ناله دل سنگ خار و رانی شست
 کیے ز دیدہ فغان سے بنجاک مر و امید
 کیے چو اشک بیتیان بنجاک سخیلید
 کیے داشت بجز آہ و ناله کار و گم
 کیے بخت و گئی فغان خجاک پس
 کیے از ان بیدلان محنت کش
 غرض کہ ایک از ان بیدلان محنت کش
 شسته سینه پر اندوہ باد و صد تشویش
 بہ قلیب کہ آبادگر چو خواہد بود
 سال طالع مار شمر چو خواہد بود
 فناہ حضرت زین العباد زار و زین
 برون ز بیت و بیارے و گر فغانی
 نیک طرف الم اہل بیت و بیارے
 نیک طرف غم مجورے و گر فغانی
 فداہ جسم پر در برابرش بے سر
 برادرش شدہ چو روح از دم خنجر

پیشکش گامی و بیماری و گرفتاری
 نبود یک نفس اور اگر نبود داری
 کشتن زمانہ جانسوز شدہ پود کباب
 نباسی خانه و آفت بدادہ پود آب
 مٹش ضعیف چوبال قلم بد شدہ
 خج سبکس از این بلبلہ زرد شدہ
 نہ حالت کتہ و اندیشہ بی تو اندر
 ریشتری کہ بر آن پیشہ جگر
 ز باک اطمینان کدہ کان پیشہ جگر
 شد آن زمین بلبلہ عزیز رفت
 چو دید ز نسیب و رختہ سببی ایشان رفت
 بر اسے خاطر و دلاری تیران رفت
 گر کہ گفت کلامی بیکسان چو چارہ کنم
 باین طریق شمارا پیران سیلاب
 نوبت دیدہ خود کردہ امیران سیلاب
 چو سوید چون یکند دفع و تنگی این آب
 ز غم آب دم چو پنج خبر اسدا
 ز غم آب دم چو پنج خبر اسدا

نمود حکم کہ آبی بہ کام مانہ رود
 گلوی با کج از خون نوش و آن نرود
 کنون بر آنکہ لب قشنگی بر آنیم
 درین سیانہ چو دگر چو کبابیم
 بگریہ بود درین حوت حضرت ز نسیب
 تسلی دل آن کدہ کان پیشہ جگر
 کہ شکستہ زمین و کربلا چون سیلاب
 شد جملہ دراز بر غارت اسباب
 شرافت بہر بیگانا سبے پروا
 بیان سدا و حق زریہ رسول خدا
 پیر نمودن تاراج بقیرا شدند
 الم فزای مصیبت کشان زار شدند
 غرضکہ بر بغارت گروہ بدافعال
 چو گوشوارہ چو از حلقہ و چو از خصال
 بغیرا کہ در دل حسرت پیران رفت
 ہر آنچه بود تباراج آن معینان رفت
 ز غم جلد اسباب چون پیار رفت
 فغان اہل حسرت تا بغرض اعلیٰ رفت

بیکے زخم جفا و دشنام سے دید
 بگوشن نالید و فتنہ مدام شهید
 بگوشن طبع را بدان ستاره عشق
 بگوشن زنده شود با گوش عشق
 بگوشن جان گوشوارا گوشت بر سر و دوش
 گرفت کند جان چاقوت و باغ و بوی
 که ریخت خون خود آن گل و دانه زیب
 گرفت گوش خود آن رفت جان و زیب
 دوان گوش که آن زارم بین
 بگوشن که اسے غمہ حال زارم بین
 بگوشن کندہ خالی کمر و شمشیر
 بگوشن زلالہ کمر و شمشیر
 بگوشن کہ جس کمر و شمشیر
 شد آن کمر و شمشیر مضطر
 جوان شاد و بوی و در زبان دربار
 کہ میوه شمشیر و شمشیر آہ
 خود و دیو جان راز و دوش و آہ
 بگوشن کہ نظر آئے یا آہ
 بین بگوشن فاطمہ کہ کردند
 بابل بیت رسالت و ملک و کردند

دگر نماند جز بختش تنم کشد ایجا
 بپین چه کردی پیکر منم کشد ایجا
 روایت است پس از این قضیه چاکراه
 تنم کشد بیدین و سر نه نگراه
 سوزانا قدودند اهل عصمت را
 گریه یگان همی کشد و لایت را
 بنوک نیزه سیر جلدش گمان کردند
 بیارگاه پیید بپین ارکان کردند
 سرپاک آن بگزید که دو کس را
 غریب و بکس و ظلام سپید شد
 لعلخودن افکاره و پیشیا کردند
 گل سبزه نیزه آه جفا کردند
 این محافل حق هم کباب شدند
 بیاس نشین از جوش گریه آب شدند
 رسوزند نیزه دشان لبان آب شدند
 شدند هر حله میا بیدیه و غریب شدند
 زلف طریح و غنای آنکه نالوان بودند
 کینو عساکر کشتی ناله و نه چو دند

نمی‌شاند و دستهای فراخ از عذر اداری
 غداستند و بجز شکر و گریه و زاری
 که آنگاه آن کشتگان نمایان شد
 خروش و تامل اهل محرم دیدند
 بنجاک و چون جویباران که بلبا دیدند
 غریب بجهت طوفان که بلبا دیدند
 خصوص بنین مجروح شد و آتش شد
 نشت در چون نظر بنگارشان آید
 ز اضطراب گانده اند و دم جسم بپای
 به پاس صورت مخدوم کردند
 ز سوز دل آه دنا که کردند
 تمام در این حال که کردند
 زوید چاک ز بچای که کردند
 چو چرخه باره نمودند و با هزارالم
 تمام زار و زخم نمودند و دیدند
 سوخته درین نمودند و بقطعه
 زایل بیتی شدیده و زینب مفضل
 خطاب کرد که است بفرستادن بخت

حسین تشریف است را که بلبا
 بخون یک شمشیر امر در درشتان
 بدین بنجاک سینه بازید و خود را
 فرغ مر و یک دید که تیرا محصور
 حسین تشریف است که بلبا دیدند
 بنیاده است که جانش خطاب بیکری
 حسین تشریف است که بلبا دیدند
 زگره اش جگر تشریف است در پیش
 کتون جرات بی چشمتان تشریف است
 جلاله خفته بخون تاب گشته تشریف است
 سر که زینب بابت بود است رسول خدا
 بیک نیزه اهل حبس افکاره تشریف است
 به باشن خیمه از حالت اسیر تشریف است
 زحل در تشریف است غم تشریف است
 زایشان زوایست آید بکین بلبا
 که تشریف است چرخین با تشریف است
 درین محبت جان و زار و چاک تشریف است
 بغیر ازین که در صبر اختیار تشریف است

کشید آه شمر سبار از دلی پر درد
 جناب فاطمه را بعد از آن غائب کرد
 که اسرار شکر نواز این چشم دهر بیست
 جنب بر چه حسرت پیدایش جنابست
 چنان که جناب پوش کوه چاکه
 بهین پس است که از حال مادر آگاه
 نه با بسز نش کوفی ان تباب و پیم
 نه از شدت اعدا دامن جان لبیب ایم
 اسیر و ابر کبر چه رشت شمس شدم
 بسان مردیک دیده بی لباس شدم
 پس شرح دل آزاری و حکایت ما
 که تنگ خانه شود آب از شکایت ما
 منوچه ایم چه عزیز قطع مادر
 بخت ان شیدیده بنگار کن
 ز کوفیان سنگا چاره بکار کن
 ز واقعات نگار کن چرخه تقا
 پس آن زمان زالم با آنان حجت تقا
 منوچه و بوسه جسم سید شیدا

بگر گشت که اسرار دیده زهر
 انیس با هم محنت سکنان دشت بلا
 کدام تیغ بخون توشت تیرگر دید
 ز آب دیده مادر چه خیب کردید
 کدام کافر سنگین دل خدائش
 جدا نمود دست اسرار دوزخ
 کدام رد سینه خلق بلبیاست کرد
 که لب دوزخ و خون نظر کنم
 ترا چو نذرین خاک کنم چه چاره کنم
 بگو چه گویند سخن نه گویند
 چرا بخوانم سنگین برادرین نیست
 ز باجرات بباروی نگار کن نیست
 ترا چه شد که بباروی نگار کن نیست
 هر سوخت و دل او گاریم
 دامن در غم و در دوش گرفتاریم
 بابل میت بین چاره جدائی کن
 ز خون دیده مادر دست و پا چائی کن

[illegible][illegible]

بیان سیدن اهل حرم بفرشهای شمشاد

چنان شد از لاله شمعان کرب و بلا
 ز سطح چرخ مغرور لاله ماه و عزا
 سمنه ناله درین چمن دشت جوی بلند
 زبیکه کرد گنگا پوسته نعل افکند
 چون دل فلک بر بر دی شفق نو اندید
 که بزم سحر می بود سپهرین
 چرا صد ز شفق می کرد چنین رنجین
 که از طبایع کیم می کرد ستار
 شفق کجاست که در شبی شاه دنگار
 ز دهان شفق از کربلا می پرب
 یکانه گوهر دریا می کرد بلب لب
 به مدینه و قریه می کرد حسین
 ز سیم سالت عضا می کرد حسین
 ز دایه می کرد که کربلا را می مجید
 به سپهر شمشاد افشا حسین شمعید

بگنجد از سبب عیبیان با عذر ادران
 یعنی سبب از سبب جبهه ایم بایان
 خصوص آنکه بر این بنام فرستاد است
 چو آنکس سلسله عیبیان با تم شهید است
 بفصل پیش نهادی اضمحیر در کیش
 بر آرد مقصدی بشارت کن
 و در مجال من مشیت بشارت کن
 بسوی من لا تقطع اشارت کن
 چو پیش از دل و جان فاک خانه اوست
 کمینه خاد می از خادان و کم طاعت
 گناهگار و سبب نیست در راه طاعت
 ولی بسوختن سبب نیست در راه طاعت
 سکن اجالات با و جان حسین
 بفضل پیش نهادی بسبب حسین
 زلف بار کرد که بلا اضمحیر کن
 نداشتن و رفتن وطن غرض کن
 گناهگار می ادرابین بد و حسن
 سبب ناسه آن رنگاری دوسرا

ز چو ایل جنب او شتم خوف نمود
 ز کید ایل غنا عقدہ اش فلک کشود
 غروب شمشیر ویران شکشت چنت کرد
 زمین اریه را رشک شست چنت کرد
 چو ایل حشیش شد ز ایل بنم
 خصوص آدم آل عبا امام امم
 خلوص امامت خلاصه آجیاد
 گل ریاض امامت شکر بلاورین عباد
 ضیاء ششم شکر سیر ایل جفا
 روایت است که چون شکر سیر و بلاور
 و ششم شکر سیر و بلاور
 بطرقت که نظر کرد آن کاران سپاه ظلم
 ستاده دیدن آن کاران سپاه ظلم
 تمام از رویه کین مستغفور و غلامی
 بیگ نشتند از ایم و دول آناری
 بجای مال و مایه پنهانے
 نه پیشین بجای مال و مایه پنهانے
 زینت پیشین بجای مال و مایه پنهانے
 چو آفتاب نصف النهار شست علم
 چو بوم کرد سپاه و عطش بشباه امم

ز چو ایل جنب او شتم خوف نمود
 ز کید ایل غنا عقدہ اش فلک کشود
 غروب شمشیر ویران شکشت چنت کرد
 زمین اریه را رشک شست چنت کرد
 چو ایل حشیش شد ز ایل بنم
 خصوص آدم آل عبا امام امم
 خلوص امامت خلاصه آجیاد
 گل ریاض امامت شکر بلاورین عباد
 ضیاء ششم شکر سیر ایل جفا
 روایت است که چون شکر سیر و بلاور
 و ششم شکر سیر و بلاور
 بطرقت که نظر کرد آن کاران سپاه ظلم
 ستاده دیدن آن کاران سپاه ظلم
 تمام از رویه کین مستغفور و غلامی
 بیگ نشتند از ایم و دول آناری
 بجای مال و مایه پنهانے
 نه پیشین بجای مال و مایه پنهانے
 زینت پیشین بجای مال و مایه پنهانے
 چو آفتاب نصف النهار شست علم
 چو بوم کرد سپاه و عطش بشباه امم

تن مبارکش از آفتاب نپسیده
 زبان بجام وی از قوط آب چسبیده
 دوست او برین لبه بود چون آسمان
 سر برین کف کو قیاسی بے پروا
 بدین طریقی چون ز نذران شد پرورد
 فغان و آه بر آورد از دل پرورد
 بنا گفت که اسے نور دیده مادر
 پیغم دروغ بی کشیده مادر
 ز محنت بسوی تو ای سرکشینگر
 پشت به کامه این ماه بفرستد
 چو این کشید را خیال کرد که کشاد
 زبان بخدایت ادیب کشید
 خطاب کرد که اسے تبار اسے در دوشم
 ایسے پسران ابوی دیارالم
 پیغم آینه پادشاه که سیر است
 تمام عشقین ام و زشت نه آست
 گاهی خشک من از تاب تشنگی خسته است
 دسے چه چاره نم و شمای من بسته است

بغیر شک کجا آب در نظم دردم
 گمان آب که دارم بحیثیم دردم
 چو این ز شاہ جگر تشنگی کرد قطع ایس
 ز تاب تشنگی از خوشی آه و زاری کرد
 ز کفک ناطق انشا اسے در بفراری کرد
 درید جان و دینان آه و زاری
 خطاب کرد و بر دانیان آه و زاری
 برگرفت که اسے کو زبان سلیمان
 کسے که جگر تشنگی از قوط آب خشک است
 کجا سزای وی از قوط آب قبولم من
 اگر ز دشمنان خوار و ناقولم من
 ولی سکینه جگر گوشت رسولم من
 مرا جواب تیغ شمشیر است
 از و امید من زارنا امید شاد است
 ز ظلم مادر و خسته ام اسیر شاد است
 برادرم شعلب تشنه و تشنه است
 دیگر نمانده کسے لامل بیت عصمت است
 کوتا شود نفسے کسے هم عصمت است

تاجان ستمکش مظلوم اندید پر دوارست
 ز تابش شنبلیلی بدی ست به وزارت
 چنین که در رسن ظلمت آن گزاف و زیارت
 دگر در کین منیدش زار و دیارت
 و گریه کنیندش که دور دیده ام است
 بایسته بگمان یادگار اهل جبارست
 روان شدند در آن حال اهل بیت رسول
 غریب و یکس و خوشه و درین دلول
 نیز در خمین آراسه عظمی شش
 سگی ریاض بنی سبط سائے کوثر
 ز دیده اسباب بیار شک می بارید
 ز درد بے پدری زار زاری نالید
 بحر بگاہ جگر زنگان عجب خورد
 بخاطرش پدر مهربان فطو خورد
 سواک کرد ز دست طفلان اهل بلا
 ز قتل پدرش زور دیده که نهرا
 یکله ز نوسن سر زنگی نیز بر آمد
 روان بخدمت آن شاه بنظر آمد

سلام کرد و پیشتر آید از دره قلعیم
پیش نهاد و بجا کرد رضا سر تسلیم
زبان بپشت آن در گنجایش را نشاند
تن شریف شکر شکر شکر شکر شکر
بصد شتاب و دلان داشت نشاند
نظاره کرد و سوئے یکدیگر شریف پدر
فدا و دیدن سر و شہیدان را
چو کان لعل زخون کرده بستر آن
فدا و بے سرو و بریدہ خاک بستر آن
ز تیغ ظلم شدہ چاک چاک بیکر آن
سنے کہ خاک ریش بود ز نیت کماوت
بنون نہان شدہ از صف چون گل توت
زخون مکیف بہر دوست لبہ خضاب
تن از رفاقت سر دوست شکر باغواب
زخون نہال قدش نخل از غوان شکر
و بود آن رگش نیم کاستان شکر
زین زیتون نور و آب پیکانی
شکر و شکر و شکر و شکر و شکر

زیکہ جان شریفین بزم من دادہ
 بروح زخم سنان قالب از بدن دادہ
 پدیدار گل ہر زخم چہ سیمان
 نبودہ زخم زخم زخم زخم زخم زخم
 شے کہ فاطمہ جانش بحکم جاحست افزون دادہ
 روایت است کہ نعت جہان فاطمہ را
 نمودہ زخم زخم زخم زخم زخم زخم زخم
 بخون کشیدہ رواشن دان فاطمہ را
 جوان نظر نمود آن امام خستہ چہ پند
 قتادہ با شرفہ در خوش
 کشید آن بدن بار بارہ در خوش
 طعید مرغ و کش آسنان کہ رفت انہوش
 پس از شفقت بسیار چون ہوش آمد
 ز دیدہ اشک روان کرد و زخوش آمد
 ز دیدہ اشک سید شہدا
 خطاب کرد و سوسے خوش سید شہدا
 چہ گفت کہ اسے خود چہ سید شہدا
 چہ حالت است کہ می نیم از تو جہان پدر
 چہ حالت است کہ نازنین تو سید شہدا

سرم خا سے تو جان پدر چہ شہدا
 ز تیغ حکم جہان چہ شہدا
 تیغ لطیف تو در خاک دفن طعیدہ چہ شہدا
 گلو سے نازکت اسی شہدا لب بمیدہ چہ شہدا
 مخدرات ازین گفتگو بہ انگ وادیا
 بگویش چرخ رسانند بہ انگ وادیا
 جوان عالمہ را دید این سید شہدا
 خطاب کرد کہ اسے کوئی بیاں بر آید
 خطاب کرد کہ اسے کوئی بیاں بر آید
 قہیم آل عبا را سوسے قدر مدارید
 بروئے نقش پدر این قدر مدارید
 جوانم ظلم جہان بقیہ پدر مدارید
 بنزد واز اسے نقش پدر مدارید
 شکستہ حشر از ہر دو دیدہ روان
 شکستہ نقش پدر قرار نہ داد
 بنجاش نقش پدر چہ شہدا
 چہ آبرو و سیر چہ شہدا
 باتماس سوی کوئی بیاں شہدا
 کہ اسے زخم جہان شہدا سبے ایمان
 چہ واقعہ

واقعہ رفتن قصبہ کینرہ و آوردن شیر برا
محافظت نعش شهدا

جلال باہر جسم ز تو پیدا
عزای سید آب تشنه شہید آمد
بر آئنا اثر درد ناله از دل سنگ
فرودید سر و تنش و نہ رواق سپر
لبیہ یزدت و قلیمش و عیسیٰ و خون و دوا و دجیم
کیاب شد دل عیسیٰ و یزدت و گون گریه
نصد منہ رایت خورشید یزدت و گون گریه
بدون ز دیدہ انجم وجود
زمرہ و طلب شہسوار یک وجود
شفق بنودہ جہان جامہ کافون آلود
بیای نام زینت فترتے عشق بزمین
زندان سر خود تاج انبیا و زمین
ربود از نخلان عزا خاک سر پوشش
لگوش اہل جہان ز صدا نوشاوش
دیند غنچہ سداوان ز گلبن دوران
و سے ز تو یہ تو ام غنچہ بیکان

چہ واقعہ است مر پیش ازین سبب نازید
بدوسے نعش پدر یک زمانہ بگزارید
کہ تا حدیث ازین سبب استخاتم
برای رفتن نعش از پدر و خانم
ز بسکہ شلہ آہ و فغان ز بابہ کشید
خطریا ز فرودوسے شہید
عزیمت بطلک سخن مضائقہ ام
ولی رشتہ شہید ما جز نیست ناظر
شہادت غلامی کہ زار و بیکار نیست
ز روی صدق یقین سبب است بقیل
بوقت نوشہا تبار افکار است
بہند رشتہ طول اہل گرفتار است
امان ز دوطہ پختہ چاشنی
بکر بلاے خود از حرمت دور است
اگر دیدہ خاطر حضرت دور است
زمین سر و عشق خدایت تو منظور است
بہاے تمیز داری بجان ستادہ تست
اگر غرق گناہ است بندہ زادہ تست

روست شاد و عشرت گل بگزار افشاد
عجب بماند بدست روزگار افشاد
بوزگر بد و ماتم ز زند خلسای جهان
ہزار بارہ دل بست رہ مہر گمان
سپہر خون ہلال و غم جان کریت
بحال دہر بخیزدین ہزار دیدہ کریت
غیر تو نہ کار سے چایان بکنید
بجز وقایع کرب و بلا بیان بکنید
روایت است کہ چون شذر و پور چرخ دور
چنایا سے دیدہ غیر النساء شہید عسکر
سیر بارک پر نور آن امام مہم
بیک نیز کین شہید پیر کفر و غم
یوستان شہادت سیر افرازان
گل نہال شان شذر انقلاب جان
سجاک مکرہ جسم مطہر شہدا
فادہ بود و راز خون چو لاله حرا
نیفتش شہدا تا ہماں عرش برین
ز او دہام بپاؤں بود تا بہ برین

پاکہ کفر یک پا جانچا بست کردند
باین اداسے شنیہ شاد و ست کردند
کر اسب بچید ایک کشتہ ہما نازند
نصد و سیکر ایشان پو تو تیا سازند
گوش اہل حسد چون رسید آن تہید
شہداء اہل ان بکیان زبا بکنید
سیدنا اہل این حدیث جان رسا
صداسے نالہ ایشان بدردہ اعلا
ز پیواری رخت گمان سبے تمکین
فنا ز غنا بر بسانان عرش برین
ورین مقدمہ از خون گریہ اجساب
منود و ایدہ چرخ حلقہ گرداب
ہلال دارق بمر و شان غیب دار غم
بد و زویش کشیدند طلقہ ماتم
بیاں غنی شہادت پو ابیسیانے
ز دیدہ جبکہ نمودند گوہر افشانے
کف ابید سوسے آسمان بر آوردند
نیکامیت از شرم آن منافقان کردند
کہ بہ

کہ رضا تر غلطان تراست آگاہ ہے
 سطح امر تو باشد ز راه ناما ہے
 بدین حال استمیدگان دین ہوا
 شہنواز آل پیر فرشتیں و اولیاء
 کہنیز کے زام شہبہ را دل اس بود
 بنام فضہ کہ مخدومہ را دل اس بود
 ضعیفہ کہ بناموس پوریدہ ہے
 بغیر مقتدرہ ہی تہش ندیدہ کسے
 دیش چوین ز تپا بے نبات آمد
 شکستہ حال بنزد خدات آمد
 کہ گریخت بسرخیل با نوان گزین
 کما سے بخت و اندوہ روزگار توین
 شہیدہ ام کہ یکے شہر اندرین حواست
 کہ در بخت آں ہمیشہ با بر جاست
 اگر ز لطف بیام امید دستور سے
 روم خبر کس آں شیر را ز جو سے
 ازان سر آفاق چون اجازت یافت
 چوینہ با و پریشان بنزد شیر شرافت

چوینہ شیر بان کیس غین افتاد
 کشید کفرہ و از در بر زین افتاد
 پس آن مجاہدہ با شیر سر چنگا گشت
 و قتل واقع آن شیر چنگا گشت
 ز دل بیا تم شاہ شہید ناکہ کشید
 ز دیدہ سبیل شہک الم فریاد
 مویا سے نسبت چنان کہ فضا سے آسید
 تمام کوہ و دروشت را بنیاخت کن
 بسوخت از شر آہ آں تمام کیباہ
 ردان شد از عقب فضہ تا شہد نگاہ
 کہ سید چون بفرشت آں ابام علیم
 بجاک چہرہ خود سودا ز نظر علیم
 بخون شاہ سرازین جدا بجا غلطید
 بخویش از غم آں دروہی دوا چید
 بخویش ز جان آں در خویش را
 کشید رشتہ ز جان جسم نا خویش را
 بر شہید چو جان جسم نا سہا سے
 خود و جبہ الحوش چوینہ ز خونار سے
 ز دوا راہ جبہ اسوین ز خونار سے

نہ از شر شب ناصیل آن پر دل
بہ ساخت ہر حسین از کافور منزل
بوقت صبح کہ آن کوئی آن بے نیاز
خندند چاہے آن حالت چاہے دیدند
مخالفان ہمہ آن روز را چو شب دیدند
ز سحر شہر غرور و کبر و دیدند
ز سحر آن اسلام از کافور و دیدند
باقی کمال انسان راہ باز کردند
باین سواد حسین این سخن بیان کردند
ز دست ستم خویش را عیان کردند
مہرمان پس سواد خوش ما چون گفت
کہ باید این خبر از خلق روزگار گفت
کشیدمان علی راست جیت ظاهر
کنند بہ ہمتان معن تا دم
پس آن گروه چہ کار و قوم با کام
زبان کشیدہ ازین را از خطا و کام
ببینید بیدہ و دل اسے عجب آل رسول
کہ شہر از غم آن شہر جگہ نہ بود ملول

نہ ہمہ بہ نام آن شہسوار کشور دین
ز دیدہ اشک نشان باش بادل انگین
ببیند چو آن شب بیدار بیدار
ببیند چو آن شب بیدار بیدار
کہ سواد منقلب بیدار بیدار
بزار حاجت شہر و عیش و کبر و دار
اگر چہ نامہ سیاہست آن شہر دلیخ مدار
از دور و جنت سے جنت ہو شد
بروز شکر کہ دریا سے جنت ہو شد
شنہ خالق ز شایعہ خلل ہو شد
پیش جملہ ظالم سے اہل عالم را
خصوص جمع حاضر و غیاب با تم را
وہ بیان سیاہ شدن روئے ساربان
و قطع ید او بدعاے پیغمبر
محم آید و خصل آسیب بار آورد
سکریک از شہر آبی بروی کار آورد
جگر

جگر کی آب شد از آتش عزا ای حسین
 پوشش منقرض گشت آب شد بیای حسین
 پس از حرارت دل دیده گشت گل گل آلود
 گل نطفه آلوده رنگ گل گل آلود
 نشان زد یک گل دیده چشم خون بالا
 ز خون ناب جگر چه شد گل رعنا
 سواد و یک آرد و آب چکید گشت سفید
 رنگ شکستم بگل چکید گشت سفید
 بجاست سیم روان دانه دانه مر جان
 ز جگر دیده و دل آب شد درین ماتم
 چین نو دیده و دل آتش این داغ عالم آدم
 که سوخت آتش این آب
 بیای ماتم شاه شهید این آب
 برادرش پیر پاره دل شیه شیر
 کلام شاه شهید آنگه در ره شفقت
 همیارک خود داده در ره امت
 بسینه داغ غمش آنگه داشت مادر زاد
 چو آفتاب سرفراز شد میان بلاد

برا سے آن صدف دیدہ کہ کمر بست
 صبا از گل شبنم چید دانه درست
 کاویدہ راه خدا بغیر حساب
 شهید ظلم و ستم عمر اولو الالباب
 نیکو نگار گل شکافتن دکنشایے
 شگفتہ چین دلکشایے رفوئے
 غیا سے روشنی چشم سید حسین
 جلا سے دیدہ روح الامین امامین
 شکر کہ بود ارم حکایت جابجاہ
 کہ نیست اصل آن غیر سوز و آہ
 چین بقبل شیا صبح شد شرج
 کہ از سید سبب روانیست صبح
 گرفت بعد شهید رایت بجانب حسین
 شدم بعدم و ایت کردیدم
 طواف کردم و برگزینم کردیدم
 دستان خسته بنام کربلا
 پیر و پیش و پیغمبر و پادشاه

بصد ہزار سلامت برو سے چون گشت
 بنا کر مرده از دیدہ خون دل یک گشت
 پنج سیاه بجا خود زار زار دنیا بید
 ز آتش دل خود زار زار دنیا بید
 کہ اسے بجا نہ بچے پستی یار بی
 مرا بخش کہ دافتم پستی یار بی
 بنیستان تو دارند جلد سے امید
 کہ سے مبار دین آستان چون نوید
 ز فعل ناخوش آن بی چار آشتی
 پیش رستم و دشمن رستم و دشمن
 کہ اسے بیش نیلین نفس خود جویں
 چار زحمت حق انقدر شدی مایوس
 دران جناب مقدس نہ پس آسان ست
 کہ تا امید شدن موجب گناہان ست
 کہ از کرم زوال حال رو تا بد
 کہ از عذاب جہنم گر دامن یابد
 گفست آہ چہ پستی پر پس چہ گشتن
 کہ فعل ناخوش من را پستی توان

گرفت دست مرا ز کرم بدون آورد
 ز دیدہ در و رض اشک جوی خون آورد
 گشت و گشت پستی کہ حکایت من
 کہ پستی شد پستی کہ حکایت من
 بد کہ چون خلف پاک سبک دین
 چہ راغ محفل مل جلایام حسین
 بر اسے دشمنی اوبیل غرب لازم شد
 چہ از دیدہ پستی دشمن شتر کالے
 پہلا ز مست خویشی شتر کالے
 دران سفرین از لطف کرد از زانی
 چہ گویم آہ چہ گویم بہ نیاز دوران کرد
 مرا نال جهان بے نیاز دوران کرد
 صباح و شام مر آن امام عابسان
 بخوان خوش نشانندی بجای فرزندان
 کہ بلا چہ رسیدیم مہر مانے کرد
 بر اسے دست بچارہ جانفانی کرد
 دشمن دشمن غم شد روان بفر شام
 زمین گرفت و گرفت بپیش آرام
 سپہر

سپهر چرخش بگلگون بنا گردید
 زمین شام ز نقش ز دیده خون بارید
 سه از صیبت او چون آفتاب شد زاری
 با سه نام آن آفتاب شد زاری
 سه کلاه فلک گرد گم چرخ زاری
 شد از حیات این خصلت چرخ زاری
 هیچ از کوه آفتاب گرد زاری
 دید چوب و گریبان برای آل سول
 رسید فلک منتین بآرزوی
 فتاد ز لاله بر سکنان عرش بزم
 نه آسمان ز غم شاه نشسته خون بارید
 فزوت از عیش آفتاب کل امم
 پس از شهادت آن افتخار کل امم
 چهار سید به اولاد بید عالم
 مخدرات حریف به دیده نناک
 شدند عاتم شهر دشمن بادل چاک
 اسیر واریان سوار شدند
 غریب و بیکی هر شهر و دیار شدند

سه سارک اولاد سید شدند
 شد از ستیزه دشمن به نیزه اعدا
 من مدح شد از دما سه عالیشان
 چو آفتاب ملکان بدیع جنة میدان
 من خجل زده رویاه سه در پیش
 فریب زده شیطانی نفس کز پیش
 زاضطراب دران دشت غم نمان بودم
 جان گرده جفا پیشه روسته نمودم
 ز بعد آنکه سپاه برزید کاف نمودم
 روان گشت بسوسه دشمنان بودم
 چو شب رسید بدون آدم بعد ز حمت
 من فلک زده رویاه بجز حمت
 شدم جانب آن بصله بزار حمت
 بقصد آنکه کنم غارت زنده شدم
 من لایم سپه نامه نیک بجز حمت
 بدویم ز پیش جفا از آب نه نام
 چو آفتاب نقش کردیم از لباس بی
 تک حلویم نزار من کس گمان نه بی

چه بگویند ای پیشوای اهل تقین
 زنون تو سجد لا گرفت روی زمین
 چراست تا است تو زبون و بی بیارت
 گل گلاب نشت چاک چاک پیشتر است
 لباس این بدن به برنجچه خورشید
 باداب گلشن آسید
 که کنای کل شاداب گل بخار
 شب روی تو نیست ای گل بخار
 بگو یک کف پای توست زنگ بخار
 قوت که نوری از بوستان غزلت
 چو شگفته از ان غنچای بیکی نیست
 چه شد که بیدار شد و بوی گلستان
 شده چو لعل بدخشان زنون کینایی
 تنه که عالمه بدیده بود در دامن
 بگو چو پادشاه بود در دامن
 است که زینت روشن رسول مختار است
 چه با بنیزه که کارشام سحر است
 چه از نون گاو خنجر تو خون بالاست
 فدای خلق که در دم بگو سحر که با است

کجاست دست تاس ز خنجر دیدن
 بخون و خاک که کربس ازین کشتیف
 چرا فاده ز با سحر و سیم بیایست
 چرا چو آینه در چشم کس که اعضا است
 چرا ز بوش عیش است نیت زارت استند
 چه با روی تو آب نیت زارت استند
 ترا که از جسم من باین زمین آورد
 که این شکست بر زمین شمع وین آورد
 نیاسه خانه اسلام که در آید آب
 که کرد شرح شریف که در دامن
 که ز در روی ستم ای گزیده دوران
 بچینه اسه حکیم تو کتش دوران
 که ز دروغ ستم سواد داشت را
 که کرد بر شتران با نوا هر انت را
 که شخت زان کین خنجر اندرا
 که بر دقغه خنجر که در کال صفر
 که ز دوطب آنچه خنجر که در کال صفر
 که کرد پسته تیجان خنجر که در کال صفر

سپاہ کوزہ که از نازبان سپهرشان
که ز در دست بستم شست ظلم رشان
که آب فان پیمان نشاند بخند
لباس و جامه آل بالداره پوری
که دست بر سریشان زرد چاره گری
رسد جالت ایشان شد ایشان را
که روز از لطف خورشید پوشید ایشان را
که شمشیر پناه وید آن غریب ایشان را
که شک از رخ ایشان کند شفقت یار
نشد در لب ایشان غبار محنت خاک
دو آتش که غم در دهان ابروت را
و در تنی خاک که در خیزش را
که نقل غل به کشاید و گردان ایشان
ز دل دغا که کشید سرور ایشان
که جاست عاید آن مشرب تدبیر
که جاست نایب دکانم آن دغلیده
که جاست فاطمات آن سرور سینه
که جاست روشنی دیده ات سگینه

عجب کتب تو در کجاست جان پدر
کجاست آن سپهر کجاست علی صفر
چو کرد که ترا سر بیداده اند
بغوش رعایت من کرده اند گاه
بده جواب من است بگریه دل
خیم حبیب خدا جد تو رسول الله
بجانب پدرت کجاست تو در باره خطاب
که کرده در پیش خود از خون دل برادر تو
نشسته گریه کنان بر سر تو مادر تو
نشانده در قدست خون دل برادر تو
چیز بابت ارواح انبیاست آن
ز عیش آمده با کاروان ناله آه
بدور کشیده تو در حین گویانند
فاده در قدست جمله سرور و یانند
بحال زار تو نایده اند از تو بل
بخون پاک تو غلیظه اند چون بل
نشست آن زن بیبر و لاله مرا
شنیده

شکرینده اعم که گویید پدیده سخن
 چگونه گفت سخن آن پدیده از سخن
 عجیب مبار که آن نظم العجااب بود
 پیرمختار مطلع انفس اسب بود
 خطاب کرد که یا سیدی من کیست
 انا بنیک یا سیدی من کیست
 من حسین در آغوش پدیده تا تو
 من حسین که بد نورم دو دیده تا تو
 من حسین که زود لا تقم زناک
 بیای منیت من زوکی کرداک
 من حسین که پرورده کنای توام
 ایوانی که دید از تو ای گای توام
 من حسین که درخ و دست منم بود
 ز کو چوب هامن دیده و روشن بود
 ما گردن خود استوار میکردے
 بر روی من نبوت سوار میکردے
 بوسه از گل رویم کلاب پیروی
 ز جاب و غنیمت آب حیات پیروی

ز تو قرب من بقرب رسید روح قدس
 شریف گشت زمین زبانه منظر
 منم که است تو بس بمیداده اندر
 بخون و خاک چو سبک کشیده اندر
 هم چنین هم آواز آفتاب شده
 تنم چو لاله بخون گلو خضاب شده
 منم که یکمین جاک جاک شمشیر است
 زلفی ناف منم زبیر پیر است
 خدایات بهیم یک کفاره اند
 چو بر دکان خطا به جاره اند
 غرض عین پند ز رافتی نا حاکم
 ز سر گذشت من فال بیت افکام
 ز سر گذشت زین و فاکرم
 بوعبد که گزینی زین و فاکرم
 برای است تو جان و سر فاکرم
 زبیر پند سر خود بهین ما دیدم
 ز دشمنان جفا و ستمیز ما دیدم
 خدا نصیب کند اسے پیپر جنت
 مرا شفاعت است غرض باین جوت

شنید این سخنان چون زبید شد
زبان فاطمه برخواست شور و ادب
خطاب کرد به سبک پرده یا ابتاه
بین چه دید نیست ز راست بدخواه
از آن دعاست که شوق قطع و دوا کنم
سباه رو سے بپوش که در نظر آسم
کنون عزم برادر راستی گذر
که بازشل من تو هستی شود باه
که که انتقد را زار کرده روح نبی
که که دست ز سبط محمد علی
بمیده دست خدا کی امیدوار شود
در کعبه لطف خدا کی امیدوار شود
اگر در گریه و دوشش گل آزار شود
خدا خلق از آن رویا به نیاز است
که روح پاک محمد از دوا آزار است
من ای عزیز نقیب کرده ام بروز جزا
نقد تراش من چسباده و بل و اولیا
خدا عزوجل گناه مرا من از کسند
مرا معاش محمد الذکر یا کسند

در گوش سخن را کمن و بال سخن
که اختصار سخن باشد از کمال سخن
اگر چه چرخ تو از آتش سخن افروخت
و یک سبک است از آتش سخن
پیادوست برافشان ز آتش سخن
کف دعا کف استجا ب کمن آیین
ز بعد گریه و رقت دعا حاضر و ربود
دعا و طیفه مهر صاحب شور بود
علا و روضه رضوان دعا کند محقق
ترا بر رده حاسی دعا کند محقق
مینا به بلینش روشن از آن شمع خلوت مرنج
که هست روشن از آن شمع خلوت مرنج
بخانه خدا و خداوند عظیم
که دوست باعث ایجا عالم قدیم
بمان شکسته خطایم شهیدیده
ببیند غریب کب از یار گریه دیده
ببیند پیش ملا و بلا و سخن و سخن
شهادت هر ستم حضرت المصطفی

بخون چلیدہ میدان کربلا سے بلا
 گلاو بیدہ راہ خفا شدہ شہدا
 بجا بدنامہ چیل سال را فقط مقابل بود
 محیطا سیر دو عالم و قافل
 بحق با تو صداقت و هدایت دوست کامل
 دو شیخ راہ ہر دو سدا
 بجا ہوسے کاظم شفیق علی بن موسیٰ
 بحق و در شہنشاہ حسین
 بابا شہنشاہ تقی و تقی دو ہا سے حسین
 بحر مست حسن ابن آفتاب شہنشاہ حسین
 بحق ہمدی ہا سے دو عالم حسین
 بحق شاہ جگر تشنگان اکہم حسین
 بحق شاہ راغین رحمت کن
 کہ این شکستہ دلان را غین رحمت کن
 زیارت حرم کہ بلا کر است کن
 بگویت کہین ملک جاودا سے وہ
 چا اختیار تو دار سے ہر انجہ دانی وہ
 بسبیل عبادت دوستی وہ مارا
 غیب را خاطر اساز حب دینا را

بیکان باغ و پارک سے غدر خوا ہے وہ
 بغیر خوا ہے یا نیز خود گوا ہے وہ
 چراغ شام دم و نورش دیدن شہزاد
 فروغ طلعت و شفق کن مارا
 صبا و شتر محمد شفق کن مارا
 بلند از درجات رفیع کن مارا
 اگرچہ نامہ سپاہیم روز پیدا نیم
 چرا کر عزت دار شہ شہیدانیم
 باب کو عرفوت البیست نامہ
 پیش معصیت اب شہ شہیدا
 تمام ما برسان تا پر کربا سے حسین
 بلند تر چہ خاص کن برا سے حسین
 مخصوص من کہ غم او را خدا روز گینم
 چو لاله با غم او را خدا روز گینم
 خطاب قبلی از شاہ وقت ذی لب و دلم
 پچ خلاصی خود بیکان سبب دارم
 کیکہ مقبل او شد چہ بودا بتر
 برا سے واقعہ او کشتہ ام و دفتر

ابید جسد عذ کو خوش از علی دارم
خط غلامی ابرو حسین چلی دارم

در بیان خبر رسانیدن تبریل از
شہادت امام امام پیغمبر خدا بعد شہادت
امام حسین

مخمس آمد از نزد قساوت حال
صلابے تفریح آورد و جبریل جلال
حجاب گریه بیاورد و فراموش شد
پیاپی شک کرد و گریه و اسهال شد
نگریه با سبب جگر و زردی شد است عالم آب
جوان چشم خلافت شد است تمام حجاب
لباس آن کہ بود و نف بکنند بربک حجاب
صلح قیمت آن بکنند بربک حجاب
پس است خلق جهان بخیر و خوف و خطر
خطا عاقبت آبرو سے شان چو گهر
زمین کہ یک کف خاک از جلا اشیاست
اگر خاکست آبرو کند دریا است

ز دیده جز بربک عز اعدا را مید
کنیت ماحل بجرین غیب و دارید
چو آسمان سندی بتبر از گواہی نیست
کرمک تفریح بالا تر از شمشاد
عصفت توت نفاہ از دیده با بشار عصا
برون خبر و از دیده با بشار عصا
چو بتیاریست کہ با چشم نفیست درایت
کہ آب روی در عالم چشمش جاریست
خند و حسرت و زور و دما و امکان
بہر غنچہ پیکان گلشن میدان
طراوت چمن آل سید عالم حسین
نخیم گلشن لطف ظلالم حسین
کدایت کہ چون روح سید شہدا
کشود بال تعلق بربیت السوا
سپارک اورقت بروز رستمان
نق مبارکش افتاده بود و میدان
چو این مشاہدہ بر سالکان گردون شہ
بزرگ لاله دل داغدار شان خون شہ
فرشتہ

فرشتہ ہائے نوافلاک بادلِ فوٹین
 روان شدند بیکنا سے چیریل این
 جو چیریل امین را فرشتہ نامیدند
 آن عین چیریل تو فرشتہ رسانیدند
 زبانِ یلغند کشاوند با عزادار سے
 کہ اسے شربِ درگاہِ حضرتِ بار سے
 رہا بود کہ تو باہتِ مہم در افلاک
 فتادہ قامت بخند و مزادہات در خاک
 آن جناب کہ در پیشِ مدعیانِ
 شداست کشتیِ عرشِ ز ظلمِ طوفانی
 جوانِ شنید در آن حال چیریل این
 زودیدہ کرد در آن سبیل گردیدہ فوٹین
 بنالہ رود بسکے بارگاہِ وحدت کرد
 یکبارہ اسے آہی چنن شکایت کرد
 کہ اسے ز کتہ کمالِ تو عقلِ پیری
 ز قدرتِ تو ملاک تمام شدتِ پیری
 خصوصاً من کہ یکین بندہ تو بیلِ توام
 تو کی چیریل و من زار جب چیریل توام

شنیدہ ام کہ جگر گوشہ رسولِ خدا
 شہادت تو چیریل سن
 در آن خصوص دیدارِ او پیشِ سن
 شرفِ از فوٹین لطفِ فوٹین سن
 آن خطاب الی رسید رسولِ با چیریل
 بر و دیدارِ سبیلِ رسولِ بیکان
 سلام با جنابِ بقیشِ خالقِ زمینِ زمان
 جگر گوشہ چنن خالقِ زمینِ زمان
 کہ اسے حسین سکندیدہ مانا نہ توام
 و فوٹین عددہ فوٹین ست نزد حضرتِ ا
 شہادت تو قبول ست نزد حضرتِ ا
 چہا چیریل ترا بیلِ سبیلِ تو
 یکبارہ کہ قبول ست تحتِ قبیلِ تو
 دوم اسے دیدارِ از سلالہ تو
 شوم شفاست کہ داخل شود بزمِ بیت تو
 جگر گوشہ کہان چیریل بیلِ بیل
 روان شد بسکے بارگاہِ اسرار

برائے تعزیت ہوا چہ جب سبیل امین
چلے ہزار ملک شد دران بسوی زمین
روایت ست کہ چون چیل کرد منزل
یکریلا سے جگر گوشہ چناب رسول
درید جامہ و کا کل بسیر پریشان کرد
خیا چہ عرش بین رازانہ حیدمان کرد
فرشتہ کہ ہجرا چہ چیل سبیل امین
زعش آمدہ بودند نذرت آیتین
تمام رد بسوی شاہ کربلا کردند
نبوضہ جاہ تقدیس را قبا کردند
چلے ہزار ملک پیش آن سرور
آہ و نالہ نشا مذخاک غم بر سر
زمکلات خیال شد عجم بیاہم
کہ راہ نوضہ دادند بر سبیل آدم
روایت ست کہ چیل بادرو ووشا
سلام کرد سوسے نقش بسیر شہدا
چہا بار ز علقوم آں امین جواب شنید

بیام حضرت پروردگار چہ سبیل
بشنید شہدا عرض کرد باشت سبیل
جواب گفت چنین بادشاہ تشنہ لبان
کہ امرا آئے بود ہجرت امین
روایت است کہ پدید چیل امین
ز رسید شہدا در زمان باز پسین
کہ اسے بشیع آید پروانہ قدسیان سا
پوزر خیسہ نو کر و بیان آوا آذنا
قرآن منودہ بیاہ چناب بصلغوی
برائے خلقت تو آفتاب تقوی
شفا سے عجم بود جب شہادت تو
کہ حل شد است دران شہادت شہادت تو
رسالت است و خلافت کہ با علو جلال
بجد و باب تو داد است اینہ و شغال
شہادت است کہ وزیر قیام طلب قیست
شفاخت است کہ قائم بدست ارض و اشما
نصیب زمرہ و ذویہ تو کردہ شہدا

تمام رہا بنو داد دست حضرت و باب
 چہ آرزو سے تو باقی ست در جهان خراب
 جواب گفت بہ چیریل سید الشہدا
 کہ اسے شہد خلو شہ اسے آو ادنا
 نماذہ است مرا چہ آرزو درو دل
 گر کیے کہ حصولش ایسے بود مشکل
 سوال کرد اذان جب بیل کا ہی سولا
 چہ آرزو ست فدا بیت شوم بیان فدا
 جواب گفت بہ چیریل سید شہدا
 کہ اسے ببال تو پورا زام نہی خدا
 نیز در شہد خود را شہید مدنی خواہم
 قبیل تیغ سپاہ بیدار را
 چرا کہ بابتہ ام لذت شہادت را
 بخون طہیدن و جان دادن طاعت را
 نہ جہل سے از زہد سے تیغ و شان
 کشتہ گشت بر دم زری زبیل خزان
 خوشا کہ کہ بہ نزاری شہید زار شود
 اگر شہید رہو در حضور یا رشود

چہ بہرست ازین کہ ز بار سے دیدن دوست
 ناشنایان کے سر دہد بہ دشمن دوست
 روایت است کہ زین جنت جبریل امین
 ز با خدا چو دیو انگارن بر رو سے زمین
 ز خون آن شہید ایم بر جہین مالک
 سو سے مدنیہ باہ و فغان روان گردید
 روایت کر ہی بود حضرت زہرا
 بہ قبر بدم دوران جنت المفا
 کہ ناگ از طرٹے ہائے رسا فدا سلام
 بہر گفت کہ اسے دختر رسول زام
 توفیقہ بجلد بر سر پاست تنہا
 شہید گشت حدیث شہادت کرٹ بلا
 چو این شہید در آند ز جانبا کہ قہ
 رواہ شہد بیوی مرقد رسول اللہ
 نیز در نظر احسان حضرت بار سے
 کشتہ دل و کجکامیت بہر کہ یوزاری
 کہ اسے جناب جگر گوشہ ام شہید شد است
 غریب و تشنگان از غمنا امید شد است

ملائے ہاتھ ان تشنگ لب و شخص کن
برائے کوئے بین ہمیشہ شخص کن
جواب گفت چہین حضرت رسول خدا
باضطر اب کہ اسے فاطمہ و تنہا
کن بیانفش از اہانت کوتاہ ہے
پیچیدہ خود مگر اگر تو بخوابے
کہ پیچیدہ ہمراہ انبیائے کبار
من و علی و ملائک بدیدہ و بنیاد
روانگشت بنیادی بیوی کریم و بلا
جناب فاطمہ ہمراہ مریم و حوا
جان رسید در آن حال جبریل امین
سلام کرد و بعد احترام و بختون
سپینہ و گریبان و چپکہ و خردون
ویدہ جائید و نام رسیدہ و خردون
پوچیل امین را بر گریہ نہرا وید
از ان حکایت شافو شب کوئین
جواب گفت کہ اسے خوش خبر کوئین
ہر زن ازین بیل سلمات ہمین

پیچیدہ ہمراہ انبیائے کبار
من و علی و ملائک بدیدہ و بنیاد
روانگشت بنیادی بیوی کریم و بلا
جناب فاطمہ ہمراہ مریم و حوا
جان رسید در آن حال جبریل امین
سلام کرد و بعد احترام و بختون
سپینہ و گریبان و چپکہ و خردون
ویدہ جائید و نام رسیدہ و خردون
پوچیل امین را بر گریہ نہرا وید
از ان حکایت شافو شب کوئین
جواب گفت کہ اسے خوش خبر کوئین
ہر زن ازین بیل سلمات ہمین

منه که سال درازش نبار ز پیروم
 بخاوش چو شهباب روز آردم
 من که یو در افشش ز جان خوشتر
 فاده بود چو اسه کر بلا کس
 پس از نفوس بسیار چون شفا نشش
 پیر زینت هم افشش خوش باشش
 سبب نشد بهین برگزیده تو بود
 ز راه هر چه بهین فزودید تو بود
 که قوت بدل در خون نش آب بهین بود
 ضیا که دیده خوش دوم زاده من بود
 این سکا که خیر المنا و غنا شد
 پر کیا که جا گوشه اش شتابان شد
 برگشت جدا چو پیل از زهرا
 روانه شد بسوی تبر سید امرا
 روایت که ز قدرت رسول اقام
 ز شتم یو دین و جناب مصطفی
 بخاوش بدو ز افو جناب امر قنوی

ترا نیای سیل جلد از صفای کوبار
 مضویافته بودند در بین دیار
 که چیریل در آمل بصورت نوین
 در دیده جامه دیو شفا خاک زمین
 ستاد و اشک روان کرد از دودید کتو
 نه کرد جبات اطلس از زویند بختار
 چو این شتابده بود احمد مختار
 ز جا که جبت به ملک افخا بیل
 خطاب کرد به پیل افخا بیل
 برادرانه که اسه با دی تمام بیل
 ترا چو که جیت چنین بر از خون ست
 چو رو که داده که خساره تو گلگون ست
 بروز کار تو بارب چه اتفاق افتاد
 که ترا به چنین صور تنه دار دیاد
 ستاده شمر به آگنده جبهه بیل امین
 نشتم امچ نه سنے گفت با رسول امین
 ز بیل بماند فرود آمد رخسار
 دیگر حضرت روح الامین نمازدار

برگ گفت کہ اسے بہترین خلق خدا
 شرف ارشاد کرد کہ اگر گاہ آو آو آو
 فایہ عدہ خود کرد کہ پدیدہ تو
 غیبید ظالم و جنات ضیائی دیدہ تو
 بہ خون طبع جگر گوشت کرب و بلا
 بد ملائکہ گفتند رسید اشک را
 جو این غنیمت پیاغاست مسدود ایمان
 رسید چاک گریبان خویش تا داران
 غماز زمین باد و دیکہ خونبار
 رد از گشت ہمراہ انبیاء کبار
 ای حیلہ مرزان گفت ای شہید پر
 بسینہ یزدونی گفت ای شہید پر
 گذشتند سر اسیر و بود اسیر
 دو صد ہزار رکاب و حسین کنان آرد
 روان شدند ہمراہی شہید کوئین
 چو پیل گریبان از کربلائی حسین
 رو نیست کہ فرما دوزخ سے زہرا
 بعضی را شنیدند سکنان سما

بہشتیان در ساداتیان ہفت سما
 ہجوم عالم کمال می کردند
 از ان مخدرہ واقعات سوال سے کردند
 زو جہالہ واقعات حضرت زہرا
 چنین ملائکہ را گفت حکم الاس
 کہ اسے نشان شہادت شدہ ام
 سوال غم کنید کہ گریبان نشان شدہ ام
 ازین رواست کہ گریبان نشان شدہ ام
 حسین من کردان شان عرض اعلیٰ بود
 بجاہ و مرتبہ ہو آسمان بود
 حسین من کہ گریبان نشان شدہ ام
 طرز سند بافت اما مست بود
 حسین من کردان بود تازہ ابی انم
 ہمیشہ روشن از ان بود چشم گریانم
 شہیدناک بیدار کوئینان شدہ است
 قتل تیغ و سنان مخالفان شدہ است
 شہادت کل ملائکہ و ولایت سما

مشکات را از بصر مطلق الحاق کردند
 برگریه و سوگواری و زاری کردند
 که اسه شمرده آن نور دیده کوکباست
 شهید و یکس در خون طغیده کوکباست
 جواب گفت که در کربلا نشتاده بجاک
 شته که بهتر از آن فن بود فداه بجاک
 جوان صلیت شنیدند سکنان سما
 به واسطه کوه گرفتند باخروش و صدا
 شدند جمله هم آواز ناد حنین
 روان شدند از آنجا که بلبا حنین
 روانیست که پیش از سپاه علیکین
 بهرست آمده بود و در خنیاں زمین
 رسید بود زیر اعلم صفت شکوه
 چله جاریه باخروش طلوع شهر
 پیاری آمده بودند با هزار امید
 که در ده بود و قبول مدد امام شهید
 نود هزار نفر جانی مرصع پوشش
 تمام منتظر جنگ با افغان و غرض

ستاده جمله چون قواها حسین شهید
 برای آن که تبارند بسپاه پرنید
 که با خود ملا یک زب سارم اخضر
 رسید رایت جا به و جلالت پیغمبر
 دو صد هزار ملک با چهل هزار علم
 پدید گشت اگر درون نبود صد و نام
 گرفته روی زمین راز آسمان تاحضر
 سپاه پوش عوینا بود چون شب قدر
 نزل کرد و گوئی مردم عالم
 حکم نامم آل سبغ سوادرسم
 نمیده بود با سجاد خود جهان خراب
 و با سه روز قیامت چنین شبی در خواب
 روایت است که چون از فلک سپاه عزا
 رسید بر سر باین شهید شهسوار
 چو دید یکدیگر نرفتند پیش پیغمبر
 سلام کرد بغش امام شهنشاه
 جواب گفت ز حلقوم پارسول خدا
 نفع ترک علیک السلام با جفا

بجای جیت دروان شادی پییر
 باشت بیان انواریت آن تن بے سم
 کن شاد و نرنگ و خوش پییر
 بغل آن بدن پارہ پارہ را در بے
 گرفت آن نقش را رسول مجید
 گر گرفت چون آن نقش بر رخ غایب
 چنان اگر گیت کو بافتش بر رخ
 تارہ بود زانے و رفتہ بود ز رخ
 هنوز آن تن صد پارہ داشت و آغوش
 فرشتہ محبوب شد زین سودا
 ز حال سبب اسرار شیدا
 چون ز حال ملاک ز غم پوشان شد
 کہ آن مقدمہ کس کو دید بران شد
 کس از مشاہدہ یکبار آن اسفند را
 نمی شنید ز غم و غم سبب اسفند را
 خطاب شد ملاک سبب اسفند را
 کہ اسے فصل تو شمع بود آزاد
 چو دوستی ست کہ شمع سبب اسفند را
 ز سادہ تر و دارہ سبب اسفند را

سید وحی بسوی فرشتہ نازک
 کہ اسے ملاک سبب اسفند را
 قسم بذات و صفاتم کہ از شمع کوین
 ہزار مرتبہ من ویران ترانم جبین
 بیان نمود چون را خطاب با شمع
 ملاک از سبب نقیض با شمع
 لب سوال کشودند ز خطاب آگاہ
 کہ اسے زجہ اسے ز بندگان آگاہ
 مجبتی کہ تو با سبب اسفند را
 بخون طبعین او را جزا داداری
 خطاب شد ملاک کہ بر بے صورت حال
 کہ اسے ملاک سبب اسفند را
 حسین شفیق منصف شفاعت شد
 شمع گشت و لیکن فلاسے است شد
 نوع یافت شہادت چو ارضای جبین
 رخصتے ما شد و فوت ارضای جبین
 چو این دشا کہ کرد با دنیا کے جہاد
 تمام یوسف و یعقوب رفت شان از یاد

حلال

سوال کہ در بحال حضرت اکبر ب
 بعد از آنکه بخت از حضرت یعقوب
 کہ ای عباد بیت الحزان بدار غم
 زانیا بقیلکے پورے شہودی
 نور محبت فرزند یوسف بکے پورے شہودی
 برائے فوت یوسف کو بنین
 چو دیتی است کہ دار خلاصہ کو بنین
 بپیشہ حضرت امام حسین
 جواب گفت با اکبر حضرت یعقوب
 کہ ای بھیرا صاف انبیاء سب
 گو کہ گریہ میں آئے ہیں افسوس بود
 برائے شاہ عالم شہید
 روایت است کہ چون مادر حسین شہید
 ہو کر بلا کے جا کر گوشہ اش بنا کر رہید
 فتادہ دید چو علی اصغر
 بہار گلشن در پیہ پیہ
 کلوبیدہ و در خون طیبہ باقی لاق
 نشسته بہر رویش غبار گرد فراق

شہید گشتہ و افتادہ یکسویں و پنجا
 بجائے دامن مادر بھیرا
 چو این مشاہدہ فرمود حضرت زہرا
 سوال کہ در جبریل با غروب و صدا
 کہ ای امین خدا این ضیائی دیدہ کیست
 گل ریاض کہ و ناز پر دیدہ کیست
 جواب گفت بھیرا کہ از عشق یہ کیست
 علی اصغر لب تشنہ و بھیرا تشنہ
 چو این شنید ز روح الامین دیدہ تر
 ز دیدہ گریہ کنان جانب علی اصغر
 جواب گفت و خاک مذلتش پر داشت
 تباہ و نالہ سراد بر وی سبب گداشت
 گہی بد آن دگاہی چو گوشہ بھیر
 گرفت گرد و غبار از رخ علی اصغر
 خطاب کہ دیو کے علی اصغر خوش
 پر گریہ بکے جا بسوز دیدہ و ز فراق
 کہ جدہ تو غایت کجاست مادر تو
 پسرا گداشتہ در آفتاب کجاست

چراغ عمر گران باینما ایسده شدی
 فدای جان تو کردم شب شید شدی
 گرفته بودم به چشم در بناله آه
 روانه شد بیدوی حضرت بیل لکتر
 روانه شد بیدوی سید قدین
 رسید و بدینا داست اوام چین
 بخون طعیده و آغوش اوام چین
 زیبا فدا و مد پویش گشته پیسند
 به برگرفته حسین شید را بی سر
 چو دید حضرت خیر انسا پیسند
 حسین نشسته لب بیکناه بی سر
 چو شانه دست سوی زلف عنبر نشان کرد
 صلاح نوحه چیمیت پریشان کرد
 پیش سر د عالم گداشت کام بی سر
 به گرفت نشسته کاه کام بی سر
 گر گفتم که اسه بود دیده مادر
 بنجاک سکه در خون طعیده مادر
 بانجان لما آرموده مادر
 دفا بعد آبی نموده مادر

ز دولت تو سران سدا ز نشانی شد ام
 شبیه طاعنه و مادر حسین شده ام
 ترا بغضت و غوری شید بکس بنیم
 خدایات ترا نا ایددی بنیم
 پنجه بکس دیگر یان نشسته خواهر تو
 در آفتاب هجرا فتاده اخضر تو
 تو اسه شکش مادر غریب دی بکار ی
 بنجاک وشت با امانده بی مدد کاری
 که در عزای تو خدایم تنه زیت بنیم
 که از بر اسه تو خدایم زیت دایم
 کسی بجای لب نشسته تو با کسند
 کسی بجای دل زریه تو شاد کند
 گر گفتم بدان چیریل کای زبیرا
 بنور چشم تو خدایم زیت حسین
 نمیدن بپاش که ناخضر از سر حسین
 مویان نشینند در عزای حسین
 چه آسمان نماید سر هم را
 به تو بیت گذرانستد ماه مانم را

بآن گریستن از حج و عمرہ افزون است
 صواب گریہ آن از صواب بیرون است
 رفتن نیست کہ در وقت ذبح آسمیل
 خدا رسید یفرمودہ خدا سے خلیل
 بخاطرش گذرانی در خیال خلیل
 کہ حق چنانہ پسندید و ج آسمیل
 گر چه شککہ باورش مذاکرہ شد
 نشد قبول و برایش خدا مقرر شد
 ضیاع دیدہ من گزینہ صریح می گردید
 ببا عطا سے اسے رحمت بود
 نظر بسلسلہ انشان و سعادت بود
 ببا سے زمرہ مانتشا و سعادت بود
 چنان خیال و خاطر رسا خدا بلہیم
 رسید و جی بدان از جناب رب تعالیم
 کہ ای خلیل ز ذریہ ات پیغمبر ارے
 کہ ام از ثنای حق نینہ تر دارے
 جناب گفت کہ پاک و کار آمد را
 پس باغ انجمن انبیاء خدا

شنیدہ مال آن فضل سیدی شدہ ام
 ندیدہ داشتی نور سیدی شدہ ام
 خطاب کرد چنین ذرا احوال دلا کر ام
 سوی خلیل کہ اسے صدرا نیای کر ام
 تو اہل بیت تو د اہل بیت پیغمبر
 کہ ام را بر خود دیدہ گر اسے تو
 جواب گفت کہ تو زیور سالت را
 نگونہ با سے نہال ریاض بہت را
 خطاب شد بسوی حضرت خلیل اللہ
 کہ اسے خلیل زکا ر قضا و تقدیر
 بدانکہ در حق چشم دید حسین
 می بیند سپہر سخا امام حسین
 بہشت کو نہ بخواری شہید قرار شد
 ز ہنگامان پر انتاب رشید قرار شد
 اگر چند و جہاں تو قدرت ازل است
 ولی نصیب جگر گوشہ ات حسین علی است
 برای نام آن گریہ ای خلیل خلیل
 برابرست تو باشن و بیچ آسمیل

شہا توئی کہ شفیق گناہگار تے
ایسے داری فردا سے دوستدارانی
توئی کہ کہ رسواں اور واقف ازین
کہ ای حسین تو در شہید تیری یاسن
تو در جواب رسائی بجز غیب
کہ اسے پہر فوت من از تو ام بہتر
خطاب کردین بہترین خلق خدا
کہ ای حسین چاہی تیری بیان فرما
گو گفتہ رسول خدا کہ این از بیت
مرا تو بکیدی گو کہ جب کو کیست
پدر علی بود و مادرش بود زہرا
تو زبیر پدید آمدت بیان فرما
تو نیست کہ تصدیق کردی پیر
کہ اسے حسین تو ہستی بعد تو بہتر
کہ اسے گناہگار تو ام
منم کہ پیر غلام تو نیست شفا تو ام
ہمیشہ گریہ کنان تو ساختہ اند
مرا بساے عواداری تو ساختہ اند
خدا و خلق غلام تو ام شناختہ اند

پیش خدمت تو فرشتہ جلال من
بیا تم تو بسر رفت زندگانے من
ایسے دین بخواہی کہ شہیدان ست
غلام پیر چو شہیدان ست
ز قبلیت نظر حیرت و دلچ مدار
غلام خویش باہل زمانہ واکگذار

واقعہ رفتن اہل بیت بد مشق
از کرب بلا و وفات سکینہ

ہلال ماہ محرم ز چرخ نش پید
ز سر گرفت ملک با تم شہدا
تارہ نیست کہ از سطح آسمان پیداست
تمام داغ شدید ہما سے اہل عباس
ز دست تو ملک نشنگان آل عبا
فتادہ برین افلاک داغ روز عزا
نہ فرماہ بود کہ فلک پدید شدہ
در چشم اوست کہ از اشک غم سفید شدہ

میں

فغان کشید شمع آں مثال وزاری
 رستم نهش فروخت اشک گلزاری
 بنو جازلب نهش آشتی کرد
 خطاب بر نهش و اقربای کرد
 که از برای چه برستم را چو آری
 بنزد من پدرم را چو آری
 کنایس من نگار من باشد
 دی محبت و اندوه یار من باشد
 باین طریق فغان می نمود آن مظلوم
 پی در پی دردناک و فریاد خست
 دی زارالب نهش آری و ماتم
 همیشه بود چنان گریه می کرد
 شب بواقع دید آن بنیم که چو کمال پدر
 پی صد هزار شغف و غم آن پدر
 که با وی از سلف و در جم آن پدر
 گفت کای گل صد برگ بوستان پایید
 چرا دینم تو چون گریه از آب است
 زحمت جسم شریف تو در چو آب است

چو این سکالمه در غاب از پدر نشیند
 ز غاب محبت و ز شادی چو گل فروخند
 ز شوق آنکه بود باید رود همه مردم
 بند زنجیر مال نهش کند
 دی گریهش از مهرست نهش کند
 گوی شکایت از آن قوم کلیم کند
 چو باز کرد و دینم آن بنیم کند
 بخت چو بی پدرم طاعت نمود کند
 چو پیروی او را باید اهل حسرم
 تمام گفتیش اسے نور چشمش اہم
 چو وقت گدجال نوری نور دیدہ زہرا
 کہ شد جلال زین عجب سان کشود یاب
 چنندہ پیش ازین چنور سے زار شک آہ توب
 کند چو چمن بسوزد ز شمع دا
 زبان کشود و جگر گوشه ز شمع دا
 حدیث واقعه داول بگفت تا آخر
 چو ال بیت از دفتر جواب بشنیدند
 چو یک بیدار با بنیم لرزیدند

برآمد از همه کجا با رنگ و اوایل
 که ای فلک تو چو کوی ستم آبل جفا
 قتل آن فوج فزاری چنان زیارت کشید
 که مثل گوشت گرد و سرمانه و میس
 به پدید فلک چارین صدای خوش
 چنانچه عیسی گردون نشین از پیش
 زباگشت چون و فریاد چوبی سیریلین
 ز پیش رفت و بینا و آسمان برین
 بروی دهر چنان باگت فوج نشان چید
 که اضطرار و افلاک رفت و گردید
 چون بلند بین گوشتیون انباشان
 شنید گوش بزدید بعین بے ایمان
 راضی است از جابست آن سگ گمراه
 ز شیون جسم غمت رسول الله
 ز باگت فوج اهل جسم سبب پرید
 یکی که داشت جگر گشت با زید پید
 بیان نمود آن بد زاده بدین دختر
 حدیث واقعه و عذاب بدین دختر

چو این ساله را گوش کرد آن پیرین
 حرام زاده همان لحظه حکم کرد چنین
 که اگر بے پند شوق دارد آن پیرین
 دیگر سلاج بدین پیرین
 طلب نمود سبب بکشد آن گشت
 به نزد خویش همان لحظه آن گشت
 طلب نمود کی سراز قوم اهل علم
 آن گشت بکشد بر این طبق بابل حرم
 بگویند این گشتی اهل بیت هست را
 خدات سبب پرده رسالت را
 که پیش ازین نه نایب گشت چون و فریاد
 کزین ساله آتش بر دگر کار افتاد
 شنیده شد که گشتی گشتی بے سر
 گرفت خفته ناله و فراق پدر
 شام زاری او نیز در تب و تاب اند
 ز پیرواری او مضطرب و تاب اند
 پیش او گشت ایام طبعی را زود
 که تا شود جمال بدینش خوشنود

پوچھت کہ تو نام آن نصیبی ایمان
 روان خود سر مشہد بجانب زندان
 رساند آن سگ دیگر بہ نزد اہل حرم
 سیر سبکی مظلوم آن امام مہم
 سیر سبکی آن فغان افتاد
 سہلان افتاد
 بہ اہل بیت نہ پناہم از ہام
 چنانکہ طشت مہر سگ
 زباگ لودہ بزرید یکدہ چاک
 شد از شنیدن آن فغان گریان چاک
 یکے از قوم حرم آن طبق از آن لمعون
 گرفت بادل بہ در دیدہ پرفون
 بجز بادل بہ نالہ آن طبق باہر
 زہرہ نہاد بر آن پیچہ
 و چشم آن لبر باپ خوشین چو نہاد
 گرفت و شعل دروی خوشین نہاد
 بر لبہ لبہ لب خوشین در یکجا کشاد
 باین سکا کہ لب خوشین چو مال ستاین
 کہ ای منیای در چشم ترم چو مال ستاین
 شوم فدای تو در خواب با خیال ستاین

مرا غریب تو کردی میان قوم غلام
 گنار دی و نو دی ستر یک دم
 باین طریق فغان می نمود آن موصوم
 ز روی آن سر خود بداشت آن ظالم
 دی نہالہ لیدر خوشین بہم داد
 کہ تا بحق بہین نوع جان شیرین داد
 شد از وفات جگر گزشتہ شہد
 بابل بیت گزناہ در دواغ عزا
 بنغم شان ننگ تازہ نخت زین سوا
 بنود شان بجز از اشک آہ و دواہلا
 شہدائتم کہ یقین نفس کا کشش
 ز ملک خوشین جدا شدہ ام نصیب خوشین
 قتادہ ام پیغوی بچاک حصہ اسیر
 ز روی لطف تو ہم نہادہستم گم
 ازین دیار بسوسے وطن روا نمکن
 خلاص از غم و درد و فراق جب گمکن
 ز روی لطف بدہ تو سے پہلای من
 روانہ ساز ز روی اسرار اشفاق من

زلف مرعیت خود بقیس بیدین
سکین تو یک نظر سے ای شہ زمان وزین

واقعه در بیان رسیدن الحرم بلوخری نمودن آذان بنا

لال ماه محرم ز تو هویدا شد
مصیبت خلف مقتضی میباید شد
بنیسه خانه افلاک نمودم گردید
رواق با همه درو سے یکدگر خلید
بساط عیش جهان آسکان به طاق نهاد
دین سالکانه شوق به خون افتاد
زمین باقم غمدم جیبیل زمین
کشید بر رخ افلاک پیچیده خوین
نگذد چرخ جفا کارشاید ماتم
نشست بر سر ایل جهان غبار کم
دیده هر یک دیدیم کلاب گرفت
سراخ در طه قتل از دل خواب گرفت
دل از مسالده کر بلا جوباش داد
ز نقض پیکه ماتم گیش نقوش نهاد

چون اقلان سخن شش غم کثایت کرد
ز واقعات جگه تنگمان روایت کرد
که شد شنید ششم سبیل شد تقدین
گل حلقه فیض انوار گمید
سه مبارک اوزینیت سنان گردید
نیش بجز که کر بلا لبان گردید
کودن آتش عدوان خیمه عیش
برای غارت اهل حسیم محوش
نشانید بر شتر آن غیرت گزینش را
بسیان ششم بقیه عابدش را
بینانج همه را ابن سعدنا حجام
روان کرد ز کرب و بلا بجانب شام
ز غم کیم نفس آن سیکیان نیا سوند
بدین طریق شب و روز راه پیوند
ز زشت کاری مردانیا که بقیه نشاد
گذر قافا که بلا به کار شدند
چو کو فیان بعین با جبهه ز کار شدند
ببینم بیچاره با سوار شدند

ز بس بچوم خلاق نش ازین دیار
 فنا و غلغلہ در شہر کوچه و بازار
 مدائیت کہ در شہر کوئی نبائے
 ز سائلان بلا و شت کار فرمائے
 عمارتے نبیاسے منافق بیاضت
 پلین خواہش آن کارخانہ می پر دست
 کہ بانگ غلغلہ و شکرش بکوش آمد
 نہای و ہوی خلاق و شکرش بکوش آمد
 شکستہ حال و پیشانی بکوش آمد
 بھد شتاب شد آن پاکین ز فانی و دن
 بہر طرقت نظر کرد دل پیر از اندوہ
 ز شستہ دیدن شایان کردہ گردہ
 چون کوفہ سرد راہ انتظار گرفت
 بگوشت زبانی جان قسار گرفت
 کہ ناگمان اشراف بیت پیدائند
 ز دور ساریت لب تشنگان ہویدائند
 ہر ساریکی از نیزہ آب پان بود
 کہ آفتاب زمیں چو پیدایان بود

بین خیال فنادان شتره ازادارک
 گریه باده یک نیزه آفتاب از خاک
 چو آفتاب که از نیزه پاکشیده لعل
 نمود ششده اش مهر و ماه را پالم
 علم کشید از آن لوزالمشش بین
 ز فوغ ششده اش داده عشق را زمین
 نظر کرد چرخش افزود
 بکاکش چو آفتاب را نباشد دود
 که آفتاب جهان با تکمین
 ز روشنی سبزه آن امام با تکمین
 مهر آمد فلک سینه شش خضاب شده
 ز خون محاسن چون عیش بیان کباب شده
 به آتش جگر قدس شانه نشید
 بدان سری که بیان قرش تواند دید
 کسی چا گوید به آن صورت کند
 کجاست فاطمه تا بر خشن نثار کند
 پییدش بنچین حال و جاسپا کند
 ز چشم دل به آفتاب چون نگریست
 سوال کرد نزدیک کوئی که این سر کسیت

جواب گفت که نورشید مشرقین است این
 سراسر سلطان دین حسین است این
 گاهی که حضرت زهراش باغبانی کرد
 ز دست حاوذه جیل پاسبانی کرد
 چنین نرسد لایحه موده بنید شده است
 بدشت کرب بلا از سرم شمشید شده است
 چاکه بنده روان دیدن جو انی را
 نه سیرا است فلک مکانه را
 زبیکه خارشیلان خلیده در بنش
 بزنگ پوده بادام شسته پیرش
 نماده پرتش از تاب ظلمت روح
 سیر پشته و پاسه بر مینه و جوب روح
 دو دیده اش از افق پروردور شده
 لب بهارش از شنگی کبود شده
 دوست در سن و هر دو پای در زیمیر
 اسیر و از سر از یک پیغمده به زیه
 نماده بود پیش و روانه از عقبش
 نشسته بر سران خواهان نشسته لبش

ز یکس طوط پ و اندوده و رخ پاری
 ز یک طوط پ چنین غنمی گرفتاری
 نه بهی که دران یکیش یار شود
 زبسته که بغباشش نمک ار شود
 سر پدربسم بنده در برابر آن
 طپان پوعه که بلا برادر آن
 چو سایه داشت سران اهام دین فیش
 فنا ده بود چو اشک آفتاب از نظرش
 زودیده اشک چو آن نوجوان فرود نیوت
 سرتک از غم کشتگان فرود نیوت
 بدین طریق چو او را جوان کبک دید
 زایل کوفیه از زاده آن پر سید
 جواب داد که در وانه تخمین است این
 بنیم آل عبا زین عابدین است این
 نشسته بر سران میدا بل عصمت را
 خدات سر پوده رسالت را
 صغیف و زوز لب شنگی چو کاه شده
 در آفتاب زبسته چادری سیاه شده

نہ چاروی کو زنا محرم اجتناب کند
 نہ میوزی کہ پیش را با حجاب کند
 اسرار و تجارت با کسی بی پلان
 نشسته زار و پیشانی چمن گویان
 سرشک را ز بصر عاجز از گمراهی
 بنگ ابر باری تمام درنا سر
 بیابان بیت پہچانگی نظر سے کر
 بر کوئیان نہمانے دودیدہ فریکرد
 کہ آگاہان یکی خوش تر ناظر
 ببیدہ آتش آفتاب آلود
 بنگ گل کو ز شبنم شود گلاب آلود
 نہ آفتاب رخ آفتاب آلود
 زبیکہ گرد کہ در دست نشسته بر سر او
 بنگ خاک شدہ گیسوی منبر او
 نماری کہ ز نقش ز مهر شایہ کند
 نہ خواہی کہ بر نقش آنان بیاز کند
 نظر فلک دیدان یکبسی و حالت او
 ز شبنم کای و رخسارہ و باحت او

نہ تاب تشنگی افتادہ بود خوش میکرد
 ہوش باز چو می آمدش میکرد
 ز کوئیان بدتر کسی نفوق کرد
 بدتر شتر دین بیوہ تصدق کرد
 بدتر زیب و زخار از حیت کند
 گرفت بیوہ اندان دختر و بدور افکند
 زبان و طعنه مروانیان کو ز کشود
 ز غصہ جامہ بوقن بیدرید و فی فرمود
 کہ اہل کوہ تصدق بسا روا نبود
 زکوۃ لائق اولاد مصطفی نہ بود
 نظر فلک نہ چو نیا جمال آن درویش
 پیش بجالت او پیش گشت پیش ازین
 سوال کہ ز شعلے کہ گیت این جہت
 کہ ہوش نصرم از دیدش نمود بے
 جلاب داد کہ در پیہ رسول خداست
 سکنیہ فقر منکوم سید محمد است
 کسی کہ بیوہ گزیت و فلک در جہت
 نال بارغ علی است و دختر زہرا

چو این چنین بنزد بر جبین چنانچه غم
 بنا که گفت که اسے کو نیاں نامم
 بشاد کامی رود جز نظر کنید
 بابل بیت رسول خدا نظر کنید
 بدان کسان که بود جلیل خدمتگار
 کجا روست که می شوند دیباز
 خورش سوزد از آن کویان بی نیاد
 جالسته که تزلزل آسمان افتاد
 سپهر پدید که از چرخ درست نیست تو
 دین بیتی عظمی پیش شد
 بسند داغ الم یونس موقوف شد
 بعیش دهر غم که را پدید
 در آن قضیه فلک چشمت حال ایشان دید
 که آنچنان نتوانست حال ایشان دید
 بدین صفت گذران بود اهل بیت اہم
 تمام خلق بظاہر از درواز بام
 که دانست که دشمن کو نه بود زنی
 که کس بیکی دلمان او ندید هستی

زیکه دوستی اهل بیت محبت داشت
 زکار کرب بلا بجنب که درست داشت
 بزرگ نظر دل بحر و بی پود
 درون خانه بود و بیرون
 نشسته بر سجاده بود و بیرون
 بی نیازی به صلوات داشت را از نیاز
 جز داشت که در کرب بلا چه رود داده است
 سحر کام بزیبید سپاه او داده است
 بچشم خلق شد از کثرت تماشا
 چنانکه آن زن شوره گفت سودای
 خاکست رنگ یقین شسته بهانه او
 که بود گداز خلق پشت خانه او
 گماند چادر محبت بمنزله عیب
 پیام رسان برآمد چو پرنور شید
 بمرآت نگران بود از بی نقیص
 که یکدخترش آسوده گرد از تشنگی
 فناش از سبیل نظاره دیده حیرت
 بیویا پر گویا سعادتی محبت

نشستہ دیدگر و سب سے بنائے تھوڑا
چونچ نکلیں تلم زبوز دل گریبان
ز شمع دیدہ نامہ سران قتاد بدو
بگ بید سوئے شدہ پیشان مو
چو ابرستہ افکنده باد و دیدہ تر
چو آفتاب ہمہ بے لباس و بی بجر
سوار بر شیمی دید و ختر سے ناگاہ
کہ صندرمایان بود باغ چون ماه
گرفته کو کی از روی مهر در آغوش
ز تاب شگی آن لعل رفتہ و از توش
چو این مشاہدہ کو زبان بکس
سوال کرد کہ ای بلبلان
کیستی و کیانت باین بلبلان
نساختہ است چرا روزگار با ایشان
جواب گفت کہ سن نور دیدہ تر خدا
من ستمز و لو باوہ رسول خدا
پدر علی بود و قاطع است مادرین
بود حسین سر ازین جد برادرین

سری کہ جلوہ گرینہ در بیا بزم است
سجدہ شدہ نوجوان برادرم است
سوال کرد کہ این را کہ نام کاں کرد
فرادامہ شکر گاہ بے بنیاد
جواب گفت کہ شمع سرین بے بنیاد
بنا سے فائدہ دین را آب بخوراد
سوال کرد کہ اکنون چہ با پریشانید
چو گوہر از چہ سبب از لباس عزیزانید
کہ بردہ است بیا و قاساس شام
کہ داده است از مود این سعدین
جواب گفت کہ ز عداوت زدن آتش کین
بخیمہ باز عداوت اساس شدیم
زیل حادثہ و ظلم کاری از لباس شمیم
ز دست بردستم کہ ضعیفہ شنید
چو این از زینب معصومہ آن و بنیز شنید
گرفت مہجوریش از سر و صورت کن
نگندہ گفت کہ این را خطا صورت کن
باہل بیت ازین پارہ پارہ قسمت کن

باجی

یکی ز لشکر کین را بیدان فتاد نظر
 طبع نمود و ز زینب گرفت آن بجز
 خدایات دمی فاسخ از بهانه شدند
 چشم شام از آن رگبزد روانه شدند
 بابل بیت جگر گوشه رسول الله
 بنو همد که بدوی کو دکان دارانند
 پیتر اشک که بدوی کو دکان دارانند
 کس ز چهره ایشان خبر نداشتند
 چو خاک رگبزد از آب دیدار گل شد
 بکاروان الم قطع راه و منزل شد
 بزرگ داغ شهیدان که جان و بدل
 نمودند فدا نموده دشمن را منزل
 ز خاک زار میان خبر شنیدند
 برآمد و بفضیل اهل بیت را طلبید
 بنیدان جسم را خالقان بردند
 بنزد آن سنگ بیدین بگمان بردند
 ستاده و نظر آن معین بکلیان
 تمام پر گیان جسم بآه و فغان

در آن بیان نظر شامی ز اهل عباد
 بدوی فاطمه وقت رسیدن افتاد
 چو روی دلکش و آن روی بلاحت دید
 طبع نمود و از آن بیدید سنگ طلبید
 بخش گفت بمن این اسب بیدرد را
 که به خدمت شوان خود برم او را
 شنید فاطمه چون این سخن زیم دید
 بوقت عزم خود زینب خبر بگفت
 زوید حضرت زینب شرک را سلی داد
 بنماز خاطر آن لعل را سلی داد
 پس آن سبیده فوین بگریم پیاد
 نظر فلند آن شامی و نو خطیب
 که در طریقت اسلام کے روبرو باشد
 که در حقیر شریعتین خا دم شایان
 کجا رداست که او را آید مختار
 پیچید ای زنان را شوند خدنگار
 روا نیست که شامی که این سخن شنید
 حکایت عورات از بیدید سنگ پدید

یزید گفت که این دفتر حسین علی است
 که در سپهر شربت رویش آفتاب جلی است
 بجزیره آن در گری ماه آسمان زفاست
 خیال باغ علی ز شیب جسته زفاست
 خیال باغ علی دشمن علی و سبے
 سوال کرد که اسے دشمن کیست گفت ملی
 کہ این حسین شامی میگویند
 غلغلہ آب دہان گفت بر لعلت باز
 بسوی آن شقی کردی
 چرا آل نبی این چنین جفا کردی
 چه رخنہ بود کہ در دین مصطفیٰ کردی
 گر گمان کرد این گروہ با سبک
 آگشتہ پیادہ ترا اول فرنگ
 کہین چنین سخن از زبان بر آوردم
 بپید ہا و زبانم آتش
 بود و دیدہ من کور و صفت آتش
 کہ دید حالت این شہدگان شہید
 نوای زید بن حواشت با بیان نیست
 دگر کہ تابع تو ہر کہ شد سلمان نیست

مرا گمان کہ از تخم اہم با شنی تو
 از ان جلیت و دین تمام با شنی تو
 جگر و چشم شفاعت ز مصطفیٰ دارے
 کہ کردہ یک بکشتن چنین جفا کارے
 یزید چون زدوی این جنت استماع نمود
 یکا فری غضب حکم قتل او بے بود
 چو سہر بیکر آن مرد دین بے بیند
 باطل ظلم جفا از میانہ بر چیند
 بزرگوار خدایا بحق اول عبا
 جو بہت دل عجب درد جہد شہدا
 ز جہم ستغان در گز ز زردی کرم
 بحق جہم ست اولاد آہ کرم
 بجال قبل بیکل نگر کہ جہان مست
 ہمیشہ نذر زخم و درد شہدگان مست
 نوک فطر زخم زخم زلف چل کن
 مرا دم و دہان ز زخم زلف چل کن
 کہینہ نیست جو از خیل زار ایران حسین
 بخش جلیہ عصیان ادبجان حسین

واقعہ در بیان رسیدن بانار و شوق
یکمربلا اہلبیت و دفن کردن جہانم

نمودہ ماہ محرم ز سلج چرخ لال
ز خون دل قدر دیدہ گشت الہال
کشید چون قدر انداز چرخ توسستم
نشست بربوت سینہ با خدنگ الم
زگر یہ دیدہ سکان آسمان خون شد
چنانچہ دامن چرخ دون برین
مفتون زمانہ بیدار چرخ خویش تا دامن
دیدہ جانہ گلگون بیدیم اخوان
شفق کجاست کہ خون آب دیدیم استخوان
ازین مصیبت جان سوز گشتہ استخوان
تو ہم باری نارا ز بیلے آل عبا
بوختنوش اب سببہ نجبتہ لقا
کہ تو چشم رسول خدا شدہ حسین
تکنتہ خاطر آل عبا امام حسین
نہال تافتش از جود شیدہ بیداد
پاشت کر بلا از دستم زبا افخاد

شمار خجای فلک داس آن شہ دولان
بنیخہ باستم اہل بیت در جولان
روایت گشت کہ در کربلا ز جور سکان
غریب گشتہ جگر سوز گشتہ دلان
چو ماند بے پدر و زنجیر نامہ چرب ز با شادی
چنگ ز روی نامہ زنجیر غم
درون خمیر کہ آن گشتہ زنجیر و نامہ
آہ و ناله و سدا یار شیون و نامہ
کہ ناگهان بسا مپو دہای آل عبا
شما فتنہ ز کین کو بیان بے پروا
بخیہ بای شب بیان تمام گر دیدند
بختہ شہر مظلوم شہر شہر اہل عباد
کبک ایس دست دیدہ ای شہر اہل عباد
نشستہ بادل کیش شہر
ز خصمہ رنگ شہر کیش شہر
ن سبار کش از درد ناخوان گشتہ
مردہ جامہ چو گل چاک از قسرت پدر
فلک ز شعلہ و دوش نمودہ است خدر

زخون دل به بر آن میسج سگمال
 بیان کاسته افلاک گشته الامال
 زکینه نیمه آن سبب پرنگون گردید
 اسیر آن شعله بختند رابرطن کردید
 شد از چنانچه اهل ستم دران حورا
 جبین عکس به بیاب چون اگل حورا
 سر به بند و گیسو کنده چون سبیل
 نهاد بر سر سبیل گزین فل
 چنان نمود بر سنگان آهستان تاثیر
 خروش عابد بعب روزه نامه بخیب
 بخت خون دل از دیده های اهل سما
 رسید ناله کرد بیان بعرش سما
 پس آن گروه خواجه بصدور استم
 بنا نهادند تا نماند نا اذ آن حرم
 بنار سرور بختنگان آبه و فغان
 چو گویم آنچه لعینان آبل آه کردند
 بدین نج سو سے شهر و شوق رو کردند

چو این سجدین بر کن ز شهر رسید
 یازید رویه ز شست بجای نشیند
 کاین سجدین آمده است بالنگ
 بیده است سر از جسم سجدین
 به صد نشا و طرب آن نوازه ملعون
 ز با سپاه گران از دشت شیرین
 بدین حال عجب اربابا تو حیران
 نشاندند اندر زمین کوفی آن بایان
 پیش قافله سلاطین و وزیران
 غریب و سبب پرور شسته و زمین و ملول
 چو ابر دیده و عجز ز سراق غلطان
 چو چشمه خون دل افشان ز غنچه ترکان
 سوال کرد که این نوجوان کیست
 بیسمان ستم گزین کیست این
 گفت که این فخر عالمین است این
 اسیر اهل ستم زمین عابدین است این
 مری پیروز ز غوغا چاه تابان دید
 بنیزه دار شستند لب غمین پر سپید

کیست این سرور بزرگوار چیست
 تو گیتی و چنین ناز است
 عجب است و در دیده ای من است
 سر سبک نور دیده نه است
 سر از جاست و بیک نیز و اعلاست
 چشم چوشت و اندوه و آلوده
 و جان زاده و خطیب اسوده
 بنات دای سیر اهل بیت و زاری
 پند بای سپاس جمله در دل آزاری
 به صد هزار تب و تیرت رسول خدا
 شدند داخل شهر عشق باغ و غدا
 بجام نوش جان شیب و دنیا کرد
 براس تشنه لبان خانه و بیگانه
 جوین حکایت جانسوز خیزد روز گشت
 یزید و دن و فدا بر سر اسرارم
 بطعنه گفت کرای سر و ایشان ارم
 گل حلقه خیر خدا امام مرم

بدون کشند و بیایا کند و میسند
 بکر بلا رس ایند و باز بر گردند
 روایتست که چون از روشن آل رسول
 خوب تر نشند لب و یکس و خیر مملول
 خند عاقل کرب بلا بشیون و شین
 براس طوت امام امم امام حسین
 بکر بلا چو بسیدند یاد و دیدگاه
 پیش گاه فکندند ابل بیت نظر
 فست و ششم غامین و دان محل و غا
 بجم احمس و نور سید الشهدا
 زینبیت نا قوتش و غدا با را افغان
 بوی جیم شید نشسته دوران
 آبه ذال و فریاد زینب اطهر
 گرفت جیم شریف آل عبا
 صدای ناله غمید یگان آل عبا
 رسید زینب کرب بلا بعرض عبا
 نشور و شین و فریاد عبا مجنون
 نموده جیم شریف امام را ندون

بکر بلا چو بد شرافت غروب غیب کرد
 پیغم آل عبا رویشم شرب کرد
 بچند روز در شب آن سر و یگانہ دهر
 رسید با همه اصحاب بکرب راه شهر
 بقرع کرد به شعله صاحب سکینه بود
 بخدمت شریف صاحب کرب بلا
 بنوحه حال استغیدگان کرب بلا
 تمام غم غمت در بر رسول خدا
 روایتست که آن زینب کرب بلا
 که در مدینه شربت چون روان گردید
 ز خدمت شرب کرب بلا در مدینه رسید
 طلوع آفتاب و گدگد آن تنگین
 خطاب کرد بابل مدینه آن سفر امام حسین
 که آمده است ز راه ولایت لال
 بدون شدند یکوی و لوا براه لال
 تمام اهل مدینه بیامی استقبال
 ناموس دین و بی کرب بلا خیال ابا
 نه پا و سیاه طیب بغیر ذرات خدا

نشسته بود با حال خوشی میگرفتند
 از آن گروه یکسوی آنجناب رسید
 بنوعی گفت که اسے نور دیده سبطین
 چرخند در آن حالت آن شد در پیش
 چو این شنید در آن قناعت اهل شریک و بلجا
 ز سرگشته بجا که اسے اهل شریک و بلجا
 جواب گفت که اسے اهل شریک و بلجا
 چگونه شرح دهم حال سیدانشده
 چگونه شرح دهم حال سیدانشده
 که از جناب مخالف بود اسے بران
 چو سان شهید شد از فقر و بران
 سن علیل ستم دیده از سان الم
 در دست بستہ بخاری بربان تم
 زردی کینه میر و ند با نزار افغان
 زکر بلا پیش آن سپاه بجان
 بل تعزیه شد عشرت نشاط و طرب
 فنا و غلبه تاز و در میان عرب
 بآه غلام و نو قد از غم آتشاه
 تمام اهل مدینه بر لباس سیاه

علمت پسند به آرا کی امام زمین
 در دیده جامه مانگند سان و گریه
 نقاره بهر عزادار یک امام بودا
 رسانده بود دیگر مردم پیش شدند
 چو اهل مکہ بر اندوه غم داخل مدینه شدند
 شکستہ حال و زمین و اهل افکار
 روانه شدند پیش سید به پادشاه افکار
 بسوی مرقده نور سید آمد نمود
 رسید چون بدر روضه رب پیام نمود
 در آن مکان شرف دمی پیام نمود
 نماز سید پس از مریگان با سلام
 نماز سید پس از مریگان با سلام
 که اسے امیر سپاه عالم حکیم حسین
 خطاب کرد که اسے نور دیده امام حسین
 سرور سینه بکشته امام حسین
 بگو که بر سر نور دیده امام حسین
 چو آواز ستم کویسان بدر آمین
 جواب داد پس آن سرور شکسته دلان
 که اسے طبیب دل و درناک غمزدگان

چو گویم از شکم کوفیای سنگین دل
 که بر چنین زگر و زدن اندران منزل
 بیکر بلا چور سپیدان غرق بجای
 سبزه خیزد هم دران روزد آیین
 که کوفیان جفا پیشینف در دایه
 تمام روز در این راه است
 تمام یاد را احباب تو به تیغ شستم
 شد بدست سبک آن اندران بیلا و گم
 برنج ابل جبار پس آن امام زمین
 چو آفتاب پر ج رحل کند سکن
 شتر سوار شدت تو بجای صبح
 پیوسته یون جانیه و شش در
 چو کرد شکوه اهل شتم و در سل
 صدای غافله غیاست از در آفتاب
 بینا بدل خسته یون بنی
 بسوز سینه بسط محمد عربی
 آب دید که شیر را که در شش
 ز جرم است شفا و کس معطله بگذر

نظر فتن بسوی ذاکر ان آل عجب
خصوصاً جانب ملک پیدا شدند
و نیز خواست ز بارگاه قامت او
پوییت شده را غیب خیال عباد او
و ز محبت دل او آس عبادت کن
بماه راستش از لطف خود پاست کن
که بلاست عیبش بیان برای شرف
نخستین جمله عیب آن او بشاید خف

واقعه منجوه کبوتر و خستر پیروی

دگر ز سلج فلک شد عیان چو این نام
 نشر و شعل الدوار نیز
 بر من فلک این نیست جلوه گر
 ز چشم جبین فروخت خشت گبر
 فلک زافن بیکد سینه و خار
 دل زمانه ز لاس غم کشیده زگار
 جانیان همه کردند بر زخم کش
 خروش قهریه داران گزشت از افلاک

جهان زرد و زو کوشت دست غم بفرق
 فکند مغفرت زین ز سرقت خضر و سحر
 دین عدا شده نزدیک آید که کلاه جهان
 ز سبیل دیده که در میان شود و بیان
 ناز این غم عظمی چو باره ز کمر
 نشانده شاد ایام سرکش
 روش دلیر که دلا تو هم بخور کش
 بیده خون شده دینیه دین ایام
 بین نابل جرم حسین گر کنند
 براسه ماتم و عابین گر کنند
 بی تو هم وی از سینه زرق آینه
 زویده قطره اشک دل کشتا
 دمی زستان لاش و گوش دل کشتا
 براسه و افتخار شل زید اشکدا
 روایت است و اسکیم ادله چون دین
 ز خون پاک شهید ستم امام حسین
 شهنده ام که بیوری ز مال ستمی
 شهنده بودی باغی چو بلبل جنبی

چشمه پنهانی اندر زان پس چو برب
 یکین از کمر و چشم دوست با معیوب
 زیکه از دل و جان دوست همیشه کرد
 یک و دو سه نفر و شب غرض این بود
 ز کوشش اش بهر دوزخ و آس آید آن
 که در دو خسته خود را اساعه آن بهر بود
 فناد و بود بیاسک در خفا آن دختر
 بآن طریق که آتش بدن از زان
 بهر پدید بود به تنهای شایخ آتش کوش خان
 که ناله از سر شایخ آتش کوش کشید
 چو گشت مستمع آن کس که بود بکس بهینید
 ضعیف ناله و آه از کبر و بکس بهینید
 کبوتر بکس بهینید رسیدگان نالان
 نواز شایخ سراسیمه بود ببال افغان
 چو سوز ز نمود آن مجزوه چشرون
 ز شاه پای کبوتر یکید قطره خون
 چشم آن ز قضا که دنا که آن چو با
 شهنش ز دیده اعما رضع حق بینا

بیاد دوست از آن خون ز شوق کردگر
برست از همک آزار و درد آن وقت
نگه می کشیدم به پیشانی او در غایت
ز شوق گشت از این دگر به نظر
به طریقی چه صبا گشت از آن کسی دگر
نیامدن بجز آن زن که در ظاهر
بسوی آن زن زیبا غدار شد ناچار
ز حال دختر تو ارم ای باب
گفتم منزه که من دختر تو ارم ای باب
یکانه دختر یک یک میبایدش جا
فلان درخت مرادش و در دیانت شفا
منم ز جمله امراض و در پیش پدر
نشست کرد بیان یک یک به آن وقت
حکایت شب و نقل که بود آن وقت
چو این سخن پدید از سرش دماغ نمود
فنا بود در پیش من گشت چون بیدار
ز خواب بخودی آن مرد گشت چون بیدار
چو آب سر به دوش آمد و رفت قرار

که برتری بستر شایخ دید و در دیوان
نکات خاطر و افکار با لبا پر خون
چو نگار بران طاسی صباست بابل
از آن نمود ز روی ادب ایود سوال
که است عجب لب احوال خود گو با ما
چراست جمله اعضا لاله گدن مرا
بدل ترا چه دلاست ز دهر روی نمود
چراست بابل و در چه چهره تو خون آلود
چه باعث است گدازه دنا که تو چراست
چه دیده و کجا بوده به بیان کن است
بسی سبیل و گل چون نسیم میگیدید
ز من چه سر و بیاض آن زمان شاد دیدید
که قصه خود این خون بنزد من بربان
دل از دغدغه این غم جفا نمود
اگر چه از تو درین دم بجا نیم خون
دست ز حالت این خون بود و کم خون
ز بس تفریح و سوختن از زبان بکشود
کلید بحر حق فغانش از زبان بکشود

سر از حالت آن شاہ دل بہ درو آمد
 ز سبب نام لب لب خٹک آہ سرد آمد
 کہ تاگر آہ و دیدہ شمع و دیدہ ام
 جہان بہ دیدہ شمع و دیدہ ام
 نظر بہ جسد آن قہیل سے کریم
 بگرہ شمع لب لب خٹک آہ سرد آمد
 بگو شمع از فلک آواز طوق آمد
 ز سبب چرخ فلک ہو جی فرو آمد
 بطریق چرخ فلک صدائی خاست
 کہ ہو درج شو دینا و دنیا رسول خدا
 پس از نزول شمع شاہ دینا رسول خدا
 باند گشت در کرباگ طوق از سما
 کہ در شمع خف تو حسین خف جاب
 نزول ہو درج جندی بکلا چو گشت
 باند گشت در کرباگ طوق از سما
 چکائے کرباگ و بادگار رسول
 براسے تمام فرزند خویش کہ در نزول

چو رعد مالک کنان یزد و درخین زبس
 نزول کرد در آن مقتل آفتاب آس
 تمام حور و ملک ہر ہر چارے اور
 کباب گشت دل اس و جان زار عباد
 ز گشتن آن سرور زمان و زمین
 پیچیدہ ان بجلی آمدند با تو زمین
 ز اوج شد و گر آن لفظ ہو جی پیدا
 سبب پوش در آن چارون ز سر پا
 فغان کنان ہمہ با ذوق بدر و عالم
 در آمدند با طرافت آن شیبہ شمع
 دودیدہ کہ وہاں آہ و دینا رسول خدا
 اشارہ کہ وہاں آہ و دینا رسول خدا
 گریستند از آن حرف جلاہ نصہ
 بآہ و ناله بکشتن بکشتین
 زبس گریست بران تن چو بانو کین
 پیچیدہ ان در کرباگ طوق از سما
 نگہد ساقی کوہیز زبس تن جامہ
 رسید مالک کنان چو گل بن جامہ

گرفت تنگ و جان آن شهید را دیده
 بنزد بوسه دادش ز مهر بر پیکر
 گفت آه چرا ای جنبین تو ای فرزند
 نت داده ز مهر و بر زمین تو ای فرزند
 تو بودی اشراف و اولاد خاندان پدر
 جیات گل به وجود تو بود جان پدر
 کدام عالم پیشم شوم رادل داد
 که بگلوسه تو بانیخوبه بیدار
 جسم نازش آن تیر پاک داشت فرار
 سبک کشید و میرخت اشک بر رخسار
 بیدید بیک حرارت به سواد و نیت از پیش
 بر آن تن اشک فشان سواد و نیت از پیش
 نیک کناره به باد فغان کنان زهرا
 فلکد بر سر آن کشته ستم خود را
 نیک کناره و اگر آن زنان چاه سبزه
 در آمدند با فغان و سوز و ناله و آه
 گرفت خیزش تنگ و بر آن تن را
 ز کربلا به نوک آرسا ز شیبون را

که آه آه ترا این چه حالت است حسین
 چرا تن تو بیشت ذلالت است حسین
 که کرد قصد تو اسکی علم دیده مادر
 که کرد ریا و زعم بے تو دیده مادر
 کدام بنیر افکند از فرس و زمین
 که کرد و از بدت سر جبار و بنیر زمین
 غاده اند ترا خلق کاف و کربار
 که دود و سوز و عطش میریزد ز طافت سر
 تن شمع غیب تو ز نیسان چرا حرا دشت شد
 غرقی بجز خوتا به شهادت شد
 به خون و خاک چرا پیکر تو قاطب شده
 به کرده اند تو را و دشت اسکی ستم دیده
 گرفته بنیر از حال عسا پین یانه
 رمانده دیش دوست خالفان یانه
 کجاست اصغر لب تشنه و سکنیه چه شد
 کجاست ابوسر و عباس یانه چه شد
 سوز که افکندم اکنون ستم آه بداهر
 که با لبی بیست ترا می زغند شهر چه شد

زخم زخمت تو آه چندی بر سر نوشتی
 ششم ملک خدایت بگو یاد نوشتی
 چرا روان یک نیم خون دل ز عین پیو
 که داشت دیدن تو را می خیل تو
 نهاد و کف خود را بخون پاکش
 بآن نمودش و چیده و سر آفوش
 کشید شاه خنجر هم بر روی خود آن خون
 که روز شش نماند بخون چون
 پیران همه نمان خون چکه و بالیدند
 پیش خلق خدا سر و سر ره خورا
 رنگ سایه نماندم خون شسته خورا
 چو لاله سرخ نمودم و خاک فلکیده
 ز خون آن شسته در خون شسته چکیده از دیده
 دلم چو قطره خون شسته بخون و نجاک
 بکشتگان شدم زخمت زخمت خون افلاک
 مرا سگند درین بارغ گردش افلاک
 بجای قطره خون حسین بود مرا
 که در دو دفتر کور و نعل زبانت شفا

قلم از غم آن خسته جان خود نوشت
 که بال رسیده بودم الحال جای از نوشت
 شنیدم و پیوسته می خوانم کبریت
 یقین شدن کبریت و یقین
 بزرگوار و پایا به سید عالم
 بخون ناحق منقلب شد عالم
 بحق زار سے اولاد احمد خوار
 خصم گریم زان انان لفته بگذر
 که ز کرم بگشت گشت سازش بچشم
 پناه بدست گشت گشت دیده
 اگر چه غم و غم و غم و غم
 ولی بجز و فضل تو باشد پیش دیده
 تنم بود که ز گرد و خاک او پیش
 بود و تو در دامن ابلهیت رسول

واقعه در بیان رفتن ایام یزیدین
 پیش یزید و سوال جواب
 بالعین

درین شوق نمان شدم جام جهان نما
 پاکش تیر غرق خون سرخیل انبیا
 منی ست آسمان شوق با خون دل
 گردید آل حبس پرده سیا
 خوشی کننده روی خود از ناشن بال
 پاکش سرخ چرخ شد و
 ریاست دیده ام مردم گر داب کر بلا
 کشته اهل بیت به لاک رنگ
 بادشت کجاست که خون دل آل مصطفی
 دامان خود ز خون دل زبان او
 دام هزار درد دنیا که را ندم دعا
 کردم در هر درد و دیکه را ندم دعا
 تسمیم که چرخ به هم شرم شدم
 کز آن کشش چرخ به هم شرم شدم
 گویا چرا چرخ به هم شرم شدم
 آن گل که بود زلف با زار مصطفی
 از کجایا کوفه و از کوفه تا به شام
 بر دندونش پیراهن حار و کما

آل رسول رو بسرا پرده برند
 بود آنکه دور بود از اضاف و از جفا
 بر پشت زرد گار سرافقت اب برد
 بنیاد و شمر گفت بیک کس نه بیا
 این سر بر سر و نیزه و بیک کس
 پیر سرده سر ختم گل کلا از حلقه
 آن تیره بخت بر پیش بیک کس
 خود است بر دس من بیک کس
 پیریده ام از آن تن شاه که چرخ
 اورا چو آفتاب بوی خوش دم سرا
 گفتش بر شاه سوار سکه سر از قفس
 آنرا بود خورشید بیک کس
 فرمود ناز و ندم بیک کس
 آن تیره بخت کز دنیا را سقر نقاب
 زان پس بیک کس گفت بیک کس
 تا بنده با بیک کس بیک کس
 آورد شمر شوم بیک کس
 آن ماه سپیدان بیک کس

[illegible]

افتاده ایم باغبی و یکسوی
ای دادا که بر غریب و یکسوی
بوعال نادر که بر غریب و یکسوی
از روی لطف و یکسوی
از روی تو نه داند و یکسوی
در دوزخ و یکسوی
که چو بین بر در دوزخ و یکسوی
می گفت و یکسوی
بیکجا نه یکسوی
در پیش آدم آل و یکسوی
در سینه و اغیار و یکسوی
چون دید بر و یکسوی
از یکدکشت و یکسوی
گفتند در و یکسوی
ما ند آدم و یکسوی
چو این شنید گفت و یکسوی
که بر شود گفت و یکسوی
که این گوهر و یکسوی
بر و یکسوی

حق را گذارد و سوسے پل منہ قدم
 از راستی بسوسے کجی بر کشد لولا
 چرخش امان نہ داد و زاول قدم نہاد
 مانند صید گم شدہ و رکام از دلا
 زمین العباد چون بشنید آن پیر آب کرد
 بادام را و ریخت پگ لگ لگ و بیجا
 گفت اسے نیز یست شراب کاوشی
 از بخودی ہی نیستنا سی سہ پاپ
 اگر نہ کہ از خود از تاب جان تو
 بیچارہ سپید دین ویرے بیجا
 آن دم کہ آشکار شود در درخت چن
 سازد خدا سے مون و کافر ہم
 آنجا نہ سوال ترا نہ کہ ناشود
 قاضی کہ ملاک نیست آسمان کوا
 بر است حق و باقیم و تو باطل
 بر کاش ز بخودی حاد و عطل
 کردہ خدا سے خلقت مارا از نور پاک
 این ہر ماہ را بود از نور ماضی

بہشتی از مرتبہ از خود عظم
 مارا چو عرش فرش بود زیر پیک
 باز نہاد خلاصہ اولاد او بسم
 مارا بود سہ پیر کہ ماییم پینہوا
 نہرا نہ تول کرد و بیام سر اسے
 باید زبول از نیما بیہ غلاف
 مار و حق زمین و در ماییم بیہ غلاف
 او نور است ہر و منہ و حق و ہم
 چہا کہ بیکل دین مہد باب کو
 با مہد باب نامور صبح و ہم
 بہیم کھانے ز تو از دے لکشی
 بیکر سے مہیج حق خدا سے را
 آنسے بیا گوئی کہ مارا خلاصہ بود
 کاش زوی جوین مارا ز جیب
 باب را کشتی کرد سے ماییم
 گر دا نہ بشہر و شہر فضیلت
 داری درون بود ہمد اہل بیت نوش
 مارا چو بستگان بہ دیر و کو جب

تو دعوی خلافت ایمان امی کنی
 این ظلم را راست با داد مصلحت
 بزنی چو پوسے بجیک پس بینید
 آنگاه بر گریخت کراسے اودی ہوا
 فرماست روز جمعہ و دامن ایسہ آن
 تا بروکے بنور خطبہ کنے ادا
 من قصد خون باپ تو گر نہ کردہ ام
 آن کس کہ کہو چرخ دہ آفوش جزا
 ہر حاجت کہ بہت تر آتا کنے کرم ادا
 تا حاجت مراد بر آرد
 گفتش اام چہ مراد بر آرد
 اول سپاہ قاتل باپ مراد
 دوم حسین علی را بن سپاہ
 تا از دشمنی باز دهم کہے
 چاہم کہ اہل بیت بنے را بن کہے
 تا جب کہ را بر آید بسیر ہر مصلحت
 گفتا بنہ چہ مراد بر آرد
 اول دہم بہشت شدہ باپ چہ مراد جزا

آنگاہ خون گویں شان آتش کشید
 بنے چو گشت بیکر چہرست این
 گفتا شان کہ شمر بود قاتل حسین
 شمرش جواب داد کہ ما شاورینا
 گفتا بنہ یکہ بود قاتل حسین
 شمرش گفت اگہ فرما دہ نامہا
 از ہر طرف سپاہ عرب را طلب نمود
 بنشینید جلہ را کہ واسپ و پیہ ہوا
 بنزد دہ شہیدید و چہ پیہ چہ ہوا
 اگر دید زور دہم کہ شورش چو کہ
 اگر رفت بخاور کسے خویش
 چون شام زایل بیت بنی و اصحاب
 بر خاست زایل پیہ کہ ناگہ چہست
 اسید و پیہ ز شمشیر کجاں شہر فرا
 گفتند حسین راست کجاں شہر فرا
 دادہ علم بر روش از کجاں شہر فرا
 اکنون ز کجاں او شدہ بانا آشتا
 گوید چہ در شش پدھر ہوا کہ کجاں
 کہ دیدہ ام نہان شدہ تا بندہ ہوا

گفتا: برید و نظرش لاشش با پا او
 تاپا بد از جبال پدر دیدم اش جلا
 بوندیش اوسری و طشت پزتون
 طخش چو دید گفت کله چرخ پرخیا
 من غلغلی پیچی بجان من
 مانده چو لاله دارغ ازین داغ جان کونا
 سوز دلم دام ازین کجا شدی
 اسے نازنین پند برین کجا شدی
 باز آ که بے طشت شدی ام با غم آشنا
 بود از غم جمال تو خوشی ام
 خوشی ام که شوم که بد نیم رخ تو
 بروی نازنین پدر روی خود نهاد
 آسکند و شد لب را پرده لب
 که دید تازہ از غم او داغ ابل بیت
 چون شمع موقت همه ز آتش جفا
 چون روز گشت خلق مسجد روان شدند
 چو جبال و چو فاضل و چو دپاس
 چون مسجد رفتی پزار خاص و عالم شد
 آمد برید با صد و چهل آیین جفا

بنخواست تا که بای بنیز نسام
 ناگاه آمدند و سب زشتی
 گفتش امام ششم نه داری در گردگار
 در کرد و نه ماے خوشی تازیت نو چیا
 من علی و آل علی سا گدا شتی
 در دامن برید نسام کینا
 مارا چو غم بود که توار بود و دنا بود و نیتا
 بندے هزار بود و است کینا شتی
 دیار جمل خوشی چو یک است کینا شتی
 کو یک هزار با کینا شتی
 ما گنگا که در لب و بران عهد کن دنا
 گنگا عهد پیش و بران عهد کن دنا
 که زنده ازین بد شتی او کن اول آواجا
 بشنو حدیث او کن اول آواجا
 آن مادر است و از لب و بران عهد کن دنا
 رخصت امام را که بنیز نسام
 بد خلق برسد بنیز نسام
 مانند ماه چارده رطافه شتی

کبشا و لعل آن مژدہ ریاست مملکت
 چو کرد آن زور ہر گمش زما نہا
 وزیر خود خالق وقت رسول آن
 کبشا دلہ بے نقیبت شاہ ادلیہ
 گریبت بعد از ان دلخاش من در اربابشا
 گز نیست حال غم کہ رخسار
 زردانہ حسین علیہم السلام کہ با
 خوش بختی علم و عین و غریب
 غلام بود و کی کس و پیوست و غریب
 در کربلا نیست او شدہ از وطن جدا
 سن نیز چو باب شدہ امیں و شیم
 نیا و رویدہ یارو نہ خویش و نہ اقربا
 ماہر گزیدگان خداوند اوست
 ماہیم نور و دیدہ زہرا و حق
 با جامہ اہل بیت رسولیم بخت
 ماہیم روشنی دل جامہ انبیا
 ماہیم ہمہ شرافت کائنات
 ماہیم حرم خاص کبیرا

در حق است میریایا ایہا الرسول
 در شان است سورہ یٰسین اقی
 ماہیم آنکہ است بر قرآن شناسہ با
 در حق است سورہ قاسم و انجی
 خشمہ فضیلت و جگر کریم
 قلمی بر کرامت ماہمدہ گوا
 بگو کہ پیغمبر طعام از پیکر کیست
 ۶ مذکور دیر پیغمبر کہ تاج ان
 در آیہ بیابان نفس رسول کیست
 باشد حدیث کثرت یمنی کراسترا
 ماہم حسین و ادرا و بود فاطمہ
 چون من با صل و نسل نباشد پیچ جا
 بہتم نال دیدہ پسر زادہ علی
 دلی علی کہ بود علی شاہ ادلیہ
 لاسیف نکتہ زبے ذوالفقار او
 زان سال کہ آمدہ فی سزایش لاسف
 مفتی چسار و فقر و سلطان شہادت خدا
 صاحبقران بابا کہ عسکرت و علا

در علم و دینی و اخلاقیات و مرتبه
کس نیست چون علی اگر است و انما
آنرا که چون علی پدر و ام و چنانچه
چندین چو مصطفی علیه السلام و چون
بارب کجا رواست که رفتن بجاک و چون
که جبر او ملائکه گیرند بر سما
خدا کار بر بندید بیست و یک گفت زود
در ده نمود تا که او امان شود و قضا
نزد لایعقل و چون زبان کشود
تفتشش امام بر تو ذوق با و در عجا
نیز پس بود رسول علیه السلام و چون
کس را درین سخن نبود چون و در چا
ز در پیشش غامه خود را پس گفت
برگو خدا که درین این حرف بملای
نسبت بمن محمد رسول چیست بود
از اهل شام نمسره بر آید از طرف
بر سر زود دست و دریدند چاک

نزدید چو پید بندید و درون کشید
خود از صحن مسجد دست در همه عجا
آمد و درین عجا و در آداب دین دعا
با اهل شام کرد آداب دین دعا
کردش دعا بندید بیست و یک گفت زود
عذر که که بدو است مرن عذر خطا
قتل حسین از پس او عذر تو بخاست
آخر که عذر لنگ بود و زود با جبر
راس حسین را در دین عجا با و قریبا
با وی فتنه جمله اجبا با و قریبا
نشان بن بشیر بیست و یک گفت زود
با اهل بیت گشت قرین او بر کربلا
بگذاشت بیست و یک گفت زود
تا پنج سال شخصت و یک گفت زود
کمان کربلا سپرد ام و نما کرد
تو غریب کربلا را بر کربلا
کس بیشتر از آدم آمل عجا کرد
دو دست از دست شیب این کرد

چو چوچ که سکنه دران هر اسان شد
 پیش شوش آن شوختر اسان شد
 چو چوچ است که گردیده که لایانش
 رسانده سوسه خفته چیل بنیانش
 سین است که با جسم باره پنجاک
 قناره بر سیم از قرق آن افلاک
 سین است که افاده وصف گریان
 بجال او زل و شیشه می باشد گریان
 سین است که بنجاک ره پلان گشته
 سیمبارک افاندر سنان گشته
 بابل بیت نظر کن دی که زلفت آه
 تمام روس سپهرین نمود سیاه
 چین پیروی کینه که بول افکار
 بر سینه تافته عریان بجز گشته سوار
 نظر بر سپهر فسخ بچان کن
 نیم خسته چو عابد پیشان کن
 که آب دیده آن چرخ از مدار شده
 ز ناله دل ناپسید از قرار شده

ز بافتاده عطار و ز دروغ تشنه لبان
 گریخته دامن پیاده نهره از افغان
 بیاسه سرورین طایران سپهرش اند
 زگر چیل ملایک نبات نقش
 کرده کاسه نیرید بعین نگذرد دل غش
 ز شور و آله منزل نگذرد دل غش
 این عسکر که شقیان اهل عصمت را
 خندان سدا بر گمان خشت را
 خندان سدا بر گمان خشت را
 بسوسه شام چو اسک که ملا بر دند
 بران شسته دلال از خفا چو کوفه
 روایت است که چون اهل بیت سرورین
 بسوسه شام سدید گمان خلافت شام
 ز بهر بر سدید گمان خلافت شام
 نقض کس که چه باز از اگر فتنه تمام
 قناره پدید گمان را گزیده سوا افکار
 شسته خاطر و افروزه بادل افکار
 سکینه که کتان بلفظ ابرکان میسید
 از آن گزیده ستم گمان تب می تابید

بلوڑ عاقلہ قتل گئی زیدار شش
 نشد کے کردہ خوف اودھا آتش
 یزید از اثر بادہ جہالت مست
 زرو سے شوق بہر یادگار گاہ نشست
 سب بنو دوران حال آن سپہان را
 گل ریاض حسین عابدین گریان را
 تمام آل عباس را بیدہ نویش آن غدار
 حسین دزاریر و پیش آن دید
 حسین جاناب اسپرک دید
 یزید از سکہ کین عابدین گریان دید
 بنو حنیفہ سوا عابدین گریان دید
 بنو حنیفہ شاہ چون بشت پرت
 گفت کای سپر نمود در بدست
 بہین کردہ با چون بیکر قبول
 پیش حسین توکان بیستم گفتار بیل
 پیش حسین گوہر ویا کے افکار بیل
 کجاست گوہر ویا کے افکار بیل
 بہین چسان کہ پیش شیبہ غم کریم
 بہین چشمت کشش شیبہ غم کریم
 چو این شیبہ ز پافت با کجا بے ایمان
 زبان شود کہے با کجا بے ایمان

شہید کرد حسین را و نیز خدائے
 تو اسے شکر سپید چسبان مسلمان
 بچہ بچہ کو چسب کردی اسی سنگِ خد
 چنگِ درہ تو زیاں بس بد شہید ابدار
 کردہ آل نبی را بدی نامہ سوار
 سر بر پیسو سے محکمہ و بازار
 ارکان چکر کردہ بابا خوب اجرات دہد
 بدو جہش رسول خدا سزات دہد
 عزیزِ سخن غضبِ خد بیزید کی بنیاد
 ز چشمِ تیرہ شد و نعرہ زد سوی جلا
 ز جای جہت شکر گارِ مسلمانے
 مسدود مزادہ برباد دادہ ایمانے
 نیند گفت بران نابکار بد کردار
 کہ سوز یک پیمان کو درِ حزن بردار
 چو از بیزید پید شدین عبادت باخ
 کشید تیغ و سو سے منبع عبادت
 ز ظلم و امن آن گو ہر شہین گرفت

عثمان گر پستید بیکان گرفت دادند
 پاپے حضرت زین العباد و خاند
 کینند از شمر آه خون نزل میشت
 پگره زینب مسکین بیزنان کیفیت
 که اسکو بیدار گم گموز گمراست
 ازین پیغمبر قبله چو بخوانی
 کشتن قتلش که هست بقیه
 کشتن پدرش اسے عین گشتی میر
 کین خاک گل کشتن رسول خداست
 ز شاه شندیب یادگار در بر است
 اگر به تیغ تو ما زنده بمانی
 بود محال که یک موزان آزاری
 ازین تیغ فلک پیشه ز جامه بدر
 بهیج باب آن بے چانه کرد اثر
 اشاره کرد که جلاد از میان برد
 درون باغچه از بهر قتل بنشاندیش
 ز شست بجز زانو گزین خلق اند
 گفت استمدان لاله لاله لاله

بهیمنانظر کن کجای ابله گام
 که از جفا سے ہمیشہ کین گرفتارم
 چو آن لعین ز کشتنش بغل کشاد
 ز اتفاق سوئے کشتنش نظر افتاد
 بدین ختم رسالت پاپے استاد
 ازین کماله آگشت در ابله داد
 ز ستم لرزه بینست در بابل و دفع داد
 ز یاد آمد دجان را بابل و دفع داد
 زیند که در شاست زین العباد خسته بجا
 ز بختن زین العباد خسته بجا
 ز بد بکا فو و اندو سے قهر تیغ کشید
 کشود دیده بچرت در طوفان میسید
 کشود دیده بچرت در طوفان میسید
 گماند تیغ ز کف شامی و روان گردید
 و دید و رفت سر اسیمه تا پیش بندید
 کشید و نعره و گفت ای زینب بکودار
 بداد دست ز اولاد آسمان و غار
 بدین که در وسط باغ شافع عشر
 ز شسته بیکان جباله سپهر درید

[illegible]

و ائقو شهادت دیر بیان
کشته شدن فرنگی پیش

مجلس آمله و راه از مال شایسته
مجلس آمله و راه از مال شایسته

کمال نیست که بخت که سپهر برین
 بخت است ناخن مادر پیکان برین
 بحر نیست که بر عزای شاه شهید
 کشیده خانه غم بخت برین
 ناز است مادر و فرزنده است نال محنت و غم
 شاد و غم که رنگ گردون نال شاه بدین
 شغنی کجاست که از کربلا بر این
 فتاده کس بر این
 سحر بخش دل و دیده شاه حسین
 بهار گلشن آن عباد و دوست
 روایت که آن افغان و بود و نجات
 شهید دست ستم بادی برین
 زاده گشت چه از کربلا بخت برین
 بهشت یافت ز شرف مقدس برین
 شهنشاه پناه کوفیان برین
 بردان بجز خمد و موبایل برین
 بچشم که ز قتلیم سبب طایف شد
 مقام جاد و نور نسل مخالف شد

بلد گشت گیر گشته در ملک این آواز
نوا ستم از شلبان گنگان محلف شد
بر آنچ از شلبان گنگان محلف شد
به آتش ستم کو فیان محلف شد
کے نامد کہ بیعت دالم کہ باشد
کے نامد کہ آسودہ از ستم باشد
خصوص اہل خویش کہ قرار وزارت دند
ز ظلم دام شمشاک کہ دست آیام
بکسے پسید برادیدہ از دستان باشام
چنین گذشت زانندہ از دستان باشام
غزوات امام شیبہ بر ساجام
وہم کتاب جہانکب شد براد چون نام
ازان سبب کہ بر آن چون بدل سکن شد
چراغ شام بیان بلاد و دشمن شد
روایت است کہ چون شکست منزل شان
نغمہ بی و محنت فرزد بدول شان
بنظر آمدن شان فائدہ رسول الحمد
دینہ تریم و بارگاہ عزت و جاہ

[illegible]

یکے بنزد بنید بید حاضر بود
 که در تمام انگوشت و خیل و ناظر بود
 جواب گفت که این اهل بیت اطهارند
 که از خجاسے تو امر فرمایند و خوارند
 چون شنیدند خداوند بگین بید بید
 بر آواز غضب و اهل بیت را طلبید
 روان شدند هر سو می شایان بید
 بنزد اهل حرم از براسے استحضار
 خدشات سر سپهر از زمین خستند
 یک در یک می چنان نور مهر پرستند
 روان شدند به نزد بنید بید ایمان
 ز یکسوی همه ترسان و خائف و از دان
 روایت است که با صلوات از حجت و غم
 مبارکاه بنید آمدند اهل حرم
 چو داخل حرم آن مبارکاه شدند
 برابرش همه از درویشیاده شدند
 بجانب اگر افتاد از عت و نظر
 نگفت منقبت اهل بیت بنیر

گذشت یک نفس یاد و صد کبر و لاف
 نظر را بر کرد و بال حرم استحقاق
 ستاده دید و جانسے چو آفتاب بنیر
 حیدر قاست چون سرش از غل زنجیر
 ز صفت پنج الم رنج خود نود و مرج
 براسے شرح جفا و کرم اما همین
 گذشت بیوی سر از زنجیر اهل طین
 نمودم بر سر کشتن در تاب
 شده ز آلبه پاسے پوشش آلبه آب
 بناسے خانه ایمان فکند آلبه آب
 ز رفقت بد را نیز دو دیده تا دامن
 روانه خون جگر میچو فتنه مر جان
 جزا و نبود کسے اهل بیت سلسله را
 که داشت سلسله اهل بیت را بر پا
 بغیر آن خلف ترضی که بود اسیر
 ندیده بود کسے آفتاب در پیش
 شاه گریه کمان و خنجر بر پیش
 پیش او سر شاه شهید بادل ریش

آپ جناب مقدس بنید چون بگریست
سوال کرو گان نوجوان گریان چیست
جواب داد کہ فرزند سید الشہدا
پتچہ برافشا راض است
زابل بیت رسالت بہین بجا مانده است
کہ چچو نوح بہ طوفان کر بلا مانده است
چو این شہیدان پاکیزہ بزمید پید
بہ شہد سارا بنزد وجود طلبید
توشہ اشارہ اوضا دان طشت طلا
گذاشتند سر تا زمین آن مولا *
طشت زر سر خمین سید الشہدا
بہار کردہ بدین خوان گل رعنا
گذاختند چو آن طشت را پیش کشید
نظارہ کرد سر سر و شہدا
اشارہ کرد سوسے اس سید الشہدا
خطاب کرد کہ اسے نور دیدہ زہرا
سلسلے نوشتن از پنج کوفیان دیدی
چہا رعیت من اخوات و زبیدے

کسے چو بہ الام زمان عب و من کن
از ان جہت بجان شہرت خرمن کند
شہید نام الام زمان جو زین جبار
بگریفت کہ اسے بجای بے نیاب
تو کہیتی کہ امام زمان تو ای شد
خلیفہ بر خلق جهان تو اسے شد
امام است کہ باشد بعلیم علم ہمس
کجا ست علم تو ای کا فخر شہداس
کہ اخدای جهان نصب رسالت داد
چہا موفصلاتی کہ خلافت داد
کہ خطاب شد از فرشتہ رسول اللہ
کہ بود با صدق امر قل کفے بالہد
کہ از اشارہ سب با این فرشتہ شد
حصار دین بر گرفت اسم بود و شہد
بگو خا طرب کہ کہ بود و شہد
بنی آدم حق خاتم الانبیا چیست
کہ رسول امین طراز خضرت داد
سوسے جناب کہ جبریل خدای نام آرد

پس از تولد ذات اگر گشت کعبه تمام
 نه سوله که خدین در جهان گرفت نظام
 که اگر داشت اوقف قلکستن بیست
 بیست بیست بیست بیست بیست
 بنیاد که گویب بیل کرد در نوبل
 با غنیش گمراه اش بجای بیل
 که بود آنکه بیست رسول گشت سوار
 بر زو عید بشهر مرسا جود انصار
 که داشت کامل شاه سید عیث را
 گزشت بود که سر شش شفاعت را
 که یکبارین همایش جاہ و منزلت باشد
 که یکبارین همایش قدر و مرتب باشد
 قواسم شکر بے آبرو چاکر دے
 چو زخمی که تو دروین مصطفی کردے
 شعله های تو در که بلا سبب جسم و درد
 که شمشیر اکیم خفا که شمشیر نتوان کرد
 که شمشیر منور شد از ولادت او
 دلست چگونہ صفاد او بشمارت او

الطیحه و صبح ابرو و اندکی

عصیل نیل صبح زلال صفا نیکوستان

صفا نیکوستان

بیان حدیث از جسم بزرگوار کنم
 چنان حکایت عذره ما کے زان کنم
 که بگوید که این از کجا کے ایمان است
 که یکبار کا خدین کرد کے سلمان است
 دیگر بیشتر مکان فریج بخوابے
 چو عید ملی دادا شیعی بخوابے
 چنین که عیث اطهار و در آزارند
 محمود و خیف از تو نیز بزارند
 چو این شنید بزرگ عین لذت جبارند
 طالب نمود بقصد امام دین جبارند
 شنید زنیب و حبیب چون شنید از جا
 زبان کشود پیئے التماس آن بولا
 خطاب کرد به آن بحیب سے نامقول
 بگو گفت که ای دشمن او و رسول
 نظر به یکسی باخفیف مرد مکن
 زرو سے لطف ابرین نوجوان مکن
 تمام یکسی و بے یار و بے مددگاریم
 بر این عقوبت بے یار و مددگاریم

نظامان

ز خانان دیار دینیه بے بهر ایم
 تمام عاجزه بزم و غریب این تویم
 خدات تو از دیده با چشم او در اند
 به این جیت که حیم تو از دست تو راند
 نه استمزدگان اهل بیت الطهائیم
 خدات حیم رسول خست ایم
 خوشند یزید که با یکسان ایستد تو ایم
 نگرددش فلک امروز دستگیر تو ایم
 به این پیشی که این دیده محرم است
 ضیا سے روک دید بای پر نعمت
 درین عالم بود که برون جلا
 زور و آمو و کف پلاک و لاد
 گرفت بازوی آن جوان سبکیں سا
 به زیر تیغ شاد آن نال نورس را
 چو این شاد که در دنیا اهل بیت رسول
 براس آن خلف رضی شد ندول
 تمام بادل پر خون و دیده گریان
 در آمدند زجا و احمد آوایان

بسوی حضرت زین العباد روان گشتند
 بان ستم و طراف قاتلش گشتند
 یک یک چو سایه با طراف قاتلش گشتند
 یک یک فنا و بپاشش چو بر تو قاتلش گشتند
 نشسته زینب بیدل چو در درویش
 سکنید که یکسان او در دین گشتند
 گهی شهادت او را قیاس سے کردند
 ودان بزر و بزر الیها سے کردند
 گهی بیدیه حسرت افکار سے کردند
 جا فران شفاعت اشارہ سے کردند
 سکنید گفت که سے روشنی دیدہ تو
 بنواجران ستم دیدہ با و گام پیدر
 درین بلیغ وقت کجاست بنیم
 کجاست باب شهید و جید و صفدر
 کجاست جدوات امر و حضرت زهرا
 کجاست باب شهید و شهید اشد
 کجاست بنیسان نشسته ات بیند
 کہ زیر تیغ بدینسان نشسته ات بیند
 دل شکسته و رنگ پریده ات بیند

روایت است کہ در مجلس نیکو بین
فرنگی نگران بود باد و صبح نیکو
رسول بود و فرنگی سو سے نیکو
چو این سالہ اہل بیت حضرت دید
زین محبت زین العباد اہل فرقت
دش بجالت آن نوجوان یکسخت
پہ صد ہزار لب از نیکو کرد سوال
کہ کیست این سران چو این اطفال
جواب گفت کہ نر زند سید و مرآت
سرمیدہ نو بادہ پیسہ راست
چو این شنید فرنگی بدان ساک غدار
جواب گفت کہ امی روسیہ بکروار
شنیدہ کہ سے اندہ کیوں بندہ با
ز باریں شدہ واجب کنی آفرار
تو سے بعین بیکبار محمد غفار
کہ بہت سپیش جفا کردہ است
کے بڑا دہ پیسہ جفا کردہ است
گو کہ کہ در واد رسش خطا کردہ است

چو این شنید نیکو از فرنگی دیندار
اشارہ کرد بجلا دھائی شش بردار
پڑن سران نا بکار بیدین را
فرنگی از رہ تقلید چون شنیدین را
گفتہ بر نص در خواست از سر او رنگ
ز سر گندہ مرآت کاپیاسی فرنگ
روانہ گشت ضوی را اس سید الشہدا
بہر و دست گرفت آن سید کرا
بگہ گفت کہ نیز امرای مسلمان کن
بنویس پدست انجہ بیدم آن کن
ز سر گشت و غدار و بدین جان را
چو اس سید پان پاک دین بہر بند
بسا ظلم از ان گندہ چو پیدہ
باز گوار خدایا بیدام حسین
حق رو شنے دیدہ ہمارا ام حنین
کہ جان خویش فدا کردہ دورہ ایمان
چہ شفاعت عصیان ماسیہ ادیان

کہ

که هر که دوستی آل مصطفی دارد
با او بخشش اگر یک جهان خطا دارد
فصلی در بیان حدیث محنت را
بنیمز شسته این مجامعیت را
باستان شسته زنده نهانی کن
تمام راز را لطف که بیاورد
علی الخصوص که این رویا و مریض
که شاه شسته بخش خوانده است
چو نبیل است نوازش نما و قابل کن
حسرت و گریست نقطه مقابل

در بیان رسیدن امام زین العابدین
علیه السلام به کربلا نقل
و بهمان پیرو و شیر واقعه شیر

ویدیا به حکم از آسمان نیای
ویدیا به حکم از آسمان نیای
تبارده شعله آه و فغان
عروج کرد و لال می شد

زگره چشم ز لب دید باغبان آورد
 محرم آمد و آلبه بروی کار آورد
 خمرست کنون وقت گریه زار نیست
 چو ابرو بر یزیدال بنی هوار نیست
 نوشا کسی که باده و فغان قمرین باشد
 نوشا دلس که باین اغریه غلین باشد
 کسکه گریه اش امروز اختیار نیست
 ز کوفتش بصف چشم چشم باری نیست
 بیدیه که چشم شاهش ز غلیر نیست
 چشمشست امیدش اگر یانم
 خصوص مناکه سلی لاله دانه
 صاحب غریبه زرد پیشه چون شطرنج است
 سرکش من زرد پیشه چون شطرنج است
 نوشا است بیا زوی راست
 نوشا ز غلست قمرین ظلمت لوار است
 غرض ز غلست قمرین آب دیدار است
 ز دیده بکجه جبین آید و علا
 براسه مالمه ز غلست سید و سرا
 طراز راسته کتفین سید و سرا

گل ریاض شفاغت از آسمان زمین
 نوا سے لشکر گلگون تبا امام حسین
 روایت کہ چون حضرت امام زمام
 چو آفتاب نشین شد دریا ہی شام
 تمام انغم شاه شهید از سوره
 زکریا کا ہی آب نشاط پروردہ
 و سر بہم ہی ابا م ناولان گشتہ
 ز تہذیب و حجاب بہم جو ان گشتہ
 رسیہ پناہی ہم چلہ سگوار بہم
 ز یکبسی ہر گز دیدہ نگاہ بہم
 بغیر نالہ ہی بود شان صد اسے دگر
 نہا شتند جو بغیرت آفتا کے دگر
 علی الخصوص نور پور آستان الم
 شہدہ نقیب یعقوب اہل بیت نعم
 یقینہ انغم اہل بیت اہل بیت نعم
 سلالہ کشیم کی سیدہ زما
 ہر سیم سید سجاد کی سیدہ زما
 ہر سیم آدم آل عبادین عبا

روایت است کہ آن مقتدرای اہل جہان
علی ثانی و کرن چہ اسم ایمان
شکستہ خاطر و اندوکیدین چو بارگرم
زرگر یو در شب و روز دیدہ اہل پنہم
نشستہ بود عین در عزای شاہ شہید
کہ آمدش نظر قاصدینہ پدید
خطاب کرد کہ اسکے شہسوار کشورم
نوازید طلب مے کند ز اہل م
بیا کے خاست سر اسیمہ سر عباد
و دانہ گفت بہ قصر نزدیک بنیاد
رسید چون بدرخشاہ نزدیک رسیدین
عنان گرفت ازان الشک دیدہ عین
قدم گذشت بچس چان سپر جلال
زجا کے جست نیز عین باستقبال
اگر غیر و خلافت نہ بود باستان
ہزار مرتبہ ادا و بسمہ بود
شاہ قبلہ نہاد راس ہمہ گشت
نشست در آن شاہ و سر گذشت

گذشت چون دمی اظهار رویای کرد
 ز کرده بهای بدوشش غمخوای کرد
 پس از کاکه و احترام سر بر داشت
 بنای رفیق شان بر شمع نیاور
 طالب نمودن خاصان بر شمع نیاور
 بآن سپرد پست و پیش کرد
 بآن رفیق من و محبت گزاش کرد
 بآن رعایت الی حرم سفارش کرد
 چو باز گشتن شان بر شمع نیاور
 ز بیم حضرت زین العابدین شد
 بنای خاستن بر شمع نیاور
 بسوی خانه مردان گشت سرور عالم
 چو بآن حدیث بآل حسام اشارت کرد
 پیوسته راه سفر به راه گرفت
 ز شام که دل احباب اشک آه گرفت
 ز دیده دل راه بدین گریه دیدند
 به جگر و دین غم سفینه گریه دیدند

پوپ پیوسته آفتاب می رفتند
 خام راه به هم هر کاب می رفتند
 ز طول راه حشبی نه بود تا بل عرض
 گو حکایت کرب و بلا که باشت در عرض
 در شربت که چون عتبت رسول خدا
 رسید تیر غم اندوز شان کرب و بلا
 شدند با خبر ز حال مردم آن گشت
 که باز بل حم را نصیب آن به گشت
 پیاده جانب جازه با دعایند
 چو یکسان خبر کرب و بلا گشت
 غدرات تمام از کجا ده افتادند
 بروی قبیل رسید ان بنایند
 رو گشت سوی قریه شهیدان
 رو گشت سوی قریه شهیدان
 نظر کنند چو قریه شهیدان
 بگریه که است نو چشم شهیدان
 شهادت تو ز لیلان و تاب گرفت
 غم تو از گل افرا به کلاب گرفت

نہایت نام تو چشم با خراب شدہ
 بیدار خواب ز سوز غم تو آب شدہ
 مصیبت تو نفس را بیدار گاہ زدہ است
 غم تو اہل نظر سراسر نگاہ زدہ است
 زبیکہ جان بین از غصہ مضطرب شدہ است
 رہ مشک ز دل تابیدہ گل شدہ است
 وطن براسے تو بیت چشم در راہ است
 تو نیستی و کنون نام تو پیراہ است
 وطن جہاں تو برین جسم غم خواہ بود
 ہینہ بے تو برین شہر شام خواہ بود
 مرا چو اہل وطن بے پور نظر رکند
 بہ نام تو گریبان صبر پارہ کند
 بجان بجان زلفت مرا پیرایہ کند
 زمین حکایت حال تو زبیرایہ کند
 کجا حدیث ترا طافت بیان دہم
 کجا بفرخ غمت پارے زبان دہم
 از زشتگیست کہ کہ حکایت را
 چنان حدیث غم قصہ شہادت را

بچشم کہ بر تکبیر شان چہ کار کنم
 مگر جواب سخن بخت اختیار کنم
 چنان برد خد جہاں بیکبار دہم
 چنان بخت چنان سلام کنم
 آفتاب تقدس چنان قیام کنم
 چگونہ بے تو بر خضرش قیام کنم
 مرا چگونہ جواب سلام خواہ داد
 چگونہ بے تو مرا خرم خواہ داد
 چنان دم بے تو قبر خضرش نہ را
 بآن حدیث شہادت چنان کم نہ را
 ز دوریت بہ حد تاب مہر چوں آرد
 تراز بنید وار تو بے کرب کند
 سوکے من آیدو این اہل جہاں خواب کند
 زاشت خانہ اہل جہاں خواب کند
 دین سکا لہ سے نور دل ہوا بکم نیست
 بجز خوش شدن چارہ ہیج با ہم نیست
 چنین بیان سخن می نمود دسے نابہ
 چنین تربت شاہ شہید می نابہ

فراخکامی و دولت کجا و نہ زنیب
 فنا و بید و در آن روز از فنا چقب
 سکند از تعجب راه با و چشم چواب
 پیش از نیب مظلوم و نشو و در خواب
 کہ آمد آن شیراز راہ چون چشم صبا
 رسید تا پیش در بیدار شد شکلا
 نقش ساز و نقش سکینه شد بیدار
 شنید مال و افغان و غرت احوال
 غم گرفت ز زنیب کہ اسے بکوی نظر
 گرفت در وہ ماہ پر بلا اسے پیر
 جواب داد کہ میں عرض داشت غمناک است
 ہمیں زمین کہ نشو و التیا وہ تربت است
 چو این شنید ز زنیب سکینه شد بیتاب
 بروسے قبر پر کرد و پیش را بہ تاب
 کشد و خانہ آغوش را بہ قہر
 نشو و روی پر ز قہر را کشید بہر
 حجاب در گئی کہ تر بہ بید سے کہو
 گئی ز دست الم خاک ہم کہ بیکو

گئی ز دست الم زلف بچین سبکند
 گئی بسا من غم صفحہ چین سے کشند
 خطاب کہو تعجب بید بید پیرا پور
 بگر گرفت کراچی گوش عرش سراز پور
 سبب چو بود کہ از آن ارہ گیر شدی
 چہ روست و او کو از اہل بیت سیر شدی
 بنو یک نفسی بے منت شکیا سے
 چو واقع است کہ تو کردہ ہنہا سے
 تو چون شنید شدی لا اسیر کردیم
 زبان رنگ خنادر سکیم کردیم
 چہ کہ بے تو ہما قوم کو بیابان کو دند
 بہا ستر چھن منخ آب دند
 ناشک فوشن شمیم ہم کہ رو بودیم
 زشت گئی ہم سیراب ہم کہ رو بودیم
 کہے بغیرت کے گر کہے نہاں بود
 کہے نہاں کو کہے سیر بود جان بود
 ملو ذاسیر و سوار جب نہ ما بودیم
 غریب دار شیب و خراب ما بودیم

بہر بلکہ کہ رسیدیم شہر و غوغا بود
 خدایات ترا خلق در پیش افشا بود
 بدین طریق چو وارد شدہ شام شدیم
 در آن بلد ہمہ نظر کہ عوام شدیم
 نشستمہ بر خستہ آن کہ منہ بے بیخ
 تمام یکس و بے آفتاب نشانی
 ستادہ بدو دیوار ہائے محالہ
 تمام منظر ما زبے بیدین
 ستر البنان داشت آن بیدین بد آئین
 روانہ بود پیش آن زرد
 زہر قدم جبکہ اہل بیت سے آزد
 بہ این طریق بہا آن بیدین ہسری بود
 سہ منور توی نمودار ہر بام
 ندیدہ بود کہ آفتاب را در شام
 غرض چو وارد غمخوارہ بنیاد شدیم
 زندگی ہمہ یکبارہ نامیدہ شدیم
 شہنشاہت کاغذہ غم کہ بے برہم
 ناقلک دیدہ و خلق دل آہانان ہریم

بہ صد ہزار شفت چو شب بگذر رسید
 بنیاد اہل حرم را نیز دوقطریب
 تمام ماہین کہ بستر از غیر و بید
 گرفتہ بود سر پا کنگہ شہر شد
 باین پنج زبیاں خستہ لای داہوہ
 شدیم داخل بنیم آہ سیاہ
 چنین بر آہان ناقہ بول تہنگاہ
 تمام را بے بیدین ز غناد
 پس از اہل کیا آہاں سید جہاد
 سوال کردہ از احوال سید جہاد
 جواب داد بان شکرین امام ہدایت
 علی اوسط و فرزند سید جہاد
 چو این شنید خبر از اہل سوال نمود
 برادر ہم جوابش زبان شکوہ کشود
 پس از اسکالان سنگدل اشارت کرد
 بقتل حضرت زین العبا اشارت
 خدایات اہل جہاد ہر اس شدند
 بہ پیش آن گاہ بیدین بالہا شدند

۲

کے بنو کہند بیدار آن توان کرد
 سلام زاری بجا بجان توان کرد
 فرنگی پرزید بیدار عزت کرد
 بیای خواست بان کافری عزت کرد
 کشور لب بظافت برای آمل رسول
 شفا بخش بر آن سنگدل گشت قبول
 شکیب گشت فرنگی و داد و داد تو شد
 حیات او بهین خود صفت راه تو شد
 دوران سالد بهلئے ز تو کم کم
 نظاره کرد بیدار بی خبری کرد
 سوی بیدار شارت بلی خبری کرد
 مراد فاطمه را خواش کنیز کے کرد
 پو این شبنم بیا خواست زنبب کای بلون
 خطاب کرد بان روسیہ کای بلون
 تو کیتی کہ فوت را عزیز منجو ہے
 زایل بیت رسالت کنیز منجو ہے
 رو الود کرد جب گشت رسول خدا
 خود کنیز تو ای محبت سے بلجیوا

دلہن ہزاران گفتگو چہ از تو نیست
 تو ز دیدہ من چہ چہ و چہ نیست
 غرض بچہ زو امید ہی بچہ بچہ نیست
 مرا لقب طلب کن کہ پوینہ بچہ نیست
 گفست این زری پاری همان و خوش
 بچہ زو زالم آخیا بکرفت از تو نیست
 عذرات چو حال سکتیہ را دیدند
 صد اسے دوحہ پیش فلک را دیدند
 گئی تبینہ بکجا سہ گرم سے کہ دند
 گری زبید بجا و شربت داد
 پو این شاد بده خود و شربت داد
 بیاسے تو پوینہ بیت زخصت داد
 تمام خیمہ زو زہ کرب کہ دند
 فضا ی بادیا تو بیت کہ دند
 چو شام جلہ بہ نام سیاہ پوشیدند
 چو بچہ جلہ گریانی جامہ بدیدند
 بغیر سبط نبی جمہ سہواہ زدند
 تفتنگاہ شہر شہر بارگاہ زدند

بنال جمله هم آواز و هم صد گشتند
 تمام بیلستان گریلا گشتند
 خوش و نام آمل رسول شورش بلند
 چنانکه زلزله به عرش کبریا افکند
 خبر شنید ز هر سو خالق آن هوا
 ز حال نفس به داران پیدا شد
 تمام رو به سر برده پا رو از گشتند
 فسیل نام آن کو هر گانه گشتند
 و وحشت که از اهل و شت و تنهائی
 چو کرد باد سراسر رو به آبائی
 بدین حضرت موسی قبل طاعت داشت
 بود بود در آن سرزمین از رحمت داشت
 سوال که ز خدا علم اهل بیت امام
 گریست هتر این مردم چه دار و نام
 تمام سید سجادرشان داوند
 بود در آنجا از عم جباران گروید
 بسوس حضرت زین العابدین بودید
 رسید چون به خوار از ادب زین بودید

سوال که درازان بهتر زمین و زمان
 بگر گفت کای نور چشم اهل جهان
 بدل عجب الی سبب نهایی دارم
 ز حال صاحب مدفن حکایتی دارم
 بد آنکه چند ازین پیش روز عاشورا
 مرا فتاد گذار از قضا بدین هوا
 که باز بود فلک بهم انقلاب بود
 که بچه دید که یعقوب روزی که بود
 گوی یکشت و روزگار آب می کردم
 گوی تفرج معج کشتی لشکری دیدم
 که صف کشیده درین دشت لعل و دیدم
 بجا بگراست ماه و سر و سر دیدم
 چون جامه نورانی سفید دیدم
 سخن به گردن و علامه زلف دیدم
 نشان سروری از آن جناب پیدا بود
 ز شکستش فرزندش پیدا بود
 زیارتی لشکری است ز آن پیش پیدا بود
 چسب که می بود خورشید در کاش پیدا بود

ستاده بود فزان لشکر آب می طلبید
 گهی محبت از ایشان جوی می طلبید
 کس نداده جانش ز تو هم بے پیدا
 به طرف نگران بود بے کس و تنها
 که آگاه از دوطرف کوفیان غمان دادند
 بنا و کس تم آن شسته را نشان دادند
 ز گرد و لشکر کین راه دیده شد بدود
 نیافتیم که بدان شعله بکس بود
 بهین تشنگیش باز غم بکس بود
 دلم به بیکش سوخت ز آتش نه بود
 گزشت چون نفسی از جلال و شرف شد
 ز آس آن دوزخ نشویش قیامت شد
 زمین بلززه در آمد ز یک تار آب گرفت
 سیاه شد فلک و روی آفتاب گرفت
 چو این منشاء هر دم ز باران شستم
 گریه خیم من و در گوشه نهان شستم
 چه جاد و چه جاد شست آمد من ز سران
 کس نبود عازان کوفیان بے ایمان

فزاده بود دین ارادت کشتی بیار
 و سبب نمود از زان جوان کیه سوار
 ز به طرقت لبش خوش بخت بودم
 بخت چو سبب جات و مات او بودم
 که آگاهان من افتاد بکس دیدم
 باز بایش خون خفته بکس دیدم
 داشت جاد آن که ز غمناک نبود
 بود یک سر مو زرش که چاک نبود
 شسته بود به پیش جرات شمشیر
 برادران پیش جرات شمشیر
 خدنگ دوزش قویج نهادی بیکان
 فرود آمده در کوچه های زخم و سندان
 نداشت جندین پاره پاره و توارس
 بغیر زخم نبودش در که هوادارس
 چو این منشاء هر دم ز باران شستم
 نفس بسنجیدم از غم و زخم شستم
 باین اراده که پاسکے پیش بگذارم
 ز خاک آن قن و ز خون طلبیدم بدارم

کوناه از طوف قتلید که بفاست
که از صلابت آن لوزه ام نهو جاست
رسید از غیب لغوه غیر غراست
چه شیر بادش که شد برب ابانست
چه شیر از همه اسد قدرت الهی
چه شیر صورت معنی و قدرت الهی
چه شیر از همه بستان غایب تقدیر
بشیر خورشید بود با خورشید شیر
بشیر طاعت پروردگار پر شده
سفيدم به مویش چو جوی شیر شده
رسید و تنه لبوی من از غصه بگریست
روانست بد بپیشش و چو پابر گریست
رسید چون بپیشش باد و دیده تر
گرفت آن زن در خون طبعه را دیده
گفت به یکبار رسیده بودم ام او یکبار
گی زردی ادب است بر آن
گهی چو غمزدان نشست بر آن
گهی چو پائیان گشت گرد بیکر آن

گهی بگیم خوش رازدی پزین
چو آن کس که ستم پیشه را کند نفوس
گهی گریست بر آن چون پدر باری زار
گهی فتاد به پیلوس آن برادر دار
چنان گریست بر آن که من کباب شدم
زیادت آدم و یکبارگی و تاب شدم
روا گشت چو آن خوش راز بارت کرد
بپاسانی آن سوسه من اشارت کرد
غصه روز بآن تننگا هبسان بودم
چو شب رسید با طرات پاسبان بودم
چو بطلعت شب از خور زید آمد
علاش ز سوی آسمان پدید آمد
رسید چون زوزن فلک لبوی نشیب
پدید گشت گرد بپیشش لبوی عیب
تمام بادل بخودن و حال نبوی دیده
تمام زده چون مردم ستم دیده
تمام گردن و تمام جبهه خدایش
تمام موی پندیان چو سار نقاش

زویدہ امیر سیل سرکش جباری بود
 زیبا گنار نشان آسان مصاری بود
 چو آمدند بزرگبیکر آنان سر
 فریشت زمین گریشت آن غوغا
 گریشت یکی تخت پسر و ایشان
 پوپشت بدو پلان پنج شخص عالیشان
 نشستند افکنده بادل چرخیدن
 تمام سرش با جوید و جوین
 تمام سرش با جوید و جوین
 گشتن چنان چنان آید باین آن فی حدیث
 روان گشتند با جوید آن بکین
 مفران خدایا جوید آن بکین
 شدند پیش آن آغاب خال شین
 روز حلقه نام بدوستان درید
 تمام چاک نمودند چاک درید
 برادران سپاهینش آن تقیل
 شدند جلایان تفریت شغل
 رسید کار بجا کے زاراری ایشان
 کہین ز غور شدم از پیروی ایشان

کہ نگار از عقب پردہ سپهر بکین
 بلند گشت صدایک چو صدایک
 از ان صدایک خال سپهر بکین
 مرا گمان کہ گرا سمان گون گردید
 جاسته سپهر بکین گشت رند بیان
 تمام چاک گریبان در چنین گمان
 عالم باہر رستار باہر بس پیاہ
 بجای ازل گردون سوادا عظم آہ
 گماندہ سے سر خوش بود نشان چکار
 بجز تیرت سر موسیٰ بود شب بیدار
 بلند قد و بپوش چون شب بیدار
 تمام تیرت بیداران عالم باہ
 براسے زوہ نہ مابین شان جدائی بود
 زمین بجز تیرت از ان نام جو اسے بود
 رسید چو کہ تیرت بکین آن جدائی بود
 پوپشت سر بکین سر بکین
 نشستند جوید نے بروی آن اندک
 پیاہ پوپشت و چو تیرت رسید گمان و تیرت

دریده بود که سیاهان جامه تا دامن
 رنگ ایشان داشت مثال در گردن
 روانه از طریقتش خلاق بسیار
 مقسمان ملوات از چنین بسیار
 که درست از هر مل هر دوست بود
 نشسته بود زخم هر دوست بود
 جانش که ز افلاک هر پیش بود
 جانش همه با چهره آلود
 ز آسمان همه با چهره آلود
 پیش آن صید باره آمدند فرود
 که بر روی زمین قرار گرفت
 ز تاب آینه آسمان غبار گرفت
 بزیر آمدان تخت باد و دیده تر
 شهنش که لباس سیاه داشت
 بیرون تو وضع آن که بود بر باغاست
 چنانچه آن صید باره آلود
 سلام کرد و روان گشت آن که به سر
 بسوسه آن صدف کانیات را گوهر

چو آن مشاهد نمود آن مجیده سیاه
 کشیده خانه از خوش بوزان پیکر
 پرستید چو جان آن خباب آن فن را
 بزرگ کرد و از پیش لب تباران را
 میافتا بدوست زمین بنا گرفت
 میافتا دوان آن کار کرد و زینت
 در باغادون آن کار کرد و زینت
 چهره و رخسار آن کار کرد و زینت
 خطاب کرد آن کار کرد و زینت
 چه حالت است از امان دست نوردیده
 که این ستم چو که در دست
 ترا چو که در چنین باره باره شد
 ستم که است از دین طبعیت
 چو یکسی قویا رب چو زینت
 چو بوده است عدوی تو تاب آورد
 دشمن چگونه خط لمی تو تاب آورد
 که که با تو چنین ظلم بجا
 که که زینت تو تاب آورد
 که که زینت تو تاب آورد

کمر خورشید

چہ پسر آمدہ یارب برادرانت را
 چہ روی دادہ درین شش خواہنت را
 چہ چنخ نمودہ بفرزندہای سکینت
 کہ نیستند درین یکبسی بالیت
 گل ریاض المزمین عابدیت کو
 چہ امانت اجباب جانشینیت کو
 چہ چشہ چرخ دل میں علی اکبر تو
 کجا بخون شدہ غلطان علی اخگر تو
 جز از یکسین و نہادین بیابانے
 قواسم متروکہ آخرونہ از شہیدانے
 دین مکالمہ بودہ شمس نالہ رویگر
 کہ آمد از دل افلاک نالہ رویگر
 پر گشت گروہے زواریان جنبان
 بہ نام زار و نزار و دودیدہ گریان
 چو آن گردہ بند یکم آشکار شدند
 غایب از سکنش بر کنار شدند
 چو آن مقدمہ رودادین خوش شدم
 کجا خوش کہ کیا رگی نہ خوش شدم

ز خوش رفتہ و احوال میں گدگرون بود
 بخود چہ آغم آن نقش یک در خون بود
 بنجالتے کہ تیراجاہ و شہرت داد است
 تا گزیدہ جان قدر و قیمت داد است
 بین حکایت این کشتہ را بیان فرما
 را خبر کن از احوال عالم بالا
 جو این شہیدان مرید سجادید
 ز دیدہ رحمت شمس چنین مظلوم است
 کہ آن جوان کو نو دیدی چنین موسوم است
 کہ در کتاب شہادت پیر بن است
 گل صدیقہ پیغمبر است و باب بن است
 ز وقت شہداء و فوج و فوجان بعین
 چو آن شہید شد از ظلم کوفیان بعین
 بہ نام اندازان اہل آسمان فوجین
 غلامیکے کو دیدے فرشتہ تابا بودند
 بہ نقش ہمہ با غم کعبہ شہنا بودند
 کہ از سپہ جہاہ انبیاء کعبہ دار
 پزارت آن آمدند تضرع دار

دوید قلاب ندارد مشک این غم را
 به چشمم که ندوان و دیر شک با تم را
 خصوص نام مخدوم کجاست بیل این
 گل ریاض بنی گوشتوار عرش بین
 خباب جفت شاهی متفکر بچسبید
 غریق بچسبید یادگار آل عباس
 روایت است که چون یادگار آل عباس
 چراغ انجمن آید بحال خراب
 ز کبابی که شمشیر بوسه میداد با حجاب
 روانه گشت این که در ابل غم را
 سوار بر شش این که در ابل غم را
 سوسه میداد بر افرشت آری غم را
 غدرات پریشان چشمهای پر آب
 تمام بادل محسوس در ابل غم را
 گهی به شاه شهیدان در ابل غم را
 گهی زرقین جوی اقلان غم را
 خصوص زینب بنوعین جگر گریان بود
 فنا ده بود بر آن مرقد و در افتان بود

ز التماس به رفتن رضایب گریه
 ز قبس شاه شهیدان جدا نیکوید
 چو این مشاهد فرمود بکسب کشتاد
 زبان بغیرت عهده دل ز غم را
 بگر گفت که اسه نوس دل ز غم را
 بیتمم بد و ز زریه رسول خدا
 اگر زیارت بکسب بزرگوار نیکوید
 مرا جدائی ازین مرقد اختیار نیکوید
 بین امامت است اگر چه بیاری بود
 یقین که از همه امامتین بقراری بود
 غرض اطاعت فرموده رسول خداست
 و گرنه بی پدر و مرغان وطن بیجا است
 سوار شش شسته تا سکنند در قباب است
 که آن زیاده تر از ابل غم است
 اگر سکنند ز خواب ابل غم شود بیدار
 زاده و ابل غم کار می شود شکار
 چو این حدیث بیابان کردید بجا
 گر سبب زینب و اچا درل بقیه داد

باده ناله بجا خاست ز نیت و نون
 نشست بر نشور و دی کو در برامون
 روان شدند ز کرب و بلا بسوی وطن
 و نام و شش بون
 مخدرات بانفان و نام و شش بون
 بهین زبانشک بره پیچ از تر بودند
 ز طفل اشک که یک منزل
 ز کرب و بلا بیکسند نشدند گمان نگردد
 ز آب چشم تدوید گاه گریه
 غرض که با غم و اندوه یکدیگر ندید رسید
 سبزه ناله بیکسند و خود الم
 که نیست که چون کوکب جود الم
 نزول کرد و یکسند بدین بام نام
 سواد ششم رسل خدا نمایان شد
 خواجه کمال بابل ورم و پشیمان شد
 نو قیاسه پند و انداختار
 که داشت عشق برین را بسا و دیوار
 چو در قیاسه ختم رسل المعبود
 پیاده گشت و زوری ادب با پادشاه

سلام گفت بنی بپیر و زیارت کرد
 پس از سلام بپیر و زیارت کرد
 مخدرات ز جاده با پیاده نشدند
 به زیارت شریف الزمان کردند
 سلام سوی شریف الزمان کردند
 زیارت الم از لوده راس بیان کردند
 روز نیست که بعد از سلام شکر صحت داد
 ز سر و دیده بسیار اشک صحت داد
 به طرث نگران کرد چشم بدین
 طلب بود بیاعت بشیر خدایم
 خطاب کرد که باب تو نیک شاعر بود
 بعلم شاعر می از هر چه بود با هر بود
 تو هیچ بجه از حالت پند و انداختار
 ز ملک ناطقات شوق و شور جاری
 جواب گفت که اسه نور چشم اهل یقین
 سلام من چو کلام بدید و در سخن
 اگر گفت که سوکس مدینه با و سخن
 براسه شیره شکر تبازه افشاکون

خبری زین بلیه پر بخوشی و تبار
 بگو که آمده که زنده یکدیگر
 اگر گشت به فرموده امام جواد
 بشیر خلیف در جانب مدینه نهاد
 سپیدان بدو سپید خوانست شهدا
 شروع کرد به بوی هوا جو انصار
 خطاب کرد به بوی هوا جو انصار
 گفت که ای قوم محمد خیار
 خدایات بجا گوشت بیول خدا
 رسیده اند تیر و کمان و دیاوش
 پیغم آل عبا با سپاه المومنین
 زده است بر دروازه خیمه ماتم
 بجز زیارت آن نور دیده پشت نماید
 که ناسیحات فیض و کون دریا بید
 از آن خبر و خبر و زن زغانه شدند
 ز شهر و لب و پوده مار و اند شدند
 خصوص تو مبنی با شمشیر حساب بدون
 روان شدند با کمان و تیر و بامون

منوره را به سراسر پوده های اهل موم
 ز شهر و لب و پوده های اهل موم
 رسیدن شک بجا که زگرچه اجاب
 که نه سپهر دران می نمود چو اجاب
 روایت که بعد از این خبر شاه کبار
 فرود آمد و دید گوشت گوشت قرار
 نمود اثرات و شد به رسول خدا
 براسه خیمه مکانی بنا شده پیدا
 اشاره کرد که تا خیمه که پدید کردند
 براسه مائیلان خانه بن کردند
 مخصوص خیمه بلیه صاحب امام شهید
 که بهر خیمه و فرار شد و فرار
 روایت که اباب سیدان شد و بلیه
 پس از شهادت آن تشنه شد و بود
 ز راه ظلم و جور و کفر و فساد
 از آن زودید و اهل و مومنان شده بود
 زودید و کس خیمه شده دین را
 زنده و خلف فاطمه انبیین را

تکی دل درون طیب ده زینب
 نشاند زوقت تو که رو دیده زینب
 زینب که بگلانست که قامت تو
 خجانت او کنون منداست تو
 بجائی اسه خلف برگزیده زینب
 بیگلر بی تو نیست زندگانها
 روان حضرت خیر النساء گریان
 شاه است بر طواف خجیا گریان
 جبار و مستحسن مجانبه له و آه
 در شفا ریخت ز شسته است بر آه
 بر اسکه دیدن تو حضرت رسول الله
 بگفته است که زان دیده امید براه
 علیان تو باد وستان و خوارت
 شسته اند چنگ از برای دیدارت
 که است است که زینب وین حکایت بود
 بخیمه از فلک و نجش و شکایت بود
 که آندید سوخته خیمه ام شمشیر
 خجانت خجی با شمشیر و سیاه و سفید

[illegible]

شدند داخل و دیدند مشکا کے حسین
 کہ او قزاقہ ولی صاحب است جاسین
 نشسته نوبیدل گنجوشتہ گریان
 سکنیدہ راز محبت نشاندہ دوران
 گنجی تلی آن طفل جسے پرستے کرتے
 گنجی ناشاک جگہ سوز دیدہ و شے کرد
 غدرات پرانم ترسم بی پیش
 نشسته جلیہ پرورہ از پیش
 جوان شامہ کہ دندان زان عرب
 روان شدند لبوسے سکنیدہ و نوبید
 زود دست و دیدند خاک بر پیش
 ہر دو دست نشاندہ خاک بر پیش
 گنجی گرچہ چین بر روی سینہ ہناد
 گنجی زمرہ سران یکدیگر دند
 گنجی غبار خمار پاک یکدیگر دند
 گنجی سال ولی در دناک یکدیگر دند
 گنجی نیم نوز سے بہانہ سے کر دند
 باین بہانہ گیسوش نشاندہ سیکر دند

گنجی کشودہ نوبید را خطرا بباغوش
 گنجی بیگر یکستان گنجوشتہ بر پیش
 گنجی نوازش آن دلغ دیدہ سیکر دند
 گنجی تدارک غور ناب دیدہ سیکر دند
 گنجی چو چہ گنجی گنجی سے دلہا سے
 گنجی بغیر چہ دار سے گنجی سے
 کہ آمدند خساوف ببالہ داف عباد
 دوران دوران لب پامردہ امام عباد
 نشسته بود دوران غیمہ افق از زمان
 دل شکستہ و شکاک دیدہ کہ بیان
 بے عیادت زولیکدہ چو ہامیان
 بے دراعتہ صد بابہ چو نمز دگان
 باین طریق چو دیدند خاک بر پیش
 ہر دو دست و دیدند خاک بر پیش
 شدند داخل و تمامہ مار دند بجاک
 شدند دست و گریان جامہ صد چاک
 گنجی کشودہ و دیدند سیر پیش از طغین
 کہ اسے کشش باین چو شد امام حسین

چو شد

شنید فاطمہ از اسحاق شد تیاب
 بسوسے جدہ خود رفت باد و شبنم پر
 ہر گز گفت کراہی جدہ محبت خواہ
 مرا بر بسوسے روضہ رسول اللہ
 کہ از عباسے پر روضہ شہداء نیست
 ازین زیادہ اگر طاقت تو کفایت
 چہاں شنید از انان جدہ کبوتر دار
 ہر گز گفت روان سوی روضہ بادل نزار
 در آرزوی پدر روضہ امام حسین
 روانہ شد بدوی روضہ کوفہ نوین
 سبب چون بدر مسجد رسول خدا
 شادی دید کہ کما سے تیار کسا
 روضہ منید و زبیر کستان تمام سبب
 شادی و ہجرت کما سے کراہ
 خصوصاً سبب سوار علی خاصہ شہدین
 کہ در و انجاء لقب در شہداء امام حسین
 زوق با بقعہ چون سحر علی پیش
 شادی بود و زجاست ہر گز شہد خاتون

چہاں ہر فاطمہ فرستہ دل شاد شد
 پیام پدر و سببان گمان زدہ شد
 قدم گذاشت چو در روضہ رسول عجیب
 خدراش پدر را کشتادہ کیسہ دید
 تمام سبب با ہم سبب شنیدہ و فرود شنیدہ
 تیغ زنی شہداء سر نشان
 تمام گرد زنی شہداء سر نشان
 رسید از شک و یاس ز دیدہ و نشان
 رسید از شک و یاس ز دیدہ و نشان
 خصوصاً زنیہ غلو بہ بادل صد چاک
 و سبب ہجرت گریبان و فدا و بجا
 گوی گریہ سوسے خواہر ان نظر سے کرد
 گوی گریہ سوسے خواہر ان نظر سے کرد
 گوی گریہ سوسے خواہر ان نظر سے کرد
 گوی گریہ سوسے خواہر ان نظر سے کرد
 کسی نہ دانشت سبب سبب تمام
 روانہ گشت سبب سبب تمام
 خطاب کرد زنیہ سبب سبب تمام
 گوی گشت کہ سبب سبب تمام
 چہ داغ دست کہ با ما سخن نیک گوئے
 پچہ پچہ اسرار و دین دے جوئے

چرا سیه بر کرده اید و گریانید
 و دیده ایید چو با جامه در پیشانیید
 کجاست روشنی چشم سپید نقین
 چو شد مراد بر مهربان امام
 بگو کجاست براسه خدا که پدید نیست
 به طوف کر نظرسه کنم هویدا نیست
 چو شد ز معدن شیرین و قاقا گوهر
 برادران من زار صغر و اکبر
 چو شد نشانه اولاد آن امام حسن
 بیا دگای بجا مانده از امام حسن
 نشان و پید بین قاسم و ولید را
 که من نشا کنم در قدم نشان مرا
 دین کمال را دیدی بایه گریان بود
 بپوش زینب خورشید بگریان بود
 چو دید فاطمه را ز زینب از برادر خویش
 و دید سوسه جگر گرفته برادر خویش
 گرفت فاطمه را در بر و بر و صد غوغا
 امانه شلب قبر حضرت زهرا

چو دید زینب و خسته تیر مادر را
 فطر در اسن پر خون دیده کا شرا
 خطاب کردیم زهر ابدید با فزیر
 بگر گفت که اسه مادر کو مقدر
 چرا برون ز ریاض جان نمی آئی
 چرا بسوسه سید یگان نمی آئی
 چرا ز حال حسدیت خبر نمی گیری
 چرا سکنه ادرا بهی نمی گیری
 چرا فاطمه شش زبان نمی گویی
 بدختران و کرم بان نمی گویی
 خوشا بجال تو یا یضیست رسول الله
 دین لایحه بودی به یکسال با همراه
 دین لایحه بودی که در ادرا بود
 چون ستم ده در جهان که در ادرا بود
 چون ستم ده که از مادر سپهر نژاد
 بن قضیه جدیز گو از کدشت
 و کدشت تو اسه مادر با کدشت
 پدر بیا چشم چرخ زهر آور
 شمشیر شمشیرم و بگویم بجان افروز

برادر دم حسن مجتبیٰ پسر ہر بلا
گروہ شت با جگر پارہ پارہ از دنیا
برادر گرم حضرت امام حسین
کہ بود رشتہ چشم بیدین
رشتہ کامی آن گریست در زبان قلم
شود دوداد بیان شک در زبان قلم
اگر یک پیش شکر کس مسطر
قلم تو لب در جگر عشت
چاکہ شست با در شب شہادت او
کہ یک جگر عیدہ نہ بیند بخواب حالت او
بہیمہ کسین و نہمان شستہ بود بنہم
گلوسے شستہ جگر گوشہ رسول ام
نہ دوشی و نہ یاری و نہ ہوا دارے
نہ ہوسے و نہ بخوار و نہ مددکاری
برادران ہمہ در خون طپیدہ در پیرون
مرا لیاں ہمہ شستہ دل ماندہ در ساقون
علی اکبر شش افتادہ پارہ پارہ بجاک
زیر ظلم گلو سے علی صبر کجاک

گہی زخمیہ برون سوی کشت گمان بہرنت
چکان چکان سوی نقش با دران بہرنت
گہی نقش علی اکبر شش نظر سے کرد
و گر نہ دید با حق بین خویش سے کرد
گہی شش علی صفیہ جگر عشت
کشتہ از جگر پارہ پارہ شستہ آہ
با خطر آب گہی سوی خیمہ بر گشت
زابل بیت دل آرزوہ با خبر می گشت
گہی شستہ بیا بین جاوید کبار
گہی گرفتہ سر او در محبت کبار
گہی بیدہ بہ محبت بخوابان سے دید
گل سداق کہ از روی دفتر ان فی چند
گہی بیان حدیث دوا سے آسود
گہی گوشتہ از تاب درد سے آسود
گہی غلام گہی در جگر گاہ سکوع
ادوی ناقد سیکر دبا خضوع و شوق
چو این مشاہدہ کردم از ان امام کبار
ولم کباب شدای داد خواہ روز شمار

بگو که ناب در بدل که کام خود را
 چنین اظهار کند حالت برادر را
 ز جاک چشم و آفتاب و آفتابش
 بجایاش که اگر نعمت چشمش
 بجا میاشد که برگزیده خواهر
 بگرگفتنش است تراور دیده خواهر
 چه حالت است که گرگ ریاضی
 چه دوست غلظت چنین پیشانی
 چه درو که داد و خواهرش من
 جواب داد که است چنین عالمش من
 چه شده است چنان شاست
 برادر تو همین است بی ازان شاست
 چنین ماهی میچ میمان شاست
 نفسی که در غنچه زنده شاست
 با شانه رسا نیچ عرض مطلبها
 غرض بیان هم است آسان نیست
 حکایتی است که او را بشر بیان نیست
 شناختی که فردا است روح امین
 بر سر عیش و گوارا است بروی زمین

ترا بدوش کشید دست نیکو بین
 جویشتن ز تو بالیده است تاوین
 نعمت شد دست ز پیر و گارهای تو
 بگمین که شفاعت پیام نامه تو
 منم که غلامیت بر چنین دارم
 یقین تو قبال در کین دارم
 اگر یقین است از خلق زشت کارم
 ز حضرت شفاعت ایستادارم
 بیا که دین طلب کن مرا بخانه خویش
 که در یک بند دل کفایت دنیا
 بر است رخ و در خاک کرب و بلا
 که چشم خیم کی ز خاک بگذارم
 سزایان بدان است نماز بپایم
 پیوسته و بوجوب که در جوار تواند
 خوشا ساد است آنکه که در جوار تواند
 پیرین پس است که آسوده دیار تواند
 ز غنیمت نه بین بجا که داشته اند
 بهشت را همه در زیر پرده گزاشته اند

مجاہدان ترا بر سوختن غم نیست
چو در بوار تو باشت غم بزم نیست
چشم سار بر بیانی عدائی نیست
بہشت باغ گل غیر آشنائی نیست
بدونشان تو آتش چہ سے تو اندک نہ
گداز باز برینیش چہ سے تو اندک نہ
کے کہ چو تو کے غم و غواہ تو اندک نہ
غیم از آن کہ چو تو کے غم و غواہ تو اندک نہ

وہ بیان احوال خلق روز قیامت و
شفاعت نمودن رسول خدا صلی اللہ علیہ
علیہ وآلہ وسلم

چند سال محرم ز چہن پیادہ
فاسک تو غریبا و داوود بیادہ
نزدیک الم و غم ز شہدہ اندر
گر وہ غم و غم ز شہدہ اندر
قصہ نمود چہ نیم بخت تمام
نہ سال یک و ہر کافا و بر ہی آدم

خود زین تو ہم از گردہ آویست کن
بڑا سے ہنرمند سب سے جویت کن
بدوستی حنین و سلی سلم
بیریز شک دین اجرا و اہم شو
از آن بندیدہ ارباب زود دست است
کہ اشک این غم و اندوہ پارہ ہجر است
اگر چہ از نظر خلق اشک افتادہ است
و سے زود و ہم چشم است و آدمی زاد است
تکست تو شود و گر نہ یاقم
بود و شہد اشک نیست نفیس بیاب
زدیدہ کہ در آن اشک تصویر دیدہ کہ بے آب
بود چو ز گرس تصویر دیدہ اندیشا
کنون کہ ہمت وہ بد زدادہ اندیشا
مدونید کہ یک روزہ مرا کہیم ادا
چہ روزہ روز قیامت کہ چون قیامت کند
ز خوف کار خلق جہان تمام کند
ز قبر بر بدنا و دلم و دلم و دلم
تمام بے کفن و بے خا و دلم و دلم

نوشته بیکه در آن غلام کاتب کردار
 به عصمت شده هر روز نامه چون شبتار
 تمام خلق را جسمم گردانم در پیش
 سواد خان عمل کنند از صحنه خویش
 ز بحر گریه کنان و صیفا در دست
 در آفتاب تیاست چو آفتاب پرست
 شاد و شاد و شاد و شاد و شاد و شاد
 ز هر طرف سخن و طعنه ها که پیوسته
 فضا که سرگردان و در در و در و در
 بنام صیان خطا کارش تو دشت خطا
 بنگ شمع گرمی ز شست کفار که
 زبان در آتش و سر گرم گرمی دوزار که
 یکی ز یک بنامان گلنده نظر
 چو بکس آمده پیش برین ناکه سر
 یکی شینه زین زین تا صواب اگر پیش
 بشعله آمده اش آتش غدا بزرگ پیش
 یکی ز یک سخن بوده است جا که بجا
 زبانش را پس بر آید گل زبان بیضا

هر آنکه دره علاج خندان ز سر به چار
 بهار کرد گل آتش نیش از رخسار
 بی هر آنکه درین نشسته خوش رایغ شده
 به انتقام در آن نشسته بکس داغ شده
 یکی بآید لا تقطعوا فی فیضه گریان
 یکی ز حکم و لا تصرف فی فیضه بکار
 بهر عصمت از دست و پا پیوسته چار
 بلند آمد و دست از کف زیاد
 ز تند باد زین چار اعمال چو کاغذ باد
 پییده نامه است استفتا
 نمازهای رباع ضمه است دعا
 بلند کرده بسوی خدا و دست دعا
 پدید از خط بطلان روزه و نیب
 صیغه ها که عمل چون سواد و شهر خطا
 مرد و پیش نماز از ترس فعلی و بیج
 برشته تلبیه و بیج و بیج و بیج
 بنگ بنگ بنگ بنگ بنگ بنگ بنگ
 ز بیم جدا شده از امان غیری در کار

یہ انتقام سماع و بچیم گفتن ہو
 چرخ صوفی پیشینہ یوں چون بیا ہو
 بگشتہ زبیں صلح و جہس و زکات
 بود و صیغہ و عوا سے غبن با سادات
 زخوف کو کہ کبھی کبھی غلاب قمار سے
 زود و رباش شکوہ دوائی نفسی کو
 چیمبران ہمہ گریان دوائی الفتال تانرا نو
 شستہ در عرق الفتال تانرا نو
 محمد عربی و اسے آستے کو بیان
 پہنچا شفاعت شاہ کمر کران
 جناب مرقیوی در کزادہ کو فر
 علی و وحش بجا مانده و وصف مختصر
 روایت کہ در قیامت غلاب
 رسد غلاب آئی بخت عیسا
 کہ اسے سچ تر جاہ و سہم در سے داوم
 و فضل رب و قدر ہمہ پیر سے داوم
 ترا کردہ انصار اخلاص و ناخستہ اند
 و لیکن ہا الوہیت و ساحتہ اند

تو گفتہ کہ من و داوم الہیم
 بیکہ کہ بقا ویر تانے الہیم
 ازین خطاب بکر سوز حضرت عیسا
 فتد زخوف آپیش از زہد براغتفا
 روا قیست کہ مفاد سال این دنیا
 بجال خوش گذر کہ حضرت عیسا
 باضطراب خلایق زبندہ و آزاد
 در آفتاب قیامت ستادہ با فرباد
 بسا عروس کہ بر پاودست بستہ بکار
 نفاک سر زودہ بچون گل ہمیشہ بہار
 جولالہ سہم برد آورده اے بسا داود
 کہ داغ حسرت و داودیش زخوف از یاد
 بجم برآمدہ از خوف مر دم مختصر
 چنانکہ کہ درہ فربوش مادر از دختر
 نیک پس پرورد مقام مختصر
 نیک پرورد مقام مختصر
 نیک طرف احمد اطفال سبے پر مادر
 عدم گذشتہ کہ بیان بے عرصہ مختصر

بهمان چو جای پدر را در ازین دیار
 به طوت نگران باد و دیده بر غبار
 شده بلند ز دور رخ بر چشم محراب
 ز سطران نوا شده ماسه سوز و گداز
 بهنم از غم این جبهه او بول غظیم
 بلورده آمده آتش بجان او از بیم
 دیان کشاده بر سر سوابش نهاده
 بلند ناله مل من مزیدش از فریاد
 بهین گشته بهنم ز طاصبان تارکین
 صراط نیز ازین راه گذر شده باریک
 به عاصیان خفا کار در چنین روزی
 به جز جیم نباشد انیس و در سوزی
 ستاده بر عهده داری گرده غراب
 به اون گری خود آفتاب عالم تاب
 رعایت است که فرشته چون شود پیمان
 بین بوی کوه آنگران شود سوزان
 زبان نشنود غلاق تمام بر زانو
 گهی بسینه دگای بهیچ دور پلو

و آفتاب نیامت دلیل و قدر شوند
 ز تاب گرمی خورشید بر آرز شوند
 شود صدای سوزن و درم و چون ناله بلند
 به افراط بهنم را باشد از بس
 رود بهیچند محشر بهیچ گنگاران
 به طوت گمگینه بنده خلق گریه کنان
 روان شوند بر سر سوابش نهاده
 تمام عاجز نیست بهیچ گنگاران
 بالماس سوسه یکدیگر گریه کنند
 بهیچ نفس احوال غدر خواه کنند
 رسد ز آفت غیبی بگوشش خلق صدا
 که سوی حضرت آدم روید بر دوش
 ز فتن خلق بزرگ حضرت آدم
 بعد از تاب و بعد از طرب و عجب
 بهیچ بزرگی در مقام سیداری
 چنین خطاب کنندش بگریه زاری
 کرای خناب نواز نیاید بزرگ تر کسی
 تو آدمی و تمام عجب او باید بر کسی

خدا ہاے خلافت گزیدہ است ترا
 بہت قدرت خویش از پروردہ است ترا
 تو بنصب پیغمبر سے لیا خدا است
 خیمہ بارش از لطف خویش ساختہ است
 جناب حضرت باری ترا سبک کرد
 زمینات ترا برگزیدہ آدم کرد
 لڑ آب آئینہ مکس لطف و احسانی
 خود شناس ترا آگاہ گارانی
 تو در شناسی جنت کن
 پیغمبر خجی اول از خویش جنت کن
 بیا اگر پیری میکنی شفاعت کن
 چو این سخن شنو حضرت صفی اللہ
 و بدو اب کہ اسے زمرہ عباد اللہ
 من از شما بر لب گناہگار نرم
 بجزم از غم غلوف شہسار نرم
 چرا کہ من بپشت برین خطا کردم
 قیام فعلی ز باقوہ شکا کردم
 اگر چه بر حسب آؤیت اول بود
 ولی بہ توبہ عشاق ترک اول بود

پوئاس افاست منی تو انم کرد
 گناہگار شفاعت منی تو انم کرد
 شفاعت گناہ اہل سعیت کنم نسبت
 حذر کنید کہ این کار کار آدم
 چو این بیان کنند از عجبت آدم
 ز انقلاب صف مردان خود و بہم
 روان شوند خلاق ز سعیت کاری
 پیش قاطبہ دنیا پدیدوار سے
 بیک رام جدا غیب از اس کنند
 تضرع از پی تکیف الہاس کنند
 کہے قبول شفاعت ز انبیا کنند
 نفوذ جرات انبیا با پس
 شوق اہل تب است ز انبیا کف افسوس
 بدست خلق نہ اند بجز کف افسوس
 روایتیست کہ در انقلاب روز قیام
 رسد خطاب الہی بہتیرین نام
 کہ اسے حبیب بن ام و روز عددہ است
 قیامت است و کنون نوذا انتقام شہادت

کہ اسے پرچہ عجیب یاد ہوستان کردی
 نین قب در رشک بوستان کردی
 رشوہم چہ جوار سے ای رسول امین
 زیر نضی علی آن شیعہ ولایت دین
 مبارکہ جاگیم حضرت امام حسن
 کہ بارہ ہاسے جگر گارزت بردار
 کہ باست روشنی پیدہ ام امام حسین
 کجا است جہا با تو اسے شدہ کسوفین
 بنیاد است نہ کردہ است قیام
 مگر ہنوز قیامت نہ کردہ است تمام
 ہنوز روز مصیبت نگشتہ است تمام
 مگر ہنوز جگر گوشہ است کہ رب و ہما است
 فنا دہ بابدن پارہ پارہ و حین
 مگر ہنوز اسیر اندہ و فتران حین
 سوار بر شتر اندہ و فتران حین
 مگر ہنوز عیاش یتیم و سلب پند
 مگر ہنوز جور و زبرد و بدرا اند
 مگر ہنوز بدست شتم گرفتار اند
 غریب و یکسوی بی یار و بی مددگار اند

مگر ہنوز نیریز لیب و رو نیاست
 ہنوز رایت پیدا آن عین بہشت
 چو این سکا کہ خبیر الہ تمام کند
 جناب مصطفوی انجبین کلام کند
 کہ اسے مخدرہ حق چن رسالت پیام
 بیاد قب در بیل تا پشیکا قیام
 چو ہنوز جگر گوی گفتہ خدا اسے را
 جناب فاطمہ پیغام کبریا اسے را
 وہ جواب کہ سر در کت است جانم
 قبول حکم خدا منت ایست جانم
 و سہ پدید چو تو پیغمبر کردگار جہان
 بہر پیغام اسوے خدا اسے جلیل
 کہ چونکہ فاطمہ گویا اسے خدا اسے جلیل
 قبول زوج نہ کردے چو از اسے جلیل
 سبب چو بود کہ فضلش پانیا دادی
 فکج گفتی و برکش خدا نرسدادی
 دران زمان کہ روان گشت سوی تبارک گاہ
 بہرہ پدیش حضرت خلیل اللہ

شیر

کشید بادش از مهر شانه بر پیش
 ز تشنگ فالیه بیاخت بهر گیسوی
 بچشمهای شغفین کشید بر مناز
 روانه در بسوی تو با هزار نیاز
 بیاری پدر آملی بسوی قریب نگاه
 زنج ناشده فرمودش زنج اند
 حسین من ز سر پرده چشم تنها
 راه انداخته بسوی کوفیان بی پروا
 پدر بود که مرا پیش کنه کس
 زلفت همه را تو با قتلگاه کس
 غریب و یکس و بی یار و بدید کا گریان
 نابل بیت جدا شد بدید کا گریان
 بجای داشت بنغم ابل و خزان نارسا
 میان ابل ستم کش داشت
 کس که با خیز ناله های زارش داشت
 چه اطلاع کس از خیم شکبانش داشت
 بغیر خاک که شد عاقبت سرانجامش
 ز مهر شانه که ز زلف عنبرین نامش

بغیر تشنگ که از خمر تشنه دیده و دیده
 که بود آنکه پیش ز مهر سر کشید
 بودند که تو فاکر دودل به مرون داد
 شهید راه تو کردید و مهر و دشمن داد
 معاملات پدر البسوی و چه کفیل
 رسید زج پدر زدن زار بیل
 رسیدن من که زج تو شد نمایش کو
 شهید راه تو گردید و نمایش را
 امان برای چه دادی تو قاتلش را
 چرا عذاب می کردی تو قاتلش را
 چو این مکالمه نه هر کس در نیالده
 زده جواب خدین حضرت رسول الله
 که از سبکیه به فرمان حق اطاعت کن
 بر آرزو فطر و صفت قیامت کن
 بپن بامت بیچاره ام که بی مال اند
 در آفتاب قیامت شاد گردان اند
 بیاسه نام فرزند ما اگر بستمه اند
 بدین امید و بدین خیم داشت رسته اند

سن و نو چون پدر و مادر یک امرت را
خدیجه یکم بر حق منصب شفاعت را
بیاکر و بیسوی عرش کردگار یکیم
ببر و حضرت او عجز و انکسار یکیم
به التماس به یکیم از خداست همین
دفاع امتت عاصی به خونهای چین
روایت است که بزرگوار دل خال
چو آفتاب قیامت برآید از دل خال
بهیست دانه دندان افتخار بشد
بسیار به خونین ساسی کوثر
زیبا به کجا حضرت دام حسن
بزرگ لاله پا از آتش کرد چو پیران
نگینده جامه شاه شهید بر سر دوش
ببار کرده گل افروزش از آتش
بر روی دست به فرموده خداست بایل
گرفته حسن در خون طبعی نبوی
بهیست راست جناب مقدس نبوی
روایت از حضرت چو چو جناب مقدس نبوی

فرشتای مقرب نزول زعد و شمار
تمام با بلیق نور از بین و یار
عصای لطف آبی گشته در کف تو پیش
مدانه روح قدس طوفانان و پیش
ملک انبیا تعلیم او شد چون مرکان
تمام در نظرش صفی گشته چون نشور
رسد ز عرش الهی سدا بابل نشور
چنانکه لرزه رفت بر دل انان و ذکر
که این مکرمه خورشید آسمان جاست
ببار گشتن ناموس حضرت زکریا
عبور گشته کند از حشر و عذابین
تمام دیده پیش خند و دم محبت
تمام دیده پیش خند و دم محبت
که تا عبور گشت نور چشم پیغمبر
روایت است که از غلذات از نور
بیا و نذر بغیر مودت خداست ز بهار
شود سوار بر آن ناله حضرت ز بهار
بیای عرش آبی روان بعد و غما

شد است فکر کرد آفتاب روز شمار
 شوند جمع یک سمت از زمان بیدار
 تمام عاجز گشت درند و بان عریان
 تمام سینه دران و فتنه گویان
 نو چادری نه لباسه نه شتر اعضا گشته
 بنجیر یک کفن از غسل بر سوائی
 گرفته پیش پس خود پرست از چپ و راست
 ز تاب خجلت اهل فتنه در کم و کاست
 باین گنج گذر و حال جمله عورات
 ز خاص و عام زن شاه و گداز و از سادات
 بجال خود همه رسانده باخوش و شاد
 که گذر و به طیف اجتماع شان نهرا
 چنان مشاهده نماید آن بهر خباب
 کند خطاب سوئی که در کاره بباب
 چه دماست که این قوم اینچنین گریان
 در آفتاب تیاست ستاده سرگردان
 رسد خطاب آهی بسبب خیر
 که اسه رضیه رضیه رسول خدا

شفاعت تو قبول است بر این عورات
 تمام را تو بخیر میدانی حاجات
 شود و ماند از اینجا پایی عرش مجیب
 شفیع روز جنت را باور حسین شهید
 چو پاسه عرش آهی رسد پیاده شود
 بایستادگی مطالبه ایستاده شود
 دریده و مجرور گریان و موی داده و بیدار
 زنده بجا رسد عرش دست با فدا
 زبان شکوه و تشایده بر گریه و فاری
 بسوی ذره عرش خباب قماری
 کرای بکرو و شناسه تو هر زبان گویا
 حاسه حمد تو از ایشان سپاه و عا
 نزار و جبهه عطا گشته تو از سپاه و پیای
 ز اموات و موابی نه غیر لطف و امید
 آگه از لطافت نور و روشن کنده چرخ جیات
 که است از ظلمات کشتی است کلیم
 بسا کمان طلیعت عصا کش است کلیم
 پوشش شیون تو پودانه ایست ابله

بزرگوار خدایا ز جبرانت داد
از ان گروهی که است محمدتار
چه کرده بودی به است محمدتار
که انتقام کشیدند از دودش و تبار
نوند سنگ بداند ان بخت نام
رسید صفت ایل در شکست تمام
سختند چو عقدا ختمش را
شکسته اند چو کلاهش را
شید گشت چو نضای ایل یقین
ببینج ایل مراد آن تب سید بیدین
ز یک شوق عبادت کبابی تو داشت
پنجه گس تو سر در سبزه نماز گذاشت
ز خون سر در دین بود در جهان خوشین عراب
گلی که در دین دامن در بیکم
چه از دندم از عفت او در بیکم
که ستود گشت سر او در دیده ام بیکم
حسن که روشن از ان بود دیدی می عویس
بان براسه چه داند سود که الماس

بشدت که یک آب خوردن از انوش
تمام که بعد و بنفاد پاره شاد بگوش
پیاره جاکیم حضرت امام حسین
که بودوش را گوشوار و زینت و زین
بیان قصه پختهش زبانه نیست
حکایتی است که تقریر آن بیانی نیست
گذشته است ز تقریر شرح حالت او
رسیده است بعالم غم شهادت او
روایت است که چون دختر رسول خدا
کنده شکار است به چشم خون بالا
رسد خطاب الهی که کوه کاران
عبد شوی در جمیعت نیکو کاران
بهم فوئد ازین قوت مردم عرصات
زمین به لرزه در آید ز تاب این صدقات
کنا که از عقب خلق سید شرمدا
شود چو صورت محرابی که بلا پیدا
کفن بگردن و است تا دبا بن سلسله
هزار و نه صد و پنجاه زخم پیکر

کشته

گرفتہ سرفیست دست و مضطرب حال
 خدیات و پیش تمام از دین حال
 ذکر و آل علی در خوش و آواہ
 اناش آل علی در خوش و آواہ
 آباہ و نالہ روان شہر باو سے دلکش
 گرفتہ تہہ پستان و از شقاق
 بروی دست وی انادری با قفس ادا
 علی اصغر درون طپیدہ با قفس ادا
 بنالہ با سے گلہ سوزا حنفی از علقوم
 روانہ چچورگ ابر خوش از علقوم
 علی اکبر پیش آن نامدار کشور دین
 ستادہ بابدن پارہ پارہ خونین
 ز خاک سر بدر آوردہ حضرت عباس
 بزرگ لالہ از زن فتادہ و بیہ سر
 و دست زنتہ از زن فتادہ و بیہ سر
 همان لباس شہادت ز خاک و خون در بہر
 گنجہ قائم حضرت نصیب داراوسے
 پیوستہ و بارش خالی عروسی و شادی

گرفتہ دست و پیش بخون لیا پاس
 روان بر لے لشکر شہد را
 ز یک طرف بدر آید لشکر شہد را
 تمام شد بخون و چو لالہ ہما
 روان بج کہ بادشاہ روز شمار
 گرفتہ سرفیست دست بی سر و مدار
 شود چو ہم میان سپید شد
 بیای عشق در اطراف حضرت ہما
 گرفتہ دامن زہر و دست و گریہ کنان
 بہا بہوی و تفرع کنان و سینی زان
 بیک کنار صف حضرت پید ہما
 میر بہر آید بہت لالہ و تر یاد
 ستادہ لشکر سادات ماہ ناما ہے
 بیای عشق الہی بر اسے خوشدای
 فرشتہ های غلاظ و شداد و جباری
 بیکل محل ماصیب ان ز قہاری
 پس خطاب آہی تا مکان عزاب
 کہ با لاکیتی کل سر و سر تراب

جدا کند ازین قوم اهل عصیان را
 بیکنند و دوزخ گشت بگاران را
 روان شدند از کاف از شعله های سوزانی
 محمود با کف از شعله های سوزانی
 قدم بر خفته شد بر نعلین کفایت
 خواجه که از زنده شد بر ملاک کفایت
 به اضطراب که زین خلق بر پیاور است
 و ز آفتاب تپانست در کفایت
 ز خوف آتش دوزخ خیال دور کنند
 را از آفتاب دوزخ آرزوی دور کنند
 زبان عرض کشا بیند در دم خشن
 بجهت آفتاب بدگاه خالق اکبر
 که اسرار صفات کمال و غایت
 بنشیند ز آتش که با آفتاب
 چون آفتاب با خجاست در کفایت
 بزرگوارش آری بیستم کفایت
 علم قامت رسول الله

بر آفتاب قیامت که حضرت زهراست
 که سایه اش بپوشد آفتاب این دنیا است
 بس و سبز قیامت که ریاض مکتب دین
 گل زمردی که شکو اعرش بین
 گل زهر ابتلا و محن
 جگر شکافست زهر سلطان امام حسن
 پیاده جگر بیاض امده اظهار
 باب درنگ ریاض آسمان وقار
 بافتاب شفق آتش سر زمین
 پیغمبر شب حسرت امام حسین
 بشید شهدا حضرت امام حسین
 پیش کشد کای آن نور چشم پیغمبر
 پیشکش لاش از تاب آفتاب جگر
 جفاست که در آن وقت صبر منی در زید
 علی صبر نه در او غرقه در خون دید
 گوی که نگار داشت در دو دیده نور
 بوقت دیدن فرزند خود علی اکبر
 آن کفن که گویون سپه جواد داشت
 آن کفن که گویون سپه جواد داشت

آن داغ که با خواهر آن دو نشان کرد
 آن خلوص خجسته که در و میدان کرد
 آن سرشک که وقت دواغ اهل حرم
 نموده بود روان از دو دیده بر نم
 آن نگاه که بیسوی خواهر آن میکرد
 آه و آه که از هر خستد آن میکرد
 پری بیابانی و بیست گیسو که پیشانش
 بشهر بالو آن در سوار شدن
 بحالت شربت در آن حال بقرار شدن
 باطل بیت در آن سکه کینه آن
 بنیامید و جسدانی که کینه آن
 که داشت در سینه شهادت و شربت
 آن امید که در عین شهادت است داشت
 آن غمی که بدل از براسه است داشت
 آن غم که بآن جگر کرد با اشتدا
 بوقت که بآن صبر کرد و وقت بلا
 بگذشت که با عضا زهر حراحت یافت
 بگذشت که ز جان وقت استقامت یافت

آبان نبات که در گناه پاکه فشرود
 هزاره مصدود نجاه و یک جرات قورود
 آبان زمان که در طرف حقین پارتید
 به طوف که نظر کرد همسار نه دید
 به لحظه که گونسا رشذ شب بر روی زمین
 نتا و قدر از زنده اش بر روی زمین
 بسیار حق که بخون می چسبید می غافلید
 آبان حق که با و سر ناکجا رسید
 بسجده که در آن دم بر پای کمر کرد
 بوسه که در آن دفا از بی رضای کمر کرد
 به نظر که از خوشش نجاک دنیا بخت
 به فضل ملک و کرم بد آن بخت
 آبان زمین مقدس که گشت مدفن او
 گرفته است چنین تا بخشردان او
 آبان ملک که جانیین شرب او
 که خاک گشت شب و روز دوم قذو
 گمبیه که با سوز سید جاد
 که داد و دی و دگرگی با تم واد

زین گریست چهل سال از بیل سپهر
 بشد ملقب بقیوب آل مغیب
 بحق باقر علم محمود
 بحق جعفر صادق شیه کو مقدار
 بحق موسی کاظم خلا حضرت امام رضا
 بشا به جب و خا تقی جواد
 بحق سدره ابراهیم جعفر بن جواد
 که سکن است جودین علی تقی
 بحق تباه ارباب آن شافع سید تقی
 بحق عسکری آن بنه امام زمان
 بحق قاسم آل است کل ملک کسان
 که صاحب است کل عالم
 که با گروه که در وقت اکبر و زنا ایم
 ز خدا و مان در ایل بیت متا ایم
 ز خدا و مان در کار طاعت و نذایا
 مناجاتان همه در کار طاعت و نذایا
 محبت غمگین به عالم شامت اعدا
 بسیار غمگین که از ظلمت گمبیه شدند
 بسیار غمگین که به کافران اسیر شدند

<p>مخصوص تقبل نیستند یحییٰ بن که پیدین تو وار و پیدین خیم غلام رادیت فعل چو کد با مولی است غرامت گنیز او بسید شد است</p>	<p>بسیار زمان سلمان که کافران دوزخ فروختند باقیست بلا و شهر فرج بقیه که بجا مانده اند اسکے غفار پنجش شان بسیر نازنین پشت و چهار</p>
---	--

تمام شد واقعات ملائیل ۳

رسالہ درمختصر
 ۱۰ نومبر ۱۹۱۳ء

از واقعات مآطھوری علیہ الرحمہ

مرفیہ ظھوری علیہ الرحمہ

نامہ نوش مرا این خوش و فغان چیست
 چنین زمین و زمان در ہم و پاشان چیست
 بیان لشکر غم دل چنین چه انتہاست
 بیان لشکر غم دل چنین چه انتہاست
 چو دم بمم پلا و جب گرین سان چیست
 کناره از جگر صبح بزمی در فغان چیست
 بنغم خرقه سراپا ہے تیرہ در فغان چیست
 نسیم خاک برود کدو هم آہ نیست
 نشسته این ہمہ گر دلال بر جان چیست
 رسید بہ ہلندہ و نامہ در فغان چیست
 زخون نازہ بر این نامہ در فغان چیست
 زمانہ نوش الماس در گوی کہ نیست
 پر از دل و جگر غم و غشت در فغان چیست
 حکایت جگر تڑپ کہے گزرد
 فرات صبح زن از شپہ سارم در فغان چیست
 چین بوسہ کشد چمن نازہ باز فغان
 زبا و فقر و سبیل چنین پریشان چیست

زاشک سوگھان جگر رنگ گرانید
 چنین خضاب بخون نچہ پای جان چیست
 بزرگشور غم کاروان در آمد
 چنین بضا عشت افغان و مال در فغان چیست
 باز خون جگر گوشہ بی گز نیست
 زیارہ ہاسے جا لالہ بد بان چیست
 زلفم سخن بنگاف دل فطید
 نقای سبز اجاب خنجر چنان چیست
 بکشت ہمہ در جسم سر اد مروید
 حدیث طعن نمان غم تیر باران چیست
 ز بیوفائی دودان بیوفاست داد
 ز بیوفائی چرخ بیر دست داد

بند دوم

تغیر و فک این خبہ چہ کردی
 چہ اسماوت و زمین خبہ کردی
 کہ تزلزل ہمہ پیا نہ رخا پیود
 کہ تویش را چنین جہم تملک کردی

جناح کرده خود در کتب از خواهی دید
که این عمل نه بفرموده قضا کرده
درین قضیه دوست نیند پسند
بهرزه پسین خود تحریک کرده
نقصه با قدرت تمام که در نماز وفا
بکونیان جالب پیشه اقتدار کرده
براسته فرق جهان خاک داشت با تمام
پرست عیبه و درامن جایا کرده
نوازش دل بیگانه خوش فرودست بود
پیاد و ارجو با جان آشتی کرده
غذاک کفیه قصد دل جگ نواران
نشد ز دست جفایت خطا کاروی
بسان مویک دیده کعبه را احشم
سپاه پوش زاننده این عدا کرده
ز چشمه رجا بیل تقدیر اندر
که چو جان و دل با خون شاکر کرده
جواب فاطمه روز جزا چو ای داد
سیرین ز تیغ ستم جدا کرده

بجوی خجرب را خوش می کردی
حاجق نشسته به واسطه کربا کردی
علم نامون شد دین گشایه ایلست ایبر
امید هست شوی سنگین چکار کردی
دست بسخت برافان العنثش گویان
نفسان ز سینه سوزان العنثش گویان

بنام سوم

رسیده با هم قناره شد غم سال
بنالای دل غمیده نازار بر سال
مردارگ سیاهی می که در دستت
بیگانه اجل را کینم استتبال
قیاس کن که شایسته چپینده خواهد بود
که مرگ آئینه دار است پیش صورت حال
نار خنجر سمان دودیده در ششمان
هزار شمشیر بجران غمیده در ششمان
ز دست خود جفا کشور و فساد ویران
نیزکت با لافق عاقبت پاهال

بیاغ طره بیاغان نداده تاب صبا
 بزاع کاکلی سنبلی بکرده شان زسمال
 زرد در جگر خود نهاده سحر طوطی
 زخفته بچه خود را نداده شیر غزال
 چو حال قنبره آشفته گیسو چو احوال
 چو صورت نوحه تراشیده چو احوال
 شکست داسه بر سر اقبال
 مسین سبک کوس بر سر اقبال
 بنید کرده طفر خاک مسوز اقبال
 ز انتظارین دول ز غم مسوز اقبال
 بروید بر رسیدم انیک از دستان
 بر وجه برون وین نیست
 علان چو جیب برون وین نیست
 که در جیب برون وین نیست
 کجاست طافتم که بر بیا ارسال
 کینه طفره فوسه را بیا ارسال
 نهال نفرت خویش را بیا ارسال
 ز خون شاه شیدان بیا ارسال
 بقی شاه که در کار کرده عطا
 کلید شفاعت بیا جان عزا

بن چهارم

فغان گریه مایع خون کبودن برود
 قوت دیده با آبروی بخون برود
 بلا بلا پس عزا در سر است گریه افکند
 نشاط رخت ز کوسه بجات بیرون برود
 فلک ترانه غم در نهاد جنگ برود
 زمانه نغمه عشرت ز ما ز فالون برود
 صد اسه کوس مصیبت بیام دل بخت
 سپاه ز غم بلا بر جگر ششگون برود
 ز چشمه سار جگر بیان کوه و دامون برود
 بر اسه جیب بگر بیان کوه و دامون برود
 مقربان بدل از چه شگافا برود
 دیک شاه شیدان ز ما ز فالون برود
 ز نه چیا و موت ز نه به دل برود
 زمانه پیش می آن غم بلا خون برود
 آب چشمه خنجر ز بوستان شتاب
 بخند سنبلی تر خون زموی شگون برود
 بر غم خفته زارفتن بکاک بقا
 بر اسه مایع جامهای بیرون برود

فغان ازان که فغان از درون پر گیان
دل و جگر همه همراه خود به گردون برد
چکار بود که ایام کم کرد و اسکی برد
حسین با سکه پندید با خون برد
نصیب غم و درد سکه که مانده بود بهر
غریب خاک خراسان به حکم مامون برد
چه غلام که با و لاد بی صطفی کردند
بر اسکی جیفه دنیا آ آن سگان دارند

بند پنجم

فغان زجرات کفار یا رسول الله
لوی کیست بگو گسار یا رسول الله
کشاسه دیده و بیکر که نور دیده کیست
غریب و یکس دی بیار یا رسول الله
کسے مانده پیچیدین و یک فرزند
کجاست جیب در گسار یا رسول الله
چو انصرفت فرزند خودت خاطر
سر قما جو و انصاف یا رسول الله

بجانی نشسته آن طفل شیر خوار رسید
زالل چشیده سوسف یا رسول الله
گل خدایه نه است این فغانه بخون
شکسته و جگرش خا بر یا رسول الله
اسکه که بوسه فرشت هزار بار زردی
ز خاک معرکه برد و اسیا رسول الله
اجل زکاشن سرت عجب گل رچی
ز دوش بگوشه دست یا رسول الله
درید جیب ایستد و نمیده پشت چکیب
کراست طاقت این با یا رسول الله
نقاط مشیچ صد دایغ فو چکان هر سو
نسا بدردی طومار یا رسول الله
فلک بیا بیکه خاطر عجان یحیی
بزار قودا زنگار یا رسول الله
ز درد و جگر پدید نور دیده عجب
ز غم خود نشده نیز یا رسول الله
ره دیار غریبی چگونہ چایند
رسید بسا جز و بار یا رسول الله

درین کاشن کموری در آفرینان می بود
درین سینه اوجده هزار جان می بود

بند ششم

گفتند تا که گشتی در آب دیده خویش
ز سوز تا که طوفان عظیم دیده خویش
ز جوی دل ستم دید بعد از آن حسرت
بزار در داغ بجان ستم بجا خون
گفتند از گری جان نقد بجز جگر خویش
گفتند از گریا ستم دل غلبه خویش
بیشتر غم و بیا که راست از پیش
فغان از آن که کند دل فیده خویش
بیشتر قامت است اسب دل فیده خویش
فغان از آن که کند شک اسب بد خویش
فغان از آن که کند دل ارشتم خویش
فغان از آن که کند دامن توشت خویش
فغان از آن که بد از نهادش آرام
ز غصه را بیا که در خون غلبه خویش

فغان از آن که بخت خفاشنگان دیده
گفتند از آن که زانده این غم خویش
فغان از آن که زانده این غم خویش
بیا ستم تا که زانده این غم خویش
فغان از آن که زانده این غم خویش
بیا ستم تا که زانده این غم خویش
فغان از آن که زانده این غم خویش
بیا ستم تا که زانده این غم خویش
فغان از آن که زانده این غم خویش
بیا ستم تا که زانده این غم خویش
فغان از آن که زانده این غم خویش
بیا ستم تا که زانده این غم خویش

بند هفتم

بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم
بیا که چه خون جگر خفاش گنیم

[illegible]

کوزید ایا دل ساحل بابا وقت است
که غوطه خوری گرد آب اضطرار
بیا که دست منم پیش یار و کشتایم
ز زبان پیش زین ایما و کشتایم

بندہ شمس
 قادی چرخ شہستان مصطفیٰ چو پہننے
 بسوز شملہ این باغ ابتلا چو پہننے
 چکوزہ ساغر لبر نیل صبر میو چو پہننے
 تیغ کامی این نہر جا نگنا چو پہننے
 ہزار جان مقدس فارے جان تو باد
 بجا نگداری این درد بے دروا چو پہننے
 صمد جان پیچوش یہ تو لائق نیست
 ہزار شتر الماس زریہ پا چو پہننے
 شکست رشت صبری زباغ جہور کے
 بنسیر بار لایا قوس و دوا چو پہننے
 زارہ و ناز و شوخیت دل و جگر رشت
 بدل و زخمی آہ و فغان ما چو پہننے

عرب و موغ و جان از یکب و طاقت دور
 بہ بند قاف و حبس ان افسر پاچہ
 خدا سے خبر نہ ہم ترا دھرم ہمارا
 چکونہ گیند رانے دین پاچہ
 نہ شماع بان روز تار گشت ہریم
 تو اسے نظارگی دشت کر پاچہ
 فکندہ روز بہ روز چو صاحب عز پاچہ
 زود آہ تو انصا گشت
 دل تو زخم ہمار سنسان کین گشت
 برسے ابرو سے غم چو پین گشت

بند ہم

بغیر شام و از کر بلا سفر کردی
 چنان دوش تی بی بس کردی
 زودین سلطان دین بہر نزل
 تمام خاک جہان چنان بس کردی
 اسپہ برہ آن کاروان راہ سفر
 پیروں پاؤں چنان سفر کردی

ز تاب فارضہ با جسم نار میاز گاہ
 بکوہ غصہ چنان دشت و بکر کردی
 ویک بود تیغ جہان نام شگفت
 چکونہ پیش خدایک بجا کردی
 فائدہ بود تر آب در جگر زخم
 چنان بگریہ لب خشک رہے نظام
 نہ کردہ باؤدرا فلک بس کردی
 چکونہ ستم ظالمان جو بہاد
 سیم عدد سے تو جو بس کردی
 چکونہ سب سے بر او نظر کردی
 چکونہ سب سے بجا کردی
 چین ایل ورم بکونہ بجا کردی
 چکونہ پیک و جگر زخمی بجا کردی
 ہزار قلم خون مصیبت ز دل بدر کردی
 چنان با شک و صحت ناشد پیدا
 ہنوز سے ودا ز صبح تا شب کردی
 چنان تو آن شب بے صبح با سحر کردی
 بدون نہ کرد سہر از جب نوشتی دل پر کردی
 چنان لباس غم این عزابہ کردی

اسیر رفته و یکس زنی بقتل و نیم
زنی مصیبت غفلتی زنی بلاکے عظیم

بنت دهم

دل غمین نوشادان بلبلت دندان باد
صوبت غم این غصه برآسان باد
نمانده جز کس از دواغ ابرسان باد
فرخ راسے تو دواغ ابرسان باد
ز جدو غم و پدر چله دگر کار تو سے
بنجاک پاپی تو شیم امجد باران باد
جسب تبرک بر شکار شکار آفتاب
ز شست غم پیش هدیه ار پیمان باد
فغان خشک لبان را فغان و فغان باد
هفت شش خشک لب از فغان و فغان باد
ز فغان از فغان و فغان و فغان باد
ز فغان از فغان و فغان و فغان باد
ز فغان از فغان و فغان و فغان باد

یکد انگارین سوز شستش و حبیب
ز سوز خجلت تقصیر و غم بر جان باد
یکد این جانش گزشت گزشت و دلال
غبار گزشت خطریب خطریب و دلال
یکد نیست از تاب و تاب و تاب و تاب
دش حواله سوز چیم و تاب و تاب
یکد غافل جمع ترا پیشان و تاب
چو گیسو سے تو ز غم غافل و تاب
اگر چه این آتش اندازه ظهور سے تاب
پیش عشق تو از زهره شبنم تاب
ایست که در شش و شش و شش و شش
خطا سے شش و شش و شش و شش

مرد و دگر

مهم است و هر گز راه نام است
غش و طرب و طرب و طرب و طرب
برداشت بار و طرب و طرب و طرب
زان داغ که بر طرب و طرب و طرب

کاسیدہ جیسے لاغر و بکداخت جان نزار
ختم و نظر مصور و محنت مجسم است
ای روز کا شیخ پریشان بدین بدہ
صد داغ نشین بگزاران بلغم است
در روز خشم حکم بر حق بیان کند
ایدل چرخ حکمت این قصہ ہم است
فردا آب کو خورشید بر آوند
دخت کی کہ در گزین این غم است
از خود و خواب و روز و عیش طلب نفوذ
برال عرش رسم مصیبت مسلم است
چیسے پیادہ حیات از غم علی
آتش بکسے فاطمہ در خان مہم است
کوہ مٹان ز ناله دل فاست پر صدا
دوست غصہ فخر در میان
در گردن لایست حسین برین نمان
نیش فلک ز بار غم این عزائم است
ہم شام از خون شفی چو پر شدہ است
ہم داغ سنیہ چاک چو شدہ است

بند دوم
ای دیدہ کارہ دل و چاک گل نشان
روز سبیاہ بید و رویام نظر نشان
از آب سینہ آب عقیق حسین رشت
یاقوت تر ز چرخ چکان بر نشان
طشتے طلب کن ای دل و جگر نشان
الماس خصہ خود کون و جگر نشان
دخت طلب کیش شبستان آرزو
و این شمع خجل اسید بر نشان
بستر در گزین و بالین در جبین
بر روی آبجوی چاب زہر نشان
نغمہ لب غنچہ اسے گر شام چو نشان
از دایہ اسے گر شام چو نشان
گر ز غم نازہ دوسے بر آوند ایچک
بخوش ریش خوش بر آن شیر نشان
گلشن غنچہ تمام شد
ای باد سیر غم کس دکان لب نشان
خواب شب غم کس دکان لب نشان
ای روزگار یونین اسن دکان لب نشان
ز غم بلا و خجرت و غم نشان

اے تند باد دست فدا و زندین آئے
از غل بوستان بقا برگ و پریشان
بجا و چوہا پاکیزه از گریه میکنند
سکون فاطمه که خاک معیت بسوزند

بند سوم

ایدوستان آل علی اگر چه میکنند
آبی آتش در رخ و خاک بسوزند
غمم را بنق و در صدم سینه جا میدهند
وزیل نشاط را به تعدای بدرینند
جیب زمین ز بچه اندوه بدریند
وزیر معجز گریه دامن افکند
چون روز قیامت بسوزند
مانت شیب لباس معیت برینند
دل با نجاک تیغ شرم روی برینند
جان با بیاد ملک عدم مسخر میکنند
جنگ شهاب محنت در روز جان میکنند
در کار و نوح حسرت سخت جگر میکنند

در زیر بار غصه بجا میسوزند
دسته کبوه و دشت و بلاد میسوزند
از جوش ناله آید رویه ناز میکنند
وز آه و غم در جگر بسوزند
شب کشید دامن روز و شب در
جاک شب سیاه بغیر و محراب
وز بوستان گریه ناله صواب را
از رخ چشمه سار جگر بسوزند
با قوت گشت آب از گزاسه کربلا
افغان ز بعل تشنه و محرابی کربلا

بند چهارم

یک در دهنم رسیده فغان و اعیان
شد ز خنده کلام و زبان و اعیان
رو حلقه معیبت کرد و بیان و اعیان
از چرخ شسته و شیشه خوان و اعیان
ایل ملک کبوه اندوه و غم و اعیان
بمروق کاه کاکستان و اعیان

در اتم از خطوط شمعانی کشوده بار
میوسه سفید زال جبران و اوصیتیا
جابر و سب آه وقت محبت سری جان
از تاب و در تاب و زبان و اوصیتیا
چو در گذشت آنگلستان و زبان و اوصیتیا
به چار و صده دست و زبان و اوصیتیا
از دستان تشنه زبان و اوصیتیا
گر دیده و دیده و دیده و اوصیتیا
زال پنج دل شکایت و اوصیتیا
درمان بخون کشیده زبان و اوصیتیا
انجا دای برسان انس جای او کجاست
و جان نشست یک سندان و اوصیتیا
سویا گشت پرده آفتاب و اوصیتیا
ز راه و فغان پرده و اوصیتیا
افغان که زنیب از ستم و اوصیتیا
زبان بسا و داغ و اوصیتیا

اسے دیکھو آپ دوشہ دربارہ خباب نیز
 کہ درازدہ رنگ اشک غمت خون خباب را
 انیل شک چاک بدلمان خاک زل
 دوشہ گریہ آب بر زمین
 غمت جگر پرست ایک یو خباب نیز
 : اندوہ بارہ گنج کار خراب
 اپیل تو اسے دردین کار خراب نیز
 ہانت شمع بزرگ جان بزار
 آہستہ بار بار زکانون خباب نیز
 صد داغ غصہ بیکر خج خباب نیز
 ارتدہ لانی شہزادہ کے خزان شیب
 بزوبہ اساتذہ لای خباب نیز
 اسی نیدہ ہاجان خباب خباب نیز
 برزخ خراب شک لبان خباب نیز
 تاجیہ بیست سلطان خباب نیز
 از بارہ اسے آہ ہم سول خباب نیز
 از صر صر غم از خون بلا
 خاکتری بفرق کہ آفتاب خباب نیز

واحهتر که طاق مسرای تو شکست
وینده صدندان غم ز بهر شکست

بند ششم

جان درخت تمام فغان است یاجچین
از دل سپرس راز چو جان است یاجچین
ورتن ز زنگی اثری که چو چاه است یاجچین
در جان هزار گشت نهان است یاجچین
زبان لاله های زخم که بیکیت شکست
نخل ببار غم خزان است یاجچین
زبان خارهای غم که بیای دلت خلید
مدنیش مرگ در گمان است یاجچین
از در دجان خراش اسیران که بیا
لبهای خلق ناله چکان است یاجچین
نهر یک طوف آن نشود سینه های چرخ
در چشمه سار کام و زبان است یاجچین
از چوین خون دیده که باک آتشین
بر رفته های آه و فغان است یاجچین

بیاد خلق خشک تو از چشم دوستان
صد و جلوه و صفت روان کنند
تا دجله و خجایت روان کنند
شعبه از شاده اشک فشان است یاجچین
که حلقه گشته فشان است یاجچین
با صیبت تو گران است یاجچین
در گرد غصه گشت نهان است یاجچین
بدر از تو چون سلام چایوی بد تو

بند هفتم

داغی که کرده سبک بربیان فاطمه
صد چشمه خون کشاد از مژگان فاطمه
گر دید روز فلتی بد و بدیاد فاطمه
انداخته ای شمع شنبستان فاطمه
عوران چو زلف تویش پریشان فاطمه
تا دیده اندصال پریشان فاطمه
آن چاک که زشت صیبت بربیان فاطمه
بزرگتر سام سر ز گربیان فاطمه

روید بنگ شک گیا ہر بار غم
 دینا کس کیسب از قضا افغان خاک
 دینا غم ہزار روز غم را فرود
 دیکھ شہر از آتش و دمان خاک
 از غم و دستاں علی زہر سے چکد
 زین تلخی کہ خوشتر بر جان خاک
 طوفان نوح را بگردان فگندہ خاک
 سبکی کیسب نہادہ برمان فطام
 یعقوب ہر پست او دارا سفند زند
 گر گزرد یہ سکا بیکر استر ان فاطمہ
 گریہ در مصیبت الماس خوار خوش
 نون ناب داغ داغ خوش آنقدر بدون
 کاغذ تیرہ دامن دشت نجف بخون

بند ہفتم

ازین بر تیغ حکم بندید عین جلاست
 خلق کہ بوسہ بزد کہ بجاسے سطلے است

ایدل ازین زیادہ ہم اندوہ من کن
 جا کہ نہ اندوہ از پیے جان کو مان بجاست
 حال جا کہ پیس کہ با کاکشہ خون
 بہ نظر کا کہ شعلہ صدور و قیلاست
 قیسمہ ہر چہ جی کہ دامن کر بلاست
 برباد شنگھان بیابان کر بلاست
 غم نیست گر بقدر عبادیت غم
 در دعدہ کج رحمت غفار خون بہاست
 در جامہ کہ بود فلک چاک ککشان
 از دست جا کہ داری اندوہ این عزت
 عطشان چنین سر شک کو کہ بر ہیج
 از درد و داغ سیم زہر اور فحش است
 از برف و خاک نشینان کوی درد
 خاک جهان غم درد دامن چیاست
 اہل حرم آرزو غم آگہی خادری جلاست
 گیسو کاسے پر و گی خادری جلاست
 ربابت کینہ فزبان فہرہ افشاند
 دامنہ شمشیر صاحب کو کہ جلاست

در خاک برفون فنا ده حسین تو با علی
چشم مدد شاه حسین تو با علی

بمنزلهم باد

ای چرخ پرده شب در وقت دیده باد
وز دیده ات سرنگ کراکب چکیده باد
شام امید رفت حبیبیت بگریخت
سبز شرف صفت دیده باد
صبح باک گوش خطر در سر اسه من
چکیده باک گوش با غم خسیده باد
در سر شور چاک میکنی
زهر اردون خاک کفن چاک دیده باد
پیرا من شکیب مهبان دیر باد
خون حسین بچکد از بال ذوا بخوان
اسه روزگار دست خجایت دیده باد
سیر اندام بپشت رسول از خباب خویش
دست امل خوان تناکشیده باد
آکس کرب و دارن بار در شک غم
منج خجانش از نفس تن پریده باد

زانکس که از تحمل طاقت بریده است
دو صد رنم رحمت حق آریده باد
در پاسه فلک رخت تقبیل آسمان
بر در سے آرزوی ظهور سے دیده باد
پا رسب حق شاه شب ان کر بلا
سر لطف پیش جاکسته راه کر بلا
مرثیه پو پو

دیگر جسم آمده عبور و از رفت
عیش نماند خوشدلی آشکار رفت
مشتور نامش سر آمد به رفت
مغزول بود غم کمر کار و بار رفت
در گوچه بند شهر قمار خسته خانه ساخت
کشتلده خیره خیل اجل شهر بار رفت
افسوده نغمه های هزاران خوان رسیده
پژمرده جلوه باسه گلستان بار رفت
برخواست دود آتش نام زنگ و دود
آب ترانه باسه ترانه جویب بار رفت

آن گنجی که زانوش از نیت پدید
 پتله مار گیسو که ز نیت غنای زنت
 افغان بلبلان نشو و کم روزگار رفت
 زین کلکینی که از چین روزگار رفت
 تا از کنایه رفت مگر باره روزگار رفت
 از دیده پاره پای جگر و ز کنایه رفت
 از دست و دوشش از باد و زنت رفت
 با باد و دست و دوشش از باد و زنت رفت
 باروی و جگر و دوشش از باد و زنت رفت
 تا از زین و زین و دوشش از باد و زنت رفت
 بهر کس که از زین و دوشش از باد و زنت رفت
 دلمای پاره پاره که از زین و دوشش از باد و زنت رفت
 زان باب که از زین و دوشش از باد و زنت رفت
 که در زمین و دوشش از باد و زنت رفت
 زین و دوشش از باد و زنت رفت
 در لب خنده و دوشش از باد و زنت رفت
 خنک که در دوشش از باد و زنت رفت
 خندان که در دوشش از باد و زنت رفت
 در دوشش از باد و زنت رفت

در دوشش است پای خندین شمال را
 سیلاب گریه یکباره بگلزار رفت
 تا در لباس جیب سیاحان رفت
 خورشید و لباس عزاسایه رفت
 زین پیشینه نبود که از باد و زنت رفت
 از شعله های آه بگردون شلار رفت
 بر دل سپاه داغ ازین روز ساختند
 بر جایی که تیره ازین روز ساختند
 جانها و گریه ها و دوشش از باد و زنت رفت
 در دل نشاء طهارت و دوشش از باد و زنت رفت
 برداشت بار شعله این داغ که از باد و زنت رفت
 صد خشم تازه بر دوشش از باد و زنت رفت
 از تاب ناله یک و دوشش از باد و زنت رفت
 در دوشش از باد و زنت رفت
 از خنک و دوشش از باد و زنت رفت
 خنکین و دوشش از باد و زنت رفت
 از داغ و دوشش از باد و زنت رفت
 گلهای باب و دوشش از باد و زنت رفت

بیار دیده شد بگذرانند غیر نیست
منز این چنین بدین بلا گداختند
زین جام هم که داد زار اضم شد
چون تاب عصبه در جگر گداختند
در کشف و اشان قضا و قدر گداختند
جانها ازین حکایت بهیم
هر جا شدند نکته دران گداختند
حرف جواب در لب هم گداختند
تا حرم از قلم غم فسانه نوشتند
از دین زار سینه بر حرم گداختند
از تاب تشنه جانی تشنه گداختند
در طبع اهلان حرم از دین
بزرگ کعبه صاعقه از حرم گداختند
آتش آب چشمه زوزم گداختند
از شور گریه شوخگان صد گداختند
در قلم از دین و دین گداختند
آب زین بر آتش ای محاسن گداختند
تفسیر سبک گداختند

سوز شفاعت او پیش نصیب بود
آتش دمان کوره نامم گداختند
آه از دین سبیل سیه تیر طبع
از دود آه جیلو کبریا گداختند
اسک بر تو فتنه بی تشنگان تو
از غصه یک بدن قلم گداختند
بله آب کرد با عطش آن نابرا
زینج بادش کشته است آب را

بمزدوم

افتاده دل ز پیده بدیده نصیب
صبر و سکون نموده بدیده نصیب
الاس ریزه تشنه نفس و غم
گر دیده شمر و شمر و شمر نصیب
بزغنی اهل زده تشنه تشنه نصیب
باشم چه جو تشنه تشنه نصیب
عده ده تشنه تشنه تشنه نصیب
چشم و کلام تشنه تشنه نصیب

سنگینی بدیه اجساب کوه را
در یکدگر کشیده سوزا مصیبت
از چشم خانه رخت بدو خیزد و شوی
فلکست سراسر است قهر نظر و مصیبت
گر دیده باشد سوز سوزا مصیبت
ریشک زده که دیده سوز و مصیبت
در غلام از طسلا طسلا مصیبت
غلطان شده است اشک که در مصیبت
از خاک و خون سوز زهر و مصیبت
رخسار زانین بسوز و مصیبت
با فرق که سوزیده شام برده اند
زینب چگونه برده بسوز و مصیبت
چرخ خوشی بال طعیدن کشا و اند
بر دانه های سوخته پیر و مصیبت
گر دیده در کش کش غم یک نفس
از سخت دل گریخته سوز و مصیبت
زیر کلاه از تخلص گرفته سوز و مصیبت
در کام جهان گریه منفرد و مصیبت

نخل که می کشا دل بوستان او
خاکش کشیده تنگ بر و مصیبت
مهر نفس ازین غم جابجاء می کشد
این نیست گریه باز زمین آه می کشد

بند سوم

فریاد از ان زبان که میدان کر بلا
از ضعف شد خوش بر خوان کر بلا
اشکان از ان زمان که فدا و تقه جان کر بلا
بر دانه های شمع شنبان کر بلا
آه از دهنی که بر گیان از پیوداع کر بلا
کشته جمع پیش پریشان کر بلا
نیمیت دیگر که بامان دوان گریست کر بلا
بر دانه های سوز و سوزا مصیبت
زیر اجل کجاست که در شمع دزدان کر بلا
لذت نماند بی تک خوان کر بلا
با آنکه از خیانت نه گریه اند سوز
کشیده آینه قصه همسان کر بلا

ناختر داغ لاله سبیلانی بنگلند
 در آن شست از غم بجان کر بلا
 از غم تر خوش ز سبیلان کر بلا
 بی سبیل از میان نکر بلا
 هرگز کسی زخیل ناختریان کر بلا
 عید کسی که کردید چهره داشت
 جان جلال شاید وقت ضرورت کر بلا
 گلگون ز غم ناپسندان کر بلا
 گرد سست عفو صیبت دیوان کر بلا
 روز جبر از دفتر دیوان کر بلا
 معانیان غم از شک اندیشیان کر بلا
 بالا ز غم خوش طوفان کر بلا
 آورده بار خشم جگر بار دوستان کر بلا
 توفان بچین بگو شکر دیوان کر بلا
 سرخچا صبا شده از خشم گریبان کر بلا
 دامن گلن بر آسک ز وین کر بلا
 موسسه کشانه افش مزه کرده ز وین کر بلا
 پرله سبیل غار بیابان فاطمه

از دود آه امانیان کرده آفتاب
 بکلیسای بستانه دیوان کر بلا
 بزوریش کرده سر و خرم از میان خرام
 سبیلان بستانه دیوان کر بلا
 آفتاب ناله بستانه دیوان کر بلا
 از بستانه دیوان کر بلا
 از لب بیخ خود غم غصه در دلم
 تالو بسار خشر کرده در دلم از غم

بند چهارم

داد از جفا اهل زمان داد با حسین
 فرزند از تبا که تو فرزند با حسین
 ویران شد از تعدی اندوه حسین
 در دم نیست کیکی آبا و جبین
 بغاص و عام ریخته شور مصیبت حسین
 در آن شش از غم و آزار و جبین
 تا پیش داغ بول اجاب می تند
 داغی چو داغ چرخ توبه با حسین

ز خاک و خون ز یک طبع پیدا دوستان
 از خاک سینه دل بدو رخا و یار حسین
 از غمت قانیم به غمی رسد
 رست نفس به یار من فریاد یار حسین
 در دو شکسته نامه نمایان زودل
 در دو چنین ستاره و شمع
 بر طبل شیر خواره کاشا و نیکو شست
 در حبس آن شست ناک بیدار یار حسین
 انداختی دل و عکس تو سکه هم
 بر نامه سفارش اولاد یار حسین
 قلم حن نهاده و هواداد یار حسین
 معرکس و کند عابدان
 بجاده ما بر آب گفتند عابدان
 از بیج اشک حضرت عابدان
 زار است حال اهل فلک بین که از شفق
 خون آب گریه بدون داد یار حسین
 از دیده های اهل عزاکو هر یک
 در کوه و درشت و جلوه بخواد یار حسین

در روز بار خفاست تنق شفاست
 شورش نصیب مانیمان باد یار حسین
 بر ناصیان است حدت فرست
 مارا جیب هم مابد از یاد یار حسین
 مغلوب توین شمشیر و تی تو جیب
 دار و امید واری از یاد یار حسین
 روز شهادت تو که جانها شمشیر بود
 چاشنور است گر چه براس تو عید بود

هر شیه دیگر

ایام تمام است به نام سر نشین
 روز جبرائی آمده از نو و جدین
 جنگ گریه آب روی بسا و ادبی بیاد
 خود را غم زین سا و اهل عزتین
 تیغ از لال ماه محرم بلند کرد
 گردیدند درد بزرگ و وارین
 بپای اسیر نبوت بیکانگی مبارک
 پیروز از طریق لال آتش نشین

در گشت درد و وصله رخس و سستی
خوش نیک پهلوی دل حشر تبیین
گرفتند گانده که خاک بستر نه
بر صفت یکدیگر در دای صبا پین
بر بلوی محبت گردون دون عجب
بزرگوار است عدوت این یونانین
بدول گمار ز لاله جانگاه این عسرا
آه ای تو که نفس کنی آه این عسرا

بند دوم

اجاب چاک حبیب بدان سپرده اند
کام زبان بناله و افغان سپرده اند
افتاده از تن رخسایل روزگار
آتش پیچیده شیشه بدان سپرده اند
در شکریات نموده است چاشنی
زیر ابل بلبله این خوان سپرده اند
از چشمه داده اند به کس چشمه ز
در لاله داغ دل بیابان سپرده اند

در روز شد ستاره از دو آفتکار
افداک پشت دست بدان سپرده اند
بله بهر مانده اند شمال و صبا بیخ
آرسه پیم سنبل و بجان سپرده اند
لباسه در ساری خن کمال کرده اند
سرمه یکید خانه سامان سپرده اند
از خون یکشت محنتی برده اند آب
لبان گنگان که رفته بربان سپرده اند
گر نیند خون مانده به سال کر بلا
غلطیده سوزن جانی سال کر بلا

بند سوم

عین لشته و الا مان زمانه خطیرین
آمد یاد این زیاده از نظر سپرس
بله سر به شام برده سر سران سپهر
بختن سیاه باد این خیره مهر سپهر
منزله شکافنده این بلبله کمر سپهر
فوق پر به دیوار خلق سپهر سپهر

دراہ و آفتاب نور و نشت روشنی
 از در روشنی نماد و نشانم و چرخ پر
 در سینه صدوت شاد و خوش بالکام
 در بحر دروغ و کین و در گمراهی
 رایش زیکبک فائد این غم فائد است
 و جوار براسے زردی و خسار زردی
 در شعله غوطہ خورد و درون آفت و درون
 خشک است چمنہ گلزار چشم تیرہ پر
 افتادہ در کشاکش صدور گزندگی
 ترسم کہ خون شود دلت از جان خبر پر
 زین روز قیوم و رشک و پریشانی نظر
 و زینش غصہ خانہ زنبور شکر و جگر

بند چہارم

بجای گشتہ صبر چہ کیا ہے غم
 سختی کش است دل شدہ آہن را با غم
 صفت راست کردہ داغ بیکای جیمہ و جان
 بردوش دل زرد و جگر بین لواسے غم

راہ ہوا شاد و زبان برگشتہ آہ
 افتادہ چرخ در دین از دہائے غم
 ہر دم تہ از فقر و دل مج سے کند
 کو جان برون جرم کینست کجا غم
 از داغ این عود ہمہ خبر زگر غم
 سوز دل از بی بی غم دل برای غم
 سودنشا و عیب از تر و پانیان پر
 ام و زان من مالمکن در دہائے غم
 کردم حلال انچه پیش کردہ بود دل
 نمودار شہید سافخہ در کلبای غم
 تاد فضای عیش کسی جلوہ سرخ رو
 بنشین سپاہ پیش با ہم سراسے غم
 بیجا لنگان کمال چہ زشتی سے آشکای غم
 ابواسے بدو زشتی سے آشکای غم
 ہر خطہ سے نگر لبوی گریہ تیز تر
 ہی سازد از گزند لب خندہ نوید تر

بند پنجم

شیخ ازت مصیبت شاہ آتشین گریست
روشن چراغ آنکا ازین غم چین گریست
پاشا ازت با حسن گشت زیر پوس
طوطی صیغ بر شکوایه جگر گریست
گلان عقیق بین چه قدر پین گریست
از تھم کیکن در غ داغ جانگداز گریست
فصل بہار کردہ گل با بن بزمین گریست
از جوش نالہ نادمہ چون بزمین گریست
لہو سے خالق قتل سر کہین و مین گریست
نگین مصیبتی کہ مین گریست
گر دیدہ مینے گریست غم گریست
کس گریست غم گریست
سببست تھل نامم اکل یا چین گریست
چشم تو از غوان بدل یا چین گریست
دانی خسید چمن کہ صد شعلہ آفتاب گریست
از سوز این مالمہ در تھن گریست
دوران بہ نانبہ و زمرہ را چپ گریست
کینہوز غم چم و بیان نازنین گریست

امروزش غم گر جان فروشدہ است
چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک چاک
چند ششم

از چشم تر چپل کہ بدست و گریست
از مر داک سپری کہ آہستہ ز گریست
درباستہ آزد و گریست اردو بان گریست
بامو جہاے گر ہو چہ دور از نظر گریست
چپانہ ہای عمر در آہم چنچ گریست
ہر جا درین سالہ موت شکار گریست
در روز غم سبز یکہ گرفت گریست
فزش بہین شکافہ تیغ از سپر گریست
نگین دلی چو کوہ بپا و درہ روزگار گریست
در فصل لاله خون و دشت از گریست
از دود آہستہ بچلکست است روز گریست
ہر شب ہزار شام فروزن ہر گریست
بادی کادی وزدہ زنجف آہستہ گریست
شہر ہر سہر کہ چپا بپا گریست

امروز بپایه چون ششم از دم عبا
بر زنگاه شاه شهبان گزیدت
این دود آه نیست که میخوارانند
چاکر دل است که غم میبرد بهباد

بنت یفتم

امروزان غم عینش زرد شد
نرسین خیره خیری لیلان زرد شد
خوش کوزه غم تمام اجاب شد
عیش و نشاط بدیده جگر
دریم دیدن پیکر غم گزیدت
بازل شک از زبان گزیدت
بیم زرد شد که داغ و سیاه درد
بس جان بقیه غم بخون زین برود
با لوح سادگان چه دغا که باخت چرخ
دل نفس ششم از دم عبا کرد
این دود آه نیست که عالم گزیدت
کوه نشاط در دود آه گزیدت

شکر گریه و ستبازی برکنان جگر
آه از برای رفتن جان پاییدر شد
چون گرم سپید که ازین غصه زرد شد
گلگون چهره که ازین غصه زرد شد
از غصه سلاسه شیر خدا پر شد
صبر و شکیب آموی محم زور شد
دوران نشکر دوزخ غاف خوش شد
این کار را شنیده عادل لقب کردند

میشه دیگر

آه و فغان که قوت آه و فغان نماند
جان ماند زارم و دل فزید که جان نماند
باز شک باره پای جگر زنت در کنار
احوال دل پرست لی و میان نماند
از شنیدن جانی گلستان نماند
آه بیخبر و غم و جیاستان نماند
در سینه آرزوی طبع گشته نیز دور
ایام را خدنگ غمی در دکان نماند

باز فربس چرخ بیک گرد خاک غایت
 گمان زمین خیمه بارگران نماید
 ز می چنان که فرق توان کرد از زمین
 بجای آسمان بر آسمان نماید
 کردید هیچ کن مژده از شد سبیل شک
 آسبان نماید از بهر طایران گما
 از ضعف کسی که در بزرگسای آه
 لب تاب گشت تاب تو از توان نماید
 بر نقد سود کسیه درین چار سود روز
 به چنین دکان که غیر تلخ زبان نماید
 بر او که تو قصار سیان کرد خوان چرخ
 گشت خدای سیر زبان جهان نماید
 حسرت گردیده گشت شام جهان نماید
 بوسه ایید در گل باب جهان نماید
 پیونید کرد قصه از دوده بان نماید
 با جوت عشق خطه کام زبان نماید
 نسیم افکند شک لبان راه برگ نماید
 در دیده های که بگرد از خوان نماید

دیریم که نیم این آتش از کجاست
از آتش خوان سوختگان خودشان مانند
خود را بوز غم خود سوخته سوخت است
عکس آفت ده در آینه سوخت است

بسم

از چشمم گریه غصه سرگشت است اگر گرفت
ز دوشم چو دست و دامن گمان گرفت
ز جیبم رخ طایغ ز تنم بیل دل زدید
چون شمع آوان زلفت سینه در گرفت
گر دیدم شمع در دوش غصه دل گرفت
بپوده آقا بدمین دوشم گرفت
از شور این بایست نمک سرگشت
زین دوشم تلخ تر توان از شیر گرفت
بایست دوش آب و دشت که دشت گرفت
آه آنچه آتش است که دشت گرفت
بر تنم دوش کوه روزه غصه دوش گرفت
این نیست لاله بجه دوش گرفت

تاجیک گل خروذر داز دست شایبان
دست بهار داسن باو کس گرفت
الوش کیکه غبارفت از د
دور به خاک خاطر خور دوش گرفت
دور دوش خاطر از جلیق نور
خود کیکه غبارفت گرفت
گدیده دوش ناس جهان ز کس گرفت
زین کان دور دوش گرفت
نخل کیکه سدره را گنبا سس گرفت
دست خجای جادوش گرفت
گر دیکه سوزن ز فرق بد گرفت
پیرا نشنم سر با
بباد خلق نشنم نظام گرفت
از دیکه دیکه باره غبار گرفت
اگر دیکه دیکه باره غبار گرفت
بسیار نشنم زین لاس غبار گرفت

بند سوم

گردن بنیر باو قسم این عوار دند
دور دوش باو ای ایسین ز جادو
پایا به طے دای از دوش پیش
تاخت جریه به طے ترا دوش گرفت
گر سمرات ز خاک سس گرفت
خاک سس گرفت گرفت گرفت گرفت
بیشتر دوش گرفت گرفت گرفت گرفت
روز دوش گرفت گرفت گرفت گرفت
افغان از جلیق داس اهل ز دوش گرفت
در سس گرفت گرفت گرفت گرفت گرفت
دان از جلیق داس اهل ز دوش گرفت
تیغ است بر جلیق داس اهل ز دوش گرفت
خواهر یکید داغ ازین داغ تا جلیق گرفت
بر سس گرفت گرفت گرفت گرفت گرفت
غم از جلیق داس اهل ز دوش گرفت
چپ دوش گرفت گرفت گرفت گرفت گرفت
خاکساز دیکه دیکه گرفت گرفت گرفت گرفت گرفت
اگر دیکه دیکه گرفت گرفت گرفت گرفت گرفت

امروز بی سکنه رانده ان کر بلا
 با جوج غم کیدین سید قارود
 امروز عاریت کند گریاس زار
 خوشده مالی از پیل کس رود
 از یک دل به پیش صاحب عارود
 از اشک شوریده درین روز رخ شد
 در راه غمزه آیین شور سلخ شد

بند چهارم

از درون نادان شده تاب و توان غم
 گردیده ناله شریفه خوان از زبان غم
 زین خلعتیم کجا کجا بست دیم ملال
 خاک ترست از قف غم استخوان غم
 پیو زکی غنچه دل نه پیر بست
 رفت آب عیش چو سیاه و زان غم
 تا شایب از لایع شهادت کشاده جال
 تن شست کجی کو تو دل آشتیان غم

گر خضر اگر سحر به مانند کین غم
 شمشیر خورشید بستان اجل بیای غم
 نقد گریه خفیف کند روز و شب غم
 گریه سبک روی نه با گریه غم
 یکدانه اشک جوی و یک خزان غم
 زین قصه بی شده چنین کان غم
 میخیزد سحر صحرای حال دل پیر غم
 افتاده گوی دل خیم سولیان غم
 صد و ذرات سینه را باب عاقبت غم
 صد و ذرات سینه را باب عاقبت غم
 زین نادرک باله جبر از کین غم
 از تاب سینه گشت شتر بر آه غم
 گردیده در ستاره نهان آسمان غم
 غمها جهان جهان افزون زبان غم
 شکل که گنجینه غم در جیب غم
 گردیده بیاض روز و شب غم
 گردیده آن مسوده کرد در میان غم
 پیو زکی غم خدایک نشانی غم
 بر گردین خوان اجل سینه غم

نہ جان ز غم گر یزدان غم نہ جان
نہ جان ز غم گر یزدان غم نہ جان
نہ جان ز غم گر یزدان غم نہ جان
نہ جان ز غم گر یزدان غم نہ جان

ہند چہم

آہ مراد شمشک گرفتہ اند
اہل عدا علاوہ این غم گرفتہ اند
زیر سب بکار رفتہ کہ گمائی خویش را
خلفہ زمانہ افنی وار غم گرفتہ اند
خود را تمام کرین انغم کہ ہمہ اند
ریشک ہزار کو شود و غم گرفتہ اند
گر دیدہ بر مصیبتیان عاقبت حرام
تا یخ آن بلا ز غم گرفتہ اند
آن گیسوی کہ مجھہ داریں ہمہ اند
بنہ ہل عیدہ چہم گرفتہ اند
در قصہ یکیدن خاتم ز تاب غم
انلاک را چو حلقہ خاتم گرفتہ اند

بہم و فائز از ورق ابرجیدہ اند
از غم حساب گریہ چو بہم اند
آہ کس کہ کثر از غم ہمہ گرفتہ اند
بیار را جبیب غمش کم گرفتہ اند
عسی دامن ز تاب بلا چہم گرفتہ اند
بستا تاب ز زشتہ سرمہ گرفتہ اند
بیلے عدو گرو کہ از بہر گرفتہ اند
نیلے کف لباس کرانم گرفتہ اند
بلی خواران این غم بردست بہم گرفتہ اند
رخ و کبودے و مودہ و دیکم گرفتہ اند
ہر شاہد کہ بزد و از جبیل گرفتہ اند
دستش بیایم پری این غم گرفتہ اند
کوہل مداد ذوق کہ در تیغ این غم گرفتہ اند
زخمی کہ راحت دل مرہم گرفتہ اند
نوش آگاہ شدہ ای دیاسے انکاب گرفتہ اند
زین غم چنان بسوز کہ دوی ز شک گرفتہ اند

ہند ششم

دیگر بر روی سینه و دروغ باز شد
 دلهای پیر و پیران همه صحت گداز شد
 قانون چرخ راه تقا چون می برند
 گشته نایاب در زمین نواز شد
 لپال با ذراک صفا در روزگار
 به غراب طعمه سر سبز باز شد
 گم زنده گریه خود و فریاد برون فشان
 از سرو پای اشک فلک خفته باز شد
 می ناز که بجام دل خویش اضطراب
 آسودگی شهید درین تیر باز شد
 کرشمه در دودان غشی داشت یک
 دلهای خلق کوزه سوز گداز شد
 از سینه های غم و دکان ارشده جیات
 بیرون تیر گشته ابرو س باز شد
 از سینه های غم و دکان ارشده جیات
 محمود را دس که چون ابرو باز شد
 از شرم چون بخت که آید که کوفیان
 و یاداران که علم بابل حب باز شد

چنان بودی سر از نری نیند
 از خلیج یمن ایوب نواز شد
 راه سوال حکمت این اجرا پس
 گاهی جواب طلب ابل زار شد
 روزی که سر و شرمه ای سپاه بود
 نظام کاوند از بر این سیم شاه بود

بند هشتم

این سلوای نصرت آل عباد است
 شای باعقاد بهیم شتر است
 درم محرم از شرم حکم که کربلاست
 سخن سخن غلظه که کربلاست
 پیشانی کشاده زانده بگره
 با صبح و غنچه که کربلاست
 از که بهاسه آل نوح ختم کرده زده
 آری بآل سر و شرمه و شای کجاست

نہاں نام است پب کردہ خلیس
 بنگر کو خوشی لیں سپرین این عورت
 لیجان تاب غم بکنڈ شک روز خوشتر
 امروندیدہ ہست تراویدلک کو است
 برقاقتش بریدہ نقما کسوت طرب
 چکا این صبوریش ز دست غم فاقست
 از تاب و درگوزن زخندہ کردہ روز
 ویدیکہ نظا گریان لعل کبریت
 آب سرود کردہ زباغ شاطنغ
 بر شام از ناخندہ نغمہ نیواست
 اہبت عود سے خیالت چو چوان
 ز پیو جوہرین کہ ز حکم سس پایست
 سر کن زردی صدق نکلوری رہ دما
 از گفتگو دمای شہنشاہ مدعاست
 عاشورنا کہ نیدبار روز سال دباہ
 نو روز و عید باد ہم سال دماہ شاہ

مرثیہ دیگر

ماہ محرم است حرام است فرست
 کو در حرم دل بکشین غم جو سے
 بانا چھ شنبول آہ در گزیدہ با غم است
 گردیدہ نغمہ شنبول و شور با غم است
 نیکو کلک در سر نغمہ ز دہانم جان
 سوادہ در بیلن رگ چپ کار با غم
 بجا بگریہ پایا بگریہ نغمہ دسار
 پاکرہ دم پرانیا ناز ہوسار
 روزانہ کن ہاشاک گریہ شنبے
 پندوسہ سپرین گریہ شنبے
 اگر گریہ این آب بر ہی در اسے چشم
 چاروب کن بجاہ پے گرد بے بینی
 کن روبر آورد
 شکلی کہ تیغ زخم این ز غم جہی
 بر منور دل گریہ اگر
 در ہم تنگی بکشتن فراموشی اگر
 امروندیدہ بکشتن حال نو در ہی
 روز شام نیست نینداز این نشاط
 صد سالہ غم بایست بدرہ روز نیچہ

مرثیہ

نقش طرب زود محل امر و نیک باشد
شب را هیچ جیب این سود نیک باشد

بند دوم

خاکی که بود در دنیا صاف کوشش
چند در خرمال جیب آب نجرش
انزقند با برش آتش نیک و خوش
شاید که به تخت زودش پیش
رویکه آفتاب زمین گشت آیدین
بوسه ساینه زهر او درش
این یکویی بین که بعد دیده در زود
بیش چون گشته فخره پیش
عالم سپاه ساخته گردن کورل
باد افید ترم ازین چشم آفرش
زینق موج زایش در آتش گشت آب
تقصیر کرده باد کف خاک بر سرش
گیسو پدید زهر و زهره است
بهر زود و نغمه رخ نجرش

نقش کیم بال و نقیض خود نکرده است
صد نامه بر لبش آورده است
افزاده سایه از لب مشاطه صبا
زود دیده اند طره مهر و خوش
هر دم صبا گذار به طرب چنین کند
خاکه به برفی لاله و سر و چین کند

بند سوم

موی چون فرق شیدان خضاب شد
آغشته مشکنا ببل مداب شد
آن پرده که در هر بنجاسه آه یافت
خفت عوا و براسه و آفتاب شد
زیر دیر شود فلک این انقلاب پیست
آرام بخودی و سکون اضطراب شد
در نیمه از زخمه لب خون می زنند
تا نفس گشته هیچ و تاب شد
با نقره های افشاک نظر لعل ناک ریخت
بر پایه های داغ جگر کباب شد

تیریت انتهای غم از وقت بیا
وزیر حساب ناله نفس سر حساب شد
امروز روس روی نمودن تراشت جیغ
دود و دود سونگاش نقاب شد
بر این نیست طعنه که گریست فون چرا
خوش ز تاب محنت و اندوه آب شد
فون ملک ببال و پر می پند
از ابر ویده قبه گردون جاب شد
گردون جابی از غم و گان فون است
چشم از جاب خانه بگریز فون است

بیت چهارم

روزان دل که کشایدین غم شمر از غمت
گل کرد و داغ ویر جگر لاله زار غمت
فون سیرخ نند از ش افشار غمت
این سر جانگداز جگر بپار غمت
این شمر است ملک را سوز دل
بیچرخ افکار از مژه اشکبار غمت

در شباهت خط واد دل خرام سوز
فونست بیک از تب کرد افکار غمت
چشم غمت ان همه پر کاله جگر
از اجاس سر و لاس فوار غمت
قصرون ز صدمه غم و ترانیا است
در سینه طاق بند می صبور و غمت
تاراه کوی سین بویید و گریه
دره گذارش از مژه پدید و غمت
اندازه فون کرد و نند و شد غمت
این گریه یای غمت که مبدند و غمت
شا سیکه بود و در و غمت غمت
از چهره باد و اسن باوش غمت
کفار شام پودا ایام مبد و غمت
پرنده صبح با بوش شام مبد و غمت

بیت پنجم

روز غمت است کف و فون و فغان غمت
دل زاده و ناله وی غمت غمت

باید برای سخن اگر دماغ دلم کرد
 دلم اگر دینیم و جگر با خنان کنیم
 گاهی بسیم با بین قدر بیان
 هر جا که بگذریم سر کجشان کنیم
 از تیغ خوشدل غم را سر نیست
 نشسته از دست غم با و زبان کنیم
 شربت دعا خذد کج دست با و زبان کنیم
 قفسه بزرگ با و زبان کنیم
 جیب دست غم با و زبان کنیم
 دشت پیش بنیم درین روان کنیم
 نسیم اشک را شمع کاش کنیم
 در خلدی که شمع کاش کنیم
 گریم جوشن شمع کاش کنیم
 خوشه تازه در جگر آسمان کنیم
 از پیوی تبارک الف برستان کنیم
 سینه برآوردیم که فرست نشان کنیم
 فتح نخل غم ازین سوز شک با و
 کرسره غم بگذرد از سوز شک با و

نیکویش ششم
 تنگیت بر یکدیگر ازین غصه خون نشد
 کرم باد آنگه لالش نشد
 پایال شور و لوله اگر دیدم نشد
 یک عقل کو کز دست کش صد خون نشد
 غم بارناخته زده خون در ترقول است
 زخم است کند سینه جراحت کنون نشد
 درخت باقم از چاه و چو آفتاب
 بیوده پنهان فلک نیلگون نشد
 برپایه که در چو رستم دست زدن نشد
 کوسا عذیکه بر جبینی استون نشد
 از غم قدرسته یکی را نصیب باد
 از غم قدرتون ترا کز این غم برون نشد
 سر فلک رخت با و جگر فلک کشید
 از تاب آه شعله به اوج ملک کشید

زان خون دل که رنگاب آسمان کرده اند
 زان غم که رنگاب آسمان کرده اند

بیگانه را بنا بر نفس گشت استننا
این درو خاص را چه بلا عام کرده اند
از تاب و دروگر نفس مای غلق نخوت
بخشد دل که زاده چا بام کرده اند
شیرین جات ز غنای گنده پوست
چیت کرد در جام کرده اند
این زهر مرگ سگ خند و سر
امروز در شمس از برای همین نام کرده اند
عاشق در شمس از برای همین نام کرده اند
این داد با تمام زبید و شایان است
صبح تمام عالمیان شام کرده اند
درین صبح بخت غافل موافق است
خاطر نشان برید از آیم کرده اند
ایام از ان بکام حسین بود
خان روز شهر یار حسین بود

بخند ششم

میگوید کاشش امرو بهر اسکی کرد
اسکی این ششم بر اسیم شاه کرد

از خاک راه سافت امرو تخت ناز
هر کوبه است تخت ز از خاک راه کرد
دوش سر طوت جو خطر با شمش کفید
باوش تبا به آنکه خلاق تبا کرد
شیرین فلک با شمس کاکب زینوش
ز سافت زینوش است این کلاه کرد
نخل قش کرسه از آه می کشید
زان با آه جو شام گیاه کرد
اخبار رو سفیدی خود کرد در لباس
در شب سیه خانی گواه کرد
روشن کند مر و یک چشم مروی است
این کعبه مر و اگر کسوت سیه کرد
در تمام حسین زینوش کعبه کرد
هم اسمان بین زینوش شمع باد
در روز ششم شاه شهیدان شمع باد
در روز ششم مقام داور رسد رنج باد

تمام شده واقعات ملاطوری

از واقعات تالاسیم غفره الله
 لمغفرة العیسم وادخله فی جنت النعیم
 مرثیه رئیس علیه الرحمه

چو نام است که دیگر جهان ملاک است
 زاده مانیان چو به ملاک است
 بلال نیست که بر آسمان علم شده است
 درین عالم نیست بهر نعم
 چو شد بلال نعم و قاشش نعم شد
 طوع کرد بلال و میوه نعم است
 غرض که نام واد مصطفی واد جیب است
 بیاسه ما همه جیب واد جیب است
 عرای کیت جهان که بادل ناشار
 بر روز غریزه پیش واد گریه باید واد
 تمام بجز کال بخون جهان افتاد
 بیاسه روز غریزه قاسم واد
 روایت است که چون کب جاشید ابر
 سطل همیشه بار سیاض بهشت و چهار

یک بلال زنجار که زاده یکس شده
 زگر وین فلک سیمه طایر خوش شده
 نمانده بود که دیگر از عجبانش
 که جان خویش نماید زلفش
 طلب نمود در آن حال بادل غناک
 خدرات سر اسوده راسه لولاک
 خطاب کرد که ای بیکان اهل زمین
 خدرات سر اسوده آدم حسن
 وصیت است مرا ای گروه غمخیده
 بگوش جان شنوید ازین استبدیده
 مرکب دبالا بایدیم شیب شدن
 چو نور مرکب ویده ناامید شدن
 سرم بنیزه اهل شتم کند جلال
 قنم بر معرکه که بلا شود غطال
 چو نوزیکه نوبه ایتم کمن پیر وازند
 جمال زار دنیا کمن است پیر
 تمام از شتم کوفیان است پیر
 زنا ایست ای ایام و ستمگیر

نبی ایسی بجز کینو و جفا نکند
 بغیر ظلم به اولاد مصطفی نکند
 سوارشان نبی پندخته زلالان
 ذرا راه ظلم بجا زده با کسی پالان
 بعد که دوست و اندوه خار و دراز شوند
 تمام دامنشان شانه هر دیار شوند
 بزمشان با سپیدی چاقاب تمام
 بهدی بر بریندیلی نفاق تمام
 پیغمبر که تیان من چو پاره کنند
 بجانب کردان یکبسی نظاره کنند
 بجان فاطمه یکبسی و یکبسی
 خصوص فاطمه من اندوه سرور یکبسی
 که نور چشم من خواب کرد
 سکنه من غم من که خواب خواب کرد
 بجا بواره و درخشش که خواب خواب کرد
 دوران ناز و غریبی که خواب خواب کرد
 سپید بلبلی خفا و غم که خواب خواب کرد
 درین مکالمه بود آن امام باقر ع
 که از سپاه خالف شنیدند که خواب

سپید و از زر جاست آن امام شنید
 بدین و اصل و ذرا بجان رطل بید
 که ناگهان زحیم امام باقر ع
 چو قناب به قناب قاسم امیرش
 دیگر و دشوار وضع نموده نیست گوش
 و دیگر و دیوان حسن بگفته بهر دوش
 نیست و غم زینب گوش آن چو چو تر
 ز شام هم تیان کاش بر تیان تر
 روایت که شمر زاده عیسی شال
 گذشت و بود غم ترش تر و دسال
 خطاب کرد ای غم بر گزیده من
 فدای جان تو ای زهره و دیده من
 منضم نبأ که دین ادا سازم
 خاک و گذشت جان خود فدای من
 چرا که جان بکینین حلقه بجا آید
 که بی تو زندگی من در چه بجا آید
 که گفته اند لب نشسته اندین صبرا
 تا شبید نمایند شکر اعدا

شنید که جان نود در دست او گذر شود
 چو دید که بگریه برآید آن رنج خراب
 چو این شنید ز شهر داده آن رنج خراب
 بگریه گفت که ای نود دید که اجاب
 چرا چه کار گشت این چنین باشد
 تمام طلب این تو فغان من باشد
 تو یاد کار غم بر بیان دوزخ و دوزخ
 تو خود در چشمم بر آدم حسنی
 چگونه داغ ترا بر پاهای من بندم
 بر دوزخ تو خود نخل یا من بندم
 بگریه گفت من مستعدم که بپای
 بر آید داغ دل به لبیت هر چه
 چو شانه داده شنید این سخن از آن مولی
 خطاب کرد آن شهسوار دوازده
 خطاب کرد ای افشار اهل زمین
 بگریه گفت که ای افشار اهل زمین
 نموده است وصیت من امام حسن
 که ای پسر چو رسیدی بدشت کرب و بلا
 بگریه گفت که ای پسر بیدار شدی

بدانکه غم ترا نشد لب به لب
 چو نود از نظر خست ناپدید گشت
 درین معامله دین مرا ادا کردن
 بنگار مقدم او جان خود فدا کردن
 که ای امام حسین زنده گشته چه کار آید
 درخت خشک بجای و خاک رست
 درین ساله جان من است و خاک رست
 سزای دین و آستان خاک رست
 چو ستمنا سخن کرد شاه شهنشاهان
 خطاب کرد که ای غنچه ریاض جهان
 وصیت پدرت بزرگوار است من
 ز رخ شمع شبتان دین امام حسن
 که من ترا به پیشین حالتی کنم داد
 زنده با گنج به نام تو مبارک باد
 فلان ز غم خود درید و لاف بگو کرد
 بوضع حل بنام تو اش بریدم ناف
 پس آن امام جگر تشنگان غم افروز
 به اهل بیت بپوشید چنین خطاب نمود

کرای گروہ غریبان برپاے شہزادہ
 کیندہ نوم و دست ز لطف آلودہ
 چرا کہ وقت شہادت قریب من شده است
 چنین شہادت عظیمه نصیب شہادت
 جز سید گدوون کو بدشت کرب و بلا
 گرفت بزم عوی بدشت کرب و بلا
 تین تیر از پیدہ ہا کے چشم یک
 لباس نیل بر گروہ زین الم چو فلک
 چو خیمہ شرق صبح میب و منظر نور
 کہ بود وی طنائش ز یک بیوی نور
 بجایے قالی این بار گز جانبش
 ہزار محل چشم یک در آن شد فرش
 بہرست دلاں پرده ہا کے کا فوسے
 گرفت صبح کف شہو ہا کے کا فوسے
 نندول کو در لہ طرب بعد شادی
 نہاد کرسی خود فرش تخت دارا دے
 فضا گرفت عطا از سید صبح و سلم
 کہ نہ نوشت قدر آن کو بوی نفسم

دران سالہ عنوان بعد شکلیان
 شرح کرد و بجا رہنبت آرائی
 کہے نبو ذرا انسان در آن بیان سوری
 بجز تہاجت غلمان و فرود سوری
 بجا کہ مقدم آن شاہزادہ سوز و دل از
 فلک نبو خود چو شمع پا انداز
 روا نیست کہ آن سود و جویا اریب
 ز لطف دختر و داماد خوش را طلبید
 بگری گفت کہ جانم فدای جان شما
 نیم زیادہ ز یک چاشت بہمان شما
 کیندہ صبر و بیاد طاعت بہمان
 کہ لازم است ایام گنگا کریم
 کہ من و صلیک این امت گنگا کریم
 باین سبب بچین مخنتہ گنگا کریم
 خطاب کرد پس آنکے بوسے قشتہ دلاں
 خصوص مادر قاسم آئین شہزادہ
 بگری گفت کرای حویان شہزادہ
 کہیندہ نوم و دست ز لطف آلودہ

چو آب دیده زانسانه بری کار آید
 که نخل قاسم غمیده را بب آید
 که روز لغزیده و نام غمسان است
 سرشک خون دل کشید چنانکه گان
 غرض بجایمانه فاخته غش فرمود
 غبار رنگ ز آینه پوش برود
 گذشت بسترش علامه بعد شادی
 نشانش از ده غمت تخت دامادی
 زلف خطکانش نمود شاه شیب
 زهرست بهم عقد ماه باغور شیب
 چو گم کار عروسی شدند یار دلش
 که از سپاه مخالف یعنی آمدیش
 خطاب کرد بسوی سپاه شاه شهید
 مبارز از طرف آن جناب می طلبید
 چون شاهزاده شنید این سخن چشم چرب
 سپید دانه حاجت آن رفیع جناب
 اراده کرد که پیشد برین وختانش
 عروس ابدل چون گرفت دامانش

بگریه گفت که چای بری چنین دلشاد
 فدای جان تو ای جوان زود اراد
 که از ذوق تو ز سرگرمی کور شدم
 ترانه نیمه وار سبیل گریه کور شدم
 جواب داد که اسرار دیده زهر
 گل صد قیام امالانه احباب
 چو این شنید عروس از زبان شهرزاده
 خطاب کرد که اسرار نهال آزاده
 تیرا بر روز قیامت چگونه خواهم یافت
 دران بیایه چنان بیخانه خواهم یافت
 روان است که قاسم شنید چون سخنش
 روانه باره اسرار استین پیروش
 خطاب کرد که اسرار خواهم یافت
 ضیای دیده زهر گزیده تقدین
 مبارز قیامت میان ساینه شایان
 پند شاه شهیدان باین نشان شایان
 گفت این دروان گشت ابدل خوین
 رسید تا به در غمیده امام حسین

[illegible]

زناشنگی از یک اطفال عطفش کرده
 پیش مادرش افتاده است شش کرده
 پوزش از ده نظر کرد این سال را
 نموده چاک گر میان صبر و صلح را
 زردی لطف نظر کرد از آن سرور
 گرفت مادر و من خویش را در
 گذشت روی چو آن حالت برادر خویش
 سوال کرد از آن حال
 بگفت که از سه مادر پندیده
 چه واقع است باین کون تمهید
 که او فتاده چنین زمین و پیش است
 که در مصیبت او عالمی سپیدش است
 چو مادران سخن از روی حالتش پشیمان شد
 چو ستام بانیان حالتش پشیمان شد
 بگفت که ای که نوبت دیده مادر
 خداست جان تو ای مادر
 که ترا عطفش شنگی و امورش است
 برادر تو زین اضطراب بد خویش است

رسوئی گئی از بسکہ لعلش کردہ
 بروی دست من افتادہ بخش کردہ
 کمان آب ندادم بسہ دم دیگر
 تاکہ موزم چشم شونہ آب آور
 چو شاخ را دہ شند این حکایت از مادر
 بگر گفت کہ اسے اور نہ کوئی
 خوش باش کہ تاسین دی روانہ شوم
 بر اسے قول بقتلگان بمانہ شوم
 مثال سنہریا نہ کہ من بیا نام
 دین سالارہ را دید شاہ قشہ لبان
 چو این سالارہ را دید شاہ قشہ نام میدان
 گشت قاسم بستم بزم خود بلبلید
 دید اشک و فاشش بزم خود بلبلید
 براق در اسلحہ خیل تاش پوشید
 جلستہ آن لعل شہید آل عباس
 گذشت بر سر عمامہ رسول خدا
 وداع کرد پس آہ کہ بدید ہا خوبار
 چو آفتاب نمودش بر ذوالجناح سوار

غرض روانہ میدان اشک گردید
 زمین بزم پرستم ذوالجناح می نزدیک
 خطاب کردیم و اینان گفتند
 کہ ای گروہ ہستم پیشہ خجاک دار
 چو واقع است کہ بر قتل بابستید
 چو شد کہ آب برادر او صلیفے شید
 حضرات حرم عہدے بے
 فتادہ اند خاک از چوہم شہیدی
 سیکہ بیجای کہ عابد بیار
 گرفتہ از علش تنگی لوش زنگار
 بنای کار شاہ خجاسے موزم نیست
 گر بذات شاہ کوئی ان شرم نیست
 چو این شنید بر آفت ابن سعدین
 خطاب کرد کہ ای کوئی ان بدین
 کہ پیش ازین بگذرید خیل نورس را
 و آوریو ز پا این مثال کرد
 کہے ارادہ میدان آنجست آب نہ کرد
 چو شہم عقی رو بآفت آب نہ کرد

در آن بیان ز تقابل و کافزاس
تکبیر بزرگ سسی و ازرق شامی
عدوی کافری بر اینی برادر صف
زیم تیغ وی افتد چوبید لرزه بجان
و نیست کر آن کاسر گستر
و زنیان سپرداشت از پر بتر
یکه ارادک سیدان آخجباب نمود
جودیتیه دلسه ردیا آفتاب نمود
کشیدند که آن کنیشل چو آتش دود
بسیوی سرورین نیزه حواله نمود
در آن مقامه نام بیت باری
کشتیدار کف آن بیدین نافه جام
چو این شاهانه آرداده زانجام
کشیدند تیغ نیزه آرب شهید
چو که در آن شمشیر کشید
که ناگهان ز تقابل سوس
دین مقامه کرم سوس
ز یکد زوین نامید شد ازین

برادران دگر چون بوی نگه کردند
بسیوی سحر که ایستادند
بقدر قبولت نشان هر یک بر دیدند
فوض بر کرد سس ازرق کعبون
چو این سبک بر کردید اول بفرین
روان کشت کعبه کعبه
خطاب کرد که اسکرده چنین بی سر
شاه فوجیم هر که گرفتار است
غلام تیغ که در دستش هزار دینار است
بدان کرمیت میفرش هزار دینار است
چو بیغ و گران ز سر داده اسم آتش
جوابدست نو افاده است ابلیش
چو شاهزاده شنید این سخن از آن کافر
خطاب کرد آن لشکر ستم گزین
که غم مخورید انت در انتظار تواند
چو یک یک سبب بقیار تو اند
ترا ازین جفت ستم که تا شد غیرت
که هست این جهان پاک را زین

ز بود که تو در سپاهی دودستار
 ندیده کار کشیدم بخت بدستار
 چون از برق این سخن از روی شنیدم گریه
 که دست و تنج شکر شنب علم گریه
 نفی و پیوسته از ضرب تیغ شانه سپید
 با کمان خنجرم سپهر جان لید
 ز چار کین تا شایان نفسان بخت
 ز دوست اخذ از دوستان مان بخت
 چو گشت خاندن خالی از سپاهی شب
 گرفت جاسه دران آفتاب حج تب
 جهان که ب خود را زور زمین لید
 بسان شیر قلیب با آه آن غنا
 ز صحر اقل گشت هر چه بر خزان
 سرخا از سه دین با بصره میدان
 ز بوش شنبی خان زاده چون دادند
 لبوسه خیمه بزرگ و انجاش را کردند
 رسید چون بدیدیم تو خیمه حسن
 خطاب کرد که اسه علم بر گریه که من

چنین بجال من در فاطمه شوشن
 فدا می جان تو آبی بزن بر آتش من
 خبان از پیش تنگ شمشیرم بیاب
 که از آتش جگر من تیغ گشت بیاب
 زین من و کلبه شمشیرم افسار
 بنگ و در کف من شمشیرم افسار
 اگر ز شربت آب لب بکیم از غفار
 بهشت تو بر دم من سیکه دین
 چو این گشت نیند زهر آده سیکه دین
 دوا سه درد جگر و گشت آرزو مان بدیدان
 و دید پیش و گشت آرزو مان بدیدان
 در خیمه حسن را چو جان خویش بهر
 غمیدن باش که حال چون گل شاداب
 ز دست ساقی کوثر تو میوه میوه سیراب
 ز دست که با آه شورش شنبی
 بقبر است که با آه شورش شنبی
 رسی شب که با آه شورش شنبی
 پس آفتاب مقدس ز راه عزت رجا
 گذشت و در پیش خاتم رسول الله

از ان کتب پویشتر از اوہ بادل فہمین
 فروغ شمع گشتی آتش یافت در زبان چین
 خطاب کرد در جانب امام حسین
 کہ اسے سرور دل و چشم پیکر اقلیدین
 کہ از بونہی کہ مادر بانی سے حضرت نو
 پر جو پیکر کہ بستر سیکند ز حضرت شدہ
 چھ شمع خاک بستر سیکند شدہ
 کہ زہر و سیست امر و نازا ایسید شدہ
 در شفا زخمت پیدہ آتش سپید شدہ
 بر قدر کہ احوال حال مادرین
 در شفا زخمت پیدہ آتش سپید شدہ
 بیوں پامی وی اگہ دراع آخرین
 کہین شادیدہ پیش بین پیرین لب
 کہ بعد ازین بجان زندہ آتش خوابے دید
 شیند این سخن و چو پویش نور شید
 ز شوق غم غمت لبوی فہمہ دودید
 چو دیدید کہ شتوہ است موی سر مادر
 شتہ بادل پر خون میان خاکستر
 گسی بہ غم موی آن نظر سے کرد
 گوی چو بایسان خاک را بیکار کرد

کہی نہالہ جانشنوز خاطر ناما شد
 بگریخت کہی نوجوان نوداماد
 فدای منزل دماوی خالیت کردم
 پاک سعادت و غور رسالت کردم
 خدا کن کہ شتوہ اسے سرور سیکند
 آفتاب جمال تو دیدہ ام روشن
 کہ جلگہ گاہ تو نامم لبی خوشی است
 چو تجاہد بیکہ یعقوب و سید شاد
 درین خیال آن شتہ لب چو دیدہ شاد
 کہ ناگمان نظر آن بشارت راہ شاد
 دشن زدن او چون جاب شد بے برگ
 جان رسید کہ گرد و شوق شادی برگ
 سینہ دار زجا جبت آن حمیدہ پیر
 دودید و پیش گشتش چو جان خوش پیر
 چو یافت استم روزگار شتہ لب
 نزار و تیز زرد بوسہ عقیق لبش
 خطاب کرد کہی جان من چو دامادیت
 بجوہ تو نہ انعم عز است یا شادی است

بین عروس خان دید و آتش برپا شد
 که دست و پای وی از خون مل خضاب
 جواب داد لای اود حیرت به نژاد
 نزار جان مقدس خدای عظم باد
 بین یکتا شدن از شهادت است
 که جان فدای حسین کردن سعادت است
 کجا رواست که زنده باشم رسول الله
 رو به بیک که شمع دل رسول الله
 که یک جان نماید فدای جان حسین
 بهر دو کون شمس از نذر دشمنان حسین
 دین معلومه ادر از ریاست خدا
 بدی که دیدم ازین مخرج میسر
 کین ز دیدن من در خانه ام خمی دید
 که بعد ازین بجان زنده ام خمی دید
 چو ال بیت نشینند ازین عالمه را
 زود بجا آید گریبان صبر و صلاه
 ز خانه ان نبوت چنان فغان برخاست
 که عالمه از جانبیت آسمان برخاست

دین کماله بود در خضاب بافتنگ
 که از سپاه خلف شنید نعره خضاب
 نجات جست جگر گوشه رسول این
 چو آفتاب برآمد بعد رخا و زمین
 جهانده کسب و آمد بیک صدمه بیدان
 بر آب کسب که آمد بیک صدمه بیدان
 خطاب کرد سوی این سید ابدل ریش
 که آب داده ای رو به یک کسب خوش
 جواب داد بی آب داده ام ز فرات
 دلی بد آنکه در سبب کشته گوشت
 خطاب کرد در کسب پیش روی گنم
 آن بدین خضاب پیش روی گنم
 که اسب عمر تو مگر ز خضاب پیش روی گنم
 زود و افتخار شد از اسب غنی تر است
 موده بجان اسب خوش را چای
 زشت است سبب سبب ان که طایب آب
 نذر دعوی دین می گنم ز دنیا برکے
 که این چنین دلی مگر از غم جاندار برکے

چو این سده شنید این سخن ز شاه سپین
 خطاب کرد که ای کوفیان بمرآین
 تمام حمله نمائید بر او و بر مدبر
 بر او که سبط رسول خدا صغیر
 بغیر چو پیرشش در آید ز پیا
 که اندر است بیدان کرد با تنها
 غرض احاطه نمودن خیل و پیار
 زین خنک جفا منقل بهم گردید
 بنیدر و سنان بکس پوزد شنید
 عتاب بند شهادت که شد شکر بسم
 گنبد با عتاب سعادش که بود
 که آگهان ز قضا شدت کاهم دود
 بسوسه سرورین نیزه حاکم نمود
 قضا بسینه قاسم سنان نیزه شد
 باین ترانه کرم از یک ان شش
 قضا ز شمشیر آن غم لایحه ایجاد
 چو نور و یک دیده با فنا و خاک

اراده کرد که آن بیوفایا جفا سازد
 سرباک آن شاه را جفا سازد
 ازین عالمه چون شاه را زده شد آگاه
 کشید نعره و احس تا که با آگاه
 خداست جان تو ای پسر پادشاه حسین
 پاک نام تو آویخته را در یاب
 نبسته کین دوزخ دیده را در یاب
 من شکسته محنت رسید و شد اشد
 چو این شنید ز شاه پادشاه
 کشید آه جگر سوز با تن
 چو برق جبهت و چو منیر چش
 چو من خس و قاشاک اشتیاق تابید
 رسید چون بفرشاده آن سرور
 چو دید دید که آن کاف بستم
 بروی کشید آن تشنگ لب گزشت فرار
 که سر جاکند از یک پش نجاری نار
 چو این عالمه را دید کشید اطهار
 کشید تیغ و دوشش نمود چو خیار

نشست بر سر بالین آن امام زین
چو جان گرفت سر یکیشین
خطاب کرد که ای نور دیده ای مرا
فدای جان تو من بشم جزت کبکشا
زندگی شده ام در جهان زین
که یار من تو ای کوکن فرشت فیضال
نمین بباش تو ای انبیا رسیدم از دنیا
تو پیر وی بین اینک نکو اختر
فرض گرفت در آغوش آن مکرور
ساخته به در تکیه اش مدینه
چو دیده اش برده انتظار ساقی بود
هنوز کینه اش چون چات باقی بود
مخدرات چو دیده اند حالت غم او
زند چاک گریبان چو گل باغم او
یک نشست بالین آن زار دیده کلاب
کیسه فشانده بر پیش زار دیده کلاب
موس را بادل خونین سپید بر او
چو جان گرفت در آغوش پیش یکبار

باشش تسبیح زین را بر آب نون
ز خون سینا آن دست و پا خراب نون
کشید چو زین بسکه به پیچیده تر
بگر گرفت که اسه المیست پیچیر
در آن چو زین خاست احسان است
چو بسکه زینم این کل عروسان است
روایت است که چون مادرین صیبت مید
چو بسکه زینم این کل عروسان است
نموده دیدیدیدان سر و آزارش
خضاب بلبسته بچون لعل تانده دانه اش
من مبارکش از زخم کل تان شده است
خز از چشم خون از ترش روان شده است
چو این مسالده را دیدید بادل غمناک
نگاه دست و گریبان جامه زار و چاک
گرفت یکبار در خون طبعیده را در بر
چو شمع اتیان کرد خاک را در بر
ز خون قاسم فرزند خود بود مالیه
بدین نوا که زین زار زار دایلیه

خود سببیت منداگر و دیدتاس
 رخت چون کمر باگر و دیدتاس
 ترا دادا کردم جسم آن مادر
 دلم را شاو کردم جسم آن مادر
 خدا سے سخت و دادیت کردم
 بقربان غم و شادیت کردم
 چرا دادی قربانیت نیز کرد
 خدا سے چشم گریخت کرد
 چو اجمی رابده اسے جان مادر
 گشت شگفتہ لبستان مادر
 بگر از مادر است بگریخته تو
 چو پای جان مادر
 چو دست و دیده بپاشا جان مادر
 بپای احوال بپاسا جان مادر
 بپایت جسم کردم قربان
 نہایت سخت و دادیت کرد
 چو اس قدر قدرت آفازہ بپاشا
 کر کردہ سببیت را از میان چاک

پیار و چلبه ات یک خطہ نشین
 کہ تا پای بدولت نمکین
 عروس از عجز رویت بپراست
 و چشمش را شش اشکبار است
 غرض کہ طول سخن و عجب آید
 و کانید کہ غزل و عجب آید
 من شکستہ دعا می کنم این آیین
 ز روی صدق گویند کشمیان آیین
 بزرگوار خدا یا بنفرمودات
 محو عری با دسے طریقی نجات
 بحق اس کے بی سبب تو ناب بود
 بی سبب علم تو و نظر العجب بود
 کہ خصیو شرفی بفضیل
 نیکند کسی و فیض روح اسعیل
 پادشاه روح نبوت با در سبطین
 و دو شوارہ عشق برین جن حسین
 علی انصوح آن شہسوار فرزانہ
 کہ در صیبت اس کے بپشت در عز خانہ

<p>پیشانی زکرم ای بادشاه هر دو سر گناه نشینیداران شیدا شیدا زلف خود به راد و حمان عروا کن بکوری دل اغیب که بلای کن جگنده سلا پیما سعادست پیسم و گرنه از کس نبده روی بیا هم نصیب من که دین گشتان نسیم تو ام پنجیم به کس کفر بیت ندیم تو ام</p>	<p>پوز شهادت آن نور دیده شادگاه بدید چه چهره اسود آرد آب سیاه بقی باقی اولاد خاص سبط بنی خصوص صاحبین عصر حضرت مهدی کر شیعیان همه را از ریاست کج کن بجانب دل هر یک ز جفا نداری مردن کن اندل شان توحید جهانماری غور و رشک و صد بلای دم آزاری</p>
<p>تمام شد واقعات ملاسیم</p>	
<p style="text-align: center;">~~~~~</p>	

مخمس بندای مولانا مآل مختم من کلام میرزا محمد خان نصیبی زندک کرمان شامانی	
بند اول	
باز این چه ناله است که با آه توام است	باز این چه گریه است که هر دیده پریم است
باز این چه فتنه است که در دهر دریم است	باز این چه شورش است که در خلق عالم است
باز این چه نوحه و چه عزا چه اتم است	
باز این چه شعله ایست که از کام آن داین	باز این چه ناله ایست که از ارض مقیمین
باز این چه شورش ایست و مآفاق کین چنین	باز این چه رستخیز غطیم است که زمین
بے لطف صورت خاسته تا غش عظم است	
با چرخ سال خورده ز در پشت رد برو	دو ششم نهان ز سر همین بود گفته گو
کے قد خمیده راست بین این سخن بگو	این صبح تیره باز و مید از کجا کزو
کار جهان خلق جهان جمله دریم است	
گویا زمین ز جاسے فلک دارد و خطراب	اگر یاش کشته باد فغان پر خراجباب
گو یا که آتش آمده بیرون ز جاسے آب	اگر یاطلوع میکند از مغرب آفتاب
اکاشوب در تمامی فزات عالم است	
گر گویش میبید غطایب ز نیست	گر سازش مشوش غطایب نیست
گر دانش به شورش غطایب نیست	گر خوانش قیامت دنیا بید نیست
این رستخیز عام که نامش محرم است	
در بریم غش و خروش که غیر از دصال نیست	در قصر کبریا که آن راشال نیست
در ارج نه سپهر که جز وجد و حال نیست	در بارگاه قدس که جاسے ملال نیست
سر باسے تدبیران همه برز انغم است	
ارض و ساچو باتیان نوحه می کنند	وحش و طیور کر و بیسان نوحه میکنند
دیو و پری و اینی و جان نوحه می کنند	جن و ملک بر آویسان نوحه میکنند

ان

اگر با عزای اشرف اولاد آدم است	
خورشید آسمان زمین نور مشرقین	پرونده کفار رسول خدا حسین
بند دوم	
خشکیده لب چو چشمه چشمان کربلا	از سیل فتنه رفته ز دامان کربلا
امواج و طغیان خورده عثمان کربلا	کشتی شکست خورده طوفان کربلا
در خاک و خون فداوه میدان کربلا	
گر مهر زره و ابرو فاش میگردد	اگر ابر قطره و ابرو فاش میگردد
گر چرخ کج مدار بر او فاش میگردد	اگر چشم روزگار بر او فاش میگردد
خون میگذشت از سر الوان کربلا	
فرمان ده فغان و قدر بهر امتحان	بگرفت وعده چون زنده شاه انسل جان
از کوفیان نمودگر و هدیش میبهران	از آتیب هم مضایقه کردند کوفیان
خوش داشتند حست همان کربلا	
بر کربلای بیخ و بلا با حسین رسید	برادر رسید آنچه بیایست دید دید
زمین بناله گفت که جن و ملک شنید	بودند دیو دود و همه سیراب می گید
خاتم ز قحط آب سلیمان کربلا	
در کربلا به گفته مردود از ابد	چون ابن سعد از ره بخل وره حسد
بر کشته گان کرب و بلا آب کرد سد	زان کشته گان هنوز به عیوق می رسد
فردا داغ عطش ز بیابان کربلا	
نگرفت مهر و مهر گللابی بغیر اشک	نگرفت اهل شهر گللابی بغیر اشک
نگرفت خلق بجز گللابی بغیر اشک	نگرفت دست داد گللابی بغیر اشک
زان گل که شد شگفته بر امان کربلا	
آه از دمی که سر و اعدا نه کرده شرم	آه از دمی که نه ترا عدا نه کرده شرم
آه از دمی که کتر اعدا نه کرده شرم	آه از دمی که لشکرا عدا نه کرده شرم

کردند و بد بخیمہ سلطان کر بلا	
آندم فلک بر آتش جہت سپند شد	کز خوف خصم در جسم افغان بلند شد
بند سوم	
کاش آن زمان زمین چون فلک نیلگون شدی	کاش آن زمان ملک از فلک ازگون شدی
کاش آن زمان تمام جهان غرق خون شدی	کاش آن زمان سراسر ادق گردون لگون شدی
این خر کہ بلند ستون بی ستون شدی	
کاش آن زمان کہ دست بادی دست کو فیان	کاش آن زمان کہ ظلم بپا گشت در جهان
کاش آن زمان کہ خصم نبی بود شادمان	کاش آن زمان کہ این حرکت کرد آسمان
سیما بدار روی زمین بی سکون شدی	
کاش آن زمان ز شمع سید روز اہل بیت	کاش آن زمان ز شمع دل فرو ز اہل بیت
کاش آن زمان ز درد غم اندوز اہل بیت	کاش آن زمان ز آہ جگر سوز اہل بیت
یک شعلہ برق ز زمین گردون گردون شدی	
کاش آن زمان کہ شد تن پاکش چو لالہ چاک	کاش آن زمان ز تیغ شدش چاک جسم پاک
کاش آن زمان بدشت بلا آتش شد ہلاک	کاش آن زمان کہ پیکر او شد درون خاک
جان جہانیان ہمہ از تن بردون شدی	
کاش آن زمان کہ شاہ شہیدان ز دہر رست	کاش آن زمان کہ دست علی شہر شوم بست
کاش آن زمان بآل بنی خصم یافت دست	کاش آن زمان کہ گشتی آل بنی شکست
عالم تمام غرقہ در یاس خون شدی	
وین آتش ستیزہ تباہیست سوز حشر	این سوز آگہی ست از دوزخ حشر
این سوز آہ گر نشدے دلفروز حشر	این انتقام گر نہ فتاوسے بر دوز حشر
باین عمل معاملہ دہر چون شدے	
آل بنی چو دست نظام بر آورند	ارکان عرش را بہ تر زلزل دسا درند

بند چہارم	
سنگِ ستم جو بر گہرِ مصطفیٰ زدند در از جفا بہ پہلو خیر النساء زدند	ششیر بر سرِ علی مرتضیٰ زدند بر خوانِ غمِ چہ عالمیہ از اصلا زدند
اول غلا بہ سلسلۂ انبیاء زدند	
تا جو روطہ علم و فتنہ بہ عالم بشد پدید ہر کس ز جامِ غمِ بچیانِ ساغرے کشید	بر ہر کس انچہ خواست رساند قضا رسید نوبت بہ اولیاء چہ رسید آسمانِ طہید
زان فرستے کہ بر سر شیر خدازدند	
سنگے کہ داشت کانِ پیرِ خویشِ قرہا وانگہ بدستِ یاریِ اسرارِ بے وفا	آن را قدرِ ربودہ امداد سے قضا بس آتشے ز انگرہ الماس ریزہا
افروختند بر حسنِ محبتا زدند	
آن خرگے کہ پا بسیر نہ فلکِ بسود آن خیمہ کہ آلِ بنے جادوانِ نمود	آن پردہ کہ پردگیانِ راجباب بود وانگہ سدا دق کہ لک محرش نمود
کندند از مدینہ و بر گریلا زدند	
از تیغِ بیدریغِ لعینان و مشرکان از خنجرے کہ دم ز دشمن میشدے روان	از دشنہ ہائے خون خور دستِ نمانان از تیشہ سیزہ دران دشت کو فیان
بس نخلہا ز گلشنِ آلِ عبا زدند	
بس خنجرے کہ رشتہ دتار بنے برید بس ضربے کہ بر سر شیر خدای رسید	بس ناو کے کہ اصغر ش اندر گلو کشید بس ضربے کہ آن جگرِ مصطفیٰ درید
بر خلق تشنہ و خلقِ مرتضیٰ زدند	
جمعے کہ چون گہر شدہ در بحرِ غم فرو آلِ نبی بناخنِ غم جہلہ کندہ رو	فوجے کہ داشتند بہ فریاد و نالہ خو اہلِ حرم دریدہ گریبان کشادہ رو
فریاد و دردِ حرمِ کبریا زدند	
روحِ الہین نہادہ ہزارِ فوسرِ حجاب	تاریک شد ز دیدنِ او چشمِ آفتاب

بنده بچم

چون شاه تشنه لب بدم و آبین رسید	چون ز غمها بحسم و س از اهل کین رسید
چون خمرشش به خمر شمر حسین رسید	چون خون ز حلق تشنه آن بر زمین رسید
چونش از زمین بذر ده عرش برین رسید	
جاری سحاب فتنه ز لبس گردیل آب	از شش جبهت پهای چه شش شور و انقلاب
ارکان لوح و عرش بر آمد با فطره اب	نزدیک شد که خانه را ایمان شود خراب
از لبس شکستگاه به ارکان دین رسید	
در کر بلا ز لبس سپه کینه اسپ راند	شد هشت آسمان و زمین شش طوق بماند
دامان ظلم بسکه غبار ستم فشانند	باد این غبار چون به مزار بنی نشانند
گرد از دیدن بر فلک هفتین رسید	
هر تیشه که بود بارکان دین زدند	هر حرب که بود به شاه و سبین زدند
شاخ نهال باغ بختی را ز کین زدند	نخل بستاند او چه خسان بر زمین زدند
طوفان بر آسمان ز غبار زمین رسید	
تا آه کشگان دیر عرش جلیل زد	عما از فلک به زمین جبهه نیل زد
خود را در آتش سوزان غلیل زد	یکباره جامه دشمن گردون نیل زد
چو این جبهه لبیسی گردون نشین رسید	
پرتشد ز باغ فلک در جهان سمرش	کز آب تیغ تشنه لب و س نمود نوش
بس خون بخورد خاک که گشته زمین خور	پرتشد فلک ز غلله چون نوبت خردش
از اینیا به حضرت روح الامین رسید	
خاک سیم سواران کیس و دار	بر خواست کرد بر هیئت اندران دیار
کز گرد گشت هیچ بسانند شام تار	کز این خیال دهم و غلط کار کین بخوار
تا دامن جلال جهان آفرین رسید	
هست از لال که چه بری ذات ذوالجلال	او در دل ست و هیچ دلی نیست بی لال

بند ششم	
گوید فلک که دیده ام از چشم اشکبار	خورشید را که داشت به سرتاج زرنگار
از فرسگنده بشنوا زین پیر سال دار	روز که شد بنیزه سران بزرگوار
خورشید سر برهنه بر آمد ز کو بهار	
آب ز سینه آمد و شد سوز مهر گرده	ز خمی بجنده آمد و شد دل پر از قروح
چشمه بگریه آمد و شد بحر را شکوه	موجب به جنبش آمد و بر خاست که گواه
ابر به بارش آمد و بگریست زانزار	
اشک آبخنان ز دیده بسیار که بهیبه	دل آبخنان ز سینه میزد آمد که بهیبه
دهر آبخنان بر عثه در آمد که هر امیر	عش آبخنان به لرزه در آمد که عقل بر
افستاد در گمان که قیامت شد آشکار	
آن خیمه که هر چه در و غیر آب بود	آن پرده که پیر ز سر و آفتاب بود
آن خرگه که نه فلکش یک تباب بود	آن خیمه که گیسو خورشیدش تباب بود
شد سرگون ز باد مخالف جناب دار	
قوس که بوده اند زول یک یک جلیل	خیل که داشتند لب احمد و خلیل
فرجه که میشدند چو موسی ز رود نیل	جبهه که پاس محل آن داشت جبریل
گشتند بے عمارت و محل شتر سوار	
باین که کس نداشت بجای حرمت بنی	باین که این ستم ز پس رحلت بنی
باین جناب که شد همه عزت بنی	باین که سر زده این عمل از امت بنی
روح الامین ز اوج بنی گشت شرمسار	
وانگه ز کوفه خیل الم ز به شام کرد	نوعی که عقل گفت قیامت قیام کرد
بند هفتم	
گر این صفت بجز شیدان قدم زنت	پنگایه لشور خلا این بهم زنت
در آن زمان که فرد معاوی ز بیم زنت	تر ستم جز اسے قاتل او چون رقم زنت
پیکار به جسدیده رحمت قلم زنت	

چون عاملان در گرسطان روز حشر	آیند سوئے موقوف دیوان روز حشر
سجده جرم خصلت بیدار روز حشر	ترسم کز این گناه شفیجان روز حشر
دارند ششم که گنہ خلق دم زنند	
بهر نفاص خون ز سہم دشمنان دین	از بہر خون بہا کے شہیدان ز اہل کین
بر داد خواہیہ شہد از روز واپسین	دست عتاب حق بد را آید ز آستین
چون اہل بیت دست باہل ستم زنند	
آہ از دسے کہ با تن خون ریز چاک چاک	آہ از دسے کہ با دل پرداغ و سوزناک
آہ از دسے کہ با تن صد چاک و سیم پاک	آہ از دسے کہ با کفن خون چکان ز خاک
آل نبی چشمہ آتش علم زنند	
صد داد از ان زمان کہ یشیان اہل بیت	افغان از ان زمان کہ اسیران اہل بیت
افسوس از ان زمان کہ شہیدان اہل بیت	فریاد از ان زمان کہ جوانان اہل بیت
گلگون قبالبصرہ محشر قدم زنند	
در حشر چون طلوع کند نور کر بلا	از حسن بے مثال ز پے حور کر بلا
گوید کلیم این سخن از طور کر بلا	جمعے کہ زد ہم صف شان سور کر بلا
در حشر صف زمان صف محشر ہم زنند	
خالص نبی شوند چو سیم و دراز گداز	کے از علی چشمہ بہ کردند سر فراز
دارند از بنیہ بچہ رودیدہ نیاز	از صاحب جرم چو توقع کنند باز
آن ناکسان کہ تیغ باہل حرم زنند	
پس چون سان زدند سرے را کہ جبرئیل	شوید غبار گیسوش از آب سبیل
نہد ہشتم	
تیر قضا ز دست قدر بر نشان فتاد	بر کر بلا کے تارہ آن بی کسان فتاد
بر جسم کشتہ ہا نشدہ حشر جان فتاد	بر حرب گاہ چو نہ آن کاروان فتاد
شور و لشور داہمہ را در کمان فتاد	

ہم نوحہ را کشادہ شد از باکے بسته بند	ہم نالہ راست ز آتش دل گشت چون سپند
ہم کہ اہل بیت در آفاق شد بلند	ہم بانگ نوحہ بلند در شش حبت فکند
ہم گریہ بر ملا یک آسمان فساد	
ہر جا کہ بود سوسہ قاصتے خمید	ہر جا کہ بود دواغ بدل لالہ دید
ہر جا کہ بد نسیم فغان و غمے وزید	ہر جا کہ بود آہوسے از دشت پاکشید
ہر جا کہ بود طایرے از آشیان فساد	
ہر کس سپیدی نفسی از ان جمع فرورفت	کز فرورفت الیک بصدآہ و درورفت
سوسے حسین از نینب پرآہ و درورفت	شد و شستے کشتہ قیامت بگورفت
چون چشم اہل بیت بدان کشنگان فساد	
بر ہر جید کہ گردش گردون گذار کرد	بر نیش ہر کسے کہ نگہ روزگار کرد
بر ہر یکن کہ دیدہ نظر اشبار کرد	بر چند برتن شہد چشم کار کرد
بر زخمہا سے کاری تیر و سنان فساد	
با آہ جان کہ از تن زار و ناتوان	با جان پوز حضرت ہاشم و چکان
با در دہیے شمار زبید او آسمان	ناگاہ چشم و خضر ہر ادران میان
بر سیکر شریف امام زمان فساد	
از محل او فدا و نہاد سے پاشش رو	امیسود سر پاش و لب خشک بہ گاو
دستش ز کار نامہ و زبانش ز گفتار	بے اختیار نالہ ہر حسین از او
سزد و خیال کہ آتش از او در جهان فساد	
پس باز بان چو گلہ آن بختہ الرسول	ز دور بیت کرد کہ یا ایہا الرسول
بند ہم	
این جسم پارہ پارہ پر خون حسین توست	این خرق خون ہمہ خون حسین توست
این سر و پا فدا دہ موزون حسین توست	این کشتہ فدا دہ بہامون حسین توست
این صید دست و پا زدہ در خون حسین توست	

این برق خورده گشت غم اندوز تشنگی	این شمع آتش از جگر افسردہ تشنگی
این سر و سینه سوخته کز روز تشنگی	این نخسل ترک آتش جانسوز تشنگی
دود از زمین رسانده کردون حسین دوست	
این بی سری که میزنند این گونه باو دست	این سر و سر بلند که گردیده است پست
این لب تری که آب می تیغ کینه است	این مایه قناده بد ریای خون که هست
زخم از تارہ بر نش افروان حسین دوست	
این بخت دل که دهن امان نموده طشت	این جسم نازنین که ز کین پاره پاره گشت
این تشنه که آب دهنی از سرش گذشت	این غم تو محیط شهادت که روئے دشت
از صبح خون او شده گلگون حسین دوست	
این تپیم کز وفاے چنین یافته وفات	این گشته ز تیغ عدو عارے از حیات
این خورده ز آب تیغ ظلم شربت موات	این خشک لب قناده ممنوع از صراحت
کز خون او زمین شده چو خون حسین دوست	
این شاه و شمسوار و شهنشاه دین پناه	این خسروے که بفرنگش همن بارگاه
این دادش که بود بهر قوم داد خواہ +	این شاه کم سپاہ که باخیل اشک راه
خز که ازین جهان زده بر دین حسین دوست	
این جسم جان سپرده ز بید او اهل کین	این صید سر بریده بصحرای کین چنین
این تن که افتاده بروے زمین ز زمین	این قالب طیان که چنین مانده در زمین
شاه شهید نشده مدفون حسین دوست	
پس رود بر لقیع به زهر خطاب کرد	وحش زمین و طیر هوا را کباب کرد
بند و اہم	
کے خون نشان ز خون تو رخ آں مابین	کے مرغ پر شکستہ بیا بال مابین
باپ و پسر برادر و عجم حال مابین	کے مونس شکستہ دلان حال مابین
ما را غریب و بیکیں مے آشنایین	

این بے سران که ابرو سرور دان سهند	نور دو چشمه های تو و جان حیدر رند
آنانکه یک شبیر علی یک پیمبر رند	اولاد خویش را که شفیعان محشر رند
در در طر عقیقت اهل حبس پین	
یکدم قدم بر دون بنه از روضه جهان	بامریم و هوادگر و سپه زواریان
شبنام بهشت عدن زمانه تو بر جهان	در خلد بر حجاب و کون آستین نشان
واندر جهان مصیبت ما بر ملا پین	
ننه ننه بیا تو موسی پریشان بکر بلا	ننه ننه بیا چه ایر تو گریان بکر بلا
ننه ننه به شور گریه تو طوفان بکر بلا	ننه ننه در آرزو تو سر و نشان بکر بلا
طوفان سیل و فتنه و جور و بلا پین	
بر کام دشمنان علی دهر دون نگر	تنهای زخم از خون لاله کون نگر
در هر تنه هزار جراحت فزون نگر	تنهای کشته با همه در خاک خون نگر
سرمای سروران همه بر نیزه پین	
آن سر که بود خسر سر حمله خاص و عام	آن سر که بود موسی ز روز شک صبح و شام
آن سر که بود بینه زهر اعلی الدرام	آن سر که بود بر سر دوش بنه مدام
ایک نیزه اش زدوش مخالف جدا پین	
آن تن که بود نوگل از شاخار تو	آن تن که بود لاله فصل بار تو
آن تن که داشت جابه پین و بار تو	آن تن که بود پرورشش در کنار تو
غلطان بخاک معرکه کر بلا پین	
بالضقه الرسول ترا این زیاد داد +	کان خاک اهل بیت رسالت بیا داد +
بند یا زدم	
اسے دهر کینه با که تو ایجا دکر ده	اسے چرخ فتنه با که تو بنیا دکر ده
اسے دهر واقعی که چهر افساد دکر ده	اسے چرخ غافل که چهر بیدار دکر ده
وزیلین چادرین ستم آباد دکر ده	

از تیغ کینه چاک نمودی تن حسین	آتش زردی بجنگه که ما من حسین
کردی زمرگ دوست تو خوش دشمن حسین	کام یزید داده از کشتن حسین
بنگر که اقبال کوه شاد کرده	
رویت سیاه باد پس از بیت رسول	شهر نیکیت با و نه امیر رسول
ابن جلدت پس است که یا جنت رسول	در طغیت این پس است که با عرش رسول
بیدار کرده خصم و نواد او کرده	
اے بچو جد زهر دو جهان گشته رویه	اے پانها ده تو برون چون پدر زره
اے از تو کار اهل نبوت شده تبه	اے زاده زیاده نه کرده است بیچ گه
نمرد و این مثل که نوشداد کرده	
تلفی چه شد بحکم تو به از خلاوت است	کے مسکی نکوز شے یا کرامت است
این کار را راضی بگردون تفاوت است	بهر شے که بار درخت تفاوت است
در باغ دین چه با گل و شمشاد کرده	
با چون تو که سراسر جهان کرد کاخچه تو	این را چه سان توان که بیان کرد کاخچه تو
کس این کجا به چون تو توان کرد کاخچه تو	با دشمنان دین نتوان کرد کاخچه تو
با مصطفی و جبر و اولاد کرده	
آن را که گشت مدح پیغمبر حبلی بر آن	آن را که داده بود ولایت و سلب بر آن
بر گردنے که بد لب و دست علی بر آن	حلقه که سوده لعل لب خود علی بر آن
آزاده اش ز خنجر فولاد کرده	
ترسم ترا و می که به مخبر در آورند	از آتش تو دوزخ مشر در آورند
بند و از دهم	
خاموش محشم که فلک چون سحاب شد	خاموش محشم که زمین یک جاب شد
خاموش محشم که نصیبه کباب شد	خاموش محشم که دل سنگ آب شد
پنیا د صبر و خسته طاقت خراب شد	

خاموش محشم که فلک کردیل خاک	خاموش محشم که بشد عالمی هلاک
خاموش محشم که نصیبی ترا خداک	خاموش محشم که ازین آه سوزناک
مرغ بود و ماهی دریا کباب شد	
خاموش محشم که ازین نظم غمسم بیان	خاموش محشم که ازین صرف جان بیان
خاموش محشم که نصیبی شدش روان	خاموش محشم که ازین شمع نوح جان
بر دیده اشک سمدان خون تاب شد	
خاموش محشم که ازین ابر تند و تیز	خاموش محشم که ازین چشم اشک بیز
خاموش محشم که نصیبی سرشک ریز	خاموش محشم که ازین نظم گر خیس
روے زمین را شک جگر کو خضاب شد	
خاموش محشم که بشد عالمی خراب	خاموش محشم که زمین شد در اضطراب
خاموش محشم که نصیبی و بد جواب	خاموش محشم که ز سوز تو آفتاب
از آه سوز و ماتیان ماتاب شد	
خاموش محشم که لیس گرفت و سخت گیت	خاموش محشم که فلک بی ملال نیست
خاموش محشم که نصیبی برید ز لیست	خاموش محشم که فلک بسکه خون گریت
دریا هزار مرتبه گلگون حساب شد	
خاموش محشم که برخ از دم حسین	خاموش محشم که ز غم و ماتم حسین
خاموش محشم که نصیبی هم حسین	خاموش محشم که ز غم و غم حسین
جبریل را ز روح پیمبر حجاب شد	
تا جرخ سفل بود خطائے چنان نه کرد	با هیچ آنسریه جنائے چنان نکرد
این بیاض واقع از افکار ابکار میرزا محمد خان نصیبی ابن مرحوم موسی بیگ	
کز که فی کرمان شایبانی پانزده بند اسلام السلام در وصف روح چاره معصوم	

امید از فضیلت بیکران و غایات بی پایان شکستہ لبہ این حقیر ناتوان قبول
نظر فیض منظر شافعان یوم محشر گردد و بعون اللہ تعالیٰ بند اول در وصف
خاتم النبیین محمد صلی اللہ علیہ آلہ وسلم

<p>السلام ای مفر خلق اولین و آخرین آسمان با قدر تو دار و آن اوج و علو رکن ایمان جہت محوری درین پران سرا ہست برالوان قدر و رفعت تو سائبان رام دیو و دو کجائی شد سلطان ہما بدہر سر کشد از ویش نگردون اگر وہاں شود بر فضا از سہ دامن دنیا فدا سے مقتدر کس قدرت بی خبر وہ غیر ذات ذوالمنن رجعت باعث بود یکجا بہ تحقیق گناہ احمد و محمود ابوالقاسم محمد مصطفیٰ</p>	<p>تو عین دین نور ذات رب العالمین آن نقاد ت را کہ دارد عرش عظم نامین تا خدا خواندت حبیب خویش و ختم المرسلین پردہ ہای و حجاب طارم عرش برین نام نامیت نمی بودش اگر نقش نگین در گشت را ہجو مو سے عیسیٰ گردن نشین از پے رحمت یقین ہم برانسان استین بس ہین و انم نمی باشی عجین نامین بر نصیبی رحمتی اے رحمۃ للعالمین آنکہ ہر ناشش بود ہم نام بانام خدا</p>
---	---

بند ویکم در مدح علی ابن ابوطالب

<p>السلام ای آستان کمر سے عرش عدا کیست غیر از تو کہ بگذارد ز راہ تربت عالم علم کہ فی مشن اسرار غیب چون کند و همیشه امکان شجاعتی ہجو تو محمد مرسل شفیع روز محشر سے نمود درج و تورات و انجیل است و فرقان زبور</p>	<p>از بیانت شد تسلیم بالوح محفوظ آشنا در حرم برہر کتف باعث ایجا د پا بن عم و داماد احمد اولین و ہوصیا حق بخواندت شیر خود بر حق توئی شیخ خدا نام نامیت شفیع خویش تین گاہ و عا اسم و اوصاف درودت ز ابتدا تا اہنس</p>
---	--

کفر گر نبود زمین و آسمان دیگرے در دو عالم نیست غیر از آستان جود تو چون تو یباشے بعینے قاسم خلد جمیم حیدر صدر علی مرتضیٰ سردار دین	یتوانے کرد اسے دست خدا بہتر بنا بے تپا ہاں را پناہ و سبے نوایان را نوا بر نصیبی وہ رحمت و جوار غلبش با مصطفیٰ را بن عم و داماد و برحق جانشین
--	---

بند سوم در وصف خاتون نساء العالمین و قرۃ العین ختم البینین فباہرہ

صلوٰۃ اللہ علیہ

السلام ای جملہ برج شرف را آفتاب قدر تو اسے قرۃ العین رسول ہاشمی کلاک دست قدرت حق در گہ تزویج کرد پاک دامن بانو از بطن تو موجود شد شیعہ بزم قلب پر نور جناب مصطفیٰ تا کہ با عصمت نہادی پا بردن زین خاکدان غنیہ ناموست ای ناموس را ناموس و نگ ہستی از روی شرافت ای شرافت ز سبب از گنہ کاریش ای خاتون روز رستخیز خاطمہ خیر النساء زہرا سے گلزار بستے	۱ کتاب از تاب روی و حجابت در مجاہد ہست این خود نیستی پیغمبر و داری کتاب ثبت در فرو صدق تو بیباک خلق تہاب شافع روز جزا و اہل جنت را شہاب روشنی بخش دو چشم جان جسم پرتراپ شد حیا را خانہ ویزان شرم را ارکان خراب گیسو حور او فروں برین با شہر طناب بر سنار المن و جان بانو الی یوم الحساب از نصیبی بر شفاعت روی و جہر شہاب غنیہ جفت گل باغ ابو طالب سید علی
--	--

بند چہارم در وصف بدر زینبہ ام حسن لقب بہ شبیر صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ

اسلام ای باغ جنت را چو طوبی سبز پوش از شرافت بودہ در سینہ خیر النساء شکر خوان نعمت جود تو تا روز قیام دل بہ ہر گز گرم دار نماز ملائک تا شبیر	عرش اعظم را تو ہستی گوشوار زیب گوش تا باغ خوش علی گاہ پیہر را بدوش ہر صبا و شام می گویند گویا و خوش سر زامرت می نہ بچند از طہور و از خوش
---	---

غیر محدث می نگوید هر که بکشاید زبان گر بدفع خصم بیرون آورے تیغ ازینام چشم باطن غیر حسن توئی بیند حسن بیج رنگی جوش بے آتش نمی آرد بدهر چون نفیسی و زینا و درخ شد طرب لسان بادشاه هر دو عالم شافع محشر حسن	جز و وصف نشنو آید هر گوشه سر و ش از زمین خیزد بپا افغان و از گردن خروش بنگ و چون آشکارا و نهان بر هر نقوش غیر دیک دل که از مهر تو می آید بچوش یاد و خاموشی است جبریل کن این دوروش مصطفی و مصلحتی را شمع برهنم و انجمن
---	--

بند پنجم در وصف خاندان آل عباسید بکرب بلا امام حسین علیه السلام و آله

و السلام علیه

السلام ای آستان برویت ز شهر جبرئیل ایر شکست نیست کشتی بر قضای حق رضا از غبار خاک پاسه ز ایرانت قدسیان در زردل بختی ز سیر و سکه نام تو ضمین دیگاه تو خوش و شگفتی مهر تو شمس در قیامت حق زت بخشیدای باشد شفیع مشعل هر تو بهر دل که شد از تو خسته بخواند نامت را بانی فتح موسی بر عصا قبله حاجات چون باشد نفیسی حاجت خبر و گلگون تبا سے کر بلا یحیی حسین	در گرت ز صد شرف بر خانه سب سبیل میشه قهر تو از پادشاهان صاحب نیل بهر کل عیده از مرغان خود سازد نیل کاشش نرد و شد گلزار یکجا نیل مال بدخواست طلال و غول و عدیت نیل خدا را جود و ناسن زرق را بابت نیل گر بود مگر به راه مهر تو گر دد نیل کردم خون را با آب اسرار غرق رو نیل که پسندی در دیار بند باشد کن نیل مصطفی را جان جیم و مصلحتی را نور عین
--	--

بند ششم در وصف زبده شریف عباد و زما و زین العابدین لقب به سجاد

صلوات الله و السلام علیه

السلام ای شیخ زیم بارگاه و لامکان سطح سخن قصر قدرت بر ترازه آسمان	
--	--

<p>اے سہ برج امامت آفتاب زرفشان کمترین زنجیر بان درگست نو شمشیر وان قرنها باشد کہ سے بیند بہ سجده قدسیان کان بود در سجده روز و شب بحال ناتوان پیشتر از آنکہ بگذارے قدم اندر جهان هیچ کہ نادیدہ از آن رو کہ باشد بیکران گرگ ہزار عون عدلت گو سفندان اشکان زانکہ عاجز گشتہ از اوصاف تو کرد بیان افتخار عابد وز بادین العابدین</p>	<p>پیش دست لعل نجشت کمتر از یک ذرہ الیست اے کہ طاق عدلت نادیدہ جفت آنکہ بہت دیدہ گردون بساند تو سجادے ندید غیر تو اندر عبادت این توانائی ز کیست کشف شد اسم از محمد بنی بر حضرت ناخدای فلک نکر از بجز جودت ساسطے شیر شد از بیم با ست دایہ شیر غزال من نصیبی کیستم گویم شنائے حضرت دیدہ محراب طاعت پیشو اے اہلین</p>
---	--

بند ہفتم در وصف مخزن فصاحت و بلاغت امام محمد باقر صلوٰۃ اللہ علیہ وسلم

<p>سایہ از اوج قصر قدرت این نیلی خیم تاپے تحسیر برگزفتے بنان او قلم گر بردن آری ز چاک آستین دست کرم افصحاں را نام بر باقر بلاغت شد علم این شہادت را صدق دارد ز آغا ز قدم خس کہ تو قصر فردوس است با کاخ حرم کمترین در بان در گاہت بود یا تاج جم کن صدایش گرد آگہ گوش ہر جز را صم ہنچو نقش سکے شاہان کہ در روی دم آستان رطب در در گاہ او باشد ملک</p>	<p>السلام امی عقبہ بوست خسرو زرین چشم تیر جز وصف تو ثبت دفت گردون نہ کرد مخزن کان و بجا از سیم وزر گرد و دستے تا فصاحت را فناندی شکلا سی شیرین سخن بحر ذخار کرم ہنچو تو گوہر نہ بود در گہ تو باب حاجات ست یا گوئی نجات پستیرین فرش خراگاہت بود با حقہ کے از مصیفت آنچنان بر پا صلا کرد و باکل ہر ہر ت ز نصیبی را بہ ہر نقشے کہست حضرت باقر کہ قدرش بہت برتر از فلک</p>
--	---

بند ہشتم در وصف مخزن صدق امام محمد جعفر برائین دین نبوی صادق

صلوة الله والسلام علیه

<p>السلام اے پر قوی از عکس ذات نور طور شمنه درگاه قدرت تاج فرق قدسیان کاخ قدرت گرباشد قصر جنت پس چرا از سخاے دست تو ای جعفر جعفر غلام بمحو تو صادق خبر نادیده در قرآن تمام آشکارا از تو شد بعد از نبی دین پدر نقد علمت را بود چون دین پیغمبر رواج میداد چون کحل بنیائی غبار در گشت سرور باشد نصیبی را اول اندر مهر تو جعفر صادق که شد دین از وجودش آشکار</p>	<p>نور عین نوری و نور عینی عسین نور پرده ایوان جاہت سایه اہل نشور ہست در ہر غرقہ و ہر منظرش غلمان و حور در جہان تا حشر ز جعفری دارد و نور دیدہ باطن چہ در ظاہر گذشت از ہر سطور آرے آرے دین حق را چون لئی باشد مرقہ تقر جاہت را چون کعبہ می باشد قصور گر شد یک میل از آنرا بحشم خویش کور ہمچو ہر آسمان روشن دے بخشش سرور کاشخان خورشید باشد آشکارا در نہار</p>
--	---

بند سوم در وصف موسی کاظم باب حاجات ضعفا و اکابر و اعظم
صلوة الله والسلام علیه

<p>السلام ای موسی عمران زناست شد کلیم از چہارم حرف اسمت مستوفین حرفش بود علیسی مریم ندیدے بہرہ اگر از دست پر شود از مہر و کین حضرت ذبی رفت قدر و شان و مرتبت را بنگرامی عالیجناب حرف کفر ارجہ نباشد کفر می گویم ز جود دین جعفر اتوی را بج نہان و آشکار پنجہ دست الکنی بر قبضہ شمشیر تیز تا نصیبی روے می مالہ بجاک در گشت موسے جعفر کہ باشد در گشت باب امید</p>	<p>غنیہ از کلین طبع بود باغ نعیم و دومین حرف بسم اللہ الرحمن الرحیم کے توانستی کہ می سازد ز دم عظم ریم از اجہاد و عدا و کجاسے جنات و جیم کاستانت را خدا فرمود خود عرش عظیم می کند دست تو ہدے ایادست کریم عقل اول را لوی در اول و آخر ندیم چاک دیگر بر سر جرم قرأت ز بیم بر دماغ جانش آید نگشت عنبر نیم سین اسمش از براسے بستہ در باشد کلید</p>
--	--

در ہر

بند دہم در وصف امام رضا صلوٰۃ اللہ والسلام علیہ

السلام امی آسمان طوس را شمس و قمر
 بہستان آسمان قدر ترا ہر شام و صبح
 یک طواف و گشت از صد ہزار سال حج
 فوق اعدا را شگافہ تیغ دستت تابان
 چرخ آسمان را علی مہر تو ماہ پر ز نور
 عالم علم ابد را از ازل ہستی تو عین
 بغم اندر ذات پاکت پر تو سینا و طور
 ہر سر موسی بہ وصفت گر بگرد صد زبان
 خلق را چشم شفاعت بر جہانت بود دست
 حضرت شاہ رضا فریاد رس بہر غریب

از ضیاء بارگہ عرش خراسان را سحر
 می نہد مہیج حلقہ روسے برد در مہر سر
 ہست بر حق خداے کعبہ من نور
 روز ہیجا گر کند گنبد گردون سپر
 باغ دین را مصطفیٰ نخل و تو شاخ پر شہر
 فاضل فضل ازل را تا ابد باشی بصیر
 مضر اندر تیغ دستت آیہ فتح و ظفر
 از ہزارت یک نگویم نیست چون حدیث
 چشم آن دارد نصیبی داریش اندر نظر
 ہر غریب ناشکیبہ را از و باشد شکیبہ

بند یازدہم در وصف محمد تقی صلوٰۃ اللہ والسلام

السلام امی فرش در گاہ تو عرش بی نیاز
 ز کن نہب را تو جعفر حصن تقوی را شقے
 بحر دکان را دخل چندین سالہ میگردد تمام
 آگہی دارد روز مبدی و یوم المعاد
 تا ز را سے عالم آرا سے تو کسب نور کرد
 روسے بر خوان نوالت می نہد اثاث جہت
 لرزد از بیم دم تغیت دل اعدا چنانک
 تا کہ دیدی گنبدت را از طلا ہر نقد قلب
 سرور باشد نصیبی کمترین مداح تو

جبرئیل از آستان روئی تو گردن فہر از
 قصر دین را احمد و محمود امیان را یاز
 گزینائی یک زمان دست سخاوت را تو باز
 مخزن قلب پر از نور تو از اسرار دور از
 یافت خورشید فلک از جملہ کوکب امتیاز
 آورد ہر ہر کہ رواند ز ماند جوع و آزار
 کبک را در پر بلرز و جان و دل و جنگ باز
 ہست اندر بوطہ رشک حسد اندر گرداز
 کن قبولش مدح و انوار از رہمت نواز

مغز اہل کرم سر حلقہ ہمت جواد
آئندہ در جود و سخا امام جهان چون از نژاد

بند دوازدهم در وصف امام علی نقی صلوٰۃ اللہ علیہ السلام

السلام ای چرخ طلسم است صحت پشت بام
قطرہ از ابر جودت در زمین کج سر محیط
عالم علم ازل کامل بفضل و بدل و بدل
اسے نقیبان رافقی تا کے تو صبح ذات را
بارگاہت حاملان عرش را باشد بدوش
کے شود آن روز کا نذر عمد عدلت در جهان
اوقفتہ از باقیامت بر شفاعت تا کہ تو
کے توانم من کہ وصف دست احوال کتم
کچھ احسان نقیبی نیست منظور نظر
تا جہ از ہر دو کون شاہنشاہ دوران نقی

قدسیان راہست اندر سایہ قصر مقام
ذرہ از ہر رایت در فلک ما و تمام +
ہا دے دین بہین شرع نبوت را امام
ہجور نور سرخا در کردہ پنهان بپشام
ای شرافت را سزا از روی قدر و احترام
گوشت از لگ لگ گیر و کبک از بانا انتقام
آوری بر جلوة قاست را چہ در در ز قیام
ز آنکہ میاشتی تو صاحب جود ز اولاد کرام
گوشہ چشمے بران اسے افتخار خاص و عام
آئندہ جستہ دین پندیر ز علش روئے نقی

بند سیزدہم در وصف امام حسن عسکری صلوٰۃ اللہ علیہ السلام

السلام اسے قوت دین قدرت پروردگار
کے عرش برینیت پندہ اول رواق
جعفر بر یک بود در کشت فیضت نوشہ چین
خشت فرش صحن ایوانت بود قرص قمر
چون بود در بان ایوان جلال و تربلت
گر بگردد بچہ ہستے راحدت ہا پر گسرد
شہر بارہ تا اگر نالی تو بر تخت جہان
گر ترا بنود مسلح آمدن جلالین مان

آسمان بدل را خورشید ہر سیل و نہار
شمسہ طاق جلالت شمس جہج کج مدار
حاتم طائی بود بر خوان جودت ریزہ خوار
نے غلط گفتہ کہ باشد آفتاب ز رنگار
زان جہت جبیل دار دہر ملائک افتخار
گوہری ہجوں تو دیگر کے ہیا و بر کنار
امن دراحت روی نگار دہر وری روزگار
بس بہرست ہدی صاحب زمان دہ و لفظ

چون نصیبی در تنای گلستان طیبیت عسکر عسکر ملائک نصرت افواج دین	غنچولب را کشاده با ترنم صد هزار سهر عرش برین شد از قدم او زمین
--	---

بند چهاردهم در وصف امام مهدی صاحب الزمان و قاطع البرمان صلی الله علیه و آله

السلام اے کو کب بج جلالیت مشترے تیغ دست کے تواند غیر از شمشیر تو عصمت خیر النساء حلم حسن را مانکه در عبادت عابد و اندر بلاغت باقرنی چون رضا راضی قضا را بودی ای سرور از انکه ای بہمت چون نفی دوی بہ تقوی چون تقی جنتہ الہی بہ خلق ادلین و آخرین گر ظہورت راست رفت ای سرور ایمان مہو صاحب باشد نصیبی کمترین مداح تو + مندے صاحب زمان شمشیر قہر کردگار	صاحب اسرار و علم و محبت نہ پندیرے در گہ بچب نماید کار تیغ حیدرے ای حسین صمصام گیرم من نگہیم انہری صادق صادق بہ علم و فضل ابن جعفرے مدتی باشد کہ اندر پردہ غیب اندر می صاحب صاحب زمان در ہیبتی چون عسکری قاطع البرمانی در بدین و ایمان نظرے را انکہ شد اسلام یکما پایمال کاخرے ہست امیدش کہ فی رحمت ز قبرش بگذری و افغ کفر و ضلالت از سواد روزگار
---	---

بند پانزدہم در وصف اشجع الناس حضرت عباس صلوٰۃ اللہ علیہ

السلام ای در شجاعت زبدہ مجموع ہاس چیدہ معمار فلک از روی قدر و مرتبت از ششم روضہ رضوان مثلالت چون ہزار دست و تینت گر شود در پیشہ امکان علم گرد و اندر زیر سم مہکت سر ہاے خصم دہریش سفرہ جودت بود یک قرص نان گر تنائی امر و در حسان تار و زحشر	پے نبرودہ بر جلال مردیت بیک قیاس بر سر عرش برین ایوان جاہت را اساس شد و مانع مرغ جانہا ای گل دین بہ جلا شرزہ شیران بگرد آب زہرا از ہراس گاہ ہیمانم ز انسان دانہ اندر زیر آس چرخ نزدخوان احسانت بود سر پوش کاس گوسفند ان را بیم عدل و دادت گر گاہ
--	--

فوج اعدا روزیجا، سچو کشت بی شک است چون کہ ہر اخلاص کش را حضرت باری کند حضرت عباسؓ فرزند علیؓ مرے	ز آنکہ بر دفع عدو تیغ کجاست باشد چو داس بر نصیبی هم کین باری کہ دارد التماس ہند در راہ برادر کرد جان خود فدا
--	--

شانزدہ ہندو شیعہ جواب مولانا مختتم رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ

ہند اول

دیگر عوامی کیست عزیزان پیا شدہ دیگر چہ مویہ و چہ فنسان و چہ فوجہ است دیگر چہ شور و شیدون و فریاد و زاریست دیگر چہ انقلاب و چہ آشوب و فتنہ است دیگر چہ روئے دادہ کہ در دہر ہر کسے دیگر چہ ظلم و جور و بلا و مصیبت است دیگر چہ ہاسے ہوی است بذرات کائنات دیگر چہ فتنل است کہ از عرش قدسیان بہر شہادت ارنہ بگویم فسطاحین شاہنشہ و وکون خلف نخر اولیا	کز آن جہان بخت چو ماتم سہا شدہ کز آن فروش نالہ و برش عہا شدہ کز شش جہت زر کن زمین برسا شدہ کنند رویار ہر ملکہ بر ملا شدہ تیر قدش ز غم چو کمان دو تا شدہ بر ہر کہ بنگرم بہ بلا ملکہ ملا شدہ کز آن جہان و طاق فلک پر صہا شدہ نازل بروئے تربت شیر خدا شدہ باہل بیت و اخل کرب و بلا شدہ مہر نبوت کتب انبیا شدہ +
--	---

ہند دوم

تا ظلم و جور و فتنہ در آفاق صف کشید افتا دگر زہ بر تن ارکان آسمان بر کر بلا سے رنج و بلا تا کہ شد حسین شد وقت آن کہ سلسلہ دہر بگسید تنہا قضا بحرب حسین را ہفت چہ دید تلف دیدہ شد چہ سینہ زینب ز سوز غم	اول بر آفتاب بہ برج شرف کشید آدست کینہ تیغ بہ شاہ نجف کشید اندوہ صف بگردوئے انہر طرف کشید سجاد را چہ سہر پستہ کتف کشید تیر از کمین کمان قدر بر ہدف کشید آتش بہ خیمہ سدا از ان سوز و فک کشید
---	--

در دالگو شوارہ یعنی سکینہ را برخواست بانگ کوس چیل حسین زجا گردون دون نواز چه این ماحب ایدید فوج حسین چه روی بکرب و بلا نمود	از گوش یا خروش زرو سے شفق کشید تار و زگار پوست بر این کند دف کشید سرور درون سینہ خود چون کشف کشید آہ و نغان ملائک عرش عیلا نمود
--	--

بند سوم

بستی کر زهر شهادت چه شاه دین ز نیب گرفته بود بدستے رکاب او کو کب فشانده دیدہ کاشوم تیرہ بخت چون دختران نعش گرفتند دختران آتش گرفت بیشہ امکان زغشک وتر آہ از روی کہ بے کس و تنہا دانہ بود زین البابنہ گفت کہ یا ابا + کز دشمن تو عاقتہم چون شود بگو + مے خواست بر عیادت بیمار خود شود روے پسندیدہ پمیدان ہنہ درو	افغان اہل بیت بہ گردون شد از زمین بر چشم تزد دست و گرہ پوش آستین تا آفتاب عرش بنی شد میرج زین دور ش کہ از یار ہزارے کہ از بہین ز نیب زبس کشید زول آہ آتشین جان علی روان بنے سوے اہل کین باردگر خمیہ با حال من بہین منکہ مرگ عم و برادر شد مچنین + کاوازلہا از دستے شد از کمین + بودش ہزار سالہ ز نے بیش در گلو
--	---

بند چہارم

از زمین فنا چون بزین ابن بوترا ب زین غم کہ شد شہید ستم شاہ انس و جان طوفان ز اشک دیدہ ز نیب بی پای خواست زین غم کہ نور دیدہ ز ہر اشہید شد بگست تا جہان بنی تا گشتہ شد از چشمہ ہست چشم فلک بسکہ اشک رنجت اہل حسد بدست الم زین مراد غم	ہمچون فلک فنا د زمین اندر خطہ اب شد جان انس و جان زلف سوز غم کیا ب چند آنکہ شد سپہ برین بر سرش جباب خونبار گشت دیدہ زور شہید چون سحاب از تیغ کین زخمیہ آل علی طباب یکجا جہان بسان سبک گشت غرق آب مویہ کنان ز موے کشاند تیغ و تاب
--	--

<p>آگداخت همچو جسم مرقص آفتاب از تند با ذیل مخالف بشد خراب آتش زنده بخسمن خورشید آسمان</p>	<p>از آه آتشین اسیران اہل بیت اندر حجاز خیمہ سلطان دین حسین شد وقت آن کہ سوز حسین از درون جانا</p>
بند پنجم	
<p>گفتی مگر بروی زمین نہ سافتاد کز آن صدای نوحہ بعرض علافتاد بکار مخالفان ہمہ برد عافتاد چاک در گرتبارک شیر عافتاد ز ان سان کہ لرزہ باہن مصطفیٰ عافتاد در دگر پہلو بغیر ان سافتاد ز آہ حسین از حسن مجتبیٰ عافتاد از بکہ اشک از بصر مرتضیٰ عافتاد آواز غم چہ بر جسم کبریا عافتاد افتاد بر ملائکہ عفتش ذوالجلال</p>	<p>چون تونہال گلشن طہ ز یافتاد بے اختیار نالہ کشیدے کہ یا علی شد راست چون نوای حسین سرور حجاز زمین آہ و دردناک جگر سوز در غف شہرہ نیہ شد متحرک از ان نغان اندر بیعت از اشرارین جفا و ظلم لخت جگر بلشت لحد باز از دہن طوفان نوحہ باز ز جودی پای خواست خیل ملک ز نوحہ شدے ذکرشان زیاد چون شد حسین شہید ستم نوحہ و دلال</p>
بند ششم	
<p>ہر چشمہ کہ بہت بہالم سرب باد از تیغ تیر بہر بریدہ طناب باد غریبان سان مشبک تیر شہاب باد خم ہچو جنگ زہرہ و لیشہ رباب باد مانند مرغ روح سکینہ کباب باد بے نور بر تو قمر و آفتاب باد چشمش تہی چو حلقہ چشم رکاب باد لب خشک ہچو شاہ شہسازان سحاب باد</p>	<p>اسے کاش بعد آل نبی خط آب باد چون خیمہ حسین ز کین خیمہ فلک چون سیمہ حسین علی سینہ سپر زمین تلایم بہ حساب قد تیر موثر سے استہ جیح نسر طایرت از سوز این شرار گردن دودن چہ گشت بکام عدو دش بر تیزہ ہر کہ دید زاعدا سر حسین + چون تر نہ کرد و کام شہد انصر حسین</p>

<p>نماز چاک ہچو سربو تراب باد خورشید آسمان شرف راضیا و عین</p>	<p>فرق سپہر چون بہ مرا وعدہ بکشت لو کہ گو شوار کہ عرش برین حسین</p>
<p>بند ہفتم</p>	
<p>سیر نخت آسمان وزین را بنار ہم پیچیدہ سے شدہ ہسم این نیلگوں خم میکردے خویش حسین جانہ علم میشد قریل تیغ ستم سر ہر اہم موجود ہر چہ بود شدے بازور عدم دستش شدے ز تیغ کف خویشین قلم بر کوفہ رودے خویش ہمیکرد از حرم بر سناغ حسین علی رنجت زہر غم میشد شکستہ ساغر وزین آفتاب</p>	<p>کاش آندی کہ سرخ دم تیغ شد ز دم کاش آندی کہ رفت بتاراج خیمہ گاہ کاش آندی کہ فتنہ پیا خواست در عرب کاش آندی کہ شاہ اہم دست و بازو کاش آندی کہ اہل حسد مہم بشدی اسیر کاش آندی کہ خنجر کین شمرے کشید کاش آندی کہ شد ز مدینہ حسین ہرون کاش آندی کہ ساقی دوران دون نواز خمسائہ سپہر برین سے شدے خراب</p>
<p>بند ہشتم</p>	
<p>مقتول غسل نام شدہ سے کفن حسین بر سوے خیمہ کہ ز پس پیر بن حسین نور و چشم فاطمہ جان حسن حسین نہو دستل گاہ بلون چمن حسین اسباب تعز یہ بہر مرد و زن حسین از بہر اہل بیت خریدے محن حسین لبا تشنہ جان سپردہ دوار طہ حسین از تخط آب خاتم دل در دہن حسین ماہوے عابد و اسرار در سن حسین بر آفریدہ چو حسین این چہاں جفا</p>	<p>غرق حسیط خون تن خویشین حسین یکصد نہر ارچشم ز زخم بدن کشود دل بستہ مصطلے و جا کہ گشتہ عید از غنچہ بابے تیرو گل زخم خون دول سروقت تمام شہیدان کر بلا + نقد روان خویش بہ صد پنج و در دو نام مدینہ داشت بلب تا کہ داد سر دل بستہ خویش را کہ تشنہ کے شاد سہ واد ہر آنکہ زمیند ز دست ظلم ہرگز نہ کردہ گردش گردن بہا</p>

بند نهم

چون شمر سجد از تن چاک چاک کرد ز سر چو این شیند لبر دوس با خروش در چشم اہل بیت جفاے نفس اندین زین البسا در اغل ذر نچربند و گند بے باکی و شہادت شمر لعین نگ روزے کہ شد بشام اسیران اہل بیت شد آستین عیسیٰ گردون نشین ز غم تنہا نہ مرغ آب شدے لعل بیت را شکے کہ ماندہ بود ز بجا کس خواہش بادا چو زہر آب گوارا بہ مرد و زن	جبریل زین ستم بسر فروش خاک کرد چند ان برد بسینہ کہ خود را ہلاک کرد فور صباح را چون لام مساک کرد گویم چگونہ زار و چہان دردناک کرد کمان از بنے نہ شرم و نہ خوف و نہ ہاک کرد آہ سکنہ تیرہ سہک تا سماک کرد گلگون زب کہ خون دل از دیدہ پاک کرد بلکہ یزدی شمع ز خواب و خوراک کرد از آب اشک بہرزد دل سوزناک کرد کز آن نہ خوردہ رفت حسین مخ رزہ شکن
---	--

بند دہم

بہ نیزہ دید تا سہر آن سرور آفتاب در خون چہ جسم بی سر شاہ شہید دید ہر صبح در عزائے حسین ریزد از فلک تا مرغ روح اکبر و ہنس بہیدہ دید از آہ سوزناک شر بار اہل بیت ماہی صفت بہ لچہ خون دید چون حسین اندر عزائے شاہ شہیدان سپہ را آمد بہ لڑہ کرے و عرش برین چنانک تا بے حجاب پردگیان دید بہر شتر امید سال و ماہ بود روز شام شام	زد با سر بہنہ سہرا خاور آفتاب زد از فلک بروے زین افسر آفتاب خونش بہ شفق زد و چشم ترا آفتاب بر چاہ سار غم شدے بے پر آفتاب آتش گرفت و ز تل خاکستر آفتاب گردید غمق این یم ہنار آفتاب ینی نمود جسم چو نیلوفر آفتاب بر خود گمان نمود کہ شد مشر آفتاب از سر گرفت مقلعہ و مجسہ آفتاب چون کس در ان ندید اسیران با حرام
---	---

بند یازدهم	
<p>ترسم چه فرد قاتل آن را برون کنند چون بگذرد بخلق در آندم که اہل بیت طواریشان ز بیم بہ پیچیدہم اگر آہ از دے کہ خیل شہیدان بحیم چاک تنہاے سر بریدہ ہجتر نہت رو فریاداران دے کہ زیر پیراہن حسین از شرم شافغان چہ قیامت کند قیام از ہر دہان زخم شود صد زبان برون کای بادشاہ ہجتر گیر انتقام ۱۰</p>	<p>یکبارہ خلق را بہ سقر رنگون کنند بیرون ہجتر پیر ہنہ پر ز خون کنند در حشر شکوہ از فلک و از گون کنند شکوہ ز کوفیان دلی طبع دہون کنند چون آفتاب عرش علابے سکون کنند صحرایے خضر را چو چمن لالہ گون کنند با این عمل شفاعت اجاب چون کنند وز ہر زبان شکایت از حد فرون کنند حاصل نماز رحمت عدل کام ما</p>

بند دوازدهم	
<p>برقت لکہ جو قافلہ بے کسان رسید برخواست چاروچہ اشک آہنجان ہیا از آہ جانگداز اسیران شد ارہ ہا گفتے مگر کہ گشت عیان روز رستخیز جو زخیم بر تن شہد ایک سرے ندید افتاد ناگہان نظرش بر تن حسین بنہاد لب ہر دہن زخمش آہنجانکہ ناگہ بغل کشود تن بے سر حسین در بر کشید تنگ چنانش کہ آگے ز نیم نمود روے در آندم سوی نجف</p>	<p>فریاد اہل بیت بہ نہ آسمان رسید کوشش جہت بہ نرم گہ لامکان رسید بر کشت زار خمدن کرد بیان رسید ز نیم بنالہ تا بہ سر کشتگان رسید از ہر ماہ قسم چو باین وہ آن رسید از ناقہ شد پیادہ برا دھو جان رسید آن بے زبان دہان بیکے بر زبان رسید کز آن عمل شد ربدل انس و جان رسید برغز آب گشتہ دم استخوان رسید گفت اے ضیاء پر تو خورشید در شرن</p>

بند سیزدہم	
<p>این جیم پارہ ز نیم غوش و دوش تست</p>	<p>این سہ ز تن فتادہ سرخ کوش تست</p>

<p>اسباب آہ و نالہ و جوش و خروش تست در بزم قتلگاہ نہ شمع خاموش تست از دل متاع ہر دوسرا جان فروش تست کان منتظر بہ وعدہ بانگ ہروش تست با جان برابر حسن زہر فروش تست بیہوش دادہ سر بعد د جان و ہوش تست یک سرخ پوش احمد یک سبز پوش تست در پردہ جلال شہادت نقوش تست بانو صہاسے نرا زربان این چنین کشود</p>	<p>این مرغ پر شکستہ پیل بخون خویش این از شہد ارتعج چو پروانہ سوختہ این تاجر خریدہ بلا در دیار دوست این خفتہ سنجاک ستم را بخوان میر این تشنہ لب شہید مخالف برادران این از جہاسے زخم نشان و خندنگے تیغ این بے کفن حسین تو در شہد با حسین این بر زمین چکیدہ دم از چاک خلق اد و انگاہ رو بہ عقب کہ فاطمہ نمود</p>
---	---

بند چہار دہم

<p>وے رہنمائے فوج غیبان کر بلا بر جسم چاک بے سرو سامان کر بلا غرق محیط و طوفان کر بلا چون زلف سوگوار پریشان کر بلا در ہر منازلست نواخوان کر بلا + بے سروان روان زن جان کر بلا بر موے دختران تیہان کر بلا سر گشتہ بین مرا بہ بیابان کر بلا پر خاگشتہ نو گلستان کر بلا از این قبیل گفت سخن ما بہ او زرد</p>	<p>کے منتظر بہ راہ اسیران کر بلا + ترک مدنیہ کن تو و ہنگو بہ چشم خویش بگر بہ بین چہان شدہ از موج خون خویش جھپٹتے کہ بود بہ غم تو کشتہ اند بانگ دراز نالہ ما ہا سے بے نوا پیدا در اہ بہین کہ شدہ از دہان زخم خود را بہار سان و بکشت دست رحمت بیرون بیاز خلد تو و چون بنات نش اسے غنچہ دل کہن چو ہزاران ہزار داد پس باز بان تعذیہ رو بہ سر پہر کرد</p>
--	---

بند پانزدہم

<p>چہمت شود ز اجسم سیارہ اشکیار با کس نہ کردہ سیر ز حل یک ز صد ہزار</p>	<p>کامی چہنخ کج مدار فرومانے از مدار این گردشے کہ دور تو نبود با حسین</p>
--	--

<p>اے کج نهاد راستے میں بدگوچہ کا ہر جا کہ بود شخص عزیز می شد راست خار گشتی چنین نگشته از خویش شرمسار آہی نہ داد داد اگر بود ناگو ار + کز آن توان بسوخت جہانے بیک شرم کز زلف حوریان بوش جملہ بود و نار نادیدہ از کسے ہمہ عمر روزگار انصاف وہ کہ ہر سچ شہکار این نہ کرد</p>	<p>اندا و خصم آل بنے کر دور تو + تا بودہ بودہ کار تو اے ہرزہ گرد این با خاندان آنکہ بفسق تو پاس سود دوران بدور تو بہ حسین حسین زکین ز انگونہ آتشے تو بہ کشت نہی زوے در کر بلا خسراب نمودے تو خیمہ انچہ تو کردہ بمس دو گارے یزید کس باروان احمد مختار این نہ کرد</p>
--	---

بند شازدہم

<p>زان سوز مرغ پیکر کو بیان بسوخت در عرش و فرش بال و پر قدسیان بسوخت از دیدہ ریخت جان و دل نس جان بسوخت کامد بخفت ز سوز عسل را روان بسوخت کز آن جوشع فساطیل اندر جان بسوخت حضار را زگر یہ تن نا توان بسوخت کز نالہ تو ہتیاں را زبان بسوخت کاندرد نینہ خستم سل را فغان بسوخت کز آن عداے ساکن کون و مکان بسوخت نران رو کرد بال بنے این گمان بنود</p>	<p>بس کن نصیبی این سخنان شہیدان بسوخت خاموش شو و گر تو نصیبی کہ سوز شعر در کش ز نظم دم تو نصیبی کہ جوشش دم بر بند لب نصیبی ازین حرف جانگداز دیگر گو نصیبی ازین گو نہ شمس گرم ساکت نشین نصیبی ازین تعزیت گرمی ہرے زن نصیبی خوش لمحہ بزہن خوش گفتہ اگر چہ نصیبی و گر گو کو تاہ کن کلام نصیبی بہ تعزیت از ظلم بیش ازین ہر زمانہ فغان بنود</p>
--	--

پیش خوانی شب اول عاشورا

<p>کہ پیچے باز آمد اول ماہ عزاء مشب لایک ہمش با گر خستم الانیا مشب</p>	<p>ہلال غم نمودی روی با پشت دوتا مشب نہد روازدینہ جانب کرب و بلا با غم</p>
--	--

<p>حسین گویان حسین گویان مٹی مٹی مشب بہ ہمارے زینب حضرت خیر العاشب بدشت کر بلا تا صبح دم بانا لدا مشب چو کوکب اشک باشد دیدہ زین العبا مشب برائے تعزیت عیسے مریم درما مشب بدشت کر بلا از غرقہ عرش علا مشب سراپا نیلگون درک بلا کے پر بلا مشب حسینم یا حسینم اوصیا و اولیا مشب برائے دیدن زور و خود در کر بلا مشب کہ ہے باشد عزاداری حسین را بخدا مشب</p>	<p>بیا یاد از نجف بر کر بلا با چہ پر خون گدازد روی از دوس بر کر بلا نالان حسن گوید برادر جان بر سر خاک غم ریزد بہ طوف قتل گاہ و غیمہ گاہ کر بلا تنہا سراپا جامہ رائد زخم گردون زند بر نیل نردول پیک حق آید برای تعزیت داری بود حوا و حاجر مریم و اسمیہ با فوہ بفرق خویش خاک کر بلا ریزند و سگوند شود ہرزخم کار سے بر تن شاہ شہیدان چشم نصیبی سخی کن گرد و قبول حق عزائے تو</p>
--	---

نوحہ شب عاشورا

<p>فرد حسین کشد لب بی سر ز دنیا می رود فردا بہ صدر پنج و لب بے سر ز دنیا می رود فردا ست کوزہ ہر دو رنگ بی سر ز دنیا می رود فردا ست ہر شہر تین بے سر ز دنیا می رود فردا ست با اندہ غم بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان گلگون کفن بے سر ز دنیا می رود فردا بہ جسم پارہ پارے سر ز دنیا می رود فردا از تیغ ظلم دیکین بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان شمشیر بی سر ز دنیا می رود فردا ز دشت کر بلا بے سر ز دنیا می رود فردا ست کان پیش از سرش بی سر ز دنیا می رود فردا بود کا ز برش بے سر ز دنیا می رود</p>	<p>امشب بفغان فاطمہ تا برتر پائے رود امشب شنشہا عرب درخیمہ باشد کشد لب امشب حسین با قلب تک نالہ برای نام رنگ امشب بعد افغان و شین باشد بر زینب امشب بود فخر اسم اندر ہر اہل حرم امشب بود فخر ز من در خیمہ گہ با صد محن امشب امیر روز کار باشد بر کلثوم زار امشب بود نور زمین در زرد زین العابدین امشب سکینہ با پدر باشد الا وقت سحر امشب بود گلگون قباہل جسم را پیشوا امشب علی اکبرش باشد چو جان اندر برش امشب علی اصغر سرش بہادہ اندر برش</p>
---	---

<p>امشب بود عباس را مونس شہ گلگون تبا امشب بقاسم بے پدر شادی کند فخر بشر امشب حسین با ادران باشد بدشت کر بلا امشب نصیبی زین عزا آفاق گردد کر بلا</p>	<p>فردا است کو ظلم و جناح بے سر ز دنیای رود فردا است کان خونین جگر بے سر ز دنیا میرود فردا ز تیغ کوفیان بے سر ز دنیای رود فردا چون خسر اولیا بے سر ز دنیای رود</p>
---	---

نوحہ شب عاشورا

<p>یک امشبى باشد حسین در کر بلا با شور و شین یک امشبى اندر جهان باشد شفیع انس و جان یک امشبى با صد جفا باشد حسین در کر بلا یک امشبى زریب دگر باشد برت عذر بشر یک امشبى ارکان دین زنده است کفوم تر یک امشبى اہل حرم بینند آن فخر اہم یک امشبى صغریا آب باشد بر آب شیر و آب یک امشبى گلگون تبا باشد بدشت کر بلا یک امشبى آن سوخته چون شمع رخ افروخته یک امشبى آہ و فغان در غیمہ گہ باشد عیان یک امشبى لے خاص و عام بازید اشک احرام یک امشبى دیگر تو خون از دیدہ ہا بہا بردن</p>	<p>فردا شہید از تیغ کین گردد امام شہسقرین فردا است زین العابدین گرد و قیم و ناتوان فردا بدست قاتلش از خون تن بہد و جنا فردا است کاندہ کر بلا گردد سیکندہ بی پدر فردا ز تیغ کوفیان لب تشنہ افتد ز زین فردا اش بر خنجر ز کین خنجر کشد شمر ارسنم فردا است جان را بسپر و پیش ابن ابی تراب فردا سر از تن میدہد از جور و ظلم شقیسا فردا است کہ بدم جہان چشم جہان بن سوخته فردا است میگردد و امیر زریب بدست کوفیان فردا انسیران را بر نواز کر بلا در سوی شام فردا نصیبی مے شود از زین شہ عالم گلون</p>
--	--

پیش خوانی وفات شہد کائنات م

<p>بیا کہ روز عزا مے محمد عربیت منودہ خاک بسر فاطمہ چہ خالی دید درین عزا مے الاتابہ دامن محشر</p>	<p>عزا مے دار خدا مے محمد عربیت درینہ را گہ جائے محمد عربیت فغان و ناله بر اے محمد عربیت</p>
---	--

غروب کرد اگر مہر دین بگردون ماه فلک کہ دامن بنی کشیدہ بر سر خاک نہادہ پاسے بہ ملک فنا ز دور سپہر فلک خراب شوی این کشیدہ باز جهان گران ہما کے گمراہ پیش خالق خلق اجل پختہ احمد بہ اذن حق آمد بقا کے ہر دو جهان لوحہ است و بویہ لیس چہ شد نصیبی اگر خون فشا از زمین	ز نور پاک تقا کے محمد عربیت ز پا فتادہ لہ لہا کے محمد عربیت بروز کار بقا کے محمد عربیت بہ سوس قبلہ دو پا کے محمد عربیت بروز حشر بکا کے محمد عربیت رضا کے دوست رضا کے محمد عربیت کہ در غم کے فنا کے محمد عربیت ہزار دیدہ فنا کے محمد عربیت
--	--

پیش خوانی وفات فاطمہ زہرا

تا شکستہ قرب در پہلوئے زار فاطمہ بعد از فوت پدر یک لحظہ خشکے ندیدہ در عزائے خاتم پتیران شام و سحر بس کشیدہ کے رنج و سخت تاشو دروز جزا در جہان از برجہا کے کز جہان بر او رسید بعد از فروش ریتج ظلم و کین انداختند در گاستان عزاء تو صہ و افغان و شین اے بسام دم کہ مے گردند زور رستخیز ماند زینب از برائے محنت و رنج و ستم ہمچو شمع تعزیت زین غم کہ بر زہرا رسید	تندرستے را ندیدی ز روزگار فاطمہ از ترے اشک چشم گریہ دار فاطمہ اشک بارے بود تا بدکار و بار فاطمہ باہک آہ و نالہ آید از مزار فاطمہ نیست اندرتن دے صبر و قرار فاطمہ نونا لائے کہ بد در جو یبار فاطمہ زینب افسردہ دل بودے بنزار فاطمہ از ستم ہا کے کہ دیدہ شمر سار فاطمہ در جہان سفلیہ پرور یادگار فاطمہ شد نصیبی تاکہ باشد اشکبار فاطمہ
--	---

پیش خوانی وفات علی دلی برحق صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

دگر عزای سرچاک بو تراب علی ست	ز خون فرق محاسن شدہ خضابیت
-------------------------------	----------------------------

<p>چو مرغ صید سراپا بخون کباب علی است شکا فتنه چو قمر فرق آفتاب علی است ستاره سوخته بخت بد خواب علی است بنائے خانه هستی گرنه آب علی است ز دست ظلم و ستم خانمان خواب علی است فتاده کشتی اعضا با اضطراب علی است برائے رفتن از تو را باشتاب علی است صبور برستم و ظلم بی حساب علی است برخش مرگ و اجل پای در کباب علی است نیم گنجینه خیر از کتاب علی است به تیغ و تاج بے در و بیج و تاب علی است</p>	<p>ز آتش دم شمشیر زیر آلوده ز تیغ پنج بے سر دم چرخ کج رفتار رسیده زخم بے سر از دم سیوف عدو ز چار موج اشک فراق از حنین ز تیغ جور و جفا چاک فرق پیشانی ز موج طوفان و سیل و ظلم خون جهان خراب شوی بس ستم بآین کردی بد هر بعد پیمیر که گوهرش بشکست برائے رفتن خلد برین ز دار جهان ز تیغ ظلم کف ابن لجم بے دین درین عداوت نصیبی جز زلف امتیان</p>
--	--

نصیری

پیش خوانی وفات علی اکبر صلوٰۃ اللہ علیہ

<p>از تیغ کین ز زین علی اکبر حسین پامال فوج کین علی اکبر حسین خاتم صفت نگین علی اکبر حسین با درد و غم ترین علی اکبر حسین افشاند آستین علی اکبر حسین سردیاض دین علی اکبر حسین تنها که از یمن علی اکبر حسین جدول کش جبین علی اکبر حسین پیوسته بدین علی اکبر حسین بانای حسنین علی اکبر حسین چون گنج دادین علی اکبر حسین</p>	<p>افتاد بر زمین علی اکبر حسین جسم مظهرش بزمین بلا بگشت اندکنار آب نرات از عطش کیست بے دست دید چون تن عباس زار شد خاکم بے سر شود که در تسلیم زندگی از تیشه مخالف دین بر زمین فتاد آه از دمی که حمله بسوی یار کرد از خون زخم تیر و نشان شد ز دست خیم از بر تشنگی سکنیه صباح و شام از زین فتاد چون بزمین گفت یا ابا چندے بشد نشد تن پاکش به کربلا</p>
--	---

بر جسم نازنین علی اکبر حسین	اے کاش جان صد پو نصیری فدا شدی
پیش خوانی حضرت عباس	
<p>ندید چاره برشتن رضا شدی عباس ز سرگذشت چه بیدست پاشدی عباس عراقی لجه بحر فنا شدی عباس ز تیغ کینه اعدا فدا شدی عباس به کربلا به بلا تبتلا شدی عباس فدا ده چاک بنجاک از جفا شدی عباس فدا کے خاص آل عباس شدی عباس خجل ز دختر خیر النساء شدی عباس برشت کرب و بلا ز شقیقا شدی عباس بیاد تشنہ لب کربلا شدی عباس قرین اندوه و آه وعدا شدی عباس بدرش تقریر دارش خدا شدی عباس</p>	<p>ز تیغ ظلم چو دشت جدا شدی عباس نماند دست چه اندر ترش بر اے جدال ز لبکہ دیدہ ز رخس ریخت خونین شک به راه شاه شهیدان برشت کرب و بلا بیاد و رے شہ تشنہ کام از دل و جان بر اے آب به با و فنا ز آتش کین به گفته پدر سر بان علی و سنے چه برینیت آب ز شگش ز تیر ابل ستم ہلک تیغ کف ز تیر شمت و لوک سنان شہ تشنہ لب اندر کتار آب فوات برشت ماریہ نہاد آکر پاسے حسین چو شد شہید نصیری ز تیغ کین بکس</p>
پیش خوانی وفات علی اصغر	
<p>سیراب شد ز تیر علی اصغر حسین بر حرب شد دلیر علی اصغر حسین کز پدر بهد میر علی اصغر حسین شد زرد از زری علی اصغر حسین از تیر خواب سیر علی اصغر حسین از مرگ کرد زری علی اصغر حسین</p>	<p>بدر تشنہ بهر شیر علی اصغر حسین از شہ تیغ شہ چو مردان راجت ز دلبوسہ لوک سیر چو عاشق گشت را رویش کز آفتاب بضو شد صد شہ نماند گجا ہوارہ حزین نزد باب کرد رفت از جهان ددن ز بخت حسین</p>

تا شد شید تیر ستم گشت خواہش شد دستگیر دید چہ جہا و خون دان رون ہو ایاہ شدی از عقاب تیر از رفتن جهان ز لب تر ز خون حلق از دہر شیر خوارہ بمیدان سپرد جان گوید نصیبی از عذبت می نشست تیر	با عہما اسیر علی اصغر حسین از حلق بچو شیر علی اصغر حسین در دشت دار گیر علی اصغر حسین آگاہ بدیم سر علی اصغر حسین از جور پیر علی اصغر حسین بر چشم من حقیر علی اصغر حسین
--	--

پیش خوانی وفات قاسم

بیایا کہ عروسے عوا شدش قاسم زدست ظلم جدا از عروس و جملہ عیشش بزم عیش ز جاکے لوائے اہل طرب شب عروسی و روز عزا زدست ستم ہنوز دست نہ دادہ بدست وصل عروس قتل گاہ زاجر عروس چون افتاد سرس کہ بر سر زانوے نوعوشش بود کشید شربت شادے چو از پیالہ برگ فتادہ ماہ حسن چون ز بچ دین بہ زمین وداع کرد چہ از خیمہ نوعوشش را + ز بس زدیدہ زخمش بہن چکیدہ خون کہ شہادت تو از الم نصیبے را +	بدست خون جراح خاشدش قاسم بکف نہ بستہ خاک بپاشدش قاسم نخان و نالہ و زاری نواشدش قاسم بکہ بلاے ہجوم و بلا شدش قاسم ترق ز تیغ مخالف جدا شدش قاسم ز پاسے دست بسوی خدا شدش قاسم بنوک نیزہ زر گردن سوا شدش قاسم نظر ملک بقا بر فنا شدش قاسم ہلال سان قد موزون دوا شدش قاسم دویدہ ابر صفت بر بکا شدش قاسم بدشت معرکہ کلگون تھا شدش قاسم نفان و نالہ بہ عرش علا شدش قاسم
---	---

پیش خوانی وفات محمد علیہ السلام

از ویدہ خون بیا کہ شد نا امید حُر	یعنی ز تیغ اہل ستم شد شید حُر
-----------------------------------	-------------------------------

<p>بر کام دل نکرشتم شدن در ره حسین در آن دے کہ پشت بچہ یزید کرد از حملہ کہ کردا با تیغ جان شکست تا پیشش نشست نہر سو عقاب تیر پیش از ہمہ بلا کے شہ کہ بلا بجان جان بریش رسید چہ بانگ بیا بیا و تھے کہ رفت طاقتش از تن ز پا فتاد رحمت بر آن کہ بہر حسین بر رضای حق افتادہ بود بر سرغشش پھر رسید رفت از چہاں اگر چہ بقرب سان و تیغ جان نہرا تہمچو نصیب ز شہیدان</p>	<p>از جوہر ظلم خیل مخالف رسید حر از زندگے خویش طمع را برید حر کر پاس سان سفوف عدد واد وید حر از آشیانہ طائر و وحش پرید حر با تیغ و تیر و خنجر کینہ خرید حر از مصطفیٰ و حسد رصفہ رشید حر در خلد جاؤ سکن خود را بدید حر بر دوش بار تیغ و سان را کشید حر خود رفت و داد بر پیر خود نوید حر با حوریان بہ قصر خبان آرمید حر با داند اسے جان تو اسے نا امید حر</p>
--	---

پیش خوالی وفات سرور شہد الامام حسین صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

<p>بریدہ باز بانم ز زین فتاد حسین فتاد و بزدل کرب نہ پلانہ را ان داغ نہرا و نہ صد و خنجر ہ زخم کاری داشت در آن دی کہ تن چاک چاک اد بر خاک بدیشم نہادہ بہ خنجرش خنجر رضا شدی بقضای خدا و دادی سر بروزگار بر اسے شہادتے زین سان ہد اسریدم خنجر و دے نہ کشید چو برگ و بار نہالی خزان رسیدہ بارغ وداع مرگ نوزیب چہ کرد زیب گفت</p>	<p>بر اسے زیب سان سر بچشم داد حسین لسان لالہ لہسان ز خون نہاد حسین ز تیر و خنجر و شمشیر قوم عا و حسین فتادہ دید سوے خمیگہ کشاد حسین کشید آہ جہان سوز نامراد حسین چہ آمدش خبر چہ خود بیا و حسین ملک خراب شوے فاطمہ نزار حسین ز راہ خالق خود سوز القبا و حسین برادر و پسران دید شد بیا و حسین خدا کند کہ مرار و زاین ہبسا و حسین</p>
--	--

تو گر شبید شو سے من اسیر غم گردم کبن مطاع نصیبی قبول از رہ لطف	مخالفان تو یکجا شوند شاو حسین چہ شد بود بزد و شمنان کسا حسین
---	---

پیش خوانی شب عاشورا

چہ شور شیت درین شب بکریای حسین ملک نواح فلک رو بہ کر بلا آرند ز خیمہ گاہ بہ افغان و نالہ ماتیمان ز ظلم باو ستمہائے اشقیاء ریزند بروے آب فتنہ قبہ چون جناب تہی ز آہ اہل عز اطاق ہر چہار رواق زمین بہ لرزہ درآمد ز نالہ زن و مرد غرض بہ عشق گناہان شیعیان باشد ہزار حیف نصیبی بہند باشد و نیست	کہ جن دلس در آنجاست بر عزای حسین زنند سینہ ماتم ہمہ براے حسین ہیا کنند دہر این شب سیدہ لوائے حسین بہ فرق خاک عزایکسر اقیانے حسین فضائے صحن چہ گرد و پرازیجا می حسین کشند سر ز سہر گنبد طلاے حسین چو روز و شہر ز آوازہ عزائے حسین کہ بر سر شک فشانست مدائے حسین در آن دیار کہ جان را کند فدای حسین
--	---

پیش خوانی

خون بگریز ای عزاداران دارین نام گرم کری ز آنکہ در محشر بہر یک قطرہ اشک عزاد تا کہ دار و دشتی بفرودش گوہر ہای اشک اندر آن روزی کہ گر یہ ہر کسے بر حال خویش یاد آور از حسین خون گر یہ کن مانند سیخ از اسیرے سکنہ خون دل از دیدہ پاش گر یہ کن بر حال ناز زرب افسردہ دل یاد آور از رفغان و زارے خیر النساء گر یہ کن بر یکسی ہای حسین از ہر خوش	بر حسین کا نالہ بوجہ ختم در غمبیری فاطمہ باشد خریدار و علیش مشتری ز آنکہ ز رزگر شناسد لعل و گوہر گوہری خندہ ناک تو کہ وارے در عزہ چشم تری گر بچاک افتادہ بینی جسم چاک بی سری گر بہ بینی در اسیری موہر ایشان ختری ہر کجا بینی عزادار برادر خواہ سری بشنوی چون زار بانگ رود و دود مادری ز آنکہ تو ہم نیز بے کس در دیار محشری
--	--

آب شوی را کہ این قدر است ای چشم نگار ای نصیبی تعزیت و احسین راسر و سیرت	سنے کن در این عر ا ت ا می توانی خون گری گر یکن تا آنکہ محسوت کند در چاکرے
--	--

پیش خوانی وفات حضرت امیر صلوٰۃ و السلام علیہ

شکافت تیغ چه فرق علی عمرانی گست رشته شیرازہ ہمہ اوراق شفق زرد امن محراب شد عیان تا دشت بکشت شق چه قمر آن سرے کہ می زبید سرے کہ پائے نهادی بدوش بنفیر نہاد و روے بہ جمع مہاجر و انصار ویرین مصیبت عظمی نصیب از عینین +	بر کن خساۃ ایمان رسید ویرانی ز جزو جسم کلام مجید رہبانے بہ سجدہ گاہ چو خورشید صبح پیشانی بر او بہر دو جهان تاج و تخت سلطانی بگشت پارہ ز شمشیر ناسلمانے ز بعد ضرب سیر دست حق پریشانی ز جاسے اشک فرو ریز غسل ربانی
---	--

پیش خوانی وفات امام صلوٰۃ اللہ السلام

آب سودا الماس تاکہ اسما کرد عطش فنا و چنان بزل حسن ل کرم چہ تر نمود از ان آب کام ناکاسے چو آب زم زم ہر جا بل پیش آن شربت ہزار پارہ یا قوت دل ز جان بی آب طہان چو ماسے بی آب دل بہتر شکافت از کاوش تا بناف بچون تیغ کسی بسینہ زینب سرش گئی کا تو تم حسین نشہ جگر در برش خیال نہ حسن بگفت برادر مخور کہ آب ترا	شمار سوز خبر کام جان زہرا کرد کہ خود ز شہر بہ مہر وفات را دا کرد زہر گ خاک خراب سرا جتا کرد چو آب کا تش از ان سوز شعلہ پیدا کرد برینہ برینہ الماس سودہ سودا کرد فنا و میل چہ زان آب ناگوارا کرد کز ان سنگات بصد سوز نالہ پیا کرد چو ناسک نالہ جان سوز چیدنا کرد ز آب ماندہ آن شہر بہ بتنا کرد قضا بہ کام من نا بکام کیجا کرد
---	---

<p>اجل انجام من این مادی را دنیا کرد وصیت پدر خویش آنچه با کرد بسوی غلغله سفر از دیار دنیا کرد به کام جهان تو این آفتاب گوارا کرد</p>	<p>شهادت تو بکرب و بلا تر شد بهیست بیای که بر تو سپارم امامت و اسرار چو کرد جمله وصیت بنسب و در شهادت چو میشدی که نصیبی قضا از جامی جان</p>
---	---

پیش خوانی وفات علی اکبر

<p>شکست بر قلم حرف کاف و نون افتاد که جز حسین نداند کس که چون افتاد که بر زمین این بی ستون ستون افتاد نه بچو آن که زمر کب به بحر خون افتاد بجسم از عدد و گوشتش فرو ن افتاد زمین مثال نه اخلاک از سکون افتاد ز بس بعصره آن جسم لاله گون افتاد که با سر شک ز عین مردک بر دون افتاد</p>	<p>ز زین چه اکبر لب تشنه نه گون افتاد زاد و فاد آن من چنان کنم تقریر گمان نمود تو هم که افتادن آن به روس خاک میشد سواره از سر زین ز دور گبند چای جراحی پیکان بروس خاک چه زرد دست و پا علی اکبر ز کر بلا به بلا لاله های داغ برست مزن در تو نصیبی ازین مصیبت دم</p>
--	--

پیش خوانی وفات اباعبدالله حسین

<p>حسین را سر جدا تن پاره پاره بپا برخواست آواز نقاره به فوج اهل کین تا شد اشاره عنان اندر عثمان آمد سواره پیشانی تر ز حال خود کناره که بود به چون دل خود پر شراره ز گوشش آن ضیعه گو شواره</p>	<p>چو شد از نهنه دور ستاره ز فوج خصم بر قانون شادی پای غارت ز شمر شوم بهنجت بسوس خیمه که خیل مخالف سکینه کرد زان جمع پریشان پشت خیمه گردید نپشان که ناگه دست ملو نه کشیده</p>
--	---

بدان ظلم و بدان جور و تقدیر در این غم لے بجا بد توانا چو می بودے نصیبی کا ندین غم کہ احباب حسین می کرد پامال	کہ گویشش پاره شد آن ماه پاره نہ بزحیپارہ نہ زنیب بود چاره بہ پامی خواست این خوفا دو بار تن اعدا کے اوباسم یارہ
---	---

پیش خوانی زنیب

سہ ماہیہ در دجان پر غم زنیب سر دفتر نوخیز و عروسیون بے اکبر و بی اصغر و بی عون حسین بچ قعب از تمام عالم افزون پڑ مرده گل از باد قفلہ دائم از کوه الم غیبہ قاست چو فلک ویران شود این جهان کہ نشست می آتش بوجوہ چرخ سوزان آتش بے غم پر شستہ نصیبی تو کہ دید	سر حثیہ اشک چشم پر غم زنیب سر حلقہ شور آہ و ماتم زنیب بے قاسم و عباس با عالم زنیب کار ازستم زمانہ در ہم زنیب افسردہ دل از جور و مادوم زنیب از بار صحن شکستہ و خم زنیب سبہ یو و نالہ رشا دو خود ہم زنیب اشک بجز روح قلب مرسم زنیب غمما بے تمام نسل آدم زنیب
---	--

نوحہ سکینہ خاتون با حضرت عباس

عباس عموجان عزیز پدر من من آب نخو اہم تو مخور آب دم تیغ لب تشنہ باغوش تو جان امان از ان بہ برگرد و کجا میرسد اسے غم رشیدم و کرکب و بلا کیسرتینہا گذارم پسند اسیر سے من و اہل حم را اندر قفس خمیرہ ز دست ستم خصم	قربان تو چون اشک مروارید من بہ تشنہ دہم جان و تو باشی بسر من بر لب رسد از نگر تو خون جگر من مگذار تینہا تو پدر و در بدر من مناسفر آخرت اسے ہمسفر من دوری کن امروز خدا را ز بر من خواہی ز چہ بستہ بر سن بال پدر من
---	---

<p>گر رفتن تو از پہ آوری دل آب است دیگر ز تو من آب نخواهم طلبیدن از سوز شوم شمع صفت آب نصیبی</p>	<p>روایت ردان روز شب از چشم من پا تا سرم از آب شود از شر من تا صورت این حال رسد بر نظر من</p>
<p>نوحہ سکینہ خاتون بعد شہادت جناب علی اکبرؑ</p>	
<p>برادر جان علی اکبر شہیدم نہ بیند خواہر سے نقش برادر سر زلفی کہ دائم بدست نشاندم بر دل خود تا بہ سوخار برادر مرده بودم بہ ازین بود دم رفتن نہ کردی گوش حرم در آغوشم گمشائے جسم صد چاک پس از تو بچو شام تیرہ بختان نصیبی شد حرامم زندگانے</p>	<p>ز امید جوانے نا امیدم بدین گونه کہ من نقش تو دیدم بہ بین و پائے نقش چوں بیم ہر آن تیرے کہ از حرمت کشدم کہ زندہ بر سر نقش رسیدم چو سایہ بس زد نیالت دویدم کہ گویم من برادر پروریدم سیہ خواہ شدن روز سفیدم چو این حرف الم افزا شنیدم</p>
<p>نوحہ جناب زریب خاتون با حضرت عباسؑ</p>	
<p>مرد عباس جان زار زریب تو چون رفتی کند ہا چشم گریان بیا گذا رہر روز قیامت مرو بر گردائے جان برادر چہ ز ستن رفتی بگردنہ پیش چہ باید دست بردست تو اعدا پسندی چون بخود دین بیابان</p>	<p>مکن زین بیشتر آزار زریب شہادت را حسین اطہار زریب برادر جان من دیدار زریب کزین رفتن شود افکار زریب مکن زین بیش اندہ بار زریب دل دوستش ردو از کار زریب اسیر فرقہ اشہار زریب</p>

پس از تو چون کند برگو خدا را برادر جان دگر در دم میفر تو چون بندی کمر بہر شہادت رسان آجے بکام تشنہ لبہا نصیبی خون دل از دیدہ میبار	بزرین العابدین بہار زرنیب بدر و خویش تن بگذازد زرنیب کہ مے گردد دگر غسغو از زرنیب ترا شک چشم دریا بار زرنیب بیادیدہ خوب از زرنیب
--	--

نوحہ جناب زرنیب با ذوالجناح

چہ شد شمسوار تو اسے ذوالجناح نگہندی زرنیں آخرش بر زمین چہ میگفت وقتے کہ مے داد سر بگر زخم بودش فزاد ان کہ کرد بیاماکر دم پذیرت کہ شد اگر تشنہ دیدہ زرنیب است بہر شہر بانو بجای کہ گفت نصیبی گرفتہ کیف جان خویش	حسین تاجدار تو اسے ذوالجناح چہ شد اعتبار تو امی ذوالجناح بگو یا رزار تو اسے ذوالجناح کنار از کنار تو اسے ذوالجناح سیرہ روزگار تو اسے ذوالجناح ز خون چشمہ سار تو امی ذوالجناح ہمین است کار تو اسے ذوالجناح کہ ساز و نثار تو امی ذوالجناح
---	--

نوحہ شب اول عاشورا

باز این سہ بالہ آمد برون بہر آب عباس خریل عدو زندگی بر نوعد و سان شد حرام باتن صد چاک رو بر خیمہ گاہ جان زعلق اصغر از پیکان فہم از سپاہ کین قہر شہادین	بالہ این ماہ غم آمد برون داد دست و بے علم آمد برون تا کہ قاسم از حرم آمد برون اکبر از حبش ظلم آمد برون در بر شاہ ام آمد برون شمر با تیغ ستم آمد برون
---	---

<p>شد شہید آن شد کہ بر خلقتش اے نصیبی در جهان بہرہ درم زین عنہ ابانغم ز چشم اہل بیت ز اہل بیت از غیمہ بہرہ با خاست شور اہل خیمہ در عنہ ز اے شاہ دین</p>	<p>خلق از کتم عدم آمد برون ریشہ اہل کرم آمد برون خون ز جاکے اشک دم آمد برون عابدین تا یک قدم آمد برون موریشان یک قدم آمد برون</p>
---	---

نوحہ مادر علی اصغر در شہادت حضرت علی اصغر

<p>بر حلق خوردہ تیرم لائے لائے لائے لائے از خون بگشتہ سیراب لائے لائے لائے لائے اے طفل میگناہم لائے لائے لائے لائے از گریہ گشتہ خاموش لائے لائے لائے لائے ای نور دیدہ من لائے لائے لائے لائے بستان شدت ز پیکان لائے لائے لائے لائے گوید نصیبی از غم لائے لائے لائے لائے</p>	<p>کیدم نخوردہ شیم لائے لائے لائے لائے جان دادہ رفتہ و ز خواب لائے لائے لائے لائے از توجہ عذر خواہم لائے لائے لائے لائے مادر شدہ فراموش لائے لائے لائے لائے رفتی چرازدن لائے لائے لائے لائے در جہد خاک میمان لائے لائے لائے لائے ریزد دہر شک ماتم لائے لائے لائے لائے</p>
---	---

نوحہ زینب بر سر شہد ازور و دشام

<p>ای کشتگان خدا را ما بر خدا سپردیم بر دیم نوحہ و دست اے قاسم سیہ روز بیگانہ از تو گشتیم اے اکبر جو انم اُفتادہ باہو از تن عباس شہسوارم اے اصغر صغیرم نا خوردہ سیر شیرم رفتیم و جسم پاکت اے سرور شہیدان اے قتل گرہ امانت تنہاے کشتگانرا</p>	<p>آوردہ از مدینہ در کر بلا سپردیم دست ترا بست رنگِ خا سپردیم بر خاک کر بلایت بے آشتا سپردیم در کر بلا بجاکت بے اقر با سپردیم در ہمد کر بلایت برگشتہ با سپردیم بر خاک پارہ پارہ از سر جدا سپردیم تا روز شہر بر توسی پارہ با سپردیم</p>
--	--

اے کر بلا گوا ہے جسم ہر شہید سے اہل حرم چو رفتند گفتند بر نصیبے	بر خاک تو امانت بی دست و پا سپردیم آہ و عزا و ماتم بر شہدایان سپردیم
--	---

نوحہ حضرت فاطمہ زہرا در وفات جناب پیمبر خدا صلی اللہ علیہ آلہ وسلم

اے جانِ پیر فاطمہ اشب بفرایت بعد از تو حسن بر سر دوشِ کہ کند جا گفتم کہ فدائِ کن برہ خویش تو چہ نام یکبار و گر رنجہ قدم کن بہ مکالم + یکدم بہن اے ہمد حق در شبِ معراج خاکِ بسرا بن زندہ منم بر سر نشست میگشت جد اسزرتیم بہتر ازین بود ہمرا نہ بردیم اگر چہ تو پدر جہان در بارِ کہ قدس کہ ما دایہ عوا نیست اے فخر بشر خوسل لاکس ہچو نصیبے	در سوزِ چو شمع است بپے صبحِ لغایت اے صد چو حسین و چو حسن بادِ ندامت آخر چہ سبب شد کہ نہ کردید رضایت ما آنکہ منم روئے و سر اندر کفِ پاست بنا سے سخن تا شنوم باز صدایت اے کاش بیمرم کہ نہ مردم نہ برایت کہ من بنمودے بہ جہان مرگ جدایت رفتے بر درانیک بر سیدم ز قناییت بر حق خدائے عزیزہ داراست خدایت ریزند سر شک الم افزا بفرایت
---	--

نوحہ زینب خاتون در وفات فاطمہ زہرا صلوٰۃ اللہ علیہا

اے نور چشم زینب خاتون روزِ محشر بر بستہ چشم بکشا بنگر بہ ما اسیران گرد و گردہ دلفشست بادیدہ ہایِ خوبنار بر جامہ چاک چون صبح بر تن زدہ جہنمت باغم علی شستہ در مجلس عزایت اے غدایب بنم ماتم گرے احمد بنگر بسویش از مہر اے ماہ عالم آرا	جان علی عسراں روح تن ہم پیر چون دختراں نشتم گرد تو زار و مضطر ریزد حسن بافتان خاک از عزا ہی بر سر بکشاے دیدگان را بہر آن ز مہر بنگر مانند شمع سوزان دیدہ ز خون دل تر خاموش خفته تا کے در چار باغ بہتر کاند عزا بدورت ریزد سر شک اختر
--	--

چون اشک طغیانت افتادہ درکنارت از چرخ چشم زنیب کردے غروب تا تو داغ بنی بد دل بود با سوز جانگدازے بعد از تو چون غایم اے با توفیق است این نوحہ الم خیز می گفت چون نصیبی	گویند دایے آن خوانند دایے مادر روزم چو شب نمودے ای آفتاب انور بر روی آن نہادی از مرگ داغ دیگر من ہا من احایم من ہا حسین برادر میخواست مرگ خود را لیکن نبود میسر
--	---

نوحہ زنیب در شہادت علی عمرانی

اے باد شہ عالم دے تاج سہ زنیب چون شمع فرو ریزد در بزم عداے تو در بزم عداے تو چون شمع عزت اصبح بر گرد سر نقش زان روسے می کردم اے زندگی زنیب رفتے ز جهان و رفت تا ہر رخت در دہر نبود غروب امروز اے نخل امیر من تا فرق تو شد پارہ تا طایر روح تو پرواز دین کرد بر فرق اجبا خاک کرد بد نصیبی چون	با چاک سر از دنیا رفتے زبر زنیب قطرات شہر آ میز من گان تر زنیب خاموش نمی گرد سوز جگر زنیب کز مرگ تو بشکستہ یکجا کمر زنیب اے ارام دل و جان و نور بصر زنیب شد روز سید چون شام اندر نظر زنیب از شاخ مراد افتاد یک شہر زنیب بشکست ہم بال بے بال و پر زنیب از دھڑ برون بہاد پارا پر زنیب
--	---

نوحہ جناب زنیب در شہادت امام حسن صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ

اے شہید سودہ الماس سمایم حسین این چہ آبے بود خوردی ای برادر جان اشک آتشباری ریزد چو شمع تعزیت بد تنہایم دہم جان و تو باشے بر سرم این شہم نقش تومی بنیم بہ چشم خون نشان	خوردی آبی و زدی آتش با اعضایم حسن کاتش افگندی چو سنے اندر سر با ہم حسن بر سر نقش تو چشم گریہ بالایم حسن بر نیاید از سیمہ روزی تنہایم حسن کاش میگردید اعمی چشم بنیایم حسن
--	--

میردی گرباد دل صد باره منم ہم پہچو شمع اسے برادر جان حسین گوید باغ فان و عروش دیدہ کبشا سوے آن یکہ نظمہ نہادگر بر خدا سو گند و بر جدت کہے گرد و حرام سرور باشد نمود از آب اسے چرخ کبود لعل و یاقوت جگر باریزہ الماس مرگ اندرین ماتم نصیبی گر بگریم خون رواست	بعد ازین باشد سر قبر تو ما و ایم حسن رفت از دہر و بجا بگذاشت تنہایم حسن دیدن امروز را مفلک بفر دایم حسن بے جنایت زندگی در روی دنیا حیم حسن آب بین آتش زدی بر سر و رخسایم حسن کر دسودا و بیفکندہ بسودایم حسن چون بود از نکرست شافع بقبایم حسن
--	--

نوحہ مادر قاسم و شہادت قاسم

ای قاسم داما و عروسیت عزا شد مادر بھدریت شادی غم اندوز تو ای نور دو دیدہ مادر بھدریت اندر عرض شمع عروسیت عروست مادر بھدریت در مجلس علیق تو نو جوان حسینت مادر بھدریت و خیمہ چو تالون عزای تو شدی رست مادر بھدریت شیرینی شادی تو از قوس دل جان مادر بھدریت در جملہ مہمی دست عروست بنا جات مادر بھدریت کشتی چہ شہیدار سپہ کینہ عروست مادر بھدریت تیر و قد ملامی عروست مصیبت مادر بھدریت ہی کردہ فدا جان برہ شاہ شہیدان مادر بھدریت بود کوکب نجم ز وجود تو چو خورشید مادر بھدریت خوش باش نصیبی کہ کشیدی شہیدان مادر بھدریت	در کرب و بلا خون تو بر دست تماشاد بھدریت در قتل گہ پرستم کرب و بلا شد مادر بھدریت چون شعلہ برافروختہ بزم بکا شد مادر بھدریت از جو مخالف بخدا نالہ ما شد مادر بھدریت از نالہ ما جملہ تو پڑنوا شد مادر بھدریت شدہ ماکہ عروسیت مبدل بفر شد مادر بھدریت کاواڑہ قتل تو در آفاق بپا شد مادر بھدریت مقزلہ رنج و الم و در دو بلا شد مادر بھدریت یکبارہ بمانند کمان پشت دوتا شد مادر بھدریت اکبر سپہیت آمد و آن نیزہ فدا شد مادر بھدریت در مرگ تو با آن عظمت کم رسا شد مادر بھدریت از بر شفاعت شدن روز جزا شد مادر بھدریت
--	---

پیش خوانی حضرت مسلم

اسے دادہ بکوفہ زار و مضطر مسلم	پیش از ہمہ در راہ حسین سر مسلم
--------------------------------	--------------------------------

<p>ایک حسین صیت نبوت مسم اسے نامہ براین عرضہ غلطیدہ بخون پرواز کنان رسان ایشاہ شہدا از تاب عطش پیدی چوبی نایش خشک شامی شقے شوم افگند از قصر بنودند اسے جان کشیز نیت جان از بہر نجات روی خود نہادے آن جمع کہ باہر تو جمعیت کردند از عمد شکستن لیماں سرداد مے کرد جدال تاکہ جان کردندا خود ساز نصیبی تو یہ مسلم فرمان</p>	<p>اسے گشتہ جدا سرت ز پیکر مسلم اسے نامہ براین نامہ احقر مسلم کن عرض پکوزہ گشتہ بی مسلم وز خون جبین محاسنش تر مسلم فتشش کہ بدی ز عرش برتر مسلم از تیغ بدست قوم کافر مسلم چون حلقہ پشت در بہر در مسلم دیدش پرانگندہ چو اختر مسلم بے لشکر و جیش و نوج و عسکر مسلم دوراء تو آن سبکس دیاور مسلم ز انسان بحسین ابن ہریر مسلم</p>
<p>نوحہ در شہادت حضرت عباس</p>	
<p>چہ عباس علی افتاد از زین حسین شد بے برادر فتاد و انہال آں یاسین حسین شد بی برادر</p>	<p>اشکست افتاد اندر خانہ زین حسین شد بی برادر شد مقتول تیغ لشکر کین حسین شد بی برادر</p>
<p>زد جامہ بر نیل ز تہب ازین غم کردی پریشان گیسوی ماتم باہ وزاری باہ فزارے باہ وزاری باہ وزاری</p>	
<p>سکینہ گفت عمہ کو عیون حسین شد بے برادر طراوت رفته یکبارہ ز ریم حسین شد بی برادر</p>	<p>کہ شرح تشنگی با آن بگویم حسین شد بے برادر چونی تشکیدہ شد نامی گلیم حسین شد بی برادر</p>
<p>ز نیب بگشتا کہ اسے سکینہ اندر فرات ست آن بے قرینہ بہ آہ وزاری باہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری</p>	
<p>ہر لب تشنگان چشم بر راہ حسین شد بی برادر کہ بشنید نذر آواز جامکاہ حسین شد بے برادر</p>	<p>بتن بود سوز نشان از شعلہ آہ حسین شد بے برادر کہ از تن شد جد است اللہ حسین شد بے برادر</p>

	دین العبادا شد ہوش از سر برخواست افتاد آن زار مضطرب بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
جو افتادی ز زین بر صفیہ خاک حسین شد بی برادر بماہی شد سرشک چشم نناک حسین شد بی برادر	ز آہش شد مکدر روی املاک حسین شد بی برادر دوبارہ شیر حق را فرق شد چاک حسین شد بی برادر	
	اندر مدنیہ جان پیسبر در لرزہ آمد زین ظلم یکسر بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
قد زینب بشد از مرگ عباس حسین شد بی برادر علی اکبر جوان زمرہ ناس حسین شد بی برادر	دو تا پاپا پیچون حم داس حسین شد بی برادر بہم شکست پیچون دانہ کز آس حسین شد بی برادر	
	کشتوم بے کس نبود شیون زد چاک چون جمع آن جامہ بر تن بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری بآہ وزاری	
بر آمد در تزلزل عرش اعلا حسین شد بی برادر ملک اندر فلک زین ظلم بی حسین شد بی برادر	شکست از نو در پہلو سے زہر حسین شد بی برادر بہنگام قیام افتاد از پا حسین شد بی برادر	
	چون از مخالف بازوی حیدر از تن بپشتاد شد روز نحس بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری	
خداوند انصیبی گنگار حسین شد بی برادر بدہ توفیق باشد تعزیت دار حسین شد بی برادر	بہ بختا بر سرشک چشم حضار حسین شد بی برادر بود نازندہ اندر وہم فدا حسین شد بی برادر	
	کن غفو عصیان یارب نہ بانی کز تو توان جست ہر ناتوانے بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری بہ آہ وزاری	
	نوحہ در شہادت اہا عبد اللہ الحسین صلوٰۃ اللہ و السلام علیہ	
نغان از دستای چرخ تنگہ سکنیہ بے پدر شد چو آن از صدر زین افتاد چناک سکنیہ بے پدر شد	حسینم کشتہ شد بے بار و بار سکنیہ بے پدر شد چرا از ہم نہ پائیدے تو افلاک سکنیہ بے پدر شد	

<p>این مصیبت نزیب فغان کرد روزین تظلم بر آسمان کرد از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>یتیمان حسدتم را بر تار سکنیه بے پدر شد ترازین سان نه بنید زار و زور سکنیه بے پدر شد</p>	<p>شده زین العبا با جسم تپ دار سکنیه بے پدر شد الهی عداوت نزیب شود کور سکنیه بے پدر شد</p>
<p>بر کی برم داد ای چرخ گردون بے سر حسینم غلطید و خون از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>شکست افتاد اندر خانه دین سکنیه بے پدر شد ز زین افتاد آتش از سر سخت سکنیه بے پدر شد</p>	<p>علی اکبر چه شد بر لشکر کین سکنیه بے پدر شد نمیده پیرے آن طفل جوان بخت سکنیه بے پدر شد</p>
<p>ینال نزیب از سوز سینه که مانده مضطر بکس سکنیه از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>غرضش را بشنود سحر و سی سکنیه بی پدر شد غرضی نیست این روز نشانت سکنیه بی پدر شد</p>	<p>عز اگر دید قاسم را عروسی سکنیه بے پدر شد خایش خون دشمنی ز جانست سکنیه بے پدر شد</p>
<p>شادی قاسم گردید شپون خاکم بسر شد از دست دشمن از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>ز دستش شکست دست افتاد از تن سکنیه بی پدر شد بتیغ کین گلو تر کرد اصغر سکنیه بے پدر شد</p>	<p>چه عباس علی از تیغ دشمن سکنیه بے پدر شد نجاے شیر از پستان مادر سکنیه بے پدر شد</p>
<p>ای کاش اصغر میزد دست از خون نمی دید ترگشته کاست از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>خالف راست رود خیمه نهاد سکنیه بے پدر شد حسین اگر دگلگون چهره از دم سکنیه بے پدر شد</p>	<p>ندایت ای برادر زاده عباد سکنیه بے پدر شد جباری دعواتی هر دو با هم سکنیه بے پدر شد</p>
<p>تو فکر کن اندر اسیری کوپای طاقت در دستگیر از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا</p>	
<p>که در راه تو گذشتند از جان سکنیه بے پدر شد</p>	<p>خدا دندل حق این شهیدان سکنیه بی پدر شد</p>

نصیبی را ز لطف از جرم بگذار سکنیه بپدر شد	ایا حضار دانی جمله کسیر سکنیه بپدر شد
دل پذیر خنوم امر در از غم شادی نباشد جز آه ماتم	از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا از جور اعدا
نوحه زنیب در وقت بشام رفتن بابا عبدالحسین صلوٰه الله و السلام علیه	
زنیب با فغان دایم این ناله سرگردای وای	گر دوزر زنیب ما را پنهان در دای وای
حسین بے یار بے یاور انصار	مقتول کفار با اهل اشترار
ای حسینم چون روم سوتے بدین	
حکیم حرمت یکجا اسیر گشتند ای وای	بر ناقه ای عربان کیمیر شستند ای وای
آن قوم بدنام از راه اظلام	یا زجر را دام بر دند بر شام
اهل نیمه از الم بحسره روح سینه	
کاشم مضطرب کیس با گزین گفت این ای وای	ای جان بابا ایندم آجال ما بین ای وای
بے قدر یکجا عسریان سراپا	زین ظلم حاشا چون تو ز اعدا
مردم بودم به که زنده این کمینه	
سکنیه نالان گرفت دامن زنیب ای وای	بے باب عمه بر گو چون بگذر دشبای وای
بر ما غریبان در این بیابان	تنها و حیران از ظلم عدوان
ای عزیزم عمه کن فکر سکنیه	
ما در فدایت از غم کن جامه پاره ای وای	در خاک اصفرا نده بے گاهواره ای وای
شیرشش نه داد بے بره فتاد	دل زان نهادی بنگر کشادی
کج حق را کس بند سازد دین	
از پشت بستند دست زین العباد ای وای	هر سو کشیدند بیایان بی لقا ای وای
تپ دار خسته از هم گسته	پیلو شکسته در قید بسته
سبے برادر قید قوم اهل کینه	

برجہ بانی یارب کا ان بی راہیند اسے واسے	کہ جان و از دل و ایم اندر عز ایندای واسے
اسے سے سبحان از لطف و احسان	کن غنقہ عصیان از جملہ استیسان
بالضیعی حاضراں با خزینہ	
شکوہ زنیب از فلک و روضہ و شہدا	
از جفا و ظلم تو صد داد اسے چرخ بکود	ترک یار سے ارحمین و عیسیٰ یاری چہ بود
اے پناہ اشقیایا این چنین جور و جفا	تا یکے واسے روا
آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
شد بیدان یکہ و تنہا حسین با چشم تر	زینش از پی دوان چون سایہ اندر پشت سر
بافغان بی حساب باد و چشم پر آب	بہجوسیاب روان سر بسر در اضطراب
آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
باہر اران نالہ جان سوز حیرت از قفا	اگاہ افتان گاہ خیزان گفت این آن بے نوا
کے حسین تشنہ لب و سہنشاہ عرب	میروی تنہا کجا ای مصیبت از سبب
آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
من پرستاری ز دستم بر نیاید بد ازین	چون کنم با طفل بیار تو زین العابدین
من بدشت کر بلا بی کس و بے اقربا	از مدینہ در بدر باد و صدد درد و بلا
آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
بے خابت چون کنم من با سکینہ این سفر	بی تو کرا مشبک رنگا کہ بگوید کو پدر
ای برادر جان حسین ای ضیای ہر دین	چون نمایم من بگوئی بی تو با این شور و شین
آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
گر شبیہ کلثوم از حجر خست افغان کند	یا کہ روز سے دیدہ را از فرقت گریان کند
اندراں م چون کنم جز کہ دل بہ خون کنم	از دل آن خود بگو چون غمت میر و ن کنم
آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان
اے خداوند بحق افتخار خاص و عام	از ضیعی و با حضار این مجلس تمام

عفو کن عصبیان در دکن در مان ہمہ در سر کوئے حسین خود بکن قربان ہمہ آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان آہ و فریاد و فغان	
نوحہ شہادت اباجہد اللہ حسین صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ	
اے برادر جان حسین سگینہ سیر است	در کنند اہل کینہ و ستیگر است
اے برادر اے برادر جان حسینم	
شہر بانوبہ از تو در عزایت	کس نہ داند در کجا باشد از وفاست
اے برادر اے برادر جان حسینم	
عابدین بیمار و نالان در غل ذریخہ باشد	نئے بہن آن آل ہمیں ہرہ در گیر باشد
اے برادر اے برادر جان حسینم	
شام آئین بستہ شد اندر عزایت	شاد خلقش زین مصیبت از برایت
اے برادر اے برادر جان حسینم	
پردہ پوشان تو بنے پردہ سوار نہر	ہمچو مہ انگشت نماے ہر دیا راند
اے برادر اے برادر جان حسینم	
بر سر پردہ عصمت زدہ آتش سپین	لطف فرما ز کرم حال مرا بہن
اے برادر اے برادر جان حسینم	
بارگاہ ہر آنکس کہ عزادار حسین است	چون نصیبیش روان اشک زین است
بخشش آن را برادر جان حسینم	
نوحہ شہادت اباجہد اللہ حسین صلوٰۃ اللہ و اسلام علیہ	
حسینم تیرے لیے آتوارہ در خاک مادر	از پشت مرکب با جسم چرخون
چنان در خاک و خون جسم نہ چاک نہ	از تیرا عداے باروے گلگون
نوحہ شہادت امام قائم علیہ السلام	

خاتم زخون بردستی مادر	از جور دشمن گاہ عسروست
زخم دہانین شادی توختی مادر	کروے عزایم این ست بوسی
نوحہ شہادت علی اکبر علیہ السلام	
علی اکبر جوان رفته زدینا مادر	کامے نہ دیدہ تو از جو اسے
سکینہ چون کند بعد تو تنہا مادر	با آہ و ناله آن کامرانے
نوحہ شہادت علی اصغر علیہ السلام	
علی اصغر خورشیم زبستان مادر	کم گریہ سر کن خاموشن نشین
اگر چه سیر شیرت کردہ پیکان مادر	از دست توے سر آیین
نوحہ شہادت حضرت عباس علیہ السلام	
بیای عباس رو در حیرت کن مادر	تو ظلم امین از قوم کینہ
تو دست از شکیب آب مار کن مادر	آسبے نہ خواہد از سکینہ
پیشخوانی بجناب زین العابدین علیہ السلام	
بیای زین العباسی را این مادر	از روے یاری حسین بی سر
کہ در بستہ فدا دہ زار و گلین مادر	تپ دارد نالان بی یار و یاور
نقیبتی را با حضار دہالی یارب	در روز حشر تو رویہ
امیندہیت با این ناتوانی یارب	از روے رحمت و در جرم بگذر
پیشخوانی جناب مسلم	
ناہدا داشت چہ جان بر نیتش از تن مسلم	حرفها داشت چہ سر داد بدشمن مسلم
در گم دادن جان ہر حسین ابن علی	در لب پارہ بدش نالہ دشینون مسلم
مے ندیدے ہمہ کوفہ یکے عہد درست	بجز از بستن و نئے القوشیکستن مسلم
بود و ضعف از زخم بدن و دندانہش	بشکتے ز ستم سنگ فلانہن مسلم
کوفیان ناگہ شکستند از وجیت را	دویدر بود پیے گوشہ مامن مسلم

<p>هر خود گاه شهادت بگرفت و نمود جامه از خون جراحت بتن پاش گشت پشت بے پشت شکسته بدش اندر دیوار آهسته اندر دم سردانش از لب برخاست سرو دست تنش از قصر ننگ زند بزر تا که گردید شبیه از ستم این زیاد روز محشر نصیبی که عزا دار تو است</p>	<p>ستابد و شکوه بر تو اور ذوالمن علم بچو گلزار سدا پاسه لون علم سوز ضعف بدن خسته بدامن علم که فلک را بر زده شعله بخرن علم بے کس آواره افتاد رسکن علم که دانه قدم جان خلد مزین علم نظر از سر الطاف بیگن علم</p>
---	--

نوحه سنگ زنی

<p>ماه تعویبت تو بکشت باز از فغان فدا و وز عزا بجا است در فلک به غم بهر تنه دل بسینه باز شر از غم جسم الطرب به سر حسین بر سه شان جد سر حسین اندر این عزا ای نصیب</p>	<p>از شیب شد ناله بر سر از شور در عراق ناله در جاز سه تله ملک بال کرده باز اندر این عزا هست در گداز با بنی بود این زمان بر آرز در طریق شام ظهر بر ساز خون ز دیده پاش بالم باز</p>
--	---

نوحه سنگ زنی

<p>باز فغان از زمین رفت بعرض علا بر سر قبر حسین بالم شور و شین نصیب افسرده دل جامه سیرنگل شد زنده نینه برون با جگر پز زون آمده بر قتل گاه رعد صفت و زو با غم و آه و فغان بهر عزا حسین نوح بنی را بگو ناله و فغان که کرد</p>	<p>بهر عزا داری شاه سراز تن جدا میرود امرو ز باز حضرت خیر النسا موسه پریشان بود در سر زین العبا بر سر قبر حسین ناله کنان مصطفی سینه زنان از خف شافع روز جزا خیل ملک از فلک آمده بر کر بلا چشم نصیبی ز اشک باز چو طوفان</p>
---	--

نوحہ سنگ زنی

<p>چون شمع ز سرتا کہ بپا سوزم و گریم چون چشم ز تندہی دوا سوزم و گریم مانند سمن ز رفوا سوزم و گریم چون لاک بہ مکتوب عدا سوزم و گریم چون چوب ترا سوز جفا سوزم و گریم انچون حسد آل عبا سوزم و گریم از گرے اشک مرثہ با سوزم و گریم</p>	<p>دور بزم عدا کے شہد سوزم و گریم مانالہ افغان بجز اسے شہ بیمار از آتش انسا کہ در خمیہ گم افتاد بر یاد و چشم تر لب خشک شہیدان ما چو بہ پیکان جفا یاد آن آید در خمیہ غم از شرر جور مخالف در این غم و اندوہ و مصیبت پو نصیبی</p>
--	--

پیش خوانی

<p>روے آورد و در رنج و درد و غم کیا براد نئے بہن آل نبی را بود منع آب جو ناکشیدہ آب اندر چاہ بشکستش سب شد شہید و بردش تا شدہ اندازین آرزو ساخت از بہر شہادت ز آب چشم خود وضو بیش از نے شد گرہ و زنالہ اش اندر گلو وقت سردادن ز بانفش بود و میان گفتگو از رہ رحمت بخون من بہ بخشا و براد چاک ہا کے زخم را میکرد با مژگان رفو دیگر از جسم پر از زخم حسین حرفے بگو</p>	<p>از مدینہ چون حسین بر کر بلا بہنسا و رو منع خورد و خواب شد و کر بلا بر اہل بیت از براے آب عباس علی گشتے روان خواست قاسم روہند بر جہاہ کیا روگر تشیہ لب تنہا حسین بے کس اندر کر بلا شد روان بر حرب و اندر خمیہ کلثوم حنین بر دم خنجر چو خنجر داشت میگفت این سخن بار اکتھا عاصیان است جہد مرا ز نیب افسردہ دل بر قتل گر آمد ز شام اسے نصیبی چاک نبودے دل اہل عزا</p>
---	--

پیش خوانی

<p>ز زنیب برس کز این غم دش چون لالہ پر خون است کہ غمہاے حسین نقش لب از شمع افروزان است</p>	<p>چسان گویم غم کرب و بلا را بر شما چون است شمار یک غمش اگر دو الہ روز شمار آخست</p>
--	--

<p>زخون سروان هر گوشه اش مدفن بصد ششم است الف سان زایلان را قد درین ده روز با تم چرا چون اینسان اشک گلگون می نیایش بروز خشم المرسلین از تعزیت داران ز دیده خون سرخ دل بر دست خود بیالیند بهر سکه فنان شیعیان امروز در ماتم در این ده روز موجود است از بهر عوادار</p>	<p>زخون سروان روی زینش سرخ و گلگون است بدست کر بلا سزا بیا چون حلقه نون است که افزون قدر اشک تعزیه از روزگنون است ز هر کس بختی از دوستان خویش ممنون است که شهر کر بلا یکسر سیه داشت و بامون است مانند دماسه سبجا بان تابا گردون است به کیش خویش هر یک چون نصیبی زار دگر دشت</p>
--	---

پیش خوانی

<p>عزاداری درین ده روز اندر کر بلا باشد بکن شری سر شک از دیده جاری کن برین مجلس طریق تعزیه ای شیده خود انصاف نه است بکن دل را بردن از بزم ماتم غولفشان کن شمر فرصت غنیمت یک دی در تعزیه داری مزان جرم ماتم گلگون قبا سگ کر بلا حرفی نصیبی قدر بزم تعزیت برگو بجان را</p>	<p>که در آن باخوش و ناله ختم الانبیا باشد که خون پالاداران چشم علی مرتضی باشد در آن مجلس که بانو نوحه گر خیر النساء باشد که صاحب تعزیه در مجلس ماتم خد باشد که یکدم زندگی را در عزایش اجر باشد که این ایام تسبیح ملک حرف عز باشد بود گورنندگان بالاتر از عرش علا باشد</p>
--	---

پیش خوانی

<p>تا روز عشاء محرم تمام شد تا گشت شام تعزیه اهل بیت رو از بس طبا نچ دست ستم زد سکنه را آه از دمی که زینب فسرده دل سوا انگند آفتاب ز سراج خسروی از آب تیغ و آتش افساد و با وجود از سوز اشک چشم نصیبی در این عوا</p>	<p>بر اهل بیت زندگی از دل حرام شد روز سه در خوش دلی اهل شام شد از بهر گوشواره رخس نیل فام شد در راه شام بر شتر بیه زمام شد تا بر سر سفال سر نخر نام شد خاکم بهر شهید حسین نشسته کام شد یکجا کباب مرغ دل خاص و عام شد</p>
---	--

عرضہ نوحہ مسلم

<p>اے پیک بے نوا یاں سبیز راہ احسان برگو حسین مظلوم مناسف یہ کوئے جامہ دین جماعت برکوئے پاسے بگزار برگر و بر مدینہ اے شاہ بے قرینہ از کوئیان حمیت بر راہ حق بناشد کردند خیفہ بیت با من تمام و گفتند با من صلاح بستند بر جہاد اول + نہ کوچہ کہین شب سے گشت آشکارا قربان خاک پایت گردہ تو گشتم باشد بقاے عمرت گرد جوین بناشد بے سرفکندہ بر نیز از قصر جسم چاکم اندر عراے مسلم چون گشت کشتہ بکین</p>	<p>عرض سلام مسلم بر سرور شہیدان کین کوئیان بے دین برہم زندہ پیمان کین ظالمان نہ دانند یک ذرہ دین ایمان زان رو کہ بر نیاید بار سے تہواریشان از بہر مال و تہادار تہد راہ خندان کاندوہ حسین با بگند شتابم از جان گشتند بچو ختم آخر دین گریزان ہر کس کہ دیدے از من میگردوی نہیان تنہا و بیکس و زار و راین دیا تہربان اے یادگار احمد اسے فخر خلق دوران ابن زیا و بے دین اے سرور غریبان یہاں اے نصیبی مانند ابر گریان</p>
---	---

نوحہ سپہران مسلم با ہم درگاہ شہادت

<p>اے کردہ پیش ازین خود را بند ابرادر شتم ز زندگے کف از پامی و رفتادم اے فوجم مسلم پیش از تو مروہ بودم قربان کا کل تو چون ناتہ پر زخونست شمشیر دست و آغوش برگردنت ز جان شد از مرگ تو ز بس اشک از دیدہ ہوا شادم یتیم قدیم ایم از بارہ دردم گت +</p>	<p>اندر رہ حسین تو بے کرد با برادر در خون خود ز روی تو تا دوست و پارادر ہر بود ازین کہ شبیم در خون ترا برادر ہم چون غمناک و سخت شد خطیلا برادر کے بود با سر تو آن آشنا برادر شد خانیہ و جودم ویران بنا برادر ہم چون کمان سدا پاکشہ و دوتا برادر</p>
--	---

<p>اے کاش بعد قدرت در دہر کسی هست رفتہ برو کہ ایک می آیت زدنال یکدم قدم نگذار تا آنکہ من بیام اے کافر سگر سراز تنم جد کن در مرگ تو نصیبی باشیعیان عالم</p>	<p>غیر از حسین و آتش گرد و دشت برادر مانند تو سراز تن گشته جدا برادر بہر خداے گذار بر جا مرا برادر بہ زمین جدا بگردند از ہم دو تا برادر ریزند اشک و دارند یکجا عسرا برادر</p>
--	---

نوحہ حضرت زینب در شہادت حضرت عباس

<p>خواہرت زینب بیدارے علمدار حسین اے برادر جان من عباس و خون فغتم ام چون گذاری پای در غلہ ہرین پیش از ہمہ من بہ قربان تو ای سقاے دشت کربلا کیست بنماید پرستاری زینب خواہرت عرض نہما بر جناب مر قفسے اندر نجف خواست بر پانالہ زار حسین از سبکیسی ماند اندر کربلا بے یار و یاور اہل بیت بر عرای حضرت در بیشہ امکان فگند اے بہ قربان وفایت در وفات سر دشت تا کہ بر باد شہادت رفت ادراق تو کل عفو کن جرم نصیبی و مجبان علی</p>	<p>ما فتادے دست تو از دست شد کاریز بشنو اندر روی نقشست نالہ زار حسین کو بہ ختم المرسلین یکجا تو اخبار حسین کے رسا نہ بعد تو آے بہمیا حسین بعد از تو اے برادر جان پرستار حسین از جہاے کوفیان و شمر خو خوار حسین تا ز پشت زین فتادے ای مددگار حسین با فغان و درد و غم اے یار و یاور حسین آتشے از سوز غم آہ شہر بار حسین گرے حرب و جدال و جنگ بازار حسین شد عزان دیدہ سرا با باغ و گلزار حسین اے خداوند ابعث چشم خونبار حسین</p>
---	--

نوحہ مادر علی اکبر در شہادت علی اکبر

<p>اسک شدہ دور از خرم آہ علی اکبر سر و قدت را فگند چاک بروی زین</p>	<p>گشتہ شہید غم آہ علی اکبر تیغ جفا و شتم آہ علی اکبر</p>
--	--

<p>کرده زهر سوخته غم آه علی اکبرم بهیچو کمان گشت خم آه علی اکبرم با غم و درد و الم آه علی اکبرم بار درگ از کرم آه علی اکبرم گشت ترین الم آه علی اکبرم عیسیٰ نیلی خیم آه علی اکبرم شد بفلک جوش دم آه علی اکبرم چون ورق چهره نم آه علی اکبرم جمله بناشان زهم آه علی اکبرم کاش شد جان دهم آه علی اکبرم</p>	<p>رو به ابل حرم بهر عزم اداریت تا که تو گشتی شهید تیر قد خواهرت رفتی و بگذشتی مافروم چپاره را اے بغداد سرت رو بسوی خیمه کن تا که به تیغ ستم گشت فراغت حسین جامه کشیدی پیل تا که تو گشتی شهید خون تو تا بر زمین ریخت مخالف ز کین ز شک غایت کشیدند ورق چرخ پیر و هر فلک وقت شد بگسلد از این جفا زار نصیبی گفت گفت چو این نوحه را</p>
--	--

نوحه مادر علی اصغر در شهادت علی اصغر

<p>ای غنچه بی خار حسینم علی اصغر قربان تو مادر برو دیده خونبار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر حشر تو دیدار حسینم علی اصغر قربان تو مادر کشتی تو بپر بار حسینم علی اصغر قربان تو مادر افزوده به تب و دار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بر جان تو یار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بد زنده گیت بار حسینم علی اصغر قربان تو مادر لب خشکیت آزار حسینم علی اصغر قربان تو مادر یا ناله مددگار حسینم علی اصغر قربان تو مادر</p>	<p>ای نوگل گلزار حسینم علی اصغر قربان تو مادر بنما نظر به بار درگربالک خندان جانم بغداد مگر از تو در دشت بلا با غم داندوه جانم بغداد بر بار غم اکبر و عباس علمدار جانم بغداد مرگ تو بدماب شرر بار جهان و جانم بغداد در تیر و تیغ است رسیده بلبلش جانم بغداد از نخل رسول مدنی شاخ امید جانم بغداد میگردد بدان من اے نور دیده جانم بغداد باشد همه ساله عزائی تو نصیبی جانم بغداد</p>
--	--

نوحه حضرت زرتب در شهادت ابا عبد الله الحسین

<p>سر زتن دادی با عداوتان فاطمه</p>	<p>شد بدون در کربلا از جسم جان فاطمه</p>
-------------------------------------	--

<p> آفتاب کر بلا فدا سمان فاطمہ خون فشانہ از بہر حشیم خون نشان فاطمہ روز محشر شد تو گشتی در کمان فاطمہ خاک شد سے از صفحہ عالم نشان فاطمہ حوری و غلمان شدند سے نوحہ خوان فاطمہ آن سر سے کو بود فخر و ودان فاطمہ بعد از شاہ شہیدان خانان فاطمہ شد روان اندر جہان از تن روان فاطمہ تا بحشر آہ و نالہ از زبان فاطمہ در عزادار سے نعش نوجوان فاطمہ </p>	<p> بود از کوکب نزدون زخم خد گمش در بدن چشم زخم از پیکر پاک حسین تشنہ لب بر زمین ازین چه آفتا وے شد گلگون ببا آہ و فریاد و دفان کز خنجر شمشیر در عزاس سرور شاہ شہیدان و ہر شہست بر سر نیزہ چو نور شہید سحر رفتی بہ شام از جفا کے کو بیان بر چیدہ شد اندر جہان تاروان شد خون ز حلق شہسوار کر بلا سپرد بر تہ سیان در ماتم شاہ شہید امی انصیبی خون بریز از دیدگان از جای ا </p>
---	---

نوحہ ابابعد الشہداء حسین صلوٰۃ اللہ والسلام علیہ و آلہ و صحبہ

<p> در کوی وفا ہم ز دل و جان شدہ ترانہ ای خورشیدم ہستے بد و صد عزت و اکرام تو همان ای خورشیدم بنگر کہ منم اوصفت بہر تو گر بیان ای خورشیدم شد خاطر جمع چو سر زلف پریشان ای خورشیدم پیش از بہ کہ ہم تو بری گوی زمینان ای خورشیدم انجہ کہ گذشت است بن مضطر و حیران ای خورشیدم آن دم کہ ہمہ خلق ز ہم ہست گریزان ای خورشیدم جان را بہر ہم دادی و گیری و بخش آن ای خورشیدم برد آن و خسارہ خود تند چو باران ای خورشیدم </p>	<p> ای گشتہ فدایت از جہد شہیدان ای خورشیدم خوش باش کہ اشب بہر شافع محشر و جنت جاوید از مرتبہ و رتبہ و قدری کہ تو داری از راہ شہادت از قتل تو ای حامی اولاد پیملہ روی صفت کردی تو را خلاص فدا جان برہن پیش از بہ یارا چون پای گذاری تو بغرور و برین کو بر جہد صفد بر روز جزا و صفائی تو فخر خاک بے را بہر خوف و خشر شفاعت تو دو صد کس بنائی از خویش آقا خوبایہ دل را بغیر سے تو انصیبی اندیدہ فشانہ </p>
--	---

نوحہ مادر علی اکبر

<p>در کرب و بلا پیش و پیام علی اکبر مادر بغایت</p>	<p>ای خسرو بی ملک و سپاہ ہم علی اکبر مادر بغایت</p>
--	---

<p>رفتی زیر مدک دیده چو تو رم قربان تو مادر پروانه صفت بال و پر جلایک سوخت قربان تو گذار مرا بیاس و تنها بغیر بی قربان تو مادر بعد از تو سر خوش گذارم بیایان قربان تو مادر ای کشتی بشکسته ز طوفان مخالف قربان تو مادر در امت از بر نصیبی پس صد حزن قربان تو مادر</p>	<p>بعد از تو چو شب روز سیاهم علی اکبر در بغدادیت بسیم شمع رخت فراقش آهیم علی اکبر در بغدادیت ریخیده مر و نیست گناهم علی اکبر در بغدادیت زین حرف خدا هست گوایم علی اکبر در بغدادیت در بحر سر شک غم تو حال تیا هم علی اکبر در بغدادیت کوکب افشانند ز بصر بر تو ما هم ما در بغدادیت</p>
---	---

پیش خوانی در شهادت عباس

<p>دلا و صیف میدان کر بلا عباس چو دید یکد و تنها بشت کرب و بلا شمال طره زینب دلش پریشان شد زغم باره اعدا سر شیدان نرم گداخت جوشنش از آه سینه کهنه حمیت اسد اللیش بجوشش آمد بفرست بشکسته سپاه اعدا سوی فرات روان شد سکنه دران نمود مشک پر از آب و بر فکند بدوش که ناگهان ز پس و پیش از جنوب شمال به ضرب تیغ فکندند هر دو دستش را بسوی مشک کی تیری از کمان انداخت چو آن برید مرکب فنا در سر خاک ز تیغ رشته سرش بر کربلا چو گسیخت درین عروای نهیبی بجیت گداز مشک</p>	<p>گبشت سبند فاقش ز غم چون دس شاده است حسین خسرو بلند اس چنانکه جمع مدیدس در سپاه حواس بقتل گاه بدیدس شمال دانه داس بتن چنانکه گدازد بکوره نار شاس زهم دریده سپاه یزید چون کپاس چو ضرب دست مگر ضرب دست فخر نال رسید آب بقار اچو خضر با الیاس روان بجانب خیمه شدی بچول دهر اس بر او هجوم نمودند فرقه نشناس گرفت مشک بدن را و داشت آنرا پاس بشک خورد و گذشتی از آن چو تیر قیاس بر خیت خون مرا حی داماد خالی کاس ز خون گبشت چو با قوت دانه الماس که هست مشتری از نقد جان بر او عباس</p>
---	--

نوحہ در شہادت امام حسین علیہ السلام

<p>شد شہید تیغ اعدا تشہد لب تا شاہ وین بر زمین آفتا و از زمین تا شہ گلوں قبا تا کہ خون جاری شد از دیدہ زخم حسین چون شہید اہل کین شد خامس آل عبا بر سر نش حسین در خاک گرم کر بلا در سر قبر حسین باشد بافتان فدا طمہ از جفا بے پردہ شد خورشید و ش اندر جہان بر دہن خاک کم ہنگام اسیری چون ہلال ای نصیبی دم بکش زین ماجرای جانگداز</p>	<p>خلفہ در قدسیان آفتا در عرش برین آسمان بر خاستہ بانالہ از دوی زمین چشمہاے اشک جاری شد ز چشم حور عین کر در و از چار جانب سوے خیمہ اہل کین ہمزمین بانوحہ آمد عیسے گردن نشین از زوال روز عاشورا نئے تار بعین بانوان پر دگے آل فتم المرسلین بی نمودندی باگشت عجب شان آن این گفتن این جبرائیلن بر وز واپسین</p>
---	--

نوحہ روز عاشورا

<p>قصہ اندوہ و رنج مبتلا سے کر بلا بعد از مردادن گلگون قبا سے کر بلا در غل و زنجیر شد زین العبا سے کر بلا دست گیر ختم شد در اجرا سے کر بلا پیش رو بر نیزہ سرازین جبرائیل سے کر بلا لرزہ افتد در فلک همچون بنا سے کر بلا بے حجاب و پردہ آرکین اشقیاء سے کر بلا در بر آن بی حیا صاحب حیا سے کر بلا ای فلک دیران شوی چون خیمہ های کر بلا بر دو عالم یک بیک از قصہ ہا سے کر بلا</p>	<p>روز عاشورا کند شرح بلا سے کر بلا تیغ دانے چون گذشتہ سر گذشتہ اکین زینب و کاظم گردیدند بے مقنع اسیر نوحہ وں قاسم داماد چون رنگ حنا گشت این غم زینب افسردہ دل را تا کہ دید گر گویم قصہ ویرانہ شام خراب ساخت حاضر اہل بیت عصمت اند بارگاہ بر دہن خاک چہ گویم من کہ چون بود آن زمان آل احمد و العینان بر کینہ تر سے خدا ستند ای نصیبی میزنی آتش اگر گوئی و گر</p>
--	---

تمام شد

فاتحہ ہر ترویج بعد خاتمہ واقعات لما قبل علیہ الرحمہ وغیرہ

<p>آن شیعہ ائمہ ہر درویش زوجہ مرتضیٰ و بنت رسول کاشف راز ہم خفی و جلی سبط احمد شہ زین الدین راکب دوش سید الشہیدین آن امام امام زین عباد واقف علم باطن و ظاہر راج شیعہ مصنف ناطق ہادی دین امام ہر دوسرا حجت حق امام انس و جن راز دار قدیم لم یزلے عالم علم مصطفیٰ و علی عسکر کے نور دیدہ ہوسے وارث انبیاء امام حسین سورہ فاتحہ دگر صلوات</p>	<p>بہر ترویج احمد مختار بہر ترویج روح پاک بتول بہر ترویج روح پاک علی بہر ترویج روح پاک حسن بہر ترویج روح پاک حسین بہر ترویج حضرت سجاد بہر ترویج حضرت باقر بہر ترویج حضرت صادق بہر ترویج حضرت موسیٰ بہر ترویج ضامن و مامن بہر ترویج روح پاک نقی بہر ترویج روح پاک تقی بہر ترویج روح ابن نقی وزیر برائے ظہور ہمدے دین پس نخواستہ شیعہ حضرات</p>
---	---

قطعہ تاریخ وفات و شہادت جناب نچتن پاک علیہم السلام اگر کتاب شریعہ صلیب

<p>در شوق چیدن گل تاریخ نچتن ناگہ نڈاز بیلے آمد بہ گوش من تاریخ فوت شان مجول از یاسمن باقی سہ حرف بہر حسین و علی من</p>	<p>رفتم ببلغ فکر و دودیدم بہر جن ہر غنچہ را کشودم و جستم زہر گلے احمد و فاطمہ و حسین و علی حسن ادل دو حرف بہر محمد و فاطمہ</p>
---	--

قطعه تاریخ طبع کتاب ہند از مولف		
واقعات قبل و ہم محشم از ظہورے نصیبی و نسیم دلم این گوهر رنج و الم سفت	طبع گردیدہ بفضل ذوالکرم واقعہ ملا خطا بے خوف بیم پے تاریخ طبعش باغ شد گفت	
ولہ ایضا		
از نسیم شہسپیر سینہ داغ شد	سال تاریخ منور باغ شد	
از نواب علی امجد خان عرف ثواب قیصر مرزا صاحب		
پے طبع سخن ہائے گرامے فہمہ رے محشم مقبل نصیبی سمن شش ش جت رانازی بخش بشر اشہر ذی الحجہ پاک پے تاریخ طبعش گفت قیصر	ز لطق دوستی بشیم بیان شد نسیم و ہم خطا روشن بیان شد زمانہ رو بد پشت جاودان شد بحمد اللہ مطبوع آچنان شد کلام شش کسان مطبوع جان شد	
قطعه تاریخ طبع از مرزا محمد کاظم علی خاں صاحب خلف مرزا محمد زکی عینی اصفہا		
حاجی وزاید و نواب امیر ابن امیر تہمت کس ناظم این مجموعہ بدان اہل کمال از ولہ مصرعہ تاریخ نوشتہ کاظم	حزن غم ساخت پے چہا نظم نایاب واقعہ تیکہ ز تحصیل شود واجب و ثواب حلیہ طبع بہوشید بہ اذن نواب	
قطعه تاریخ طبع از محمد خاویز علی صاحب خلف حافظ نوگر علی صاحب خفنی الدب		
اندیزنا مرثیہ ہا ثبت شدہ سال تالیف بودہ این مصرع	شرح حالات حسین آل حسین نسخہ جمع شد از حال حسین	

وله ایضاً		
طبع شد در ثبوت حال حسین		خوان سخاوت بی سال طبعش
وله ایضاً		
که شده جمع و طبع گشته آن واقعات شهنشاه و جهان		هست مجموعه بدیع و شگرت سال طبعش رقم سخاوت کرد
وله ایضاً		
شرح حال شاه عادل طبع شد واقعات رنج کامل طبع شد		اے عواداران بتجلیل ثواب سال تانیش سخاوت زد رقم
وله ایضاً		
طبع گشته ز پی فیض عموم شرح احوال شیب منعلوم		از کلام شمس امرشیه با + شد رقم سال ز روئے الهام
تمهید مختصر بطور تقریب		
بر واقعات ماقبل و ملاطوری و ملائیم و ملائیم کاشی و ملائیم و ملائیم مع برسخ از حالات هر کدام که بهر سیده و از کتب تذکره با و تانیج به نظر افتاده و به دلیل ایجاز مستند از مخزن الزائب و خزانة عامه و تانیج عالم آراء عباسی و شمس الفی و حزن المومنین و تذکره کلمات الشعراء غیره		
ذکر برسخ از حالات ماقبل		
در کتاب حزن المومنین معلوم است که ملائیم در عنوان شباب جوانی بوده پس ظریف الغافق و اریام محرم جمعی و پیوست که گریه کنان و دست بر سینه زنان بعد از آنکه چنان سید الشهدا علیه افضل التحية و القنا همه تن مشغول بودند ملاهم در آن جماعت در آمده چیزی براه استهزار و تمسخر باز خواند چنانکه ازین گستاخی و شور ادبی ملا تمام آن جماعت راضی		

دل بہ درد آمد بسبب بر نیامده بود کہ سر پای ملا امراض جذام فرا گرفت بعد سے کہ مردم از قریب
ملا اجتناب ورزیدند سے تا نوبت بانجا رسید کہ ملا در گنجن حمام سے ماند سے تا نظر مردم
برو سے نیفتد۔ روزی در خرابی بادل شکستہ نشسته بود کہ بیک ناگاہ گرد ہے از شیعیان
دست برسینہ کوبان و یاسین گویان را دید کہ سے خوانند سے

چہ کر بلا است امروز + چہ پر بلا است امروز + حسین مظلوم + ازین جدہ است امروز +

ملا را بہ استماع این کلمات دل بہ درد آمد و آنستہ در نہاد افتاد۔ بہ دیدہ حسرت و ریشیان
باز نگریست و گریست و گفت سے

روزی غراست امروز + جان در بلا است امروز + افغان و شوخ و شرم + در کر بلا است امروز +

ہمان شب جناب پیغمبر خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم را در خواب زیارت کرد کہ بحال ملا سے
نوازش و لطف فرمود و از سر تقصیرش در گذر نمود و بخشود گویند اش محمد شیخی بود جناب
خاتم الرسل اورا ہمدردان خواب ملقب بہ لقب مقبل غودہ -

و رحزن المؤمنین منقول از مقبل آورده کہ ہر گاہ در عالم رویا بہ زیارت جناب سید الشہدا
علیہ السلام شرف شد و دید کہ مولانا محترم را امیر بخواندن مرثیہ شد و بعد فراغ بوطاسے خلعت
کرام یافت چنانکہ کیفیت مفصلاش در ذکر مولانا محترم نوشتہ آمد ملا مقبل بخود اندیشید کہ درخ
مگر اشعار من بقبول حضرت سرور نیامدہ و نہ بمن ہم التفات می فرمود و امیر بخواندم سے رفت
ہنوز این اندیشہ پیرامون خاطر مقبل نگشتہ بود کہ حوریہ بخندست خواجہ ہر دو سر التماس
داشت جناب فاطمہ زہرا رضی اللہ تعالیٰ عنہا عرض می دہد کہ قبر فاطمہ تا مقبل ہم واقعہ از
مصائب سید الشہدا باز خواند پس آنحضرت مرا حکم کرد و بر بنبر بر آدم و بر پانچ نخستین استاد
و این مرثیہ باز خواندم سے

روایت است کہ چون تنگ شد بر امیدان	فتاد از حرکت نودا الجناح و از جولان +
نہ سید شہدا بر جدال طاقت داشت	نہ نودا الجناح و در کتاب استقامت داشت
کشید باز رکاب آن خلاصہ ایجا د	برنگ پر تو خود شہید بر زمین افتاد
بلند مرتبہ شایستہ ز صدر زمین افتاد	اگر غلط نہ کنم عرش بر زمین افتاد

همین که تا بدین بیت رسیدم شخصه بن اشارت کرد که فردا آس نخست جگر خواهم هر دو سرا
 خباب فاطمه زهرا علیه السلام بیوش شده پس فردا دم و منتظر عطا میسر البشر بودم که دیدم
 ضیح مبارک سبط خیر البشر داشت و شخصه جلیل القدر از اندرون ضیح مقدس بیرون خرامید که
 زخمهایش از شمار ستاره افزون بود و جراحتش از حد و حصر بیرون بود خلعت فاخره
 بن عطا داد عرض کردم فدایت شوم کیستی فرموده سه

حسینم که دوش بنی بود جسام | فرستاد خلعت خدا از برایم
 بالجملة حد کمال سخن نجیش از کلامش میتوان دریافت که در فن شاعری و لطائف و ظرافت
 شعره تا به کجا رسیده بود.

ذکر برخی از حالات ملاحظه‌وری تشییری

صاحب خزانه عامه نوشته که ظهورش عالم سخن را نوخت و نورش سواد معانی را روشن خشت
 خوش زبانی از ذخیره اندوز افتخار با و شیوا بیانی از دهره افروز اعتبارها شنوی را به کرب
 عجیب نشانه و نشر از جواهرند واهر گدرا نده بودا کتساب حیثیات از ولایت ایران بدکن
 افتاد و آستان ابراهیم عادل شاه والی بجا بود را قبله آمال خویش تن ساخت و رنگ
 ساقی نامه بنام برهان شاه والی احمد نگر نخت.

سر خوش در کلمات الشو آورده - ظهوری و قتی که ساقی نامه را پیش برهان نظام شاه در
 احمد نگر رسال داشت پادشاه چند زنجیر نیل پیر از نقد و جنس صلاش فرستاد ملا در قوه خانه
 نشسته تنباکوی کشید فرستاد با قبض الوصول خواستند قلم برداشت و پارک کاغذ بر ریخت
 تسلیم کردند تسلیم کردم (مراد از تسلیم قاعده ادبی که در هند معمول بود در عهد سلاطین تیموریه)
 در میان مولانا ظهوری و عرفی شیرازی موالات و مراسلات بوده سال دفات مولانا ظهوری
 در دکن یک هزار و بیست و پنج هجری است کلیات ظهوری از غزل و نظم قصیده و غزل و رباعی
 و ترجیع بند ترکیب و قطعه و ساقی نامه مشهور عالم است.

ملا نسیم - لوحی

ازین هر دو شاعران هم در کتب مذکوره با و تواریج که موجود و ارم نشان می یافتم و نه در کتب مطبوعات

شعر سے یہ طور بند نظر م رسیده ممکن است کہ ان معنی از تصور یک شب ختم بود سخن مختصر اگر تا اختتام طبع بیاض از حالات این حضرات در تاریخ یا تذکرہ بنظر خواهد رسید در خاتمہ بیاض گزارش خود ابر آمد والا بعین کلام مندرجہ بیاض شاید شیوایی این حضرات چه کم است -

ذکر بختی از حالات ملا محترم کاشی

صاحب خزائن عامرہ آرد کہ محترم کاشی ہمانا اوستا دعالی مقام و در خیال سخن بخان سید صاحب اختتام است شوق مختصر سے در مدح عبد الرحیم خان خانان مشتمل بر عرض حال شخصی از کاشان بند و رشتان فرستاد و خان خانان انہماش را قبول داشتہ سفارش کتہہ را بمقصود ناموساخت صاحب تاریخ عالم آرای عباسی آرد و مولانا محترم قصیدہ فرما و مدح شاہ طہاسب و قصیدہ دیگر در مدح پری خانم و دختر شاہ طہاسب گفتہ از کاشان بہ اصفہان فرستاد و وسیلہ شہزادہ پری خانم از نظر شاہ گذشت گفت راضی نیستم کہ شعر از زبان مدح من آلایند اوسے آنست کہ قصیدہ با در مدح اسماعیل بہیت علیہ السلام گویند و صد آن نخستین از اوداح مقدسہ حضرات و پس از انا توقع دارند ہر گاہ این خبر مولانا در رسید ترکیب بند مرثیہ سید الشہدا علیہ السلام گفتہ بشاہ فرستاد و بجا نژاد الیقاش کامیاب شد - اگرچہ موزونان بسیار مرثیہ انتخاب خاصہ فکر را شکر ریز ساختہ اند لیکن حسن تبوسے کہ این مرثیہ یافت دیگر لایصیب بقادہ - در تذکرہ مخزن الغرائب کہ ہمانا کتابت غریب مسطور است کہ ہر گاہ پیر مولانا محترم کاشی جامہ گذاشتہ از عالم فنا بدار بقاشانت محترم در غم فرزند مرثیہ گفت کہ این و وہیت از ان است -

سپاہ پوشتم و بر سر سہ کنم ز ماتم خاک
چسدا تو خاک نہ کردے بر سر ماتم من

رو لود کہ تو در زیر خاک باشی و من
چرا تو جامہ نہ کردے سپاہ در غم من

شیخہ حضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب علیہ السلام را بخواب زیارت کرد و شنید کہ منیر اند محترم در غم فرزند خویش مرثیہ گفتی و چرا بر اسے فرزند من نگفتی مولانا کہ صبح از خواب خوش بر آمدہ و در شہزادہ لیسے این خواب بہر آمد تا روز دیگر با ہم در حالت خواب زیارت حضرت مراقبہ سے تہر ف اند و شنید و شنید کہ من فرمایند اسے محترم ہا سے فرزند من مرثیہ گو مولانا عرض

داشت که فدایت شوم چه بگویم - ارشاد رفت که بگوست باز این چه پوشش است که در خلق عالم است چون از خواب بر آمد مصرعہ بیاوش بود از زمان وقت در همین بزم مرثیہ گفتن آغاز نمود -

در کتاب حران المؤمنین از ملا مقبل آورده کہ گفت چون واقعه شهادت را تمام رساندم آمدینہ شب بود چندان آن واقعه را خواندم و آنقدر گریستم کہ ہمدان حالت بر سر غنودم و بخواب نوشین خوشن شدن را در روضہ مطہرہ فرزند ابوتراب دیدم کہ در حرم محترم منبر کے نمادہ اند و صاحب محراب و منبر یعنی حضرت پیغمبر علیہ الصلوٰۃ والسلام نیز رونق افروز است و افرمود تا محشم را حاضر آورند سپس بمحشم فرمان رفت کہ شب شب ادبہ است بر فرزند منبر برو و چیز کے انصاف نہند حسین علیہ السلام بر خوان محشم بالا کے منبر آمد و این مرثیہ باز خواند -

شور و شور و ہمہ را در گمان فتاد
ہر جا کہ بود طائر کے از آشیان فتاد
ہم گریہ بر ملائک ہفت آسمان فتاد
چون چشم اہل بیت بران کشگان فتاد
بر سپیکہ شریف امام زبان فتاد
سر زود چنانکہ آتش از در جہان فتاد
رو در مدینہ کرد کہ یا ایہا الرسول
وین صید دست بازوہ در خون حسین تست
دور از زمین رساندہ برگردون حسین تست
زخم از ستارہ تیزش افروز حسین تست
شاہ شہید و ناشدہ مدفون حسین تست

بر حسد بگاہ چون رہ آن کاروان فتاد
ہر جا کہ بود آہو کے از دشت پاکشید
ہم باہگ نوحہ خلفہ در شش حبت فگند
شد و حبت کے شور قیامت بگردفت
ناگاہ چشم و خستہ زہر از آئینہ ان
بے اختیار نفسہ نہ حسین کہ
پس باز بان پر گلہ آن بقیعہ البتول
این کشیدہ فتادہ بہامون حسین تست
این نخل ترکز آتش جانسوز تشنگی
این اہے فتادہ بدریا کے خون کہ بہت
این قالب طہان کہ چنین ماندہ بر زمین

ملا مقبل گوید کہ بعد از غروب سید عالم علیہ السلام مولانا محشم عطا فرمود و سپس بہ ملا مقبل ہم خلعتی ارزانی داشتند چنانچہ کیفیت مفصل مطالب خلعت بہ ملا مقبل در حالات مقبل بیا یا انشا اللہ تعالی صاحب شمس الضحی گوید مرثیہ ہائیکہ مولانا محشم در مصائب آل عبا گفتہ مشہور عالم است از ابتدا عالم تا الفراض مثلش کہ نہ گفتہ و خواہد گفت چہ بالفرض اگر کہ خون بگرورد و بگوید بارے

بارے این قبولیت و تاثیر از کجا خواهد آورد که مرثیه های ملا را در عرب و عجم و هند و تیان حاصل شده -

ملا نصیبی زن که کرمانشاهی

اگر چه از حالات این بزرگوار در کتب های که ایدون پیش نظر است چیزی نیافتم و نمیخواهم که مولدش کجا بود و نشود و نمائش به کدام شهر اتفاق افتاده و سکنش کدامی مقام است و نظمش جزو دین بیاض و دیگر هم باشد یا نه ولیکن از فصاحت کلام بلاغت نثار و لطافت مضامین اشعار آبدارش میتوان یافت که همانا شیوا زبانی و جادو بیاسی بود چنانچه شهود و انعمی را بنده از بند های که در تخمیش مرثیه ملا محتشم کاشته آورده خاطر شریف ادست اهدا برین بیاض بتمام خود بیاید می نگارم مخمس شعر ملا محتشم کاشی سه

کاش آن زمان زمین چو فلک نیلگون شده	کاش آن زمان ملک ز فلک و آنگون شده
کاش آن زمان تمام جهان غرق خون شده	کاش آن زمان سراق گردون نگون شده

این خرگه بلند ستون لی ستون شده

این مخمس بگی دوازده بند دارد و در بعضی از بندها سبقت نموده واقع شده و در بعضی شش نموده تمام بند دوازدهم از مصنف عبارت ذیل ثبت افتاده که حرف به حرف بگارش می آید
 (هرگاه اربابان دانش ازین مخمس ایراد می یا نکته گیرند بجاست نظر بآنکه در ششم محرم الحرام ۱۲۲۰ در حیدرآباد دکن به حسب التماس دوستان در یک روز مخمس را تمام کرده بخواننده داده شد هرگاه چیزی بهتری بدین صاحبان شعور برسد تغییر و تبدیل بدهند که خالی از اجربیت این عبارت و شیر بدین زو و نوشته تا او را فغان سخن سر رشته انصاف از دست نه داده بداد سخن سنجی مصنف فرارند که در مدت یک روز اینقدر باز گفتن چه مایه کاش جان می خواهد - میدانند آنکه میدانند -

ملا مخلص

نمی توانم گفتن که این ملا مخلص کدامین مخلص است چه مخلص خدنا است کمی مولانا مخلص کاشی است که اوصاف مستغنی از بیان است و اکثری از اشعارش ادا شناسان شعرا و در زبان دیگر میرزا مخلص است آن هم از شاه سیر شعرا بود و از کتب مصطلحات بچو

بهرار عجم و غیره اکثر بیا تشبیهیل سند موجود و برین مرتبه نرسیده اند الا اهل زبان و اگر کسی اهل زبان نیست و کلامش بدین پایه نرسیده میگویم که بی پایه اهل زبان بلکه محبوب ایشان است - و دیگر مخلصی است که مولدش سوده بود از توابع لاهور و در شاهجهان آباد مدت ها بسر برده است آنقدر نام داشت و منسوب و کالت حنیف الدوله بهادر ناظم صوبه لاهور معزز - نازک خیالان نه پندارند که شمول آنقدر نام مخلص در زمره ملایان بعید القیاس نماید چه لفظ ملا را بارام چندان سبب داشتند را با هرثیه - این مخاطره بلا شبهه بجای خود است و لیکن چون در بیاض منقول عنده نام و نشان هیچ یک از شعرا ننوشتند چه بتخلص به از دیاد لفظ مللویه نظر بریکه اکثری ازینده هم شمر یک عوادری شهید الشهدای بوده اند گمان می رود که مگر مراد از لفظ مخلص آنقدر نام بوده باشد و لفظ بلا سبب ناواقفیت نام شاعر کاتب بیاض نظره سیاق دیگر اسامی افزوده باشد بهر تقدیر اشعارش دلگذاشته است و مضامینش به حسن لطافت امتاز -

خاتمه الطبع بطرز تقریط ریخته قلم کج رقم سید امیر احمد امیر ملگرامی تلخیص عزیز مصر شیرین بیانی و فصاحت یوسف کنعان شیو از بانی و بلاغت نظامی نظام کلیمی کلام جناب خواجه عزیز الدین صاحب التخلص اعزیز نظامی

قبیل منشان دار باب صلاح و سداد را شکر زیبا و مقشوم مخلصان در اصحاب محمد و آل و امجاد را پس بجا که گاهست حجاب زدگان پرده خفایا نور ظهور بخشیده و دمی کوه و قارآن ظهور را بتبیین قلم به عالم عدم رسانیده یزدان است که تلحکامان عدم را تسلط ذباغ نعیم فرماید و همان است که سرکشان الم نصیب را بتلاسه عذاب الیم - آنانکه بلوح دل شان طفرای خیر و شر من جمله منقوش است میخوانند که اگر براه رحمت پویم از دست یا طلق ظلمت جویم بمقدار دست نظیر برین سلطان ولایت و لاکه در بازار تسلیم و رضا سر فروشی کرد نقود و رحمت از یزدان بود و شیطان عالم کبر و دغا که با بر گردیدگان بدین گونه خطا و جفا از رانی داشت رحمت بر ز رحمت بجان افروزد از نیجاست که اگر نصیبی از شماره شده اند و استعدا و انتظام مصائب بلا رسیدگان

که بلا نصیبی بر دین مخلص میر یا تاز نیست به اذکار در در آلام آفتاب گریست روز جزا و حضا
 و یوم سزای جرم و خطا هر یک به جزایات جاوید حبسیت نه تنها این محنت تنها سے
 مصطفیان و مدح سرائان خوش کن پروردگار بوده اند بلکه بغیض و برکت کلام شان و اگر آن
 و خوانندگان نیز بغیضی از خدا سے باری مبلوده اند لاریب این کتاب لاجواب که گوشه راه
 ثواب است و ذریعہ رضا سے رسالت آب پاره پاره نغمس و نفعت بند همچو حواس
 عزاداران و درنده غاس آل عبا منتشر و پریشان بود و دهمان و مخلصان همچو در غر و روشن
 و پنهان را هر چه چارسمت جو یا و خواهان بار سے محبت بلند و حوصله راجد ملک التجار مکرم و موقر
 روزگار قدر دان نهرو و نهرو در خواجه و خداوند تطیع را نازم که نفیض بار نیست عالمگیر
 و دست عطایش سما بیست نظیر یعنی فرمان فرما سے کشور نوال وجود و جگر حاسدان را
 محسود حامی ناتوان و کز و در حال بناب منشی نو لکشی و صاحب سی-آئی-ای بکوشه شمس
 فرادان و مستوی بی پان این نسخه کتاب را از موف این طرز خاص که ثواب محمد بنی علیی القضا
 کر بلائی نبیره ثواب شجاع الدله بنا و در پیش دار گوشت آن اندکی ساکن لکھنؤ هست بدست
 آورد و همچو جان به قالب طبع سپرد اگر چه لازمه موقوف آن است که تذکرات و حالات مصنفانیکه
 تعریف و نیف شان را درین نسخه جمع آورده اند جدا جدا و اسامی نامی شان بر شمار و لاکن
 چون درین کتب به طور تشبیب بقلم سیدی سید جلال صاحب احوال تفصیلی و اجمالی شان بهر چه
 بهم رسید بکارش یافته است حالا که بر شتر دن تحصیل حاصل و تطویل لا طائل فر و گذاشتم الحمد لله
 و الله که به جد و جهد سلطان و نهتمان و به تصحیح و ترمیم فقیر امیر احمد امیر گلایه می و غیره در سنه ۱۳۴۰
 شهر ذی الحجه مکه بق ماه - اگست سنه ۱۳۴۰ او با ختام رسید و سر دیده اهل بعیرت گردید -

اعلان

حق تالیف اس کتاب کا حق طبع او و اخبار محفوظ کوئی صاحب لا اجازت طبع قصه طبعی نفرین

جلد عباسی نسبت بانی مع رسالہ ترجمہ ہمدانی
 بنا بر مذهب امامیہ از شیخ بہار الدین املی۔
 دہلے جویشن صغیر ترجمہ وقت غفلی اردو۔
 احکام الامم۔ از حاجی حسن علی بنابر مذہب امامیہ
 منہج النجاة مع دہلے عاشورانہ از سید
 غلام حیدر خان متولن جانیس بنابر مذہب امامیہ
 زبدۃ المصائب جلد اول۔ مصنفہ
 محمد عسکری۔
 اعمال الصالحین۔ بنا بر مذہب اثنا عشر
 از مولوی سیف علی مرحوم۔
 طہر اضریح۔ بطرز جدید مطبوعہ شہرہ
 دیوان نوحہ جات حیدر۔ مع مناجات جلد
 اول سنۃ آغاز حیدر علی بیگ۔
 کلیات مرانی۔ و رباعیات و سلام از مرزا
 سلامت علی تہلیس بہ ویر کامل دو جلد میں۔
 کلیات مرانی و رباعیات و سلام
 از میر بہر علی صاحب متخلص بہ انیس کامل
 چار جلد میں۔
 مجموعہ مرثیہ صفیر جلد اول از سید مظفر حسین
 متخلص بہ صفیر نہایت عمدگی سے یہ مجموعہ
 نود و مرثیوں کا گوشش وافر سے فرمایا ہوا۔
 کلیات مرانی و رباعیات و سلام از میرزا بہ
 صاحب متخلص بہ مولن کامل تین جلد میں۔
 مرقع غم۔ جلد سوم۔ مصنفہ محمد رفیع خان
 بہادر متخلص بہ رضا۔

مجموعہ مرانی و رباعیات و سلام از مرزا ولید
 صاحب۔ یہ کلام قدیم استیاد مرثیہ گو کا ہو۔
 حواستہ و پیش گزراہ برکت تخلص سے یہ ذخیرہ
 دستیاب ہوا جو چھ جلدوں میں مکمل ہو۔
 مجموعہ مرانی و رباعیات و سلام از مرزا ولید
 صاحب۔ جلد ششم حسب مرتبہ مذکورہ بالا۔
 مرثیہ ہائے اذہیں بلگرامی مصنفہ میر ناصر علی
 صاحب۔ یہ مجموعہ بھی نود و مرثیوں کا ایک پیش
 ذخیرہ ہو۔ اگر سو گواران ماقم صاحب سید الشہدا
 اسکو ملا خطہ میں لائیکہ تو ایک مجموعہ سوز و گداز
 اور نوحہ و گہا پائیکہ سجان الہیہ جامع کلام مرثیہ
 اس مجموعہ کے اخیر میں کچھ سلام اور رباعیات
 کلیات مرانی۔ یہ کلام از سید حسین
 متخلص بہ من۔
 مجموعہ تیلاد مصطفوی۔ شامل تین رسالہ (۱۱)
 میلاد مصطفوی (۱۲) وظایف النورین (۱۳) شکر و تہنیر
 از سید وزیر حسین رضوی مشہور بنابر مذہب امامیہ
 جویشن صغیر و کبیر مع ورو و موسی مترجم۔ اپنے
 مجموعہ دہلے کشائش رزق و دلتیب و غیرہ
 جکو مولوی سید نصر قاسم صاحب رضوی مع
 ملحق ہائے بمقابلہ چند نسخہ اصل کتاب کو بہ تجارت
 فعلی درست کیا اور بہ وقت محنت کاپی و دیون
 الفاظ اور اعراب کل و غادوں کے نہایت گوشش سے
 صحیح فرمائے۔ کل دہا میں مذہب شیعیں بہ علی غفلت
 رکھتی ہیں اور کچھ پڑھنے والے کچھ کے لیے ثواب بہ لیا اور کچھ

پہچم صاحب کی عجیب و غریب گولیاں

صاحب کی گولیاں تمام عالم میں

دوبلہ کی تمام دواؤں سے ہر جہاں

والہی سرخ الاثر سفید اور عمدہ

کو لیا میں جن لوگوں نے انکا

کسی دوا کو چھوئے بھی نہیں اور

ایک ایک اشرفی کو بھی مستاجر ہر عمر اور مرض

کی مرہ دھرت کو بار بار فائدہ ہوتا ہے اس سے کوئی نقصان نہیں ہوتا

صرف بیماریات سے ہوتی ہیں نہ انہیں کشتہ ہو نہ پارہ۔ نہ چربی اور نہ کوئی ایسی شخص سے کسی نہ ہر

آدمی کو ملک ہو قیمت بہت ارزان ہر کہیں میں جو ہر کو ملتا ہے گولیاں گویا ہر روز کی خوراک یعنی

بیماریاں خون کی خرابی سے پیدا ہوتی ہیں اور جب قدر لطف شکم اور جگر نادرستی سے ہوتی ہیں

استعمال سے بالکل دور ہو جاتی ہیں کسی شخص کو اگر امراض مندرجہ ذیل کی شکایت ہو تو انکا استعمال

بہت فائدہ مند ہے۔ اسکو ضرور ضرور فائدہ ہوگا کہ یہ استعمال کا ہر جہاں کے ہر جہاں کے

سکھ میں بادی سرکار در دوسرے ہر جہاں کے ہر جہاں کے گولیاں گولیاں۔ سردی

زکام۔ کھانسی۔ دھم۔ تھکی کا بھل۔ اسکو بھول کی کمی۔ ہاتھ قبض۔ منہ۔ بدن پر سیاہ داغ ہونا

سالہا سال سے پہچم

فروخت کیجاتی ہیں اور انکی بکری

زیادہ انیسویں صدی میں کوئی

ایجاد نہیں ہوئی جیسی طلسماتی

ایک سر یہ استعمال کر لیا ہو وہ اور

مستحق ہیں کہ ان گولیوں کا ایک ایک بکس

کی مرہ دھرت کو بار بار فائدہ ہوتا ہے اس سے کوئی نقصان نہیں ہوتا

صرف بیماریات سے ہوتی ہیں نہ انہیں کشتہ ہو نہ پارہ۔ نہ چربی اور نہ کوئی ایسی شخص سے کسی نہ ہر

آدمی کو ملک ہو قیمت بہت ارزان ہر کہیں میں جو ہر کو ملتا ہے گولیاں گویا ہر روز کی خوراک یعنی

بیماریاں خون کی خرابی سے پیدا ہوتی ہیں اور جب قدر لطف شکم اور جگر نادرستی سے ہوتی ہیں

استعمال سے بالکل دور ہو جاتی ہیں کسی شخص کو اگر امراض مندرجہ ذیل کی شکایت ہو تو انکا استعمال

بہت فائدہ مند ہے۔ اسکو ضرور ضرور فائدہ ہوگا کہ یہ استعمال کا ہر جہاں کے ہر جہاں کے

سکھ میں بادی سرکار در دوسرے ہر جہاں کے ہر جہاں کے گولیاں گولیاں۔ سردی

زکام۔ کھانسی۔ دھم۔ تھکی کا بھل۔ اسکو بھول کی کمی۔ ہاتھ قبض۔ منہ۔ بدن پر سیاہ داغ ہونا

نہیں کا اچاٹ ہونا بدخواہی گھبراہٹ۔ ڈر۔ بچوسی۔ بھونٹا۔ آسور۔ طاعت۔ جہانی۔ امراض کڑوی

بد مضمی۔ جگر کی خرابی۔ گلے کی بیماری۔ گلاب پھیر جانا۔ سانس کارک رک کے آنا یا ام کا خلط

معمول ہونا۔ یا زک جانا۔ تینہ کا بلغم سے بیماری ہونا وغیرہ وغیرہ یہاں لکھنے والے واقع امر کو لکھنا

کو دردن مریضوں کو فائدہ ہو چکا ہے۔ ایک دفعہ آزما نا مشروط ہے۔ ہر کہیں سرکاری ہسپتال میں لکھنا

بچیس میں ہینٹ لٹس منقوش ہے۔ اگر یہ ہنو تو جلی ہے۔ اور پت خریدو۔ ہر جہاں پر باطلی اور انگریزی

دوا فروشوں سے مل سکتی ہیں ہر بکس کر بکس ایڈیشن ہے۔ انٹرٹ کلکتہ کے واسطے دیکھنا ہیں

اگر ذرا بھی دقت ہو تو ایک روپیہ کے ٹکٹ آدھ آنے والے مجید و ہر قیمت اور ہر محصول مختار سے

تمام ایک بکس ہذا ار سال ہوگا۔ خوردہ فروش تھوک کے نرخ کو اسی دکان سے دریافت کر سکتے ہیں جس ریل کے اسٹیشن پر ویلر اینڈ کو انگریزی کتابیں فروخت کرتے ہیں وہاں ہم صاف

کی گولیاں مل سکتی ہیں

CALL No. { ۱۹۱۵۵۱۲۲ } ACC. NO. ۱۲۹۸.
 AUTHOR کاشی، ملا محبتش
 TITLE

Acc. No. ۱۲۹۸.
 Class No. ۱۹۱۵۵۱۲ Book No. ک ۱۱ دو
 Author کاشی، ملا محبتش
 Title دو از ده بند ملا محبتش کاشی

HE TIME

Borrower's No.	Issue Date	Borrower's No.	Issue Date

MAULANA AZAD LIBRARY ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1-00 per volume per day shall be charged for text-books and 10 Paise per volume per day for general books kept over - due.

